REACTIENOTA ZIENSWIJZEN
CHW BESTEMMINGSPLAN “BUITENGEBIED”

Reactienota zienswijzen
Chw bestemmingsplan “Buitengebied”,
Gemeente Hattem
Concept 27-09-2022

GEMEENTE HATTEM
REACTIENOTA ZIENSWIJZEN
CHW BESTEMMINGSPLAN "BUITENGEBIED"

INHOUDSOPGAVE **blz**

1. INLEIDING 1

2. TERINZAGELEGGING ONTWERPBESTEMMINGSPLAN 1

3. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN 3

3. 1. Zienswijze 1 3
3. 2. Zienswijze 2 6
3. 3. Zienswijze 3 8
3. 4. Zienswijze 4 11
3. 5. Zienswijze 5 25
3. 6. Zienswijze 6 35
3. 7. Zienswijze 7 39
3. 8. Zienswijze 8 46
3. 9. Zienswijze 9 47
3. 10. Zienswijze 10 48
3. 11. Zienswijze 11 50
3. 12. Zienswijze 12 52
3. 13. Zienswijze 13 58
3. 14. Zienswijze 14 61
3. 15. Zienswijze 15 62
3. 16. Zienswijze 16 68
3. 17. Zienswijze 17 69
3. 18. Zienswijze 18 69
3. 19. Zienswijze 19 69
3. 20. Zienswijze 20 72
3. 21. Zienswijze 21 72
3. 22. Zienswijze 22 74
3. 23. Zienswijze 23 76
3. 24. Zienswijze 24 78
3. 25. Zienswijze 25 79
3. 26. Zienswijze 26 85
3. 27. Zienswijze 27 90
3. 28. Zienswijze 28 98
3. 29. Zienswijze 29 110
3. 30. Zienswijze 30 112
3. 31. Zienswijze 31 113
3. 32. Zienswijze 32 115
3. 33. Zienswijze 33 116
3. 34. Zienswijze 34 117
3. 35. Zienswijze 35 118
3. 36. Zienswijze 36 121
3. 37. Zienswijze 37 122
3. 38. Zienswijze 38 124

4. OVERZICHT WIJZIGINGEN 126

4. 1. Wijzigingen Chw bestemmingsplan naar aanleiding van zienswijzen 126
4. 2. Ambtshalve wijzigingen Chw bestemmingsplan 134
4. 3. Wijzigingen in de toelichting en bijlagen 141
4. 4. Wijzigingen in het Afwegingskader 142

1. INLEIDING

In deze Reactienota Zienswijzen zijn de binnengekomen zienswijzen op het ontwerp Chw bestemmingsplan Buitengebied, de ontwerp beleidsregel Ruimtelijk Afwegingskader Buitengebied Hattem en het ontwerp ISM-besluit samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie.
De reactie is gebaseerd op:

- De vaststelling van de Omgevingsvisie voor Hattem op 7 maart 2022)
- Het advies kwaliteitsverbetering (accent op landschap, doorwerking Omgevingsvisie, Kuiper Compagnons)
- Besprekingen met de commissie ARZ 13 april, 9 mei en 20 juni en de fietsexcursie op 26 augustus 2022 (behoefte aan aanscherping van het Afwegingskader en Chw bestemmingsplan Buitengebied)
- Besprekingen met het college van B&W in april, augustus en september (zienswijzen, advies, doorwerking Omgevingsvisie, vertaling van signalen vanuit de gemeenteraad. In de kern: zoeken naar de balans tussen meebewegen ‘In de geest van de Omgevingswet’ en aansluiten op de werkwijze die in Hattem gebruikelijk is bij het beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen.

De Reactienota zienswijzen wordt ter instemming aan de gemeenteraad voorgelegd. De Reactienota zienswijzen wordt na de behandeling in het college van B&W ook toegestuurd aan de indieners van de zienswijzen.

Leeswijzer
Na dit inleidende hoofdstuk is in het tweede hoofdstuk de procedure omschreven. Daarna is in hoofdstuk 3 aangegeven welke zienswijzen zijn ingediend en hoe deze op de verschillende onderdelen zijn beantwoord. Tot slot is in hoofdstuk 4 een overzicht opgenomen van wijzigingen die naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve worden doorgevoerd in de stukken voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied, die worden vastgesteld door de gemeenteraad.

2. TERINZAGELEGGING ONTWERPBESTEMMINGSPLAN

Op grond van artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht kan eenieder bij de gemeenteraad schriftelijk of mondeling hun zienswijzen op een ontwerpbestemmingsplan naar voren brengen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft overeenkomstig artikel 3:8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met ingang van 27 oktober 2021 gedurende zes weken (t/m 8 december 2021) voor eenieder digitaal ter visie gelegen op www.ruimtelijkeplannen.nl. Hiervan is vooraf openbare kennisgeving gedaan in het Gemeenteblad “De Hattemer”. De stukken lagen ook analoog ter inzage op het stadhuis in Hattem.

Van de mogelijkheid tot een mondelinge of schriftelijke zienswijze hebben 34 indieners gebruik gemaakt. Deze zienswijzen zijn, bij het hanteren van de verzendtheorie, binnen de termijn ingediend.

Op grond van artikel 3.8 lid 1 sub e Wro moet uw raad binnen 12 weken na de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan beslissen omtrent de vaststelling van het Chw bestemmingsplan. Het betreft hier echter een termijn van orde.

Conform het bepaalde in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn de persoonsgegevens van de indieners van zienswijzen (indieners) geanonimiseerd. Dat betekent dat namen en adressen van indieners niet zijn opgenomen in deze reactienota ter bescherming van de privacy. Namen van organisaties en bedrijven en vertegenwoordigers zijn wel opgenomen.

3. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

Bij de beantwoording van de zienswijzen wordt de indeling van de zienswijze gevolgd zoals deze door indiener is aangebracht. Per onderdeel wordt deze eerst kort weergegeven. Vervolgens volgt de gemeentelijke reactie op het betreffende deel van de zienswijze en als laatste wordt in een apart voorstel aangegeven of en in hoeverre de zienswijze aanleiding geeft tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3. 1. Zienswijze 1

Zienswijze 1.1 Verlies van woongenot
Indiener tekent bezwaar aan tegen de beslissing om op 1 december 2021 een omgevingsvergunning te verlenen voor nieuwbouw van woningen in het weiland gelegen tussen Vijzelpad 69-71 te Hattem. Het kenmerk van de beslissing is 41772.
Indiener is het niet eens met de beslissing, omdat deze een ingrijpend negatief effect heeft op het persoonlijke woongenot alsmede het collectief. Belangrijke aspecten met betrekking tot gezondheid zijn volgens indiener onder andere een groot lichtverlies. Er zal een veel langere periode van schaduw in het huis en voortuin ontstaan met als gevolg dat de energiekosten zullen oplopen. Hiermee rijst tevens de vraag of een investering in duurzame oplossingen als zonnepanelen nog voldoende rendabel is. Maar ook een toename in uitstoot van $C0_2$ en fijnstof is te verwachten.

Reactie gemeente 1.1
Op de kavel dat tussen de woningen aan het Vijzelpad 69 en 71 ligt, werd met het ontwerp Chw bestemmingsplan de bouw van een woning - met de hoogte van ten hoogste 12 meter - mogelijk gemaakt. Deze woning kan tot op ongeveer 20 meter ten zuiden van de woning aan het Vijzelpad 100 worden gerealiseerd. Voor de goede orde wordt nog vermeld dat er geen omgevingsvergunning voor deze woning is verleend. De woning is in het ontwerp Chw bestemmingsplan opgenomen met een woonbestemming. Zoals hierna bij reactie 1.3 nader wordt uitgelegd wordt voorgesteld alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de zienswijze van indiener.

Naar aanleiding van deze zienswijze, heeft de gemeente de mogelijke schaduwwerking door de met het Chw bestemmingsplan mogelijk gemaakte bebouwing tegenover de woning van indiener onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat gemiddeld per jaar in zeer beperkte mate schaduwwerking door deze nieuwe bebouwing ter hoogte van de woning van indiener zal optreden. De schaduw die deze nieuw te bouwen woning met zich meebrengt, zal ten westen, noorden en oosten van deze woning worden geworpen. Uitsluitend in de winterperiode zal rond het middaguur de schaduw door deze nieuwe bebouwing over het perceel van indiener strijken. Hoewel de zon in de winter laag aan de hemel staat, zal deze schaduw niet over het dak van de woning van indiener vallen. Daarom zal door de met het Chw bestemmingsplan mogelijk gemaakte bebouwing niet tot een afname van het rendement van op dit dak geplaatste zonnepanelen leiden. Van een toename van het energieverbruik en een afname van de luchtkwaliteit is dan ook geen sprake.

Ten aanzien van de toename in uitstoot van CO_2 en fijnstof wordt opgemerkt dat nieuwe woningen aan de BENG-normen dienen te voldoen. Dit houdt onder andere in dat de woningen geen gebruik meer maken van aardgas. De enige uitstoot waar in de gebruiksfase sprake van zal zijn betreft het autoverkeer van de nieuwe bewoners, voor zover geen sprake is van elektrische auto's.

In het kader van het bestemmingsplan is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Deze is als bijlage 13 bij de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen. Uit het onderzoek blijkt dat alle wooninitiatieven voor wat betreft stikstofdepositie, zowel individueel als gezamenlijk, (cumulatief) uitvoerbaar zijn. Omdat in de meeste gevallen nog geen sprake is van directe initiatieven is voor de berekening uitgegaan van meerdere worst-case aannames. In de praktijk zullen de emissies en deposities lager uit kunnen vallen.
Er wordt dan ook geadviseerd om bij de uitvoering van een afzonderlijk initiatief te bepalen of dit individueel zal leiden tot een depositietoename op overbelast Natura 2000-gebied op basis van de dan geldende versie van AERIUS Calculator.

Zienswijze 1.2 Planschade
Indiener is van mening dat deze factoren opgeteld zullen leiden tot planschade door waardevermindering aan de woning van de indiener.

Reactie gemeente 1.2
Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend Chw bestemmingsplan. Als indiener denkt dat er sprake is van planschade vanwege objectief te verwachten overlast, dan kan planschadeverzoek worden ingediend bij de gemeente, nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Zoals hierna bij reactie 1.3 nader wordt uitgelegd wordt voorgesteld alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de zienswijze van indiener.

Zienswijze 1.3 Afbreuk aan behoud van landschappelijke structuren
Daarnaast zal het karakter, de belevingswaarde en de ecologische waarde van het buitengebied volgens de indiener ten nadele veranderen. Indiener geeft aan dat de zogenaamde doorzichten die kenmerkend zijn voor deze buurt worden opgeofferd tegen de nieuwe omgevingsvisie in (pagina 10). Het realiseren van woningen op dit perceel doet volgens indiener afbreuk aan de gemeentelijke visie die betrekking heeft op het behouden van landschappelijke structuren.

Reactie gemeente 1.3
In het Afwegingskader is een nadere invulling gegeven aan de ambities uit de Omgevingsvisie. Er is in zoverre geen sprake van tegenstrijdigheid omdat het 'behouden van landschappelijke structuren' en het 'behouden van zicht op het landschap vanaf het lint' niet betekent dat er geen ontwikkelingen mogelijk zouden kunnen zijn. De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.

De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van het initiatief aan de Oude Kerkweg 36/Vijzelpad (initiatief 1) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen.

Zienswijze 1.4 Schade aan flora en fauna

De indiener is van mening dat beschermde diersoorten als ooievaars, diverse spechtsoorten en egels hun habitat zullen verliezen en ook verdwijnen er originele en beschermde bloemen en planten door een toekenning van de vergunning.

Reactie gemeente 1.4

In het kader van het voorliggende Chw bestemmingsplan is voor de beoogde locatie een ecologische QuickScan uitgevoerd. Deze is opgenomen in de bijlage behorende bij het Chw bestemmingsplan. Uit het bureau- en veldonderzoek blijkt dat er een aantal beschermde soort(groep)en verwacht kan worden op de betreffende locatie. In de QuickScan wordt een aantal aanbevelingen gedaan waarmee strijdigheid met de Wet natuurbescherming voorkomen kan worden, zodat geen aanvullend onderzoek nodig is. Daarbij wordt ook een aantal suggesties gedaan voor ecologische kwaliteitsverbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Voor wat betreft de genoemde soorten nog het volgende:

- *Ooievaar: is jaarrond beschermd, echter wordt zowel het nest als het foerageergebied van de soort niet bedreigd door de mogelijke bouw van de woningen. Ooievaars hebben een foerageer gebied van vele vierkante kilometers, de paar vierkante meter suboptimaal habitat die door het project weg vallen zijn niet significant. Geluidverstoring is een reële optie, mits er binnen het broedseizoen wordt gewerkt, binnen het gehele buitengebied is dit niet toegestaan.*
- *Spechten: categorie 5, alleen beschermd als er zwaarwegende ecologische redenen voor bescherming zijn. Deze zijn er niet op bescherming van de oudere eik aan het eind van het perceel na. De eik blijft binnen de plannen behouden.*
- *Egel is in de provincie Gelderland vrijgesteld.*

Zienswijze 1.5 Behoud waarde als Hanzestad

De indiener vindt dat de beslissing om een omgevingsvergunning toe te kennen aan dit perceel moet worden afgewezen waarmee de landschappelijke, ecologische en toeristische waarde van Hattem als Hanzestad tussen Veluwe en IJssel zal worden behouden.

Reactie gemeente 1.5

De landschappelijke en ecologische waarde zijn onderzocht en betrokken bij de afweging van het initiatief. Hierbij zijn geen nadelige effecten aangetroffen. Niet wordt ingezien hoe voorgestelde ontwikkeling ingrijpt op het behoud van de toeristische waarde van Hattem als Hanzestad.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.

3. 2. Zienswijze 2

Zienswijze 2.1 Tegenstrijdigheid Afwegingskader en Omgevingsvisie
De indiener geeft een zienswijze op het ontwerp beleidsregel 'Afwegingskader Buitengebied Hattem'. Volgens de indiener stelt de gemeente in paragraaf "Het kernrandgebied Zuid" dat op de rand van de overgang tussen bos en polder mag worden ontwikkeld. In genoemde paragraaf (pagina 106) is ook een tekening opgenomen waarin dit gebied is gearceerd. Indiener is van mening dat dit echter tegenstrijdig met het ontwerp Omgevingsvisie Hattem 2040. In de Omgevingsvisie wordt juist benadrukt om de enken langs de bossen van de Veluwe open te houden en doorzichten te behouden.

Alle bewoners van de Vuursteenberg en bewoners van de Enkweg, waaronder de indiener, hebben tijdens het participatietraject middels een handtekeningenlijst aangeven de huidige bestemming "Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurlijke waarde" te willen behouden. De bewoners hebben volgens de indiener duidelijk te kennen gegeven dat nieuwbouw tegen de bosrand van de Vuursteenberg niet gewenst is. De bewoners vragen de gemeenteraad van Hattem om het Ontwerp Omgevingsvisie Hattem 2040 en de wens van de bewoners van dit gebied (kernrand Zuid) te respecteren.

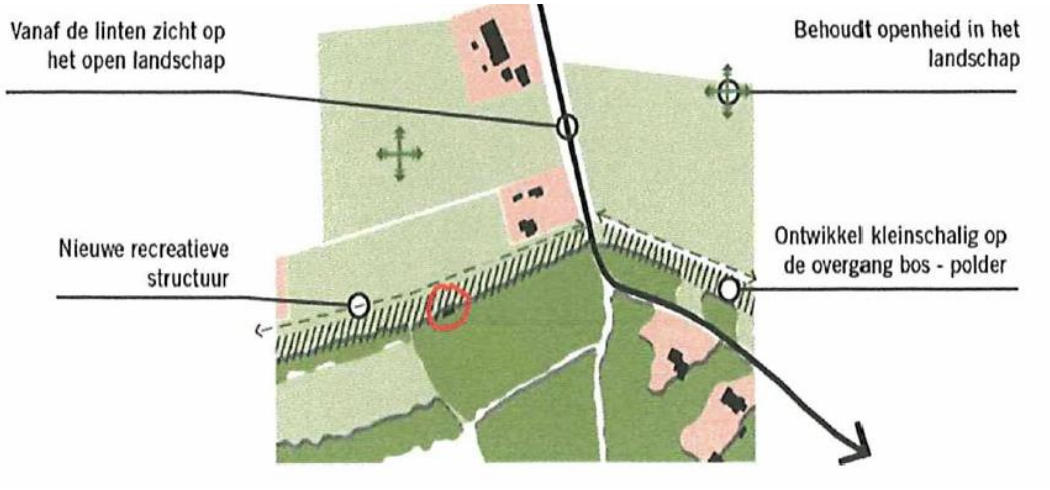
Reactie gemeente 2.1
In het Afwegingskader is een nadere invulling gegeven aan de Omgevingsvisie. Er is in zoverre geen sprake van tegenstrijdigheid omdat het 'openhouden van de enken langs de bossen' en het 'behouden van doorzichten' niet betekent dat op de 'rand van de overgang tussen bos en polder' geen ontwikkelingen mogelijk zouden kunnen zijn.
In het Afwegingskader wordt aangegeven dat in dit gebied ontwikkelingen mogelijk zijn, maar dat de kwaliteit van het landschap moet worden behouden, zodat dit overgangsgebied tussen de polders en het zand zijn karakteristieke waarde blijft behouden. Op de rand van de overgang tussen bos en polder mag worden ontwikkeld. Het gaat daarbij om kleinschalige bedrijvigheid en woningbouw die past bij de omgeving, om initiatieven die de levendigheid overdag vergroten, wandelpaden/ommetjes door de binnen gebieden en langs de randen. Daarbij moet de openheid behouden worden, dus geen schuttingen en hoog opgaande beplanting, maar lage en dorpse erfafscheidingen. Ter vergroting van de levendigheid wordt gestreefd naar een diversiteit in ruimtegebruik. In het Afwegingskader is dit verder uitgewerkt in eisen ten aanzien van de verkaveling, de bebouwing en de erfbeplanting.

Zienswijze 2.2 Gebruikte terminologie
Ook is het de indiener onduidelijk wat bedoeld wordt met "Nieuwe recreatieve structuur" in dit gebied en kan dit van alles wat met recreatie te maken heeft inhouden. De indiener geeft aan dit graag te willen vervangen door "behoud huidige landschap" zoals ook in de Omgevingsvisie wordt aangegeven.

Reactie gemeente 2.3
Met de nieuwe recreatieve structuur wordt bedoeld het beoogde netwerk van half verharde wandelpaden en ommetjes door de binnen gebieden en langs de randen van de enk die onderling verbonden worden. Daarnaast wordt gedacht aan kleinschalige recreatieve functies zoals kampeerterrein of B&B. Daarmee wordt invulling wordt gegeven aan de ambitie die is neergelegd in de Omgevingsvisie.

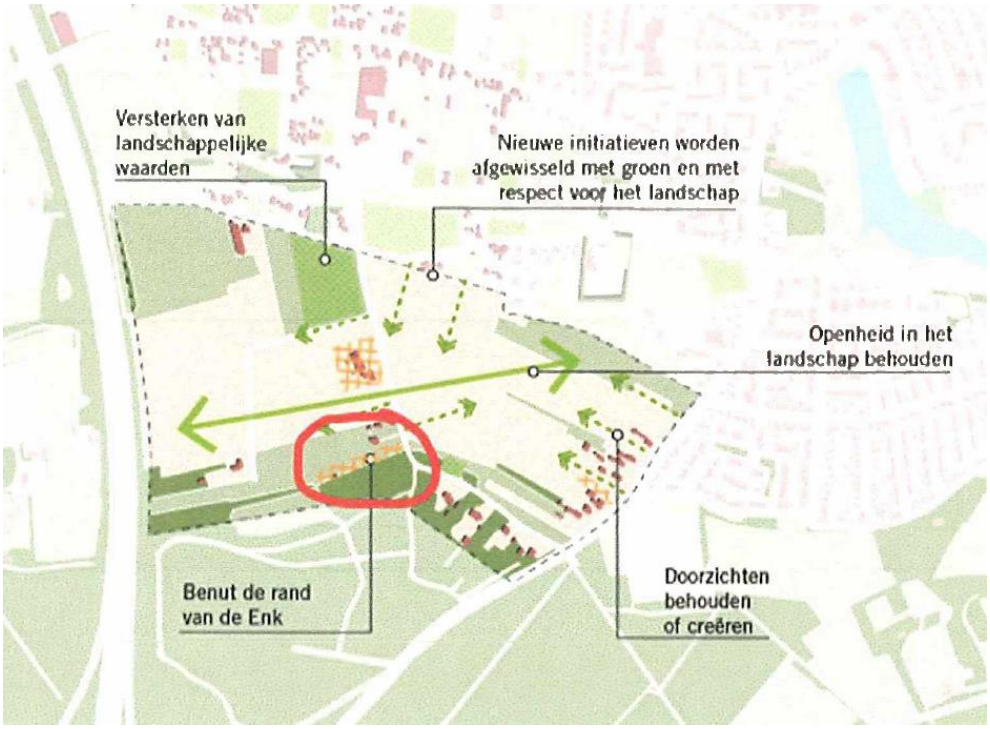
Zienswijze 2.3 Weergave van illegaal bouwwerk in de ondergrond
Daarnaast meent indiener op de genoemde tekening een illegaal bouwwerk ingetekend te zien op het weideperceel tussen Vuursteenberg 7 en 9 (tegen de bosrand, kadastraal bekend als Hattem H26). Volgens de indiener heeft de gemeente Hattem de eigenaar een

handhavingsverzoek gedaan om het bouwwerk voor 1 april 2022 op te ruimen. De indiener wil dan ook graag dat het bouwwerk niet wordt getoond als 'bestaande bebouwing' in de tekening. Het verzoek van de indiener is dan ook om het illegale bouwwerk uit te tekening te verwijderen om enige discussie met eigenaar in de toekomst te voorkomen. In onderstaande tekening heeft de indiener het illegale bouwwerk met een rode cirkel gemarkeerd.

<u>Reactie gemeente 2.4</u>
Voor het opstellen van kaartmateriaal wordt gebruik gemaakt van verschillende gestandaardiseerde ondergronden. Het betreffende bouwwerk is in de Basisregistratie Grootschalige Topografie als bestaand gebouw aangegeven. Ook in Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is de bebouwing aangeduid. Het is dan ook vreemd dat de betreffende bebouwing in de tekening is weergegeven. Vanuit de gemeente loopt er een handhavingsprocedure om het bouwwerk op te laten ruimen. Voor de duidelijkheid wordt het bouwwerk uit de ondergrond verwijderd (aanpassing kaart op Afwegingskader).

<u>Zienswijze 2.4 Benut de rand van de Enk</u>
Volgens de indiener staat in het document Toelichting een tekening (pagina 71 van de Toelichting) waarin de ingediende initiatieven zijn verwerkt. De indiener ziet bij de bosrand langs de Vuursteenberg een geel gearceerd gebied (rood omcirkeld). Het initiatief (initiatief nr. 9) om hier 6 tiny houses te plaatsen vindt geen doorgang. Indiener is benieuwd wat wordt bedoeld met de opmerking "Benut de rand van de Enk" in de tekening. Het is volgens de indiener volstrekt onduidelijk welke mogelijkheden hier geboden worden door dit gebied te arceren.
Indiener geeft aan dat de bewoners tijdens het participatietraject al hebben aangegeven dat ze de huidige bestemming "Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurlijke waarde" willen behouden voor dit gebied. De indiener wil de gemeenteraad Hattem dan ook vragen om dit in overeenstemming met de Omgevingsvisie Hattem 2040 te handhaven en de arcering inclusief de opmerking "Benut de rand van de Enk" te laten verwijderen uit de tekening.

<u>Reactie gemeente 2.5</u>
De zienswijze heeft betrekking op afbeelding 5.2 uit de toelichting. Daarin wordt een fragment getoond uit het Afwegingskader. Zoals in de gemeentelijke reactie op zienswijze 2.1 is aangegeven wordt in het Afwegingskader de ambities uit de Omgevingsvisie verder uitgewerkt in randvoorwaarden voor nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 2.1.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
Op de kaart van het Afwegingskader Kernrand Zuid De Enk wordt het in zienswijze 2.4 genoemde schuurtje verwijderd.

3. 3. Zienswijze 3

<u>Zienswijze 3.1 Landschappelijke waarden Enk</u>
De indiener geeft aan blij te zijn om te lezen dat de uniciteit van de Enkgebieden door de gemeente gewaardeerd wordt en dat de gemeente besloten heeft de openheid van dit unieke gebied in Hattem te behouden. Volgens de indiener is onder andere de Scherenenkweg een straat waar veel recreatieverkeer (fietsers, mountainbikers, racefietsers) en andere (recreatie)weggebruikers (wandelaars, ruiters, hardlopers) gebruik van maken.
Indiener vraagt zich daarbij dan ook af: Als de openheid van deze gebieden een groot goed is, hoe past het bouwen van vier woningen in de straat dan in dit ideaal? Indiener vindt dat de unieke doorkijk vanaf de Hilsdijk op het achterliggende weiland daarmee volledig teniet-gedaan wordt. Samen met de nieuwgebouwde huizen aan de Scherenenkweg zal extra bebouwing een volledige blokkade vormen voor het zicht op het achterliggende weiland.

<u>Reactie gemeente 3.1</u>
De zienswijze heeft betrekking op een drietal aangrenzende initiatieven 18, 19 en 20 (aan de Scherenenkweg). Het gaat daarbij in totaal om vier vrijstaande woningen. De

Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.
Voor initiatief 18 heeft de aanscherping van het Afwegingskader tot gevolg dat van de twee aangevraagde woningen, slechts één woning wordt toegestaan. In het Afwegingskader is namelijk voor dit deel van de Scherenenkweg de voorwaarde opgenomen dat tussen de hoofdgebouwen een afstand van 22 meter onderling moet worden geborgd. Dit om de openheid van het landschap te bewaren. Het tussenliggende gedeelte moet bestaan uit agrarisch grondgebruik. De initiatieven 19 en 20 zijn in de bestaande vorm (één woning) inpasbaar binnen deze aangescherpte voorwaarden.

Zienswijze 3.2 Verkeersveiligheid
Indiener heeft eerder bij de gemeente aangeven zich zorgen te maken over de snelheid waarmee soms door (vracht)auto's door de straat gereden wordt. Dit zorgt voor gevaarlijke situaties voor de wandelaars en fietsers en zeker ook voor de aanwonenden die op hun oprit staan met (kleine) kinderen of aan de voorkant van hun voortuin bezig zijn.
Indiener heeft dan ook een paar vragen aan de gemeente betreffende de bouw van vier nieuwe vrijstaande woningen door drie verschillende grondeigenaren bij hun in de straat. Volgens indiener is dit geen wijk in aanbouw maar nieuwbouw in een bewoond gebied waar gewoond, geleefd en gerecreëerd wordt.
Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat de veiligheid in de straat gewaarborgd wordt, wanneer er veel bouwverkeer af en aan gaat rijden? Hoe worden de bewoners over de veiligheidsvoorschriften richting het bouwverkeer geïnformeerd? En hoe wordt voorkomen dat alle aanwonenden en andere weggebruikers in de straat langdurig hinder ondervinden van dit (zware) bouwverkeer? Naast veiligheid denkt indiener hierbij ook aan het voorkomen van schade aan en langs de weg. Volgens de indiener zijn onlangs de bermen gerepareerd nadat een groot aantal grastegels gebroken is door eerder bouwverkeer. Dit gaf onder anderen geluidshinder en trilling in het huis van de indiener.

Reactie gemeente 3.2
De gemeente staat met het Chw bestemmingsplan de bouw van verschillende gebouwen toe. Hiervoor zijn regels in het Chw bestemmingsplan opgenomen. De reikwijdte van deze regels beperkt zich tot de goede fysieke leefomgeving. Daarnaast kunnen de regels die in het Chw bestemmingsplan worden opgenomen, niet zien op zaken die al door het Rijk bij wet uitputtend zijn geregeld.

In het kader van het planMER (en in het Chw bestemmingsplan) is aandacht besteed aan het aspect verkeersveiligheid. Aangegeven wordt dat de initiatieven en de agrarische ontwikkelmogelijkheden kunnen leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen. Daarbij gaat het niet alleen om de verkeersgeneratie als gevolg van de nieuwe woningen maar ook om de eventuele uitbreiding van (agrarische) bedrijfsactiviteiten.
Op grond van de verwachte richting van het verkeer is het verkeer verdeeld over het wegennet. Hieruit volgt dat op geen enkele weg sprake zal zijn van een verkeerstoename groter of gelijk aan 25% op de wegen door de initiatieven. Deze wegen hebben nog voldoende capaciteit. De ontwikkelingsmogelijkheden die het Chw bestemmingsplan biedt, leiden daarmee naar verwachting niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling op de ontsluitende wegen en geven geen verslechtering op het gebied van verkeersveiligheid. Het effect is neutraal. Overlast als gevolg van bouwwerkzaamheden worden zoveel mogelijk beperkt door afspraken te maken met de aannemers.
Verkeersveiligheid is een thema dat door het Rijk in de Wegenverkeerswet is geregeld. Die zijn ook van toepassing op het tijdelijke bouwverkeer. De verkeersveiligheid valt niet binnen de reikwijdte van het Chw bestemmingsplan. Over bouwverkeer worden afspraken gemaakt met de aannemers om de overlast te beperken.

Zienswijze 3.3 Leefbaarheid
Tevens is de indiener benieuwd hoe de gemeente de leefbaarheid en veiligheid voor aanwonenden wat betreft eventueel geluidsoverlast en vervuiling (plastic afval dat rond waait, piepschuim en ander bouwafval) gaat borgen?

Reactie gemeente 3.3
Zoals in de gemeentelijke reactie op zienswijze 3.2 is aangegeven kan de gemeente in het Chw bestemmingsplan geen regels opnemen over de verkeersveiligheid en andere zaken die door Rijksregels al zijn geregeld. Dit geldt ook voor de hinder die in de omgeving van bouwactiviteiten kan optreden. Hierop zijn de artikelen van hoofdstuk 8 van het Bouwbesluit 2012 van toepassing. Dit geldt ook voor het opnemen van regels over zwerfvuil; hierop ziet de gemeentelijke Afvalstoffenverordening.

Zienswijze 3.4 Termijn van woningbouw
Aangezien er vier woningen door drie verschillende eigenaren gebouwd gaan worden wil indiener graag weten of de gemeente een aanvaarbare termijn gesteld heeft waarbinnen deze huizen gebouwd worden (starttijd en eindtijd)? En als deze termijn er is: hoe gaat de gemeente erop toezien dat de bouw binnen deze termijn gerealiseerd wordt? Indiener wil als aanwonende voorkomen dat deze huizen, doordat er veel verschillende opdrachtgevers en aannemers betrokken zijn, over een lange doorlooptijd gebouwd worden en hij/zij meerdere jaren te maken heeft met bouwwerkzaamheden en bouwverkeer. Kortom: Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat de bouwwerkzaamheden binnen een bepaalde vastgestelde termijn gestart en beëindigd worden? Dit zodat woon- en leefgenot van de aanwonenden van de Scherenenkweg geborgd wordt.

Reactie gemeente 3.4
De gemeente snapt het punt van indiener. Het bestemmingsplan kan geen verplichte termijn stellen aan tijdstip van bouwen. In het kader van het bestemmingsplan is sprake van een bouwrecht en niet van een bouwplicht. In het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning kunnen wel eisen worden gesteld aan de start van de bouwwerkzaamheden. Dat is afhankelijk van het tijdstip van aanvraag en verlening van de omgevingsvergunning. Omdat het feitelijk drie verschillende initiatieven zijn, is het afhankelijk van de welwillendheid van de initiatiefnemers of er sprake kan zijn van een gezamenlijke ontwikkeling.

Tot slot wordt opgemerkt dat het tijdens de bouwfase gebruikelijk is dat de gemeente met de aannemer afspraken maakt over het bouwverkeer en de eventuele schade die aan het wegdek wordt aangebracht. Dit om overlast tijdens de bouwfase tot een minimum wordt beperkt.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1 en 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.

3. 4. Zienswijze 4

Zienswijze 4.1 Landschappelijke waarden Kernrand
Indiener reageert specifiek tegen initiatief 1 en geeft aan dat na het lezen van de door de gemeente ter beschikking gestelde stukken de gemeente volgens hem/haar **geen toestemming** kan en mag verlenen voor het bouwen van een woning aan het Vijzelpad gelegen tussen de nummers 69 en 71 (initiatief 1 noordzijde perceel). Hieronder onderbouwt de indiener zijn/haar mening en de indiener verneemt graag van de gemeente een schriftelijke reactie hierop.

Reactie gemeente 4.1
De zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen. Voor de gemeentelijke reactie wordt verder verwezen naar de reacties op de navolgende zienswijzen van indiener.

Zienswijze 4.2 Tegenstrijdigheid met Omgevingsvisie
Volgens de indiener spreekt de gemeente zichzelf op diverse plaatsen in het bestemmingsplan en omgevingsvisie tegen.
De gemeente spreekt van het behoud van het karakteristieke open landschap en unieke doorkijkjes die behouden moeten blijven, maar tekent gelijktijdig op deze plekken woningen (Vijzelpad 69-71). Indiener vraagt zich af waar het open landschap en unieke doorkijkjes blijven. Indiener geeft ook aan dat in de omgevingsvisie ook wordt gesproken (blz 10) van het streven om de landschappelijke structuren te behouden of terug te brengen en de belevingswaarde en ecologische waarde ervan te vergroten voor Hattemers en voor bezoekers van buiten etc. Met het toestaan van een woning aan het Vijzelpad 69-71 en o.a. Scherenenkweg worden deze waarden naar inziens van de indiener niet behouden of versterkt maar weggegooid.

Reactie gemeente 4.2
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen

in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van het initiatief aan de Oude Kerkweg 36/Vijzelpad (initiatief 1) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen. Dat geldt ook voor initiatief 45 ter plaatse van de hoek Vijzelpad/Scherenenkweg. Voor initiatief 18 heeft de aanscherping van het Afwegingskader tot gevolg dat van de twee aangevraagde woningen, slechts één woning wordt toegestaan. In het Afwegingskader is namelijk voor dit deel van de Scherenenkweg de voorwaarde opgenomen dat tussen de hoofdgebouwen een afstand van 22 meter onderling moet worden geborgd. Dit om de openheid van het landschap te bewaren. Het tussenliggende gedeelte moet bestaan uit agrarisch grondgebruik. De initiatieven 19 en 20 zijn in de bestaande vorm (één woning) inpasbaar binnen deze aangescherpte voorwaarden.

Zienswijze 4.3 Openbaar vervoer
Het streven van de gemeente is volgens de indiener ook dat er minder gebruik gemaakt gaat worden van auto in het kader van belasting van het milieu. Als indiener kijkt naar de mogelijkheid van gebruik maken van het openbaar vervoer in de omgeving van Kernrand (o.a. Vijzelpad, Scherenenkweg, Oude Kerkweg) dan zou indiener niet weten waar hij/zij gebruik kan maken van het openbaar vervoer.
De dichtstbijzijnde bushaltes gezien vanaf Vijzelpad 71 is buurtbushalte Vechtstraat 18 minuten minimaal lopen, Bushalte Hattemerbroek is minimaal 22 minuten, bushalte Hattem Noord en bushalte bij de carpool A50 liggen nog verder weg. Indiener geeft aan dat hij/zij niet eerst 30 minuten loopt naar een bushalte en dan met een bus naar Zwolle als je er met de auto in een 15 minuten bent en zeker niet wanneer weer slecht is en de optie geen optie is of als je ouder bent of niet meer zo goed ter been bent.
Zeker gezien het feit dat er gestimuleerd wordt voor meer seniorenwoningen en zorgwoningen in dit gebied. De indiener vraagt hoe de gemeente denkt dit op te lossen.

Reactie gemeente 4.3
De gemeente heeft begrip voor het punt van indiener. De reikwijdte van deze regels beperkt zich tot de goede ruimtelijke ordening. Echter in het Chw bestemmingsplan worden geen regels opgenomen ten aanzien van de bereikbaarheid van het buitengebied via het openbaar vervoer. Wat de route van de bussen is en waar de bushaltes zich bevinden wordt niet in het bestemmingsplan vastgelegd. Het bestemmingsplan faciliteert de aanleg van bushaltes.

Zienswijze 4.4 Verkeersveiligheid: sluiproute vrachtverkeer
Indiener wil de gemeente wijzen op het feit dat het Vijzelpad door veel vrachtwagens gebruikt wordt als sluiproute A50 richting Netelhorst en H2O. Dit brengt veel overlast en gevaarlijke situaties mee in een 30 km zone. Indiener vraagt zich af of het Vijzelpad niet verboden kan worden voor vrachtwagens?

Reactie gemeente 4.4
Zoals in de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.3 is aangegeven beperkt de reikwijdte van de planregels zich tot de goede ruimtelijke ordening. Verkeersveiligheid is een thema dat

door het Rijk in de Wegenverkeerswet uitputtend is geregeld. Daarmee valt de verkeersveiligheid niet binnen de reikwijdte van het Chw bestemmingsplan. Daarom heeft de gemeente geen regels in het Chw bestemmingsplan opgenomen om de verkeersveiligheid te borgen. Sluipverkeer geeft incidenteel overlast. Naar aanleiding van meldingen worden regelmatig metingen verricht. Tot nu toe geven de metingen geen aanleiding voor aanvullende maatregelen.

Zienswijze 4.5 Algemene opmerkingen over initiatief 1

Indiener vindt het erg verwarrend dat er in het ene document gesproken wordt in initiatief 1: Oude Kerkweg 36 en/of aan het Vijzelpad (toelichting) en in andere (bijlagenboek toelichting) QuickScan alleen Vijzelpad 71 locatie 1:1.1. Aanleiding "De initiatiefnemers zijn voornemens in het weiland aan het Vijzelpad twee woningen te bouwen." En er wordt niet gesproken over de woning aan de Oude Kerkweg 36. De indiener vraagt wat de bedoeling hiervan is. Wil men verwarring scheppen?

Reactie gemeente 4.5

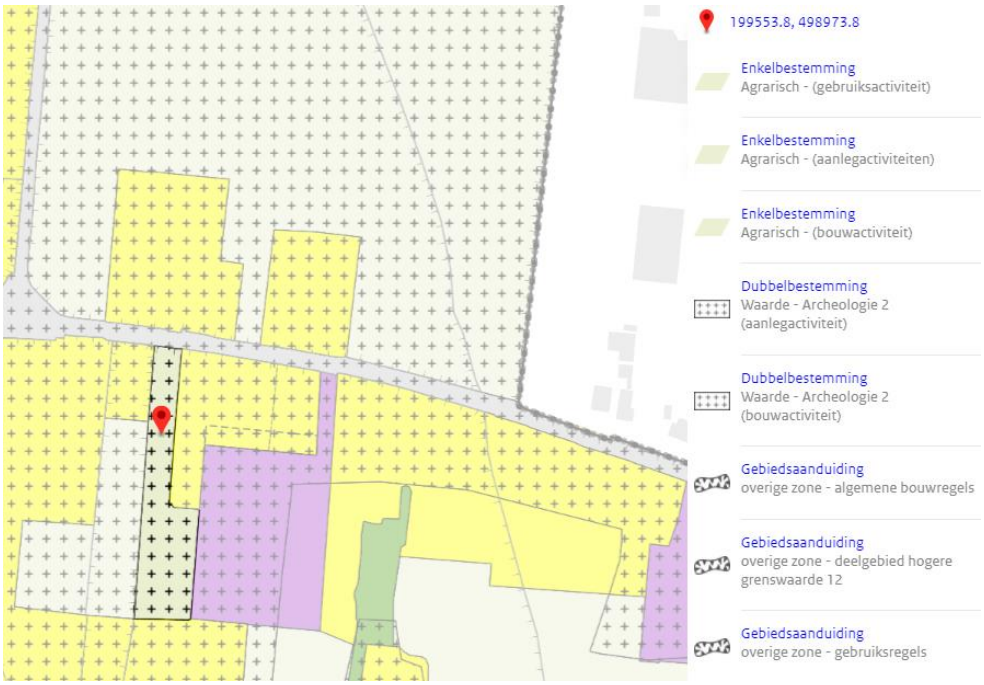
Het is uiteraard niet de bedoeling om verwarring te scheppen. De betreffende QuickScan heeft wel degelijk betrekking op initiatief 1. Terecht wordt ongemerkt dat in de tekst niet helder wordt aangegeven dat aan beide zijden van het betreffende weiland een woning mogelijk wordt gemaakt. Uit de aangegeven projectlocatie, zoals met rood weergegeven in figuur 2.1, blijkt echter wel dat het gehele gebied is beschouwd. Dit wordt bevestigd met de situatiefoto's van de bestaande situatie. Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de twee deelgebieden binnen initiatief 1. Gelet op de reactie op zienswijze … wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant. De quickscan wordt als bijlage uit de toelichting verwijderd.

Zienswijze 4.6 Lintbebouwing

Het voornemen is om beide woningen te laten aansluiten op de bestaande woningen in de linten van het Vijzelpad en de Oude Kerkweg waarbij deze goed landschappelijk worden ingepast." Als de gemeente deze woningen toestaat creëert men volgens de indiener lintbebouwing en zal de woning dicht op de woning van de indiener komen waardoor de indiener het gevoel krijgt dat hij/zij in een 3-onder-1-kap woont in plaats van 2-onder-1-kap.

Reactie gemeente 4.6

Het initiatief behelst inderdaad twee woningen. Het is daarbij niet de bedoeling dat een lintbebouwing wordt gecreëerd. De woningen worden alleen toegestaan aan de westzijde van het perceel. De zone aan de oostkant moet openblijven en heeft in het Chw bestemmingsplan de bestemming Agrarisch. Dit is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur: bestemming Agrarisch op perceel ten oosten van initiatief 1

Op deze gronden mag geen woning worden gebouwd. In het Afwegingskader is een groene pijl opgenomen op dit perceel waarmee geborgd is dat een minimale afstand van 22 meter moet worden vrij gehouden. In zowel het Chw bestemmingsplan als het Afwegingskader is de openheid gewaarborgd is en kan geen lintbebouwing ontstaan. Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1.

Zienswijze 4.7 Open landschap en doorkijkjes

De indiener geeft aan dat gemeente Hattem spreekt van het behoud van het karakteristieke open landschap en unieke doorkijkjes, maar gelijktijdig op deze plekken woningen intekent (Vijzelpad 69-71). Indiener vraagt waar het open landschap en unieke doorkijkjes blijven, (zie hieronder). In de omgevingsvisie wordt ook gesproken (blz. 10) van het streven om de landschappelijke structuren te behouden of terug te brengen en de belevingswaarde en ecologische waarde ervan te vergroten voor Hattemers en voor bezoekers van buiten etc. Maar volgens indiener wordt met het toestaan van woningen aan het Vijzelpad 69-71 en o.a. Scherenenkweg deze juist niet behouden of versterkt maar weggegooid. De indiener vraagt of hem/haar uitgelegd kan worden waar het karakteristieke open landschap en unieke doorkijkje nu blijft?
Het lijkt of de gemeente bezig is om de enige unieke doorkijk vanaf het Vijzelpad en zelfs vanaf de Scherenenkweg waar men vanaf dit punt vrij uitzicht heeft op de Vuursteenberg en ingang geboortebos voor altijd te verkwanselen. De indiener vraagt hoe de gemeente dit kan rijmen met hetgeen door haarzelf genoemde in de omgevingsvisie en bestemmingsplan.

- ➔ Indiener heeft met foto's getracht een beeld te geven van de huidige situatie en wat ervoor in de plaats komt. Helaas kan indiener dit via foto's niet zo goed duidelijk maken dan wanneer men ter plaatse is en heeft alleen maar schematisch een woning ingetekend en geen rekening gehouden met garage en andere schuren en erfafscheidingen etc. die nog verder inbreuk maken op het uitzicht en ook niet met de te bouwen woning aan de Oude Kerkweg.
- ➔ Zie de zienswijze voor de figuren waar de indiener naar refereert.

Indiener wil weten hoe het kan dat er gebouwd kan worden gezien hetgeen de gemeente zelf stelt in Afwegingskader blz. 104/116 (geel gearceerde gebied is locatie van initiatief 1 tussen Vijzelpad 69 en 71)?

Reactie gemeente 4.7
In de kernrandzone is sprake van verschillende landschapstypen, het open weidelandschap in het noorden, het halfopen kleinschalige kampenlandschap rondom het Vijzelpad, de open enken en het bosgebied van de Veluwe. Juist in het half open kampenlandschap worden in het Afwegingskader mogelijkheden geboden voor nieuwe ontwikkelingen. Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1.

Zienswijze 4.8 Milieuzonering
Volgens indiener bevindt zich ten oosten van de locatie een bedrijfsbestemming waar momenteel een bedrijf met Agrarische en cultuurtechnische werken gelegen is. Dit bedrijf is een loonbedrijf groter dan 500 m^2 en valt onder milieucategorie 3.1. De afstand tussen dit perceel en het perceel waarop initiatief 1 is geprojecteerd, bedraagt ongeveer 15 meter. Dit is ruimschoots minder dan de 50 meter waarvan op grond van de publicatie Bedrijven en Milieuzonering van de VNG moet worden uitgegaan, (blz. 208/228).

Reactie gemeente 4.8
Zoals indiener terecht stelt, is aan het Vijzelpad 67 een bedrijf in agrarische en cultuurtechnische werken gevestigd. Op grond van artikel 15 van het Chw bestemmingsplan is hier een bedrijf van categorie 1 en 2 zoals beschreven in bijlage 1 bij het plan én bestaande bedrijven toegestaan. Dit bestaande bedrijf kan worden aangemerkt als een bedrijf van categorie 3.1. Deze categorie-indeling volgt de VNG Brochure Bedrijven en Milieuzonering. In deze brochure zijn aan deze categorieën richtafstanden gehecht, die worden geadviseerd om aan te houden tussen de bedrijfsmatige activiteit en omliggende woonbestemmingen.
Naar aanleiding van het verzoek van deze initiatiefnemer, is daarom het volgende aangegeven:
'Het perceel is gelegen nabij de bedrijfslocatie aan het Vijzelpad 65, in het kaartje van het bestemmingsplan voorzien van de bestemming Bedrijfsdoeleinden (lichtpaarse vlek). Er dient in ieder geval 30 meter afstand tot deze bestemming te worden aangehouden. Er is mogelijk sprake van een functieverandering op dat perceel naar wonen, in dat geval hoeft er vanuit dit aspect geen afstand te worden aangehouden, maar zoals hiervoor aangegeven is het ook vanuit ruimtelijke inpassing wenselijk dat de bebouwing op het westelijk deel van de kavel wordt gerealiseerd.'
Anders dan door indiener en in de VNG-brochure aangegeven, is in de communicatie met initiatiefnemer uitgegaan van 30 meter in plaats van 50 meter. De reden hiervoor is dat op het in werking zijn van het bedrijf het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing is. Op grond van artikel 2.17 van dat besluit geldt voor de geluidbelasting door het in werking zijn van dit bedrijf een grenswaarde van 50 dB(A) als etmaalwaarde. De afstand die in de VNG Brochure wordt gebruikt, is gebaseerd op een grenswaarde van 45 dB(A) als etmaalwaarde. Om aan te sluiten bij de geluidruimte die het bedrijf op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer toekomt, is de minimaal aan te houden afstand daarom bijgesteld van 50 meter naar 30 meter.
Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.9 Betrouwbaarheid gemeente

Indiener vraagt zich af in hoeverre hij de gemeente kan vertrouwen. Op de voorlichtingsavond in juli 2019 bij Kwekerij Souman waren deze slides/afbeeldingen ook te zien. De indiener heeft toen samen met zijn/haar buurman van nummer 73 expliciet gevraagd wat dit inhield. Deze ambtenaar gaf toen aan dat als een initiatief komt wat binnen het gebied "wonen bij bedrijvigheid" komt (blauwe cirkel) dit niet mag omdat het binnen 50 meter van een bedrijf (in dit geval het bedrijf aan het Vijzelpad 67) valt. Indiener is van mening dat hij/zij mag aannemen dat uw ambtenaar de nodige kennis heeft/had omtrent deze zaak, omdat die ambtenaar die avond door u als gemeente was ingezet? Dit gaf de indiener en zijn/haar buurman toen het vertrouwen dat er niet gebouw mocht worden zolang het bedrijf op deze locatie zit. Indiener geeft aan dat hij/zij blijkbaar (opzettelijk?) foutief is voorgelicht door de gemeente Hattem, aangezien nu initiatief 1 wel mag bouwen binnen deze 50 meter. De indiener zou hier dan ook graag een verklaring van de gemeente Hattem voor ontvangen.

Reactie gemeente 4.9

Zoals hiervoor bij de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.8 is aangegeven, geldt voor het bedrijf in kwestie geen minimale afstand van 50 meter maar van 30 meter. De voorlichting, zoals deze is gegeven op de informatieavond, is helaas niet meer exact terug te halen. Mocht dit tot de verwachting hebben geleid dat er nooit gebouwd kon worden, dan is dit spijtig, omdat deze garantie nooit gegeven kan worden.
In het gehele proces is gewerkt met de op dat moment beschikbare milieugegevens. Het is gebruikelijk dat afstanden voor milieubelastende activiteiten kunnen veranderen. Dit bijvoorbeeld door aanpassingen in de bedrijfsvoering of het nemen van specifieke milieumaatregelen. Hierdoor verandert ook de externe werking van deze milieuzoneringen. Alle initiatieven zijn getoetst aan de huidige milieucirkels van omliggende (agrarische)bedrijven.

Zienswijze 4.10 Richtafstand o.b.v. milieuzonering

De afstand tussen dit perceel en het perceel waarop initiatief 1 is geprojecteerd, bedraagt ongeveer 15 meter. De indiener geeft aan dat volgens pagina 206 van de toelichting op het bestemmingplan de afstand tussen initiatief 1 en het bedrijf aan het Vijzelpad 67 15 meter bedraagt.
Volgens een simpele meting in een satellietfoto op Google Maps, weergegeven in figuur 7, is de breedte van het perceel van Vijzelpad 69 al 30 meter. Hierbij moet opgemerkt worden dat de loods met het witte dak behoort tot het perceel van Vijzelpad 69 en niet tot het bedrijf aan Vijzelpad 67. Bovendien behoort het lichter gekleurde gras tot de tuin van perceel van Vijzelpad 69 en niet tot het perceel van initiatief 1. Hierdoor kan de indiener concluderen dat de redenaties die op basis van deze 15 meter zijn gedaan onjuist zijn.

Reactie gemeente 4.10

Zoals in het voorgaande is aangegeven, heeft de gemeente de bewuste initiatiefnemer erop gewezen dat bij de bouw van een woning in de nabijheid van het bewuste bedrijf een minimale afstand van 30 meter moet worden aangehouden.
Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.11 Milieuzonering

Tussen het perceel waarop initiatief 1 is geprojecteerd en dit bedrijf, ligt een perceel waarop de woning aan het Vijzelpad 69 staat. Deze woning ligt op 25 meter van de loods die op het bedrijfsperceel is gerealiseerd en vormt daarmee al een beperking in de bedrijfsvoering. Bij het realiseren van de woning die bij initiatief 1 is voorzien, moet een dergelijke afstand worden aangehouden om geen aanvullende beperking in de bedrijfsvoering voor het hiervoor

genoemde bedrijf te veroorzaken. Bij het bestemmen van het perceel is hiermee rekening gehouden, aan de oostzijde van de nieuwe woning blijft een deel van het perceel open, hier mag de woning niet worden gebouwd.

De indiener is van mening dat het aanvoeren van de woning aan het Vijzelpad 69 een zeer zwak argument is omdat de binnen de 50 meter veel meer huizen staan. Als deze woning Vijzelpad 69 een beperking in de bedrijfsvoering is, had volgens de indiener NOOIT een milieucategorie aan het bedrijf aan het Vijzelpad 67 afgegeven mogen worden en had dit bedrijf hier NOOIT gevestigd mogen zijn/worden.
De indiener geeft aan misschien nog enig begrip kunnen opbrengen voor het gemeentelijk argument indien de woning van Vijzelpad 69 gebouwd was nadat de loodsen van het bedrijf waren gebouwd maar dat is niet het geval. Het is een feit dat deze huizen hier altijd hebben gestaan, inclusief het bedrijf aan Vijzelpad 67.
Zeker vanaf 1945 is deze situatie (woningen Vijzelpad 71, 69, 67 en 65) al zo en nadien is er nooit een huis is bijgebouwd (alleen bestaande woningen op dezelfde herbouwd) maar het bedrijf wel is gegroeid. Om nu aan te voeren dat de woning Vijzelpad 69 al een beperking is blijft de indiener zwak argument vinden. Zeker gezien het verleden en dat de woning Vijzelpad 69 er al eerder stond dat de loodsen en daarom is de indiener van mening dat dit nu niet mee mag tellen en er gewoon vanuit gegaan moet worden dat er NIET binnen deze 50 meter gebouwd mag worden. Hetgeen door uw ambtenaar ons ook heeft voorgelicht in juli 2019.

Reactie gemeente 4.11
Zoals in het voorgaande is aangegeven, is de bewuste initiatiefnemer erop gewezen dat bij het realiseren van een woning in de nabijheid van het naastgelegen bedrijf, een afstand van minimaal 30 meter moet worden aangehouden om niet in de gebruiksruimte van dit bedrijf te treden. De ligging van de woonbestemming in het ontwerp Chw bestemmingsplan is hierop afgestemd. Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.12 Milieuzonering
Het bevreemdt de indiener dat niet meegenomen is dat de woning aan de Oude Kerkweg 34 ook binnen de 50 meter zone ligt en er in uw afweging nergens gesproken wordt over de nieuw te bouwen woning initiatief 1 Oude Kerkweg 36 of over enige restricties en de beperking die dit voor het bedrijf aan Vijzelpad 67 oplevert. En dit dus een dubbele beperking zal opleveren! De indiener vraagt zich af waarom er aan de woning gelegen aan de noordzijde van perceel van initiatief 1 wel restricties wordt meegegeven (oostzijde vrijhouden) en wordt er over de woning aan de zuidzijde van perceel van initiaal 1 nergens overgesproken terwijl deze woning ook een extra beperking van in de bedrijfsvoering van het bedrijf? Is hier sprake van rechtsongelijkheid, of zijn er onderlinge afspraken gemaakt om hier met geen woord over te reppen?

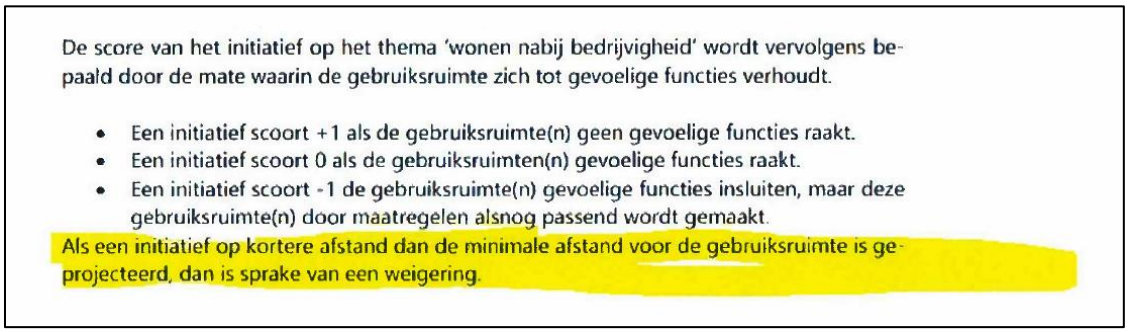
Reactie gemeente 4.12
De woning aan de Oude Kerkweg 34 betreft een bestaande woning. Voor bestaande woningen hoeft bij het opstellen van het Chw bestemmingsplan niet te worden onderbouwd of wordt voldaan aan de richtafstanden. Bestaande bedrijven dienen onder meer te voldoen aan de geluidgrenswaarden uit het Activiteitenbesluit, zo ook het betreffende bedrijf. Daardoor is de woning aan de Oude Kerkweg 34 op grond van het Activiteitenbesluit medebepalend voor de wijze van bedrijfsvoering van het bedrijf.

Zienswijze 4.13 Milieuzonering

Volgens de informatie van de indiener is op het perceel Vijzelpad 69 een bedrijf in dienstverlening gevestigd. Hiervan ziet de indiener nergens iets terug in uw Afwegingskader of welk ander stuk dan ook.
De indiener geeft aan dat hij/zij toch mag aannemen (zie SBI-codes geregistreerd bij de KvK) dat het bedrijf in dienstverlening, gezien enkele van zijn werkzaamheden, minstens in milieucategorie 2 zit en daarbij dan valt binnen richtlijnen VNG van 30 meter.
Aangezien o.a. SBI-code: 0161 milieucategorie 2 en ook 0162 en 4120 hieronder vallen met een richtafstand van 30 meter is indiener van mening dat er geen woning gebouwd mag worden tussen perceel Vijzelpad 69 en 71 omdat dit de bedrijfsvoering van het bedrijf dienstverlening Vijzelpad 69 zeer ernstig zal beperken temeer daar deze percelen aan elkaar grenzen.
Bewoner van Vijzelpad 69 rijdt meerdere malen per dag over deze oprit met tractor (met of zonder aanhangers) of shovels, kraan, bedrijfsauto etc. om zijn bedrijf te kunnen uitvoeren en het kan toch niet zo zijn dat hij straks in zijn bedrijfsvoering beperkt wordt, omdat de gemeente (bewust) geen rekening heeft gehouden met de milieucategorie 2 en de richtafstand van 30 meter.

Reactie gemeente 4.13
Het door indiener bedoelde perceel aan het Vijzelpad 69 heeft zowel in het vigerende bestemmingsplan als in het Chw bestemmingsplan de bestemming wonen. Op grond van het vigerende bestemmingsplan is hier geen nevenfunctie toegestaan. De woonbestemming laat het nevengebruik als praktijk- of studioruimte ten behoeve van een aan huis verbonden beroep toe, mits hierdoor de woonfunctie als hoofdfunctie van het bouwperceel niet wordt aangetast. Het gebruik van de woning voor bedrijfsdoeleinden in dienstverlenende sfeer brengt dus, anders dan indiener stelt, niet met zich mee dat daardoor een afstand van 30 meter tot deze woning moet worden aangehouden.

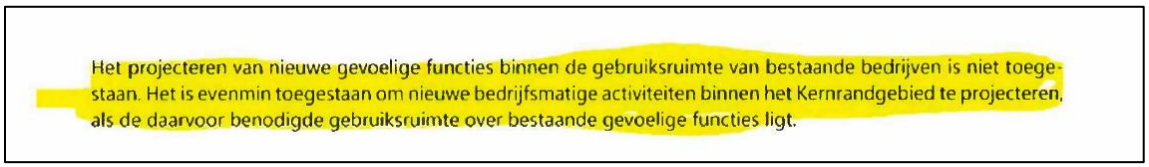
Zienswijze 4.14 Rekening houden met het uitgaan van de planologische rechten (VNG)
De indiener geeft aan dat volgens een publicatie van Kenniscentrum InfoMil (onderdeel van Rijkswaterstaat) moet er bij zonering uitgegaan worden van planologische rechten. (Kenniscentrum InfoMil, 2021) Oftewel, er moet voor zonering gemeten worden van bestemmingsgrens tot bestemmingsgrens. De indiener is van mening dat als dit gedaan wordt, initiatief 1 zowel onherroepelijk binnen de grens van het bedrijf aan Vijzelpad 67 en van het voornoemde bedrijf in dienstverlening komt. Daardoor zou er nooit een bestemming wonen afgegeven mogen worden voor initiatief 1. Dit wil de indiener verder onderbouwen met hetgeen door de gemeente is gesteld in Afwegingskader pagina 57/116.

De score van het initiatief op het thema 'wonen nabij bedrijvigheid' wordt vervolgens bepaald door de mate waarin de gebruiksruimte zich tot gevoelige functies verhoudt.

- Een initiatief scoort +1 als de gebruiksruimte(n) geen gevoelige functies raakt.
- Een initiatief scoort 0 als de gebruiksruimten(n) gevoelige functies raakt.
- Een initiatief scoort -1 de gebruiksruimte(n) gevoelige functies insluiten, maar deze gebruiksruimte(n) door maatregelen alsnog passend wordt gemaakt.

Als een initiatief op kortere afstand dan de minimale afstand voor de gebruiksruimte is geprojecteerd, dan is sprake van een weigering.

En Afwegingskader Buitengebied pagina 56/116

Het projecteren van nieuwe gevoelige functies binnen de gebruiksruimte van bestaande bedrijven is niet toegestaan. Het is evenmin toegestaan om nieuwe bedrijfsmatige activiteiten binnen het Kernrandgebied te projecteren, als de daarvoor benodigde gebruiksruimte over bestaande gevoelige functies ligt.

De indiener geeft aan hierdoor alleen maar te kunnen concluderen dat er een weigering moet zijn van initiatief 1 voor de woning aan de noordzijde (gelegen naast Vijzelpad 71). Het kan toch niet zo zijn dat de gemeente via allerlei slinkse wijze de regels van de VNG en andere (eigen) regels gaat omzeilen/ontduiken alleen maar om initiatiefnemer 1 zijn zin te geven.
Verder vraagt de indiener waarom de gemeente het bedrijf in dienstverlening aan Vijzelpad 69 niet heeft meegenomen in het Afwegingskader en bestemmingsplan? Is dit met opzet gedaan zodat men geen rekening hoeft te houden met de VNG? Waar blijft het vertrouwen in de gemeente die ons van de juiste informatie voorziet? Zou de gemeente hun voorgenomen besluit omtrent de hinder van het bedrijf aan Vijzelpad 67 & het bedrijf aan Vijzelpad 69 willen heroverwegen?

Reactie gemeente 4.14
Zoals in het voorgaande in de reactie op zienswijze 4.13 is aangegeven, deelt de gemeente de mening van indiener niet, dat met de projectie van woningen binnen initiatief 1 in de gebruiksruimte van omliggende bedrijven wordt getreden. Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.15 Woongenot
De indiener geeft aan dat Perceel Vijzelpad 71 en 73 in 1947 door de grootvader van indiener zijn aangekocht. De ouders van indiener en indiener zelf hebben hier altijd met heel veel plezier gewoond en genoten van de uitzichten. Gedurende het huwelijk van indiener heeft hij/zij in de nieuwbouw gewoond waar de muren op hem/haar afkwamen en erg benauwde. Na het overlijden van de ouders konden indiener en zijn/haar echtgenoot(e) in 2016 weer terugkeren naar de ouderlijke woning (Vijzelpad 71) waar de indiener en de echtgenoot(e), tot het overlijden van de echtgenoot(e) in 2019, en de indiener nu alleen weer met heel veel plezier woont. Alleen nu met de plannen om een woning naast de woning van de indiener te bouwen zal heel veel woonplezier worden ontnomen en dit terwijl de gemeente stelt dat het goed wonen is in het buitengebied.? De indiener vraagt zich af of deze stelling dan zeker niet meer voor hem/haar geldt?
Volgens de indiener houdt de gemeente weinig tot geen rekening met de huidige bewoners van de gebieden waar initiatieven voor zijn aangevraagd en wordt er alleen maar rekening gehouden met de wensen en belangen van de initiatiefnemers en moet daar alles maar dan ook alles voor wijken ook al zal de gemeente zich in allerlei bochten moeten wringen om onder regelgeving uit te komen.
Zeker omdat de gemeente als restrictie heeft gesteld om de oostzijde vrij te houden (als uitvlucht om onder de milieucategorie 3.1 uit te komen) en daardoor heel dicht op de woning van de indiener gebouwd zal gaan worden terwijl aan de oostzijde van het perceel een weiland is. Dit vindt de indiener een hele sterke inbreuk op zijn/haar privacy en woongenot.
Door deze woning zal de indiener veel uitzicht worden ontnomen en zal de indiener geen direct (zon) licht aan de zijkant van zijn/haar woning meer hebben met als gevolg dat hij/zij in de slaapkamer, douche, overloop, zolder, gang, op het aanrecht in de keuken en deel van de woonkamer veel minder licht zal hebben en het veel donkerder in de woning zal zijn zodat hij/zij ook overdag de lamp aan zal moeten doen/hebben wat niet erg aanlokkelijk is en wat

voor een hogere energierekening zal zorgen wat zeker met de huidige energieprijzen geen prettige vooruitzicht is.
Middels enkele foto's wil de indiener proberen te illustreren hoe de gemeente wil dat het er uit gaat zien. In figuur 8 staat het huidige uitzicht vanuit de keuken. In figuur 9 staat een schets met een woning op minimaal 4 meter van de erfgrens en maximaal 12 meter hoog. In figuur 10 is het huidige uitzicht uit de woonkamer afgebeeld. In figuur 11 is een woning op gelijke rooilijn zoals beoogd door de gemeente afgebeeld. In figuur 12 en 13 wordt geprobeerd de invloed op de lichtinval te illustreren. In figuur 12 staat de huidige situatie, in figuur 13 de beoogde nieuwe situatie. Het is alleen moeilijk in te tekenen wat de licht inval is maar de indiener wil de gemeente toch wijzen op de schaduw van de garage en het feit dat deze woning dan minimaal 4 meter uit de erfgrens komt en maximaal 12 meter hoog mag worden. Samengevat: in figuren 8,10 en 12 staat de huidige situatie afgebeeld. In figuren 9,11 en 13 staat een schets van de nieuwe situatie.

De indiener wil de gemeente dan ook vragen dat indien de gemeente toch besluit om toe te staan dat hier een woning komt rekening te houden met het woongenot van de indiener (Vijzelpad 71) en de eis oostzijde open te houden te laten vallen zodat de woning verder van de woning van de indiener geplaatst kan worden, de rooilijn wat verder naar achter te verplaatsen zodat de indiener meer lichtinval in de woonkamer, slaapkamer en misschien zolder, overloop en gang heeft en dat de indiener dan meer privacy heeft.
Verder wil de indiener dan ook vragen om als eis te stellen dat de woning beslist niet hoger wat dan de huidige woning zodat hij ook nog een beetje in de omgeving past.

Reactie gemeente 4.15
Van de lange woongeschiedenis op de betreffende locatie wordt kennisgenomen. Het is aan de gemeente om mee te bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen en deze waar nodig vast te leggen in beleid en regels. Zo zien we dat de betekenis van het buitengebied in de loop der jaren verandert. Vooral de laatste jaren is er sprake van een toenemende belangstelling voor wonen in het buitengebied.
In het Chw bestemmingsplan Buitengebied zijn de wensen en ideeën van de initiatiefnemers afgewogen tegen de ruimtelijke kwaliteiten, de geldende regels voor onder andere geluid en milieu en de belangen van de huidige bewoners en bedrijven. Op basis van een quickscan is bepaald dat de schaduwwerking van de nieuwe bebouwing beperkt is.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.
Mocht de indiener van mening zijn dat er sprake is van planschade, dan kan hij/zij een planschadeverzoek indienen zodra het Chw bestemmingsplan Buitengebied onherroepelijk is geworden.
Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.16 Flora en fauna
Ook wordt er volgens de indiener in de QuickScan (blz. 1577/2174 ev. Bijlagenboek toelichting) gesproken over een aantal beschermde vogels. De indiener vindt het jammer dat hierbij niet de groene specht en de bonte specht worden genoemde die zeker in het voorjaar regelmatig te zien zijn op het perceel van de indiener. En ook mist de indiener de egel en eekhoorn die ook op dit perceel zitten.
Verder heeft de indiener wel zijn/haar twijfels over de aanleg van permanente verblijfplaatsen voor de marterachtigen in de vorm van marterheuvels en met name de opmerking kan een toegevoegde waarde hebben voor deze soortgroep en mogelijke schade voorkomen.

De indiener vindt de kreet mogelijke schade voorkomen heel vrijblijvend en ziet graag goed onderbouwd bewijs dat aan de woning en de auto van de indiener geen schade zal plaatsvinden indien er marterheuvels worden gebouwd. De indiener is namelijk bang dat de schade juiste groter wordt omdat ze in de omgeving gaan foerageren. Maar indien dit toch wordt gestimuleerd zal de indiener eventuele schade veroorzaakt door de marterachtige verhalen bij de gemeente.

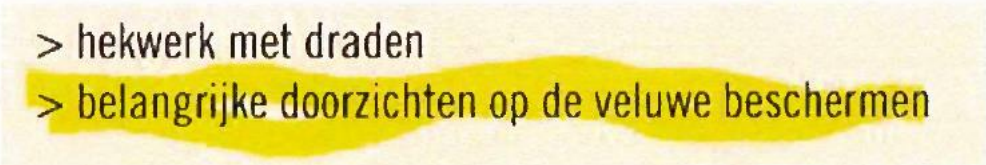
Reactie gemeente 4.16
In een quickscan wordt ingegaan op de beschermde planten en dieren die mogelijk op het betreffende perceel en in de directe omgeving voorkomen. Daarbij wordt gekeken naar de effecten die de plannen kunnen hebben op deze planten en dieren. In de quickscans zijn al deze soorten, voor zover aanwezig en relevant, beschreven:

- *Spechten vallen binnen de zogeheten 'categorie 5 soorten'. Het betreft vogels die vaak terugkeren naar de omgeving waar zij eerder hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de oude broedplaats verloren is, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij er zwaarwegende ecologische redenen zijn.*
  Tijdens het veldbezoek zijn er geen spechten aangetroffen. In de quickscan wordt aangegeven dat het perceel fungeert als foerageergebied voor categorie 5 soorten en dat het perceel geen locaties bevat die dienstdoen als nestplaats.
- *Ten aanzien van de aanwezige ooievaars wordt opgemerkt dat deze nesten jaarrond beschermd zijn. Echter, zowel de nest als het foerageergebied worden door de bouw van de woningen niet bedreigd. Het foerageergebied van ooievaars bestrijkt vele vierkante kilometers. Het wegvallen van een kleinschalig suboptimaal habitat als gevolg van de bouw van de woningen wordt als niet significant aangemerkt.*
  Opgemerkt wordt dat geluidverstoring tijdens het broedseizoen wel relevant is. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen zijn dan ook niet toegestaan.
- *Ten aanzien van de egel wordt in de quickscan aangegeven dat deze deel uitmaakt van de groep diersoorten waarvoor de provincie Gelderland vrijstelling heeft verleend. De egel wordt binnen de provincie niet gezien als een beschermde soort en is bij ruimtelijke inrichting vrijgesteld van de relevante verbodsbepalingen van de Wnb.*
- *Ten aanzien van de eekhoorn wordt opgemerkt dat er binnen het perceel geen sprake is van een beschermde habitat. Er zijn ook geen nest-gelegenheid aangetroffen. In de omgeving van het plangebied is dit wel aanwezig. Echter, de voorliggende locatie maakt geen deel uit van het voor de eekhoorn essentieel foerageergebied.*

Met betrekking tot marterachtigen wordt opgemerkt dat alleen de steenmarter bekend staat als mogelijk schade veroorzakend. De steenmarter is al in het plangebied aanwezig en vormt daarmee een gevestigde soort. De steenmarter foerageert actief in het gehele buitengebied van Hatem.
Het merendeel van de schade door de steenmarter wordt veroorzaakt door dieren die een verblijfplaats zoeken en daarvoor isolatiemateriaal uit huizen halen, kieren vergroten om naar zolders te kunnen of in auto's kruipen. Mogelijke schade is dan ook niet geheel uit te sluiten. De voorgestelde marterheuvels zijn niet alleen positief voor de steenmarter maar ook voor andere voor andere martersoorten, zoals hermelijn en wezel, en niet marterachtigen, zoals de egel. Bijkomend voordeel is dat door onder andere de zoogdiervereniging is aangetoond dat alternatieve verblijfplaatsen (zoals marterheuvels) op gunstige locaties het zoeken naar verblijfplaatsen binnen woningen verminderd.

Zienswijze 4.17 Landschapstuin
Indiener vindt het een goed initiatief dat er achter de woningen van initiatief 1 aan de noord- en zuidzijde een Landschapstuin wordt gepland, maar vindt het jammer dat er maar weinig

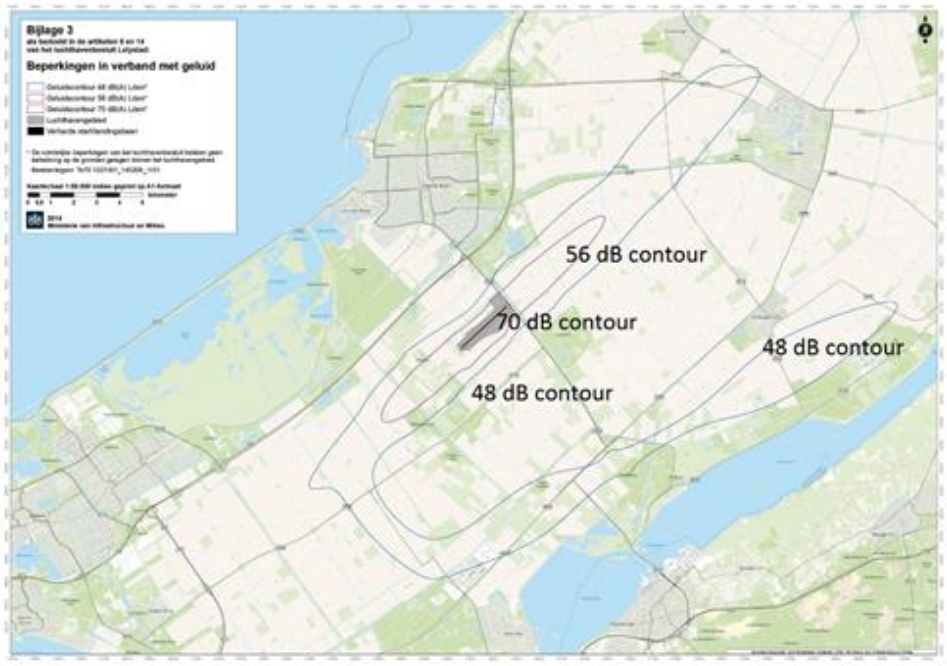
mensen van kunnen genieten en dat het vanaf de openbare weg haast niet opvalt terwijl het toch de bedoeling is van de gemeente dat mensen die een ommetje maken hier ook van kunnen genieten.
Indiener is van mening dat het beter zou zijn om op dit perceel aan de noordzijde helemaal geen woning te bouwen zodat ook mensen die een ommetje maken kunnen genieten van dit open landschap en deze unieke doorkijk.

Reactie gemeente 4.17
Van de zienswijze wordt kennisgenomen. Gelet op de reactie op zienswijze 4.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 4.18 MER Rapportage
Op dit moment is Luchthaven Lelystad niet in gebruik voor burgerluchtvaart. Uit het MER voor deze luchthaven uit 2018 blijkt dat, afhankelijk van de gekozen variant, het tijdstip van openen (waardoor er nog laag gevlogen wordt totdat het luchtruim opnieuw is ingedeeld) en de uiteindelijke toegelaten capaciteit, het buitengebied van Hattem net wel of net niet binnen de geluidzones van dit vliegveld valt. De kans bestaat dus dat een geluidbelasting van vliegverkeer in de toekomst aanwezig is, maar daar heeft het planvoornemen geen invloed op, dit is een autonome ontwikkeling waarvan het op dit moment niet zeker is hoe deze het buitengebied beïnvloedt. Dit is niet onderscheidend voor de alternatieven en wordt in het planMER niet nader onderzocht.

Reactie gemeente 4.18
De ontwikkelingen rondom Lelystad Airport en de gevolgen daarvan voor Hattem zijn in het MER niet meegenomen, omdat deze niveaus geen invloed hebben op de resultaten van het MER. De verwachte geluidniveaus op grond van het MER uit 2014 voor Lelystad Airport liggen tussen 40 en 42 dB.
Cumulatie moet worden toegepast binnen beperkingengebieden van een luchthaven, zoals die zijn opgenomen in het luchthavenbesluit. In artikel 8 van het Luchthavenbesluit Lelystad zijn de beperkingengebieden opgenomen. Het gaat om de gebieden die zijn gelegen binnen de 56 en 70 dB-contouren. Hattem niet binnen deze contouren, zelfs ruim erbuiten. Dat is ook te zien op de volgende afbeelding. De blauwe contouren zijn de 48 dB contouren en zelfs die liggen op grote afstand van het plangebied. Dit is het nog steeds het geldende luchthavenbesluit voor Lelystad Airport.

Figuur: bijlage 3 bij het Luchthavenbesluit Lelystad Airport

Eind 2017 bleek dat er discussie bestond over de geluidsniveaus uit het MER voor Lelystad Airport, zowel op basis van input als gevolg van de aansluiting op internationale vluchtroutes, waardoor in Nederland langer laag gevlogen zou moeten worden. Volgens kamerbrieven van de minister is er vooralsnog geen reden te verwachten dat de geluidniveaus voor Hattem hoger uit zullen vallen.

Zienswijze 4.19 Vliegroute

Volgens indiener is besloten dat na indeling van het luchtruim verder niets is aangepast maar dat met de nieuwe vliegroute juist boven Hattem (A50) de vliegtuigen snel naar boven gaan waardoor de motoren op vol vermogen zullen moeten draaien, wat extra geluidsoverlast mee zal brengen. Indiener zou het wenselijk vinden dat dit opnieuw in de MER berekend wordt wat dit voor extra geluidsoverlast gaat zorgen, zeker voor de initiatieven die nu net op de grens liggen.

Reactie gemeente 4.19

Voor een beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de beantwoording op voorgaande zienswijze 4.18. Daarbij wordt nogmaals aangegeven dat het voorliggend bestemmingsplan geen invloed op de plannen voor wat betreft Lelystad Airport en de vliegroutes. Voor wat betreft het voorliggend bestemmingsplan wordt het beschouwd als een autonome ontwikkeling, waarvan het op dit moment niet zeker is hoe deze het buitengebied en de initiatieven beïnvloedt.

Zienswijze 4.20 Invloed op bestaande elektriciteitsnet

In alle gepubliceerde documenten heeft de indiener geen analyse kunnen vinden van de invloed van de nieuwbouw op het bestaande elektriciteitsnet. Dit kan volgens de indiener om een aantal redenen problematisch zijn:

a. In het hele land, dus ook in Hattem, zijn de bestaande laagvoltage (vanaf het transformatorhuisje tot de aansluitingen in huizen) elektriciteitsnetten niet ontworpen voor de grotere belading van het elektriciteitsnet. Om de invloed hiervan te zien is in opdracht van onder andere Alliander N.V. in 2017 een stresstest gedaan voor een 2025-scenario in bestaande bouw in Lochem in de Achterhoek. (Hóógsteen, et al., 2017) Hierbij bleek dat er een aanzienlijk risico was op overbelasting, onbalans over de elektriciteitsfasen en stroomstoringen bij extra belading van het bestaande netwerk. Nu wil de gemeente Hattem nieuwe woningen, natuurlijk gasloos en met een mogelijkheid van het laden van elektrische voertuigen, aansluiten op dit bestaande elektriciteitsnet. Dit geeft een risico op stroomstoringen voor zowel bestaande als eventuele nieuwe woningen als er geen onderzoek wordt gedaan naar de invloed van deze nieuwe aansluitingen, in combinatie met het stimuleren van gasloos wonen voor bestaande woningen.
Het is ook niet voor niets dat Alliander N.V. gemeenten aanbeveelt om hen al vroeg te betrekken bij plannen voor veel nieuwe bebouwing, zodat deze invloed bij de besluitvorming kan worden meegenomen. Indiener zou dan ook graag onderbouwd willen zien wat de invloed van deze visie is op de leveringszekerheid van elektriciteit voor de huidige bewoners en hoe de gemeente van plan is om (eventueel in samenwerking met Alliander N.V.) de huidige leveringszekerheid aan huidige bewoners te garanderen. Ook zou de indiener graag deze analyse van de netbeheerder ontvangen.

Reactie gemeente 4.20
De energietransitie waar we voor staan heeft de hoogste prioriteit en constante aandacht van de gemeente Hattem. De regionale energiestrategie (RES) en de omgevingsvisie zijn belangrijke bronnen om te achterhalen hoe we in Hattem de doelen uit het klimaatakkoord willen bereiken. Het knelpunt van het energienetwerk bij de vormgeving van de energietransitie is algemeen bekend.
De gemeente is met Liander in gesprek over de lokale knelpunten. Liander geeft aan dat wanneer de gemeente tijdig (3-5 jaar vooruit) aangeeft wat de wensen zijn, zij in staat zijn deze te realiseren binnen de kaders en prioriteiten die ze dan hebben. Samen met Liander en de regio werkt de gemeente aan een Energie Strategie Actie Plan (ESAP) om alle knelpunten voor energieopwek en warmte tijdig in kaart te hebben. De sturingsmogelijkheden van de gemeente op dat vlak zijn beperkt.

Zienswijze 4.21 Effect van zonnepanelen
b. Bij elk nieuwbouwproject worden tegenwoordig zonnepanelen aangelegd. Dit vindt de indiener in de basis een goede zaak. Ook wordt er steeds meer gestimuleerd om bij bestaande bebouwing zonnepanelen toe te passen, iets dat indiener zelf op dit moment ook overweegt. Echter kan er bij veel zonnepanelen in een buurt op zonnige dagen risico komen op over voltage (spanning boven de 253V) op het laagvoltage elektriciteitsnet (vanaf het transformatorhuisje tot de aansluitingen in huizen). In de huidige toepassingen worden in dat geval zonnepanelen geforceerd uitgeschakeld, zodat het voltage op het elektriciteitsnet weer kan herstellen. Echter verbruiken de aansluitingen dan nog steeds elektriciteit, waardoor elektriciteit uit het net moet worden ingekocht (dit bestaat weer voor ongeveer 90% uit fossiele brandstoffen).
Hierdoor kan het zijn dat op zonnige dagen inwoners in plaats van hun eigen zonne-energie fossiele energie gebruiken (om nog maar niet over de extra kosten voor de bewoners te spreken). De indiener is van mening dat dit nooit de bedoeling kan zijn van de gemeente Hattem. Daarom is de indiener van mening dat er ook een analyse van de invloed van extra zonne-energie op het laagvoltage elektriciteitsnet nodig om tot een goede conclusie te komen over de milieueffecten van deze plannen.

Reactie gemeente 4.21

Zie reactie 4.20

Zienswijze 4.22 Extra woningen in congestiegebied

c. Op hun website en in diverse nieuwsberichten wordt het buitengebied van Hattem als congestiegebied door netbeheerder Liander en transmissienetbeheerder TenneT aangegeven. (Liander N.V., 2021) Dit houdt onder andere in dat er niet of moeilijk nieuwe grootverbruik-aansluitingen (meer dan 3 x SOA) kunnen worden gerealiseerd in het buitengebied van Hattem. Nu vallen huizen niet onder grootverbruik-aansluitingen, maar zoals de indiener het ziet kunnen de hoeveelheid huizen die door deze plannen gebouwd kunnen worden wel problematisch worden. Graag zou indiener dan ook een analyse van Liander en TenneT willen zien over de haalbaarheid van meer bewoning in dit congestiegebied. Deze problemen staan namelijk pas voor eind 2023 op de planning om opgelost te worden.

Reactie gemeente 4.22
Zie reactie 4.20

Zienswijze 4.23 Problematische teruglevering energie zonnevelden

d. In datzelfde document van Liander en TenneT (Liander N.V., 2021) wordt ook gesteld dat teruglevering van elektriciteit nog problematischer is dan nieuwe grootverbruik-aansluitingen. Dit wordt naar verwachting niet eerder dan 2024 - 2028 opgelost. Nu is de gemeente Hattem van plan om zonnevelden aan te leggen in het buitengebied. Indiener zou dan ook graag een analyse zien over hoe de gemeente Hattem van plan is om deze velden aan te sluiten.
Het lijkt de indiener namelijk niet de bedoeling om deze velden aan te leggen, maar vervolgens niet aangesloten te laten liggen. Mocht indiener in de toekomst naar aanleiding van hetgeen hierboven vermeld een stroomstoring krijgen of nadat hij/zij zonnepanelen geïnstalleerd heeft gedwongen worden tot het inkopen van elektriciteit uit het net deze kosten, lijkt het de indiener logisch dat de kosten hiervoor verhaald kunnen worden op de gemeente Hattem.

Reactie gemeente 4.23
Zie reactie 4.20

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 5. Zienswijze 5

Zienswijze 5.1 Drie locaties

De zorgen van indiener hebben voornamelijk betrekking op drie locaties:

- Initiatief 15; Groeneweg 2A2,
- Initiatief 54; tussen Vijzelpad 95 en 97, perceel AD 1809 en
- Initiatief 55: tussen Vijzelpad 95 en 97, perceel AD 1810.

Dit zijn de initiatieven die zowel op korte afstand als binnen het zicht vanuit de woning van de indiener ontwikkeld zouden kunnen worden. Aanvullend merkt indiener nog op dat er nog drie initiatieven voor de bouw van vier woningen ingetekend zijn, dat zijn de initiatieven met nummer 18,19 en 20. Hierdoor ontstaat een verdichting van de bebouwing langs de weg (lintbebouwing).

Het nieuwe bestemmingsplan staat een bouwhoogte van 12 meter toe. In het vigerend bestemmingplan is dat slecht 10 meter. In dat opzicht verslechtert het uitzicht volgens de indiener dus 2 meter meer en bovendien worden in de avond de schaduwen langer.

Reactie gemeente 5.1
Het is aan de gemeente om mee te bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen en deze waar nodig vast te leggen in beleid en regels. Zo zien we dat de betekenis van het buitengebied in de loop der jaren verandert. Vooral de laatste jaren is er sprake van een toenemende belangstelling voor wonen in het buitengebied. In het Chw bestemmingsplan Buitengebied zijn de wensen en ideeën van de initiatiefnemers afgewogen tegen de ruimtelijke kwaliteiten, de geldende regels voor onder andere geluid en milieu en de belangen van de huidige bewoners en bedrijven. Op basis van een quickscan is bepaald dat de schaduwwerking van de nieuwe bebouwing beperkt is en dat op zichzelf geen reden om initiatieven af te wijzen.
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van de initiatieven 54 en 55 in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor deze initiatieven heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen. Voor initiatief 18 heeft de aanscherping van het Afwegingskader tot gevolg dat van de twee aangevraagde woningen, slechts één woning wordt toegestaan. In het Afwegingskader is namelijk voor dit deel van de Scherenenkweg de voorwaarde opgenomen dat tussen de hoofdgebouwen een afstand van 22 meter onderling moet worden geborgd. Dit om de openheid van het landschap te bewaren. Het tussenliggende gedeelte moet bestaan uit agrarisch grondgebruik. De initiatieven 19 en 20 zijn in de bestaande vorm (één woning) inpasbaar binnen deze aangescherpte voorwaarden.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.
Mocht de indiener van mening zijn dat er sprake is van planschade, dan kan hij/zij een planschadeverzoek indienen zodra het Chw bestemmingsplan Buitengebied onherroepelijk is geworden.

Zienswijze 5.2 Hinder kleinschalige energiewinning
Volgens de indiener gebeurt hetzelfde als gevolg van de mogelijkheid mini-windturbines, windwokkels of andere vormen van kleinschalige energiewinning en -opslag te bouwen, tot een hoogte van 5 meter en per bestemmingsvlak maximaal 200 m^2 aan grondgebonden zon. Hier mag een actieve planologische overweging ten aanzien van de locaties worden verwacht. De indiener is van mening dat hij/zij in plaats daarvan wordt overgeleverd aan de grillen van de grondeigenaren.

Reactie gemeente 5.2
Zoals indiener stelt, kunnen op grond van de algemene gebruiksregels, op elke locatie binnen het plangebied voorzieningen voor kleinschalige duurzame energiewinning en -opslag worden gerealiseerd. Dit zijn voorzieningen voor de winning en opslag van energie uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning, opslag en omzetting en waarvan de bronnen in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar zijn, zoals zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte. Op het in werking hebben van deze voorzieningen, is het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing. In deze algemene maatregel van bestuur zijn voorschriften opgenomen om onder meer de schaduwhinder door het in werking hebben van windturbines tegen te gaan of tot een aanvaardbaar minimum te beperken.

Zienswijze 5.3 Verslechtering uitzicht
Initiatieven 54 en 55 beïnvloeden het uitzicht over de zijdelingse perceelsgrens op een nadelige wijze. Initiatief 15 verslechtert het uitzicht in noordelijke richting vanaf het perceel van de indiener, als er een bedrijfswoning komt. Ook de mogelijk komende bouwactiviteiten in de nabijheid van de woning vormen voor de indiener een aanleiding om een zienswijze in te dienen. Er zijn volgens de indiener veel buurtbewoners die het plan niet zien zitten.

Reactie gemeente 5.3
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant. Op basis van een quickscan is bepaald dat de schaduwwerking van de nieuwe bebouwing van initiatief 15 beperkt is en dat op zichzelf geen reden om initiatieven af te wijzen. Daarnaast wordt De bouwhoogte van woningen in het buitengebied verlaagd naar 11 meter in plaats van 12, dat geldt ook voor initiatief 15.
Wanneer sprake is van waardevermindering als gevolg van aantasting van het woongenot dan zou sprake kunnen zijn van planschade. Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend bestemmingsplan. Het staat indiener vrij om, na het onherroepelijk worden van het voorliggende bestemmingsplan, hiervoor een planschadeverzoek in te dienen bij de gemeente. De aanvraag moet objectief en goed gemotiveerd zijn. Indiener dient er dan wel rekening mee te houden dat dat niet alle geleden waardevermindering wordt vergoed.

Zienswijze 5.4 Omgevingsverordening
Indien provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen. Indiener is van mening dat het bestemmingsplan niet beantwoordt aan de omgevingsverordening. De omgeving van de woning van de indiener, inclusief de percelen waarop de initiatieven 15, 54 en 55 zijn geprojecteerd, heeft de aanduiding ‘Nationaal Landschap’ gekregen in de omgevingsverordening.

In de omgevingsverordening geldt voor gebieden met de aanduiding 'Nationaal Landschap' dat wijziging van de bestemming naar in dit geval 'Wonen' het uitgangspunt 'Ja-mits' is. De mits bestaat eruit dat de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden.
Er is in de Omgevingsvergunning een Stappenschema voor de planvorming of beoordeling van een ruimtelijke activiteit op een bepaalde plek in een Nationaal Landschap of een waardevol open gebied opgenomen. De hoofdafwegingsformule is: 'ja, mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt'. En: "Dit stappenschema gaat uit van nieuwe ruimtelijke activiteiten en heeft daarom betrekking op ruimtelijke ontwikkelingsplannen of onderdelen van conserverende plannen die een wijziging of uitwerking betreffen. Idealiter wordt landschap zo vroeg mogelijk in het planproces meegenomen, van locatiekeuze tot daadwerkelijk ontwerp. Dit vraagt om een goed proces en samenspel tussen initiatiefnemer, ontwerper en beleidsbewaker. Het opstellen van een ontwerpplan voor de ruimtelijke procedure komt daarna. Dit stappenschema is dan geen toets achteraf en dan is beter gewaarborgd dat de kernkwaliteiten worden behouden en versterkt. Bij grotere plannen zal de gemeente van meet af aan betrokken zijn en kan landschap vanaf het begin worden meegenomen. Bij kleinere plannen van particuliere initiatiefnemers wordt de gemeente soms pas in een later stadium, als er al een schetsontwerp ligt, in kennis gesteld met het verzoek het ruimtelijk te regelen. Dan zal eerder sprake zijn van een toets achteraf volgens onderstaand schema."

Stappenschema
De eerste vraag is: "Tast de activiteit op die plek de kernkwaliteiten aan?" Deze vraag is ten onrechte onbeantwoord gebleven in het ontwerp- Chw bestemmingsplan Buitengebied Hattem. Indiener constateert dat de initiatieven 15, 54 en 55 de openheid van het landschap aantasten. Zo verdwijnt door de initiatieven 54 en 55, de doorkijk van het Vijzelpad in zuidelijke richting. De leefomgeving van de indiener wordt dicht gebouwd. Het gaat om lintbebouwing. In het geval van de initiatieven 54 en 55 ontbreekt elke poging tot het behouden of versterken van de kernkwaliteiten van het gebied.

Reactie gemeente 5.4
De ingediende initiatieven zijn door de gemeente beoordeeld op basis van Afwegingskader. Daarbij is ook rekening gehouden met de provinciale omgevingsverordening. De gemeente is dan ook van mening dat het Chw bestemmingsplan Buitengebied voldoet aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland. De toets aan de omgevingsverordening is in de toelichting op het Chw bestemmingsplan uitgebreid gedaan. Daarbij wordt opgemerkt dat het voorliggende Chw bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg door de provincie Gelderland is beoordeeld. Op het voorliggende aspect is overigens ook niet gereageerd door de provincie.

Zienswijze 5.5 Verdwijnen doorzichten
Bij initiatief 15 verdwijnt het zicht in noordelijke richting vanaf de Groeneweg, vooral bij de bouw van een bedrijfswoning. De indiener noemt specifiek de doorkijkjes op het open weidegebied die dreigen te vervallen, vanaf Groeneweg en Scherenenkweg. Ook vervalt het zicht op de Oude spoordijk vanaf het Vijzelpad. Het gaat om karakteristieke gebieden.
Door de te realiseren (bedrijfs-)woning aan de Groeneweg 2a bestaat de mogelijkheid dat de ooievaars die nu gebruik maken van het nest achter Vijzelpad 106, niet terugkeren op deze plek. Dit kan zeker niet de bedoeling zijn, daar er veel energie in is gestoken door de bewoners om de ooievaars een vaste plek te geven in Hattem.

Reactie gemeente 5.5
De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende

doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden. Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor zover het gaat om die initiatieven niet meer relevant.

Met betrekking tot de aanwezige ooievaar wordt verwezen naar de beantwoording in zienswijze 4.16. Ooievaarsnesten zijn jaarrond beschermd. Echter, zowel de nesten als het foerageergebied van de ooievaars worden door de bouw van de woningen niet bedreigd. Het foerageergebied van ooievaars bestrijkt vele vierkante kilometers. Het wegvallen van een kleinschalig suboptimaal habitat als gevolg van de bouw van de woningen wordt als niet significant aangemerkt. Opgemerkt wordt dat geluidverstoring tijdens het broedseizoen wel relevant is. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen zijn dan ook niet toegestaan.

Zienswijze 5.6 Voorkomen aantasting kernkwaliteiten

De tweede vraag luidt: “Is het mogelijk om aantasting van de kernkwaliteiten te voorkomen door aangepaste inrichting en vormgeving?” Bij Groeneweg 2A (initiatief 15) wordt wel enige poging ondernomen met een hoogstamboomgaard, maar de nieuwe (bedrijfs-)woning belemmert ook daar het zicht op het landschap vanaf de weg. Dat betekent dat vanuit het streven naar een open landschap beplantingen achter nieuwe woningen geen effect sorteren.

Reactie gemeente 5.6

De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de kernkwaliteiten van het gebied te behouden. Specifiek voor initiatief 15 geldt dat op het oostelijke perceel een woning wordt gerealiseerd. De gronden aan de westzijde van dat perceel blijven agrarisch. Hiermee is de openheid ter plaatse en de doorkijk naar het achterliggende open gebied voldoende gewaarborgd.
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 5.7 Kernkwaliteiten

De laatste vraagt luidt: "Kunnen de kernkwaliteiten behouden of versterkt worden door vergroting van het plangebied en verbreding van de activiteit?” Behoud of versterking lijken niet aan de orde op de genoemde drie locaties volgens de indiener. Geen van de locaties wordt vergroot en bij de initiatieven 54 en 55 blijft de activiteit volledig beperkt tot de bouw van twee nieuwe woningen. De indiener vindt het dan ook evident dat het bestemmingsplan niet aan de omgevingsverordening beantwoordt.

Reactie gemeente 5.7

De interpretatie van indiener is niet correct. De afweging gaat over het al dan niet vergroten van het bestemmingsplangebied om de kernkwaliteit elders te kunnen behouden of versterken. Het gaat hier om het Chw bestemmingsplan voor het buitengebied van Hattem.
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 5.8 Structuurvisie gemeente Hattem 2025

De woning van de indiener en de initiatieven 54, 55 en 15 liggen in een gebied dat in de Structuurvisie gemeente Hattem 2025 (op pagina 32) is voorzien van de aanduiding: 'Landschappelijke versterkte zone d.m.v. 'rood voor groen'. De betekenis daarvan wordt uitgelegd in diezelfde structuurvisie, de indiener citeert: "Een deel van het gebied (de gele vlek op de visiekaart) bestaat uit het kampenlandschap met zijn karakteristieke enken en landbouwgronden. De karakteristieke landschapsstructuren zijn ten noordwesten van de kern Hattem versterkt. Onder de motto's 'rood voor groen' en functieverandering is er beperkt ruimte voor nieuwe woonfuncties mits dit ten goede komt aan de realisatie van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied (geen toename verstening)."
De structuurvisie is zelfbindend voor de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft zich verbonden tot het beperkt toestaan van nieuwe woonfuncties en dan nog alleen voor zover het initiatief ten goede komt aan de realisatie van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Er wordt expliciet benoemd dat geen toename van de verstening mag optreden.

De initiatieven 15, 54 en 55 veroorzaken volgens de indiener wel verstening. De indiener ziet niet in waarom zoveel initiatieven tot ontwikkeling van woningbouw nog onder de noemer *beperkt toestaan van nieuw woonfuncties* zouden vallen. Ook is geen sprake van initiatieven die ten goede komen aan de realisatie van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied.

Reactie gemeente 5.8
Met de vaststelling van de Omgevingsvisie op 7 maart 2022 is de structuurvisie ingetrokken en niet langer van kracht. De Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied sorteren voor op de 'ja, mits' benadering van de Omgevingswet. Daarmee ontstaat er meer ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, mits deze voldoen een de beleidsregels die bijvoorbeeld gelden voor geluid en milieu en zorgvuldig worden ingepast. Op basis daarvan zijn de positief beoordeelde initiatieven opgenomen in het bestemmingsplan. Verder wordt verwezen naar de reactie op zienswijze 5.1.

Zienswijze 5.9 Open landschap

Zoals gezegd verdwijnt in geval van de initiatieven 54 en 55 het open landschap alsmede de doorkijk in zuidelijke richting. Bij initiatief 15 treedt evenzeer verlies van open ruimte plaats. Daar is sprake van verstening aan de Groeneweg en verlies van de doorkijk in noordelijke richting. Indiener concludeert dan ook dat het bestemmingsplan evenzeer niet aan de structuurvisie beantwoordt.

Reactie gemeente 5.9
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijzen 5.1, 5.6 en 5.8.

Zienswijze 5.10 Landschapsontwikkelingsplan Hattem 2011

"Het LOP is een beleidsdocument met uitvoeringsprogramma. In het LOP verwoordt de gemeente de gewenste ontwikkeling van het landschap. Het bestemmingsplan is juridisch bindend voor ruimtelijke ontwikkelingen. Indien een projectbesluit Wro wordt genomen of een bestemmingsplanwijziging plaatsvindt, wordt getoetst aan relevant beleid, waaronder het LOP. Er wordt dan met andere woorden gekeken of het initiatief past binnen de visie van het LOP."
Het perceel van de indiener is gelegen in het deelgebied aangeduid als "Landschappelijk te versterken zone". Als opgaven wordt aangegeven: behouden van de karakteristieke openheid van de enk en behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur met doorzichten naar de open gebieden.

“Het gebied vormt de “Poort naar de Veluwe” vanuit het noorden. Het landschap bestaat uit een ruimtelijke afwisseling van open en besloten delen met enken, gebouwen (boerderijen) en bosjes. Deze afwisseling vormt een belangrijke landschappelijke kwaliteit in dit gebied. De Hilsdijk, het Vijzelpad en de Enkweg/Oude Kerkweg/De Wrange zijn en blijven de belangrijkste dragende lintstructuren in het gebied. De op de visiekaart aangewezen kenmerkende open doorzichten vanaf de linten en open gebieden zijn open gebleven. Nieuwe ontwikkelingen voegen zich naadloos in de structuur van dit gebied, waardoor een prachtig mozaïek van rood en groen ontstaat. Nieuwe (rode) ontwikkelingen zijn mogelijk, maar wel geconcentreerd op bestaande kavels. Denk hierbij aan herbouw of sloop van landschap ontsierende stallen/gebouwen en nieuwbouw op de locatie van de gesloopte stallen. De ruimtelijke kwaliteit wordt hierdoor versterkt en bestaande groene ruimtes blijven gehandhaafd.”

Ook aan het landschapsontwikkelingsplan beantwoordt dit bestemmingsplan in het geheel niet volgens de indiener, de initiatieven 54 en 55 liggen in een gebied met aanduiding ‘Gevarieerd mozaïek van groene functies op de oeverwal’. De woningen die op die locaties mogelijk gemaakt worden zijn geen groene functies als bedoeld in het landschapsontwikkelingsplan. Het zijn rode functies en die functies worden niet op bestaande woonkavels mogelijk gemaakt, integendeel agrarische grond gaat verloren.
Het landschapsontwikkelingsplan eist: "Behoud van doorzichten en open ruimtes langs de historische linten, zoals aangegeven op de visiekaart. Op de visiekaart staat een doorkijk ingetekend vanaf de Groeneweg met de aanduiding ‘Behouden en versterken zichtlijnen’. Initiatief 15 ligt naast Groeneweg 2A. Tussen dat adres en Vijzelpad 108 ligt nu een open gebied waarvan de doorkijk in het nieuwe bestemmingplan wordt versmald. Van een versterking van de zichtlijnen is volgens de indiener dan ook geen sprake.

Reactie gemeente 5.10
De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Daarbij is geoordeeld dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden. Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 5.11: Gevaarlijke stoffen
In de toelichting wordt het volgende gesteld; “In het plangebied bevinden zich de rijkswegen A50 en A28 waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het invloedsgebied wordt bepaald door stofcategorie LT2 en bedraagt 880 meter. Er worden binnen 200 meter van de A50, 3 woningen mogelijk gemaakt waardoor inzicht in het groepsrisico moet worden gegevens middels een berekening en verantwoording, zie tabel 7.2. Het groepsrisico is momenteel echter kleiner dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde en de ontwikkeling is met 3 woningen zeer beperkt. Het groepsrisico zal niet significant toenemen of boven de oriëntatiewaarde uitkomen. Er kan worden volstaan met een beknopte verantwoording.”
De indiener is van mening dat in de toelichting moet worden ingegaan op maatregelen ter beperking van het groepsrisico die bij de voorbereiding van het plan zijn overwogen en de in dat plan opgenomen maatregelen, waaronder de stedenbouwkundige opzet en voorzieningen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte.

In de toelichting of tabel 7.2 staat geen berekening. De indiener kan de genoemde initiatieven 6, 22, 31, 33 en 37 niet goed plaatsen. Uitgaande van het Stappenrapport ISM lijkt het bij de A50 om de initiatieven 6, 23, 33 en 54 te gaan en dat zijn 3 nieuwe woningen en een (voormalige) bedrijfswoning. De oriëntatiewaarde wordt gedefinieerd als: waarde voor het

groepsrisico weergegeven door de lijn die de punten met elkaar verbindt waarbij de kans op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers 10^{-4} per jaar, de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers 10^{-6} per jaar en de kans op een ongeval met 1.000 of meer dodelijke slachtoffers 10^{-8} per jaar is. Dit vergt volgens de indiener dan ook zorgvuldig onderzoek en een correcte berekening, die ontbreekt echter.

Reactie gemeente 5.11
Het groepsrisico van het transport van gevaarlijke stoffen langs transportassen wordt bepaald door het aantal personen dat zich bevindt binnen het invloedsgebied van de snelweg (200 meter) per kilometer snelweg. De initiatieven 6, 31 en 33 liggen binnen 200 meter afstand van de A50. Deze initiatieven liggen binnen een afstand van 1.000 meter van elkaar. Het Chw bestemmingsplan maakt in totaal twee woningen binnen deze initiatieven mogelijk. Uitgaande van 2,4 personen gemiddeld per woning, betekent dit dat het groepsrisico toeneemt met de kans op het overlijden van deze 4,8 personen in geval van een ongewenste gebeurtenis op de snelweg. Binnen deze kilometer liggen in de bestaande situatie zes woningen; waarbinnen 14,4 personen aanwezig zijn. Door de toename met de eerdergenoemde 4,8 personen, zal de groepsrisico-curve enigszins naar rechts schuiven. Gelet op de bestaande onderschrijdingsfactor van 0,1 en deze beperkte verschuiving, zal ook in dat geval de oriëntatiewaarde worden onderschreden. Geconcludeerd wordt dat er dus sprake is van een aanvaardbaar risico voor de externe veiligheid.

Zienswijze 5.12 Stap 3-besluit
De woning van de indiener en de initiatieven 15, 54 en 55 liggen in de 55-59 dB (L_{den}) geluidscontour van de A50. Behoudens het in de artikelen 83, 100 en 100a bepaalde is de voor woningen binnen een zone ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de gevel, vanwege de weg, 48 dB
Voor de ter plaatse ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in artikel 82, eerste lid, kan een hogere dan de in dat artikel genoemde waarde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze waarde, buiten de in de volgende leden bedoelde gevallen, voor woningen in buitenstedelijk gebied 53 dB en voor woningen in stedelijk gebied 58 dB niet te boven mag gaan. Initiatief 15 kent een belasting van 55,2 en de initiatieven 54 en 55 respectievelijk 56,9 en 56,5 dB.

“Het effect van het planvoornemen is dat in totaal ter hoogte van 26 van de 28 ingediende initiatieven de voorkeursgrenswaarde van 48 dB voor wegverkeer wordt overschreden. Ter hoogte van 15 van de 28 initiatieven wordt deze maximale ontheffingswaarde overschreden. Voor deze initiatieven zal een procedure op grond van de Interimwet Stad en Milieubenadering worden gevolgd om deze, ondanks de overschrijding(en) van de maximaal toelaatbare waarde, mogelijk te maken." Rho Adviseurs heeft een rapport geschreven waarin aangegeven wordt dat de Interimwet stad-en-milieubenadering een oplossing zou bieden voor het probleem van de te hoge geluidsbelasting.
“Op grond van de hiervoor beschreven overwegingen zijn wij als gezegd voornemens de raad voor te stellen een besluit als bedoeld in artikel 2, lid a van de Interimwet Stad en Milieubenadering te nemen dat strekt tot het afwijken van de maximaal toelaatbare waarde zoals bedoeld in de artikelen 76, lid 1 en 83, lid 1 van de Wet geluidhinder.” De indiener zal dit voornemen tot deze vergaande maatregel uitgebreid bespreken en afzetten tegen de belangen van de indiener.
Ingevolge artikel 110g van de Wet geluidhinder (Wgh) stelt de minister regels op grond waarvan telkens voor een bepaalde periode, al naar gelang de geluidsproductie van motorvoertuigen in de betrokken periode hoger ligt dan voor de toekomst redelijkerwijs is te verwachten,

bij de berekening en meting van de geluidsbelasting van de gevel van woningen of van andere geluidsgevoelige gebouwen of aan de grens van geluidsgevoelige terreinen op het resultaat een door hem bepaalde aftrek van niet meer dan 5 dB wordt toegepast.
Die regels vindt de indiener in artikel 3.4 van het RMV 2012. De hogere grenswaarde (L_{den}) inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh is in verband met rijksweg A50 53 dB.27. Door de mogelijkheid om op grond van artikel 110g bij 56 en 57 dB afwijkende reducties toe te passen worden in het voornemen althans initiatieven 15 en 55 net binnen de 53 dB gebracht."

De indiener geeft aan dat initiatief 54 zelfs met de meest vergaande oprekkingen nog steeds niet voldoet. De indiener leest dat dit initiatief ook nog eens ligt binnen de 200-metercontour krachtens het eerste lid van het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT). Er zijn 2 GES-punten toegekend vanwege de ligging binnen 200 meter van de A50. Uiteindelijk komt initiatief 54 op het ongunstig hoge aantal van 15 punten uit. Initiatief 54 krijgt de slechtste score.
Vervolgens worden in het stappenplan compenserende maatregelen genoemd, die van invloed zijn op initiatief 54 en de woning van de indiener. Men stelt voor het bouwvlak voor de woning op deze kavel zo ver mogelijk van de maatgevende bron te projecteren.
De indiener ziet niet hoe men zich dit voorstelt aangezien het een diepe kavel betreft, kan slechts iets in oostelijke richting gebouwd worden, maar het houdt niet over. De kavel is ongeveer 13 meter breed en uitgaande van een vrijstaande woning kom je dan snel in de buurt van de woning van initiatief 55. Het bestemmingsplan is volgens de indiener erg vaag. Graag zou hij/zij zien dat veel concreter aangegeven wordt hoe de woning op de kavel gesitueerd zal worden, dat is ook een kwestie van planologie.

Reactie gemeente 5.12
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 5.13 Stille buitenruimte
Er komt nog een regel bovenop, namelijk de bepaling dat er een relatief stille buitenruimte moet komen. "Naast het beperken van de geluidbelasting op de gevel van de initiatieven die met het Chw-bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden, is het ook van belang dat de gebruikers van deze woningen over een relatief stille buitenruimte beschikken. Het kunnen gebruiken van een relatief stille buitenruimte draagt bij aan de waardering van de leefomgeving en het gebruiksgenot van de woning. Gelet op de geluidbelasting van de tien initiatieven waarvoor gebruik gemaakt wordt van de Interimwet stad en milieubenadering, zal deze buitenruimte bij de betreffende woningen, door het bouwwerk van deze woningen, moeten worden afgeschermd van de omliggende snelwegen en spoorbanen."

Er is volgens de indiener dan ook geen sprake van een goede ruimtelijke ordening. De indiener vreest bovendien dat al deze beperkingen leiden tot een oostelijke oriëntatie van de buitenruimte/tuin en ramen van initiatief 54, wat er weer toe kan leiden dat ook de woning van initiatief 55 omwille van de privacy een oostelijke oriëntatie krijgt terwijl de indiener nu juist een mooie uitkijk in westelijke richting heeft.

Reactie gemeente 5.13
Het streven naar ten minste één relatief geluidluwe zijde bij de woning betekent niet dat de andere, relatief hoog belaste buitenruimten, niet mogen worden gebruikt. De voorwaarde is enkel bedoeld om de bewoners in de gelegenheid te stellen om op ten minste één plek rond de woning in relatieve rust van een buitenruimte te kunnen genieten. Het staat de gebruikers

vrij om rondom de woning gebruik te maken van de daar gelegen buitenruimten. Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 5.14 Toepassing Stad-en-milieubenadering

De indiener leest om te beginnen in de wetsgeschiedenis een duidelijke oproep om terughoudend om te gaan met deze bijzondere bevoegdheid: “In reactie op de constatering van de Evaluatiecommissie dat een stap 3-besluit veelal vermeden kan worden, aangezien veel van de experimentgemeenten erin geslaagd zijn oplossingen te vinden binnen de stappen 1 en 2, wordt in het kabinetsstandpunt gesteld dat dit een positieve ontwikkeling is. Temeer daar als uitgangspunt van de Stad & Milieubenadering geldt dat een stap 3-besluit als sluitstuk moet worden gezien en het aantal stap 3-besluiten dus beperkt dient te blijven.” De indiener mist die terughoudendheid in het geval van het buitengebied van Hattem.
De afwijking van milieukwaliteitsnormen en andere bepalingen kan slechts worden gemotiveerd vanuit het belang van zuinig en doelmatig ruimtegebruik en het bereiken van optimale leefomgevingskwaliteit. Wat in een specifieke situatie moet worden verstaan onder optimale leefomgevingskwaliteit is niet in zijn algemeenheid aan te geven. De gemeenteraad zal in samenspraak met de belanghebbenden (bewoners, bedrijven, etc.) tot het oordeel moeten komen wat optimaal is in relatie tot het projectgebied waarvoor een stap 3-besluit wordt overwogen. Het is dus zaak dat de gemeenteraad niet te snel tot het oordeel komt dat een stap 3-besluit gerechtvaardigd is. De indiener is van mening dat de door de wetgever voorgeschreven terughoudendheid node wordt gemist.

Reactie gemeente 5.14

De gemeente heeft naar haar mening bij het toepassen van de Interimwet Stad en Milieubenadering juist het zuinige en doelmatige gebruik van de ruimte in het buitengebied voor ogen gehad. Alle grond in het buitengebied die geen onderdeel is van de openbare ruimte, is voor het grootste deel in gebruik als agrarische grond of is natuurgebied. Een relatief klein deel is in gebruik als (bedrijfs)woning. Daarentegen beslaat het gebied waarbinnen de geluidbelasting door de wegen binnen het plangebied hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde van de geluidbelasting op grond van de Wet geluidhinder een relatief groot deel van het buitengebied.
Daar waar bestaande gebruikers een deel van hun grondgebied willen gebruiken voor nieuwe woningen en waar naar de mening van de gemeente per saldo sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat, heeft de gemeente de Interimwet Stad en Milieubenadering toegepast. Zeker tegen het licht dat voor de ongeveer 5.300 woningen in Hattem slechts voor acht (na het vervallen van initiatief 54) woningen de Interimwet Stad en Milieubenadering is toegepast, is naar de mening van de gemeente met de voorgeschreven terughoudendheid te werk gegaan.
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Heroverweging naar aanleiding van de zienswijzen leidt tot aanpassing van de uitwerking van initiatief 15 in het Chw bestemmingsplan. Om de openheid van het landschap niet te

zeer aan te tasten wordt niet meegewerkt aan de bestemming agrarisch (landschapstuin) voor het westelijke perceel.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 6. Zienswijze 6

Zienswijze 6.1 Omgevingsvisie

Het gaat de indiener specifiek om de initiatieven 54 en 55, die op beide percelen de bouw van een woning mogelijk maken en welke percelen pal naast die van cliënt liggen. De indiener kan zich daar niet in vinden.
a. In de Omgevingsvisie (p. 10) is vermeld dat ernaar wordt gestreefd om de landschappelijke structuren zoveel mogelijk te behouden, maar de toegestane extra woningen in dit gebied, staan hier volgens de indiener haaks op. Er ontbreekt voor deze discrepantie een deugdelijke motivering waarom het hier kennelijk geen probleem is om de landschappelijke structuren aan te tasten.

Reactie gemeente 6.1

De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van de initiatieven 54 en 55 in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor deze initiatieven heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen.

Zienswijze 6.2 Notitie reikwijdte en detailniveau

b. De bebouwingsmogelijkheid staat voorts haaks op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau die bij het ontwerp hoort. Op pagina 10 worden de Enkgronden genoemd. Deze hebben een

grote cultuurhistorische waarde. Volgens indiener zijn de twee bebouwingsinitiatieven ook hier niet mee in overeenstemming, althans niet zonder nadere motivering.

Reactie gemeente 6.2
De initiatieven 54 en 55 liggen niet op de enken maar in het kampenlandschap. Gelet op de reactie op zienswijze 6.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 6.3 Extra verkeersdruk
c. In dit buitengebied hebben meer woningen extra verkeersdruk tot gevolg. De indiener is van mening dat dit zeker niet past in dit gebied en daaraan afbreuk doet. Uit het Ontwerp blijkt volgens de indiener niet dat dit aspect voldoende is afgewogen. Bovendien zal extra verkeer ook extra $C0_2$ tot gevolg hebben. De indiener vindt dat dat aspect ook niet of niet voldoende is meegewogen.

Reactie gemeente 6.3
In het akoestisch onderzoek, dat ten behoeve van het Chw bestemmingsplan is opgesteld, is rekening gehouden met de invloed van het toename van het verkeer door de woningen op de geluidbelasting. Uit dit onderzoek volgt dat het verkeer van en naar deze woningen, ten opzichte van de bestaande geluidbelasting, geen waarneembare gevolgen voor de geluidbelasting met zich meebrengt.
Dit geldt ook voor de gevolgen van dit verkeer voor de kwaliteit van de lucht. Dit met de kanttekening dat in de Wet luchtkwaliteit (hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer) geen grenswaarden voor de concentratie kooldioxide in de lucht zijn opgenomen.
De gemeente heeft wel een duurzaamheidsdoelstelling die ten doel heeft om onder meer de emissie van kooldioxide tegen te gaan. In het Afwegingskader waaraan alle initiatieven zijn getoetst, is deze duurzaamheidsdoelstelling uitgewerkt. Duurzaamheid is dus meegewogen bij de beoordeling van de initiatieven.

Zienswijze 6.4 Afmeting bebouwing
d. De twee percelen zijn op zich groot genoeg voor een woning maar gelet op de bestaande bebouwing, dient de maatvoering daarop aan te sluiten. Daarover dienen regels in het ontwerp te worden opgenomen en die ontbreken nu. Er staan ten aanzien van perceel nummer 1810 wel enkele maten bij maar met de toevoeging “ca.”. Indiener vindt dat exacte maten moeten worden gegeven, ook voor het andere perceel, want anders bestaat de mogelijkheid dat later, via een afwijking van het bestemmingsplan, alsnog een ruimere maatvoering wordt vergund. Ook ontbreken privacy-waarborgen voor de woning van de indiener. Indiener benadrukt dat deze maatvoering in goed overleg met hem/haar beslag moet krijgen, want hij/zij wil voorkomen dat hij/zij later voor een voldongen feit geplaatst wordt.

Reactie gemeente 6.4
De verzoeken die de initiatiefnemers hebben ingediend zijn nog niet op het niveau van een concreet bouwplan. De maximale maatvoering van een woning in het buitengebied is concreet opgenomen in de bestemming ‘Wonen (bouwactiviteit)': een woning mag een maximale bouwhoogte van 12 meter hebben en een oppervlakte van maximaal 200 m^2, tenzij op de verbeelding anders is aangegeven. Ten aanzien van de vrijstaande zijde is in de planregels bepaald dat niet binnen een afstand van 4 meter vanaf de perceelgrens mag worden gebouwd. Naast de bouwregels van de woonbestemming, moet ook worden voldaan aan de eisen die zijn opgenomen in deel 2 van het Afwegingskader: het Ruimtelijk afwegingskader.

Dit is de beleidsregel die naast het Chw bestemmingsplan geldt en na vaststelling het nieuwe toetsingskader voor welstand.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.
Gelet op de reactie op zienswijze 5.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven niet meer relevant.

Zienswijze 6.5 Woningbehoefte
d. Indiener is van mening dat de initiatieven tot woningbouw geen relatie hebben met de invulling van de woningbehoefte tot 2040. In de stukken wordt immers aangegeven dat met de huidige plannen voldoende kan worden ingespeeld op de lokale behoefte (600 woningen) en de regionale behoefte (500 woningen).

Reactie gemeente 6.5
Ten aanzien van de woningbehoefte wordt in de Omgevingsvisie aangegeven dat in kwantitatief opzicht de woningbehoefte tot 2040 volgens de laatste prognoses ongeveer 600 woningen bedraagt. Daarbij wordt uitgegaan van de autonome groei, dit betekent dat hiermee de behoefte als gevolg van natuurlijke groei en/of gezinsverdunning in Hattem worden opgevangen. Met de reeds bekende woningbouwplannen (zowel vastgestelde plannen als plannen die in voorbereiding zijn) kan hierin worden voorzien. Een van de beoogde uitbreidingslocaties voor de opvang van de woning betreft de transformatie van 't Veen. Door het uitplaatsen van bedrijven transformeert het gebied van een bedrijventerrein naar een gemengd woon- en werkmilieu. De bedrijven bepalen zelf of en wanneer ze gaan. Dat is een organisch proces waarvan het tempo niet op voorhand bekend is. Pas wanneer een bedrijf aanleiding ziet om te verplaatsen ontstaat ruimte voor woningbouw.
Ten aanzien van de regionale woningbehoefte is in de Omgevingsvisie aangegeven dat de gemeente Hattem ook een bijdrage wil leveren aan de grote regionale woningbehoefte. Binnen de gehele regio Zwolle wordt rekening gehouden met een bandbreedte van 40.000-80.000 nieuwe woningen.
Reclamant heeft gelijk als hij aangeeft dat de woningen in het buitengebied niet doorslaggevend zijn voor de kwantitatieve opgave. Er is echter ook een kwalitatieve opgave die erop gericht is om woningen te bouwen die aansluiten op de woonwensen. De initiatieven laten zien dat er veel belangstelling is voor wonen in het buitengebied. In het voorliggende Chw bestemmingsplan worden 33 woningen mogelijk gemaakt. Het betreft particuliere initiatieven, vrijwel allemaal van inwoners van Hattem. De gemeente staat positief tegenover de meeste plannen die zijn ingediend, ook gezien de resultaten van het participatietraject. Daarbij gaat het voor een groot deel om de invulling van eigen woonwensen.

Zienswijze 6.6 Bouwhoogte
e. Een bouwhoogte van 12 meter is veel hoger dan de huidige toegestane bebouwing en zal veel te fors ogen.

Reactie gemeente 6.6
Bebouwing moet wat betreft maatvoering en schaal passen in de omgeving. De opgenomen bouwhoogte van 12 meter is een maximum, maar daarnaast moet een bouwplan passen in de eisen die vanuit beeldkwaliteit aan bebouwing wordt gesteld. Deze eisen zijn opgenomen in het Ruimtelijk afwegingskader (deel 2 van het Afwegingskader Buitengebied Hattem).
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Zienswijze 6.7 Behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur

f. Het behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur betekent in deze context niet dat door woningbouw op "groene" percelen, gelegen aan verkeerswegen, deze van functie kunnen veranderen in bouwpercelen. Functieverandering dient de indiener te lezen in de context van rood voor rood. Deze stellingname is volgens de indiener congruent aan het feit dat er vanuit het woningbouwprogramma geen opgave voor woningbouw ligt.

Reactie gemeente 6.7

Zie ook de reactie op zienswijze 6.5.
Aanvullend wordt opgemerkt dat er een flinke autonome en regionale behoefte is aan nieuwe woningen in Hattem. Uit de initiatieven blijkt dat er veel belangstelling is voor het wonen in het buitengebied. Het Chw bestemmingsplan biedt, binnen heldere randvoorwaarden in het plan en in de vorm van het Afwegingskader, daarvoor mogelijkheden. Naast beleidsregels voor onder andere geluid en milieu gaat het ook om een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Met de voorgestelde initiatieven is de beoordeling dat er voldoende ruimte overblijft voor de karakteristieke lintstructuur met doorkijkjes naar het achterliggende landschap. De beoordelingscriteria in het Afwegingskader zijn breder dan de aangehaalde 'rood voor rood benadering'.

Zienswijze 6.7 Ja, mits... principe

g. Op pagina 66 van het Ontwerp wordt aangegeven dat voor zover passend binnen het huidige wettelijk- en beleidskader en de uitgangspunten van het Chw bestemmingsplan, een aantal concrete initiatieven en wensen in het buitengebied mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij gaat de gemeente uit van het "ja, mits..."-principe. In beginsel staat de gemeente positief tegenover de plannen die een aantal inwoners en ondernemers van Hattem hebben ingediend, ook gezien de resultaten van het participatietraject. Bij de totstandkoming van het plan worden de randvoorwaarden en kaders voor ontwikkelingen in het buitengebied gesteld. Naar de visie van de indiener wordt de beoordeling van het "ja, mits principe" vertroebeld door een beoordelingskader, waarin enkele aspecten zijn opgenomen die onevenwichtig accent krijgen ten opzichte van de elementen die naar hun mening het zwaarst zouden moeten wegen. Echter in het Afwegingskader maken ze tezamen slechts voor 2/7 deel uit van de totale beoordeling. In het ontwerp ontbreekt de motivering van de beoordeling en de relevantie met de planologische kern van de stukken.

Reactie gemeente 6.7

De thema's die in het Afwegingskader zijn opgenomen, zijn ontleend aan bestaande wet- en regelgeving en de gesprekken die tijdens de participatieronden met de bestaande bewoners en gebruikers van het buitengebied en gesprekken met de gemeenteraad zijn opgehaald. We denken dat dit opgeteld een breed en evenwichtig Afwegingskader heeft opgeleverd. En in bepaalde onderdelen van het afwegingskader, zoals ruimtelijke inpassing en geluid van infrastructuur, zijn harde randvoorwaarden opgenomen die ertoe kunnen leiden dat een initiatief op veel locaties in het buitengebied niet kan landen. Daar waar de openheid van een gebied behouden moet blijven is geen bebouwing toegestaan en moeten de gronden agrarisch/onbebouwd blijven tot aan de rijweg. In grote delen van het gebied kunnen geen woningen worden gerealiseerd vanwege de nabijheid tot (spoor)wegen.

Zienswijze 6.8 Planschade

h. Indiener is van mening dat, mochten de initiatieven 54 en 55 uiteindelijk tot de bouw van één of twee woningen leiden, een passende compensatie aan de indiener moet worden geboden; de woning van indiener zal immers als gevolg van de extra woning(en) aanzienlijk in waarde dalen.

Reactie gemeente 6.8

Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend bestemmingsplan. Indien indiener van mening is dat er sprake is planschade als gevolg van objectief te verwachten overlast. Dan kan hiervoor een planschadeverzoek worden ingediend bij de gemeente, nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. De aanvraag moet objectief en goed gemotiveerd zijn. Indiener dient er rekening mee te houden dat dat niet alle geleden waardevermindering wordt vergoed.
Gelet op de reactie op zienswijze 6.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven mogelijk niet meer relevant.

Zienswijze 6.9 Geen goede ruimtelijke onderbouwing

Ten aanzien van de initiatieven 54 en 55, moet volgens indiener worden vastgesteld dat daar in dit ontwerp geen goede ruimtelijke onderbouwing voor is. Die onderbouwing zal dus moeten worden aangepast.

Reactie gemeente 6.9

Gelet op de reactie op zienswijze 6.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven mogelijk niet meer relevant.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 7. Zienswijze 7

Zienswijze 7.1 Bestemmingsplan

Indiener geeft aan dat er zienswijzen zijn die vaak tegenstrijdig zijn. Dat geldt met name voor het Kernrandgebied, in het bijzonder de initiatieven genummerd 15 (Groeneweg 2a), direct grenzend aan het perceel van de indiener, daarnaast 18, 19, 20, 45, 54 en 55 in de directe omgeving.

Volgens indiener wordt in het Bestemmingsplan op meerdere plaatsen de kwetsbaarheid en de waarde van het Kernrandgebied benoemd. Zo worden op pagina 11 de mogelijk negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden benoemd. Met name als het gaat om het aspect stikstofdepositie kan op vele kilometers afstand sprake zijn van significante negatieve effecten als gevolg van de bouwmogelijkheden voor veehouderijen in het bestemmingsplan. Hier

kan indiener de stikstofdepositie als gevolg van de aanwezigheid van de A50 en de A28 aan toevoegen.

Reactie gemeente 7.1
In het kader van het bestemmingsplan en het planMER zijn diverse stikstofberekeningen uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn in de toelichting van het Chw bestemmingsplan (paragraaf 7.3.2 en 7.3.3) opgenomen. De passende beoordeling, onderzoeken en rapportages zijn als bijlagen 10, 11, 12 en 13) toegevoegd. Daarbij is gekeken naar de stikstofdepositie vanwege de potentiële uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven in het plangebied en de nieuwe wooninitiatieven.

Ten aanzien van de agrarische bedrijven wordt geconcludeerd dat om binnen de kaders van de Wet natuurbescherming tot een uitvoerbaar plan te komen er randvoorwaarden en beperkingen moeten worden opgenomen in het Chw-bestemmingsplan. Het gaat daarbij om:

- *geen wijzigingsbevoegdheden voor vergroting bouwvlakken*
- *geen omschakelingsmogelijkheden naar veehouderij binnen agrarische bestemming:*
- *voorwaarden koppelen aan de uitbreiding/wijziging van bestaande veehouderijen binnen de bouwvlakken*

Een en ander betekent dat bij concrete initiatieven zal daarbij altijd via locatiespecifiek onderzoek aangetoond moeten worden dat voldaan kan worden aan deze voorwaarden om zo tot een uitvoerbaar initiatief in het kader van de Wet natuurbescherming te komen.

Ten behoeve van de verschillende wooninitiatieven is een aparte berekening uitgevoerd. In het kader van het Chw bestemmingsplan zijn al deze initiatieven in samenhang onderzocht zodat het cumulatieve stikstofeffect van alle initiatieven die het CHW bestemmingsplan mogelijk maakt zichtbaar wordt gemaakt. Geconcludeerd wordt dat in de gebruiksfase van alle initiatieven tezamen (cumulatief) nergens sprake zal zijn van een depositietoename binnen de Natura 2000-gebied. Op de Veluwe en de Rijntakken is zelfs sprake van een lichte daling van de depositie. Hiervoor heeft de gemeente moeten beslissen om aan een initiatief geen medewerking te verlenen.
Uit de rapportage blijkt dat voor wat betreft stikstofdepositie vrijwel alle initiatieven individueel uitvoerbaar zijn. Aanbevolen wordt om bij uitvoering van de afzonderlijke initiatieven te bepalen op basis van de meest recente versie van de Aerius-calculator de depositie te bepalen.

Met betrekking tot de rijkswegen A28 en A50 wordt opgemerkt dat er in het kader van dit bestemmingsplan geen ontwikkelingen voor beide rijkswegen mogelijk worden gemaakt. De gemeente is ook niet de beheerder van beide rijkswegen. Er is geen aanleiding om voor de betreffende wegen een stikstofdepositieberekening uit te voeren.

Wel wordt een geupdate stikstofberekening op basis van de laatste versie van Aerius uitgevoerd en als bijlage bij het plan opgenomen. De conclusies daarvan worden in de toelichting verwerkt.

Zienswijze 7.2 Open landschap
Verder wordt in het Bestemmingsplan gesproken van de Kernrand (de Enkgronden en Kampenland). Deze kenmerkende overgang met een open landschap van linten en kleinschalige activiteit moet volgens de indiener worden behouden en zo mogelijk worden versterkt. Pagina 24 verwijst naar het Bestemmingsplan par; 3.8.2; zin onder figuur 3.8. Het uitbreiden van de lintbebouwing is in tegenspraak met het behoud van een open landschap.

Reactie gemeente 7.2

De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
Het aanscherpen van het Afwegingskader heeft gevolgen gehad voor de wijze waarop de verschillende initiatieven in het Chw bestemmingsplan zijn opgenomen. Zo heeft het verbeteren van de borging van de openheid van het landschap er toe geleid dat wel wordt meegewerkt met het realiseren van de aangevraagde woning bij initiatief 15, maar geen ruimte wordt geboden aan de aangevraagde landschapstuin. Voor het initiatief 18 heeft de aanscherping van het Afwegingskader tot gevolg dat van de twee aangevraagde woningen, slechts één woning wordt toegestaan. In het Afwegingskader is namelijk voor dit deel van de Scherenenkweg de voorwaarde opgenomen dat tussen de hoofdgebouwen een afstand van 22 meter onderling moet worden geborgd. Dit om de openheid van het landschap te bewaren. Het tussenliggende gedeelte moet bestaan uit agrarisch grondgebruik. De initiatieven 19 en 20 zijn in de bestaande vorm (één woning) inpasbaar binnen deze aangescherpte voorwaarden. Aan initiatief 45, 54 en 55 wordt in het Chw bestemmingsplan geen medewerking meer verleend omdat deze de openheid van het landschap te zeer beperken.

Zienswijze 7.3 Karakteristieke landschapsstructuren
Volgens indiener wordt deze stellingname in de tekst op pagina 42 nog eens bevestigd. "Het stadslandschap rondom Hattem blijft een groengebied, waardoor de overgang tussen Veluwe en IJssel zichtbaar blijft. Het gebied wordt gekarakteriseerd als een duurzaam stedelijk uitloopgebied waar functies te vinden zijn die gelieerd zijn aan de stad in een fraaie groene omgeving: Een deel van het gebied bestaat uit het kampenlandschap met zijn karakteristieke enken en landbouwgronden. De karakteristieke landschapsstructuren zijn ten noordwesten van de kern Hattem versterkt. Onder de motto's 'rood voor groen' en functieverandering is er beperkt ruimte voor nieuwe woonfuncties mits dit ten goede komt aan de realisatie van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied (geen toename van verstening)".

Reactie gemeente 7.3
Er wordt verwezen naar de Structuurvisie. Met de vaststelling van de Omgevingsvisie op 7 maart 2022 is de structuurvisie ingetrokken en niet langer van kracht. De Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied sorteren voor op de 'ja, mits' benadering van de Omgevingswet. Daarmee ontstaat er meer ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, mits deze voldoen een de beleidsregels die bijvoorbeeld gelden voor geluid en milieu en zorgvuldig worden ingepast. Op basis daarvan zijn de positief beoordeelde initiatieven opgenomen in het bestemmingsplan. Zoals hiervoor onder 7.2 is aangegeven zal aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking worden verleend of deze worden aangepast.

Zienswijze 7.4 Invloed van woningbouw op elektriciteitsnet
In deze passage wordt duidelijk de ontwikkelingsruimte in dit gebied weergegeven, namelijk volgens het principe rood voor groen en functieverandering van een bestaande opstal.
In het landschapsontwikkelingsplan wordt de visie per deelgebied verder uitgewerkt. Voor het voorliggende plangebied zijn de volgende deelgebieden relevant:
• de landschappelijk te versterken zone;
• het poldergebied;
• het uitloopgebied Assenrade;
• het gebied ten zuiden van kern Hattem
Op pagina 46 wordt de opdracht voor het landelijk te versterken gebied (lees Kernrandgebied) beschreven;
"Voor de landschappelijk te versterken zone worden de volgende opgave geformuleerd:
• Behouden van de karakteristieke openheid van de enk.
• Behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur met doorzichten naar de open gebieden.
• Versterken van de landschappelijke kwaliteit van de Zuiderzeestraatweg.
• Landschappelijke inpassing van het bedrijvenpark Hattemerbroek langs de Zuiderzeestraatweg.
• Vanuit het woningbouwprogramma ligt er geen opgave voor woningbouw in dit gebied, afgezien van functieverandering.
• Inzetten van het Roseboomspoor als een functioneel element (langzaam verkeersroute Hattem- Zwolle) en ruimtelijk element.

Volgens indiener is in alle gepubliceerde documenten geen analyse te vinden van de invloed van de nieuwbouw op het bestaande elektriciteitsnet. Dit kan problematisch zijn.

Reactie gemeente 7.4
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20.

Zienswijze 7.5 Woningbehoefte
Indiener geeft aan dat de initiatieven tot woningbouw geen relatie hebben met de invulling van de woningbehoefte tot 2040. In de stukken wordt immers aangegeven dat met de huidige plannen voldoende kan worden ingespeeld op de lokale behoefte (600 woningen) en de regionale behoefte (500 woningen).

Reactie gemeente 7.5
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 6.5.

Zienswijze 7.6 Bouwhoogte
12 meter hoog bouwen is volgens de indiener veel hoger dan de huidige toegestane bebouwing en zal veel te fors ogen.

Reactie gemeente 7.6
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 6.6.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Zienswijze 7.7 Geluidsonderzoek
Een juiste geluidsberekening zou volgens de indiener moeten worden uitgevoerd. Zie ook de reactie op de locatie woonzorgzone in Hattem.

Reactie gemeente 7.7
Ter voorbereiding voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het daarbij behorende MilieuEffectRapport (MER) is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit akoestisch onderzoek is als bijlage 9 bij de toelichting op het Chw bestemmingsplan gevoegd.
Insprekers geven in hun zienswijze (buiten een verwijzing naar zienswijzen tegen de locatie woonzorgzone) niet aan welke gebreken zij in dit akoestisch onderzoek constateren. De gemeente is van mening dat het akoestisch onderzoek op juiste en betrouwbare wijze is uitgevoerd. In de zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Woonzorgzone is aangegeven dat het akoestisch onderzoek van het wegverkeerslawaai een te nauwe basis zou zijn om te kunnen besluiten over een goede ruimtelijke ordening. In de onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied is dan ook niet alleen uitgegaan van de geluidbelasting door het wegverkeerslawaai. Ook de geluidbelasting van de bestaande bedrijfsmatige activiteiten is in deze afweging betrokken. Deze zienswijze geeft de gemeente daarom ook geen aanleiding om het Chw bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

Zienswijze 7.8 Zon en wind in Kernrand
Zonneparken en windturbines zijn in heel Hattem mogelijk. Indiener is van mening dat het gebied Kernrand niet als mogelijke locatie aangewezen zou moeten worden.

Reactie gemeente 7.8
In het ontwerp van het Chw bestemmingsplan wordt in de toelichting aangegeven dat vanwege de nabijheid van het Natura 2000-gebied de Veluwe in Hattem geen ruimte is voor nieuwe grote windturbines. Er is, onder voorwaarde wel ruimte voor kleine windturbines. Daarmee wordt aangesloten op het gemeentelijke 'Beleidskader Hernieuwbare Energie'. Door de beperkte mogelijkheden voor windturbines in Hattem is het des te belangrijker om duurzame energie op te wekken met zonnepanelen. Daarbij wordt in eerste instantie ingezet op het maximaal benutten van daken. Het gaat daarbij om zowel de daken in woongebieden als om de dakoppervlakken van agrarische en niet-agrarische bedrijven. Aanvullend wordt binnen de gemeente op een aantal plaatsen ruimte geboden voor zonneparken of -velden. Het gaat daarbij om restruimtes en gebieden nabij hoofdinfrastructuur. Voor een aantal daarvan is inmiddels al een uitgebreide omgevingsvergunning doorlopen. In tweede instantie wordt- eveneens onder voorwaarden - ruimte geboden aan zonnevelden op water of agrarische grond in andere delen van het poldergebied, maar dan alleen kleinschalig en op basis van een zorgvuldige afweging en inpassing van concrete voorstellen en initiatieven.
Een voorbeeld van een wenselijke ontwikkeling is het initiatief om op de zandwinplas (locatie Wielink) langs de Oostersedijk zonnepanelen te plaatsen (initiatief 30). Dit initiatief komt in het Chw bestemmingsplan overigens te vervallen, omdat hiervoor inmiddels al een omgevingsvergunning is verleend. Een ander voorbeeld is de vuilstort langs de Oranje Nassaulaan. Vanwege de zorgvuldige afweging tussen Natura2000-belangen en de opgave van de energietransitie wordt dit plan niet in het kader van dit Chw bestemmingsplan als initiatief mogelijk gemaakt.

In het recent vastgestelde Omgevingsvisie en in de vastgestelde RES 1.0 wordt aangegeven dat voor betreft zonne-energie wordt uitgegaan van de Gelderse constructieve zonneladder. Binnen deze ladder heeft het plaatsen van zonnepanelen op daken heeft prioriteit boven het ontwikkelen van zonnevelden op de grond of op water. Het realiseren van zonnevelden in zogenoemde restruimtes heeft weer de voorkeur boven zonnevelden op landbouwgrond. In Hattem is een zonneveld op landbouwgrond pas mogelijk nadat overige treden (zon op dak, benutten van restruimtes) eveneens voorzien zijn van (plannen voor) initiatieven.
Zowel in de omgevingsvisie als in de RES 1.0 wordt aangegeven dat grond- en watergebonden zonnevelden mogelijk zijn binnen in de polders ten noorden van de Hanzespoorlijn. De betreffende gronden zijn in de RES 1.0 als zodanig aangewezen.

In de planregels van het voorliggend Chw bestemmingsplan wordt in de beschrijving van de ambitie en toedeling van het plangebied voor het Poldergebied (artikel 3) aangegeven dat ingezet wordt op opwekking van elektriciteit door zon en wind. Het poldergebied biedt ruimte voor zonnepanelen op daken en kleine windturbines bij (agrarische) bedrijven.
Ten aanzien van de Kernrand wordt in artikel 4 van de planregels aangegeven dat kleinschalige duurzame energie-opwekking mogelijk is en sluit goed aan op de duurzaamheidsambities van de gemeente. Het gaat hier om kleinschalige windturbines op of nabij gebouwen en kleinschalige zonneparken die goed passen in het landschap van de Kernrand.
Voorgesteld wordt om de tekst in artikel 3 en 4 in overeenstemming te brengen met de omgevingsvisie en de RES 1.0

Zoals in de toelichting is aangegeven wordt een eerder initiatief van een mogelijk zonnepark op de voormalige vuilstort langs de Oranje Nassaulaan vooralsnog in dit Chw bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt. Binnen de bestemmingen 'Bos (gebruiksactiviteit)' en 'Bos (bouwactiviteit)' is de aanduiding 'zonnepark' opgenomen. Deze zijn van toepassing op de strook beplanting rondom het geplande zonnepark op de zandwinplas in het Poldergebied. Inmiddels is de vergunning voor dit zonnepark verleend. Daarom wordt dit initiatief uit het Chw bestemmingsplan gehaald en de betreffende regels uit de genoemde artikelen verwijderd.

Zienswijze 7.9 Flora en fauna
Voor de flora en fauna komt volgens de indiener minder ruimte in de kernrand, wanneer er meer bebouwing komt. Nu zijn er veel vogels, waaronder jaarlijks terugkerende ooievaars in de achtertuin, vossen, edelherten en dassen. Indiener is van mening dat dit dan wordt verstoord.

Reactie gemeente 7.9
Voor de afzonderlijke initiatieven zijn in het kader van het Chw bestemmingsplan diverse quickscans flora en fauna uitgevoerd (bureau- en veldonderzoek, zie paragraaf 7.3.4 en bijlage 14 van de toelichting). In de quickscan wordt per initiatief aangegeven welke beschermde soortgroepen er verwacht worden en of vervolgonderzoek nodig is. Voor veel van de initiatieven is vervolgonderzoek niet nodig, mist voldaan wordt aan de aangegeven randvoorwaarden. Voor een aantal initiatieven is nader onderzoek vereist.
Ten aanzien van de genoemde soorten wordt opgemerkt dat vossen niet beschermd zijn en deze niet in de quickscans meegenomen hoeven te worden. Edelherten komen niet in het plangebied voor. Dassen zijn beschermd. In het kader van de quickscans wordt voor één locatie (initiatief 16) de aanwezigheid van dassen vermoed. Voor deze locatie wordt vervolgonderzoek geadviseerd.
Ten aanzien van de aanwezigheid van ooievaars wordt verwezen naar de beantwoording in zienswijze 4.16. Ooievaarsnesten zijn jaarrond beschermd. Echter, zowel de nest als het foerageergebied van de ooievaars worden door de bouw van de woningen niet bedreigd. Het foerageergebied van ooievaars bestrijkt vele vierkante kilometers. Het wegvallen van een kleinschalig suboptimaal habitat als gevolg van de bouw van de woningen wordt als niet significant aangemerkt. Opgemerkt wordt dat geluidverstoring tijdens het broedseizoen wel relevant is. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen zijn dan ook niet toegestaan.

Zienswijze 7.10 Verlies van privacy
Indien plan 15 zou doorgaan betekent dit dat de indiener naast het belemmeren van zijn/haar vrije uitzicht ook een groot deel van zijn/haar privacy zou verliezen. De meeste ramen van de woning van de indiener, inclusief dakkapel bevinden zich aan de zijde van de Groene weg, waardoor vanuit de nieuw te bouwen woning direct inkijk mogelijk is.

Reactie gemeente 7.10
Wanneer sprake is van waardevermindering als gevolg van aantasting van het woongenot dan zou sprake kunnen zijn van planschade. Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend bestemmingsplan.
Het staat indiener vrij om, na het onherroepelijk worden van het voorliggende bestemmingsplan, hiervoor een planschadeverzoek in te dienen bij de gemeente. De aanvraag moet objectief en goed gemotiveerd zijn. Indiener dient er dan wel rekening mee te houden dat dat niet alle geleden waardevermindering wordt vergoed.
Gelet op de reactie op zienswijze 7.2 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatieven 45, 54 en 55. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan voor die initiatieven mogelijk niet meer relevant.

Zienswijze 7.11 Karakteristieke lintstructuur
Het behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur betekent in deze context niet dat door woningbouw op "groene" percelen, gelegen aan verkeerswegen, deze kunnen veranderen in bouwpercelen. Functieverandering dient de indiener te lezen in de context van rood voor rood. Deze stellingname is volgens de indiener congruent aan het feit dat er vanuit het woningbouwprogramma geen opgave voor woningbouw ligt.

Reactie gemeente 7.11
De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden. Wel wordt het Afwegingskader aangescherpt, zie ook de reactie op 7.2.

Zienswijze 7.12 Ja, mits... principe
Op pagina 66 van het Bestemmingsplan wordt aangegeven dat voor zover passend binnen het huidige wettelijk- en beleidskader en de uitgangspunten van het Chw bestemmingsplan, een aantal concrete initiatieven en wensen in het buitengebied mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij gaat de gemeente uit van het 'ja, mits...'-principe. In beginsel staat de gemeente positief tegenover de plannen die een aantal inwoners en ondernemers van Hattem hebben ingediend, ook gezien de resultaten van het participatietraject. Bij de totstandkoming van het plan worden de randvoorwaarden en kaders voor ontwikkelingen in het buitengebied gesteld. De indiener is van mening dat de beoordeling van het ja, mits principe vertroebeld wordt door een beoordelingskader waarin enkele aspecten zijn opgenomen die onevenwichtig accent krijgen ten opzichte van de elementen die naar onze mening het zwaarst zouden moeten wegen. Echter in het Afwegingskader maken ze tezamen slechts voor 2/7 deel uit van de totale beoordeling. In een aantal gevallen mist volgens de indiener de motivering van de beoordeling en de relevantie met de planologische kern van de stukken.

Reactie gemeente 7.12
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 6.7.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- Voorgesteld wordt om de tekst in artikel 3 en 4 van de regels in overeenstemming te brengen met de Omgevingsvisie en de RES 1.0.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 8. Zienswijze 8

Zienswijze 8.1 Zienswijze conform zienswijze 7

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 7 en richt zich op de initiatieven genummerd 15, 54 en 55. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 7 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Reactie gemeente 8.1
Van de zienswijze wordt kennisgenomen. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.

Zienswijze 8.2 Flora en fauna

Voor de flora en fauna komt volgens de indiener minder ruimte in de kernrand, wanneer er meer bebouwing komt. Nu zijn er veel vogels, vossen, edelherten en dassen aanwezig. De indiener is van mening dat dit dan wordt verstoord. Het laten aanplanten van fruitbomen hoort volgens de indiener niet thuis in dit bosrijke gebied. Analyse toename bebouwd oppervlakte Ook heeft de indiener geconstateerd dat er overdag onderzoek is gedaan naar flora en fauna, maar vleermuizen zijn alleen 's avonds te zien (in groten getale).

Reactie gemeente 8.2
Ten aanzien van het voorkomen van vogels, vossen, edelherten en dassen wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.9. Aanvullend wordt opgemerkt dat bij een ecologisch onderzoek een habitat-potentiebepaling wordt uitgevoerd. Hierbij wordt vastgesteld of een gebied essentieel foerageergebied kan zijn. In het geval van de projecten aan het Vijzelpad en de Groeneweg zijn er geen redenen om de betreffende percelen aan te merken als essentieel foerageergebied. Het betreft weilanden die worden omgrenst door andere weilanden van eenzelfde kwaliteit voor vleermuizen. Door het toevoegen van tuinen en hagen zal de diversiteit van het landschap worden vergroot en daarmee ook de mogelijkheden voor vleermuizen om te foerageren. Het is dan ook aannemelijker dat de foerageermogelijkheden bij een groene inrichting van de tuinen toenemen.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 7.

3. 9. Zienswijze 9

Zienswijze 9.1 Zienswijze conform zienswijze 7

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 7. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 7 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Reactie gemeente 9.1

Van de zienswijze wordt kennisgenomen. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.

Zienswijze 9.2 Open landschap, nabijheid bedrijfskavel

In het bijzonder richt de zienswijze zich op de initiatieven genummerd: nr. 5 op de kaart, paragraaf 6.2.4 van de toelichting en nr.45 op de kaart, paragraaf 6.2.41 van de toelichting. Indiener wenst dat er hier niet gebouwd wordt in verband met het dan dicht bouwen van het open landschap, en ook dat dit te dicht bij de bedrijfskavel van indiener is.

Reactie gemeente 9.2

De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden.
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.
Voor wat betreft de aan te houden afstand tot de bedrijfskavel van indiener: binnen de woonbestemming van initiatief 5 is een bebouwingsvrije zone opgenomen aan de noordkant van het perceel. In deze zone mogen geen hoofdgebouwen worden gebouwd. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden uit de VNG uitgave Bedrijven en milieuzonering (editie 2009) en wordt niet te dicht op de kavel van indiener gebouwd.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 7. Daarnaast wordt voorgesteld initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van een onbebouwde bestemming om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.

3. 10. Zienswijze 10

Zienswijze 10.1 Stukken initiatief
Indiener geeft aan de afgelopen periode met veel energie deelgenomen te hebben aan de verschillende participatieronden. Hij/zij stelt het dan ook op prijs dat er in het buitengebied ruimte is voor extra woningbouw, mits voldaan wordt aan de gestelde kaders en passend binnen het landschap. Om voor eenieder te zorgen dat de informatie in de stukken over de initiatieven 18, 19 en 20 correct worden weergeven dient de indiener hierbij zijn/haar zienswijze in. Op 23 november jl. heeft een gesprek plaatsgevonden tussen een medewerker van de gemeente en initiatiefnemer m.b.t. bovengenoemde documenten die ter inzage liggen t/m 8 december 2021.

1. Volgens de indiener zijn het schetsplan en toelichtingen van initiatief 20 niet opgenomen in Bijlagenboek toelichting Chw bestemmingsplan buitengebied bijlage 6 onderbouwing behorende bij initiatieven. De indiener geeft aan dat hij/zij dit graag opgenomen ziet worden.

Reactie gemeente 10.1 Stukken initiatief
Het schetsplan en de toelichting van het betreffende initiatief zijn inderdaad niet in het bijlagenboek opgenomen. Het is niet de bedoeling geweest om alle informatie-uitwisseling tussen de gemeente en initiatiefnemer in de betreffende bijlage op te nemen. In bijlage 6 zijn uitgewerkte principeverzoeken, ruimtelijke onderbouwingen en schetsontwerpen opgenomen. Daar is in het voorkomende geval nog geen sprake van. Vooralsnog wordt aangenomen dat bestaande toelichting op de plannen voldoende is.

Zienswijze 10.2 Gelijke formulering initiatieven 18, 19 en 20
2. Onderstaande teksten komen uit de CHW Bestemmingsplan Buitengebied hoofdstuk 6.2 p. 99-105. Indiener wil graag dat de tekst voor alle drie de initiatieven gelijk geformuleerd wordt ten aanzien van het gedeelte 'de bestaande bebouwing ook rekening gehouden moet worden met de geplande woningen van de andere initiatieven respectievelijk 18, 19 en 20'.

Initiatief 18: Het is daarbij wel van belang dat het (ruimtelijke) ontwerp van deze nieuwe woning ten opzichte van de bestaande woningen en de geplande woningen in aangrenzende initiatieven 19 en 20 (zie paragraaf 6.2.16 en 6.2.17) in het lint van de Scherenenkweg, geen afbreuk doet aan het open karakter van het landschap.
Initiatief 20: Om deze ruimtelijke kwaliteit te kunnen behouden, is er binnen dit deelgebied ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, zolang deze passen bij de korrelgrootte van de bestaande bebouwing. Daarbij is van belang dat voor de twee percelen direct grenzend aan de noord- en zuidzijde van het perceel eveneens twee initiatieven voor de bouw van woningen zijn ingediend.
Initiatief 19: Het is daarbij wel van belang dat het (ruimtelijke) ontwerp van deze nieuwe woning, ten opzichte van de bestaande woningen in het lint van de Scherenenkweg, geen afbreuk doet aan het open karakter van het landschap.

Reactie gemeente 10.2
Indiener maakt een terechte opmerking. Het ligt voor de hand om de beschrijving ten aanzien van de andere initiatieven onderling af te stemmen.

Zienswijze 10.3 Aanpassingen initiatieven

3. Indiener doet een verzoek tot aanpassen perceel aanduiding CHW Bestemmingsplan Buitengebied hoofdstuk 6.2 afbeeldingen p. 100 en p. 101 initiatief 18. Perceel van initiatief 20 is opgenomen als perceel van initiatief 18.

Reactie gemeente 10.3
De afbeeldingen in de toelichting worden gecheckt en waar nodig aangepast.

Zienswijze 10.4 Aanpassingen initiatieven

4. Bijlageboek toelichting Chw Bestemmingsplan Buitengebied Bijlage 6. Onderbouwingen behorende bij initiatief 18. Foto's van perceel initiatief 20 opgenomen. Indiener ziet dit graag verwijderd worden.

Reactie gemeente 10.4
De onderbouwing behorende bij initiatief 18 kan in principe niet door de gemeente zelf worden aangepast. De betreffende foto's geven een beeld van de omgeving van het gebied. De gronden van het perceel 20 maken daar deel van uit. Er is geen aanleiding om de initiatiefnemer te vragen om de onderbouwing aan te passen.

Zienswijze 10.5 Aanpassingen initiatieven

5. Onderbouwingen behorende bij het initiatief 18. Rode pijl over percelen initiatief 19 en 20 getekend. Indiener ziet dit graag verwijderd worden.

Reactie gemeente 10.5
Zie reactie op zienswijze 10.4. De ruimtelijke onderbouwing is opgesteld vanuit de bouw van 2 woningen. De pijlen geven zichtlijnen vanaf de Scherenenkweg aan. Er is inderdaad een pijl over de naastgelegen percelen aangegeven. Het is aan de gemeente om de verschillende onderlinge samenhang te beoordelen. Daarbij is de exacte situering van de rode pijlen in de ruimtelijke onderbouwing niet direct relevant. Zoals aangegeven is het van belang dat met de drie initiatieven gezamenlijk geen afbreuk wordt gedaan aan het open karakter van het landschap. Er is geen aanleiding om de initiatiefnemer te vragen om in de ruimtelijke onderbouwing de betreffende rode pijl te verplaatsen of te verwijderen.

Zienswijze 10.6 Aanpassingen initiatieven

6. Indiener verzoekt om aan noordzijde initiatief 18 een strook van minimaal 22 meter agrarisch lint op te nemen, dit geldt ook voor figuur 6.44 verbeelding bladzijde 102. Een strook van minimaal 22 meter agrarisch lint is volgens indiener op Afwegingskader buitengebied bladzijde 12 aangegeven.

Reactie gemeente 10.6
De intentie van het Afwegingskader is inderdaad om voldoende doorkijkjes te realiseren om het achterliggende landschap zichtbaar te houden. De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met

name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
Voor het initiatief 18 heeft de aanscherping van het Afwegingskader tot gevolg dat van de twee aangevraagde woningen, slechts één woning wordt toegestaan. In het Afwegingskader is namelijk voor dit deel van de Scherenenkweg de voorwaarde opgenomen dat tussen de hoofdgebouwen een afstand van 22 meter onderling moet worden geborgd. Dit om de openheid van het landschap te bewaren. Het tussenliggende gedeelte moet bestaan uit agrarisch grondgebruik.

Zienswijze 10.7 Vastleggen van voorliggende initiatieven
7. Indiener wil dat vastgelegd wordt dat de ingediende initiatieven onderdeel zijn van de voorgenomen maximale bouwomvang voor het buitengebied, zodat bij een realisatie over 10 á 15 jaar niet eerst akkoord van de raad nodig is om te mogen bouwen, omdat het voorgenomen aantal te bouwen woningen in het gebied al gerealiseerd is door later ingediende initiatieven.

Reactie gemeente 10.7
De betreffende gronden hebben op de verbeelding de bestemming 'Wonen (gebruiksactiviteit)' en 'Wonen (bouwactiviteit)' gekregen.
Op grond van de bestemming 'Wonen (gebruiksactiviteit)' zijn de gronden bestemd voor bestaande of nieuwe woningen. Door middel van de maatvoeringsaanduiding 'maximum aantal wooneenheden' wordt het aantal nieuwe woningen op het perceel gemaximeerd tot één woning. Er kunnen aan het Chw bestemmingsplan geen bouwgaranties tot in lengte van jaren worden ontleend. Het is aan de initiatiefnemer om binnen een redelijke termijn gebruik te maken van de mogelijkheden die het Chw bestemmingsplan biedt. Maakt de initiatiefnemer daar geen gebruik van, dan bestaat altijd de mogelijkheid dat plannen in de loop der tijd worden gewijzigd.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.

3. 11. Zienswijze 11

Zienswijze 11.1 Zienswijze conform zienswijze 7
De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 7. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 7 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Reactie gemeente 11.1
Van de zienswijze wordt kennisgenomen. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.

Zienswijze 11.2 Landschappelijke waarde

De zienswijze is in het bijzonder gericht op de initiatieven genummerd 15 (Groeneweg), 1 (Vijzelpad/Oude Kerkweg), 5 (Oude Kerkweg), 18/19/20 (Scherenenkweg), 45 (hoek Vijzelpad - Scherenenkweg), 54/55 (Vijzelpad). Nummer 15 ligt recht tegenover het huis van de indiener. Nummer 1, 5, 18, 19, 20, 45, 54, 55 liggen op de aanrijroute naar het huis. Allen ontnemen de indiener het zicht op het mooie achterland. Tevens tasten ze volgens de indiener de landschappelijke waarde aan.

Reactie gemeente 11.2

De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden.
Naar aanleiding van de zienswijzen heeft de gemeente nader onderzoek laten doen naar de waarborgen voor de openheid van het landschap in het Kernrandgebied, dat met het afwegingskader wordt geboden, zie ook de reactie op zienswijze 7.1. Dit heeft geleid tot een gedeeltelijke aanscherping van het onderdeel 'ruimtelijke inpassing'. Het gevolg van deze aanscherping is dat met het Chw bestemmingsplan alsnog geen medewerking wordt verleend aan initiatief 1. Voor initiatief 5 heeft dit tot consequentie dat in het afwegingskader de verplichting is opgenomen om tussen beide hoofdgebouwen over een breedte van 22 meter het agrarische gebruik tot aan de rijweg te behouden. Anders dan in het ontwerp-Chw bestemmingsplan wordt geen medewerking verleend aan de landschapstuin die bij initiatief 15 was gepland (eveneens om de openheid te borgen). Ook de uitwerking van initiatief 18 in het Chw bestemmingsplan is aangepast om de openheid van het landschap te borgen: er wordt slechts medewerking verleend aan één woning en er moet tussen deze woning en omliggende hoofdgebouwen een minimale afstand van 22 meter worden aangehouden. De aanscherping leidt er ook toe dat geen medewerking wordt verleend aan de initiatieven 54 en 55 om de openheid van het landschap te borgen.

Zienswijze 11.3 Roseboomspoor behouden als fietspad

Inzetten van het Roseboomspoor als een functioneel element (langzaam verkeersroute Hattem-Zwolle) en ruimtelijk element is volgens indiener niet gewenst. Het behouden als fietspad is prima, maar niet voor gemotoriseerd verkeer. Ook dit gaat ten koste van de rust en de dieren welke hier leven.

Reactie gemeente 11.3

In de toelichting wordt inderdaad aangegeven dat in het vastgestelde beleid voor het (wandel- en fietspad over het) Roseboomspoor uitgegaan wordt van een functioneel en een ruimtelijk element. Daarbij wordt uitgegaan van een langzaam verkeersroute die ontwikkeld zou kunnen worden als een recreatieve en landschappelijke verbinding. Daarbij is geen sprake van gemotoriseerd verkeer.
In het voorliggende Chw bestemmingsplan wordt de bestaande functie en het gebruik van het Roseboomspoor niet gewijzigd. Voor zover gelegen binnen het plangebied is het Roseboomspoor opgenomen binnen een agrarische bestemming. Binnen deze bestemming zijn bestaande wegen en kavelpaden toegestaan.
Het Roseboomspoor kent een beperkt aantal delen waar het niet exclusief aangewezen is als fietspad, omdat dit noodzakelijk is voor de ontsluiting van bedrijven (zoals bijvoorbeeld het Hippisch centrum Hattem), percelen, woningen of voorzieningen (volkstuinen). De delen die zijn aangewezen als fietspad zijn gesloten voor bromfietsers. Snorfietsen mogen hier wel gebruik van maken.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 7. Daarnaast wordt voorgesteld initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van een onbebouwde bestemming om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.

3. 12. Zienswijze 12

Zienswijze 12.1 Documenten

De zienswijze van de indiener is gebaseerd op de ter beschikking gestelde documentatie behorend bij het bestemmingsplan en bekende documenten van de gemeente Hattem:

- Afwegingskader Buitengebied Hattem, versie 21102021
- Regels en bijlagen Chw bestemmingsplan Buitengebied_ontwerp_6 Bijlagenboek toelichting Chw bestemmingsplan Buitengebied_ONTW6 Stappenrapport ISM Chw-bestemmingsplan Buitengebied Hattem versie 19102021
- Toelichting Chw bestemmingsplan Buitengebied_ONTW
- LK-20191164-PlanMER Hattem V3.1
- Inzicht in de Hattemse woningbehoefte 11 september 2019, commissie algemene en ruimtelijke zaken, vergadering 9-9-2019
- Presentatie MO Hattem 090919, commissie algemene en ruimtelijke zaken, vergadering 9-9-2019
- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Chw bestemmingsplan buitengebied Hattem 61811450-OV-Hattem-Koers totaal en per deelgebied-concept-v20210217, per mail onder Hattemmers verdeeld (april 2021)
- Websites van Heemkunde Hattem, nederlandfietsland.nl, change.inc en overstroomik.nl

De indiener duidt de gebruikte bronnen in de oorspronkelijke zienswijze met een letter aan, de referentielijst is te vinden aan het eind van dat document.

Reactie gemeente 12.1 Documenten
Dit deel van de zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.

Zienswijze 12.2 Natura 2000

De indiener geeft aan in algemene zin een zienswijze te hebben voor het buitengebied wat wordt begrensd door Natura 2000 (grens bovenaan Vuursteenbergweg) tot aan Vijzelpad. Historisch gezien behoort dit gebied tot de stuwwal. De zandafgravingsgaten aan de Oude Kerkweg 31 en 33 en ook tussen de Oude Kerkweg en het Vijzelpad zijn een getuige hiervan. De indiener geeft aan dat het gebied in de volksmond “de Enk" wordt genoemd. Het is een kampen- en enkenlandschap. Hierover zegt indiener het volgende:

1. Het gehele genoemde gebied bestaat uit in hoofdzaak verspreid staande bebouwing, wat in het bestemmingsplan wordt gekarakteriseerd als zijnde “een kampenlandschap met zijn karakteristieke enken en landbouwgronden”. Veel open ruimte geeft een ruimtelijke landschappelijke waarde in het overgangsgebied naar het Natura 2000 bosgebied aansluitend aan dit buitengebied (binnen een afstand van 1 kilometer.)
2. Er ligt volgens de visie kampenlandschap onder “landschappelijk te versterken zone kampenlandschap (w) “geen opgave voor woningbouw” “openhouden aanwezige akkercomplexen” “tegengaan verdere verstedelijking van het gebied” “koesteren van historische bebouwing...zodat cultuurhistorie van de plek behouden blijft” (allen m) en “geen toename van verstening” (l)
3. Dit kampenlandschap geeft veel “verrassende doorkijkjes” en een open structuur.
4. In verstrekte documenten wordt gesproken over “nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk maar moeten bijdragen aan de ruimtelijke/ landschappelijke kwaliteitsverbetering” (a) en ook “De kwaliteit van het landschap gewaarborgd blijft en waar nodig versterkt” (g).

5. Dit overgangsgebied met smalle landelijke wegen is voor recreanten een wandel en fietsgebied (x,y) in aansluiting op het genoemde Natura 2000 bosgebied.
6. In dit overgangsgebied leven vleermuiskolonies, steenmarters en dassen. Dat zijn beschermde diersoorten. De indiener woont midden in hun foerageergebied.

Reactie gemeente 12.2
De zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen.

Zienswijze 12.3 Externe werking Natura 2000

7. Door de nabijheid van Natura 2000 gebied op minder dan 1 kilometer afstand moet rekening worden gehouden met het begrip “externe werking”. Het toestaan van de bestemmingsplanwijzigingen in de vorm van het toestaan van de bebouwing van de onbebouwde percelen vraagt eerst om onderzoek naar de effecten van de bestemmingsplan wijzigingen. Zeker wanneer rekening wordt gehouden met het cumulatieve effect van de maximale invulling van alle bouw- en gebruiksmogelijkheden die het Chw bestemmingsplan Buitengebied Hattem biedt.

Reactie gemeente 12.3
Voor de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.1.

Zienswijze 12.4 Koolstofdioxide ofwel CO_2

8. Gemeente Hattem blijkt volgens de indiener de CO_2 uitstoot van bouw en infrastructuur (3,4 megaton op jaarbasis (f)) niet mee te nemen in huidige initiatieven en komende initiatieven door voor nieuwe bouwactiviteiten geen eisen te stellen aan klimaatneutraal bouwen.

Reactie gemeente 12.4
Voor wat betreft het bouwen moet worden voldaan aan de eisen die het Rijk in het Bouwbesluit (of onder de Omgevingswet: het toekomstige Besluit bouwwerken leefomgeving) daaraan stelt. Als gemeente kunnen we geen eisen stellen aan gebouwen die afwijken van de rijksregels. Wel wordt het klimaatneutraal bouwen gestimuleerd door hier in het Afwegingskader aandacht aan te besteden. Voor een initiatief dat is meegenomen in het Chw bestemmingsplan of een toekomstig initiatief waarvoor nog een omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit nodig is op grond van dat plan worden extra punten toegekend indien sprake is van klimaatneutraal bouwen.

Zienswijze 12.5 Aangehouden begrenzing kernrand De Enk en Noord

De aangehouden begrenzing binnen de Kernrand “de Enk” en “Noord” ligt volgens de indiener historisch te ver zuidelijk. De indiener is van mening dat het logischer zou zijn de Hilsdijk aan te houden. De Hilsdijk als oude Zuiderzeedijk.
Ten Noorden van de Hilsdijk begint het polderlandschap. Ten zuiden van het Vijzelpad begon historisch de stuwwal. De grens van “de Enk” zou ter hoogte van het Vijzelpad dienen te liggen. Ongeveer 600 meter verwijderd van het Natura 2000 gebied volgens de indiener. Het Nederlands Amsterdams Peil (NAP) grens loopt ongeveer ter hoogte van het Vijzelpad.

Reactie gemeente 12.5
Naar aanleiding van de zienswijzen en de vaststelling van de Omgevingsvisie is opnieuw goed gekeken naar de verschillende aanduidingen van de landschapstypen. Naast de het bosgebied, de open enken en het half open kampenlandschap onderscheiden we het open weidegebied in het noorden van de gemeente Hattem.
De beschrijving en begrenzing van de verschillende landschapstypen worden in het definitieve Chw bestemmingsplan verduidelijkt en genuanceerd.

Zienswijze 12.6 Verstoring door aanvullende bebouwing
Met verwijzing naar de genoemde algemene zienswijzen (nr. 1 t/m 8) vindt de indiener, dat dit gebied niet verstoord mag worden door aanvullende woningbouw toe te staan op alle nu nog braakliggende percelen landbouwgrond.
Indiener is van mening dat er daarmee een aansluitende lintbebouwing gecreëerd wordt. Voorziene bebouwing draagt niet bij aan ruimtelijke/ landschappelijke kwaliteitsverbetering (w). Volgens de indiener zijn daar andere plannen voor nodig die niet zijn gemaakt en/of beschreven tot op heden.

Reactie gemeente 12.6
Er is een flinke autonome en regionale behoefte aan nieuwe woningen in Hattem. Daarbij gaat het niet alleen om de aantallen maar ook om de kwaliteiten en kernmerken van de woningen. Uit de initiatieven blijkt dat er veel belangstelling is voor het wonen in het buitengebied. Het Chw bestemmingsplan biedt daarvoor, binnen heldere randvoorwaarden in de vorm van het Afwegingskader, mogelijkheden. Naast beleidsregels voor onder andere geluid en milieu gaat het ook om een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Met de voorgestelde initiatieven is de beoordeling dat er voldoende ruimte overblijft voor de karakteristieke lintstructuur met doorkijkjes naar het achterliggende landschap.

Zienswijze 12.7 Verstoring karakter overgangsgebied
De indiener vindt dat door verdere bebouwing het karakter van het overgangsgebied verstoord wordt en het gebruik daarvan door de intensievere bebouwing en dus intensievere verplaatsing van verkeer op de smalle wegen in gebruik bij wandelaars en fietsers. Er zullen volgens de indiener meer gevaarlijke situaties ontstaan door deze intensivering van verkeersbewegingen.

Reactie gemeente 12.7
In het akoestisch onderzoek dat ten behoeve van het Chw bestemmingsplan is opgesteld, is rekening gehouden met de invloed van het toename van het verkeer door de woningen op de geluidbelasting. Uit dit onderzoek volgt dat het verkeer van en naar deze woningen, ten opzichte van de bestaande geluidbelasting, geen waarneembare gevolgen voor de geluidbelasting met zich meebrengt. Dit geldt ook voor de gevolgen van dit verkeer voor de kwaliteit van de lucht. Gezien het relatief geringe aantal woningen zul ook de toename van de verkeersdrukte en daarmee samenhangende risico's beperkt zijn.
Het is gebruikelijk om voor de bouwfase afspraken te maken met de aannemer over het bouwverkeer. Dit om overlast, risico's en eventuele schade tijdens de bouwfase tot een minimum te beperken.

Zienswijze 12.8 Aanvullende zienswijze initiatief 1
In specifieke zin (als toevoeging op de zienswijzen die de indiener hierboven gesteld heeft) heeft de indiener de volgende aanvullende zienswijzen op het bestemmingsplan locatie 1 (direct rechts van perceel Oude Kerkweg 36), locatie ongenummerd (direct links van perceel Oude Kerkweg 34) en locatie 13 (Vijzelpad 65):
Locatie 1 in bestemmingsplan aanvullende zienswijze: (Direct rechts van woning nummer 36). Op het perceel zijn 2 woningen voorzien. De situering van de woningen ten opzichte van de huidige bebouwing op de aanliggende percelen is volgens de indiener onduidelijk en daarmee ongewenst.

Reactie gemeente 12.8
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen

met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van het initiatief aan de Oude Kerkweg 36/Vijzelpad (initiatief 1) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen.

Zienswijze 12.9 Mondelinge verklaring van initiatiefnemer
Volgens indiener heeft de perceeleigenaar van initiatief 1 mondeling verklaard dat hij reeds toestemming had om het perceel te gaan bebouwen. Indiener vindt dat er een onjuiste en misleidende uitspraak is gedaan aan bewoners van Oude Kerkweg 36.

Reactie gemeente 12.9
De gemeente heeft geen controle over mondelinge verklaringen van individuele initiatiefnemers aan derden. Het klopt dat de gemeente op dit moment voornemens is om medewerking te verlenen aan de bouw van een tweetal vrijstaande woningen op het betreffende perceel. Daartoe zijn delen van de gronden in het ontwerp van het Chw bestemmingsplan voorzien van een woonbestemming. Pas als de gemeenteraad het Chw bestemmingsplan heeft vastgesteld en het onherroepelijk is geworden is er sprake van een geldende woonbestemming. Toestemming van de gemeente Hattem om daadwerkelijk een woning te bouwen te bouwen kan alleen na het verstrekken van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Deze wordt na een zorgvuldige toetsing aan de huidige wet- en regelgeving bij akkoord verleend aan de aanvrager.
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.10: Misleidende adresaanduiding initiatief 1
Locatie 1 wordt in de documentatie aangeduid als perceel Oude Kerkweg 36 (q,r,s,t,u). Volgens de indiener is dat echter eigendom van een andere familie die dat perceel al lange tijd bewoond. De indiener vindt dit een erg storende fout en onjuist, omdat je woningen door woningen mag vervangen en dit dus misleidende informatie is voor beoordelaars van de bestemmingswijziging voor locatie 1 (ongenummerd perceel). Het is volgens de indiener meer dan eigenaardig dat aanvrager van locatie 1 een bestaand adres gebruikt in haar aanvraag, Een onjuiste benaming en reeds bestaande benaming van een perceel kan nooit leiden tot een goedkeuring op een niet juist benoemd perceel.

Reactie gemeente 12.10
De zienswijze is terecht. Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.11 Open verbinding
De indiener geeft aan dat locatie 1 nu zorgt voor de enige (!) open verbinding vanaf het Vijzelpad naar de landbouwgronden aan de Oude Kerkweg/Vuursteenberg in aansluiting op Natura 2000. Door toestaan van bebouwing is deze laatste open functie verdwenen.

Reactie gemeente 12.11
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.12 Onjuiste indeling in deelgebied
Locatie 1 behoort tot cultuurhistorisch tot “de Enk” en is volgens de indiener geen Poldergebied, zoals vermeld (o).

Reactie gemeente 12.12
In de toelichting wordt in paragraaf 6.2.1 aangegeven dat het gebied met betrekking tot initiatief 1 deel uitmaakt van deelgebied Kernrand. Zoals aangegeven maken de enkgronden deel daarvan uit. Er wordt geen melding gemaakt dat het gebied deel uitmaakt van het Poldergebied.

Zienswijze 12.13 Tegenstrijdigheid met visie van doorkijkjes
De ontwikkeling van locatie 1 verhoogt de korrelgrootte van de verbouwing en ontwikkelt verdere lintbebouwing. De indiener geeft aan dat dit tegenstrijdig is met de visie van “verrassende doorkijkjes”.

Reactie gemeente 12.13
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.14 Initiatiefnemer is geen bewoner gemeente
Locatie 1 wordt volgens de indiener niet ontwikkeld door een bewoner van Hattem en is niet ontwikkeld met de inwoners van Hattem.

Reactie gemeente 12.14
Het merendeel van de initiatieven betreft bewoners uit de eigen gemeente. Het is correct dat initiatieven ook door personen die niet in Hattem wonen worden ingediend. Er wordt vanuit de gemeente wel naar gestreefd om de initiatieven in de omgeving (middels participatie) actief te delen met de mensen in de directe omgeving.

Zienswijze 12.15 Vleermuisroute
De vleermuisvliegroute loopt langs de heg van perceel Oude Kerkweg 36 aldus onderzoek. Indiener is van mening dat je deze niet moet verstoren door enige bebouwing op locatie 1 (p).

Reactie gemeente 12.15
Het is correct dat in figuur 3.1 in de Quickscan NBW, zoals opgenomen in bijlage 14, langs het perceel Oude Kerkweg 36 een mogelijke vleermuisroute is aangeduid. De beoogde vrijstaande woning dient ten minste 4 meter ten opzichte van de zijdelingse perceelsgrens aan te houden. Dit betekent dat de mogelijke vleermuisroute niet direct zal worden verstoord. Ten aanzien van indirecte gevolgen door verlichting zijn in de quickscan voorwaarden aangegeven waardoor deze zijn uit te sluiten.
Als hier niet aan kan worden voldaan door de initiatiefnemer is een vervolgonderzoek noodzakelijk. Echter, dit maakt het Chw bestemmingsplan niet onuitvoerbaar. Geconcludeerd wordt dat verstoring niet inherent is aan het Chw bestemmingsplan.
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.16 Beschrijving initiatief 1
Aan initiatief 1, locatie 1, wordt volgens de indiener een onduidelijke alinea gewijd.
Niet helder in deze alinea is over welke woning (Vijzelpad- of Oude Kerkweg zijde) wat geldt en over welke bedrijven in het eerste als tweede deel wordt gesproken. Aangezien Vijzelpad 69 ook een (loon)bedrijf is. Deze alinea is op verzoek en op bezoek bij een medewerker van de gemeente niet verduidelijkt.

Reactie gemeente 12.16
De zienswijze is correct. In de toelichting wordt in paragraaf 7.3.5.2 beter aangegeven over welke woning het gaat. De toelichting wordt aangepast, maar geeft geen aanleiding tot een gewijzigde vaststelling van het Chw bestemmingsplan.

Zienswijze 12.17 Locatie woning initiatief 1
De indiener geeft aan dat in Bijlagenboek toelichting Chw bestemmingsplan_ONTW6 blz. 202/226 wordt vermeld dat een woning (op welke plek of zijde perceel is onduidelijk) aan de westzijde moet worden bebouwd.
Dit is strijdig met de vastgelegde 22 meter lijn (z) van “verrassende doorkijkjes”. De westzijde van het perceel is het enige vrij doorlopende perceel van Oude Kerkweg tot Vijzelpad

Reactie gemeente 12.17
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.18 Geen woningbouw gewenst
Conclusie van de indiener: voor locatie 1 met verwijzing naar de algemene zienswijze en deze specifieke aanvullende zienswijze geen bebouwing toestaan.

Reactie gemeente 12.18
Gelet op de reactie op zienswijze 12.8 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 12.19 Ongenummerde locatie
(Direct links van woning Oude Kerkweg 34 en rechts van locatie 1). Bijzonder hier is, dat de bestemmingsplanwijziging voor toestaan van bebouwing op dit nu in gebruik zijnde perceel als landbouwgrond in eigendom van bewoner van Oude Kerkweg 34 niet als locatienummer in het bestemmingsplan voorkomt. Is hier dan wel een aanvraag voor ingediend en zo ja,

waarom niet opgenomen in het bestemmingsplan? Onduidelijkheid kan nooit leiden tot toestaan van een bestemmingsplanwijziging in onze zienswijze.
Conclusie van de indiener: voor locatie ongenummerd (rechts van locatie 1) met verwijzing naar de algemene zienswijze en deze specifieke aanvullende zienswijze GEEN bebouwing toestaan.

Reactie gemeente 12.19
Er wordt terecht geconstateerd dat op het perceel Oude Kerkweg 34 de bestemming ten opzichte van het geldende bestemmingsplan Buitengebied is gewijzigd. In het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007 zijn de gronden bestemd als Agrarische bedrijfsdoeleinden. Inmiddels is gebleken dat er geen agrarisch bedrijf meer aanwezig is. De bestemming is daarom aangepast naar een woonbestemming.

Zienswijze 12.20 Locatie 13 (Vijzelpad 65 & 67)
Volgens indiener is voor de locatie aan het Vijzelpad 65 en 67 is in het bestemmingsplan voorzien in uitgebreide woningbouw op het huidige bedrijventerrein van het Agrarische bedrijf. De indiener vindt het onduidelijk in de plannen of ook het braakliggende deel van het terrein grenzend aan de Oude Kerkweg (rechts van perceel Oude Kerkweg 34) in het bebouwingsplan is opgenomen. Dit deel van het terrein is nu nog onbebouwd.
Onduidelijkheid kan volgens de indiener nooit leiden tot toestaan van een bestemmingsplanwijziging. Conclusie van de indiener: voor locatie 13 met verwijzing naar de algemene zienswijze en deze specifieke aanvullende zienswijze GEEN bebouwing toestaan.

Reactie gemeente 12.20
Er is een tijd sprake van een initiatief voor woningbouw op de genoemde locatie. De initiatiefnemer heeft uiteindelijk besloten om de bedrijfsbestemming op het perceel intact te laten. Er is derhalve geen sprake van woningbouw op het betreffende perceel. Initiatief 13 is daarmee komen te vervallen. In het ontwerp Chw bestemmingsplan is het perceel dan ook bestemd als Bedrijf, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.

3. 13. Zienswijze 13

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 8.
En is in het bijzonder gericht op de initiatieven genummerd 1/5/15/18/19/20/45/54 en 55. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 8 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Reactie gemeente
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 8.

Zienswijze 13.1 Flora en fauna
Ecologie: Indiener geeft aan dat zich in het gebied Kernrand diverse (beschermde) diersoorten bevinden. Hierbij moet gedacht worden aan salamanders, kraaien, mussen, kievieten, grutto's, vleermuizen, ooievaars, dassen, steenmarters, herten/reeën, vossen en hazelwormen. Dankzij de geplande woningbouw zullen deze voor een groot deel verdwijnen. Indiener

betreurt dit ten zeerste en gaat ervan uit dat de gemeente dit in de afweging mee zal nemen om de bouw van nieuwe woningen niet toe te staan.

Reactie gemeente 13.1
In elk van de initiatieven wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het aspect ecologie. Daarvoor wordt niet alleen verwezen naar de inhoud van het planMER maar ook naar de toelichting van het Chw bestemmingsplan.
Ten aanzien van elk van de genoemde initiatieven is een quickscan uitgevoerd waaruit blijkt welke soortgroepen op de betreffende locaties worden verwacht. Voor de meeste locaties worden diverse beschermde diersoorten verwacht deze zijn in de toelichting en de onderzoeken aangegeven. In de quickscans zijn voor de uit te voeren werkzaamheden en natuurinclusief bouwen aanbevelingen opgenomen zodat er geen sprake zal zijn van significante effecten en aanvullend onderzoek nodig is.

Zienswijze 13.2 Roseboomspoor
Het verbeteren van de situatie rond het Roseboomspoor juicht de indiener toe. Er kan wellicht een ruiterpad op de oude spoordijk aangelegd worden. Thans maken de ruiters gebruik van het fietspad, hetgeen gevaarlijke situaties oplevert. Bovendien raakt het fietspad sterk vervuild. Op bladzijde 47 en 58 van Toelichting bestemmingsplan Buitengebied staat dat het Roseboomspoor voor langzaam verkeer blijft. Ook ruiters, zoals hierboven omschreven, en bromfietsers (weliswaar langzaam verkeer) maken hier volgens de indiener veelvuldig gebruik van. Dit dient voorkomen te worden. Indiener is van mening dat het verbreden niet moet leiden tot onteigening van aanliggende percelen. En ook niet tot eventuele woningbouw rond het Roseboomspoor.

Reactie gemeente 13.2
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 11.3. Ruiters kunnen gebruik maken van de bermen en doen dat vaak ook. Het is bekend dat het gebruik door ruiters af en toe leidt tot klachten over uitwerpselen op het fietspad. De gebruikers (manage/paardenhouders) worden daar regelmatig op aangesproken en gevraagd de uitwerpselen op te ruimen. In het bestemmingsplan zijn op dat punt geen nadere specifieke regels voorzien.

Zienswijze 13.3: Mogelijke vervuiling drinkwater
Duurzaamheid: In de Stentor van 02 december jl. is een artikel gepubliceerd waarin waterleidingbedrijf Vitens haar bezorgdheid uitspreekt over mogelijke vervuiling van het drinkwater. Dit ten gevolge van het boren naar aardwarmte. Nu is volgens de indiener duurzaamheid vaak rechtstreeks verbonden met het gebruik maken van aardwarmte (i.v.m. aardgasloos bouwen). Indiener kan in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied niets/nauwelijks iets terugvinden dat hier gericht onderzoek naar gedaan is en wat het beleid van de gemeente Hattem in deze is.

Reactie gemeente 13.3
Op grond van artikel 6 van de Mijnbouwwet is het verboden om zonder vergunning aardwarmte op te sporen of te winnen. Bij het beoordelen van de aanvraag worden op grond van artikel 9, lid 1 van de Mijnbouwwet de gevolgen voor onder meer het grondwater die met de boring samenhangen bij de vergunningaanvraag beoordeeld. Op deze manier wordt geborgd dat, mocht een vergunning voor een boring ten behoeve van het onderzoeken of winnen van aardwarmte worden aangevraagd, daarmee geen negatieve gevolgen voor het grondwater of waterwinning gepaard zullen gaan. In het Chw bestemmingsplan hoeven hiervoor dus geen nadere eisen te worden opgenomen.

Zienswijze 13.4 Kadastraal nummer

Kadastraal nummer: Per kadastraal nummer is het altijd toegestaan 1 woning te bouwen. Mits natuurlijk de bestemming Wonen is. Thans worden t.b.v. de initiatieven genummerd 1 en 5 twee woningen toegestaan op 1 kadastraal nummer. Dit bevreemdt de indiener. Dit lijkt op projectontwikkeling, en gaat voorbij aan puur particulier initiatief. En is louter bedoeld als speculatie. Hetgeen volgens de indiener zeker voorkomen dient te worden.

Reactie gemeente 13.4

De aanname van indiener is niet correct. Het kadaster registreert van al het vastgoed (grond en gebouwen) in Nederland wie welke rechten heeft. Het Kadaster registreert onder andere de persoonlijke gegevens van de koper en de rechten die de koper heeft met betrekking tot registergoederen. Het komt er in de praktijk op neer dat bij de meeste koopwoningen doorgaans sprake is van één perceel. In het geval van meerdere huurhuizen in bezit van een corporatie kan er sprake zijn van meerdere huizen op één kadastraal perceel. Wanneer er op een kadastraal perceel twee woningen worden gerealiseerd zal dit perceel bij verkoop gesplitst moeten worden.

Zienswijze 13.5 Geen uitbreiding Kernrand met nieuwe woningen

Het uitbreiden van het gebied Kernrand met nieuwe woningen en/of omzetten van de bestemming agrarische doeleinden in gebruiksactiviteit Wonen acht indiener niet toelaatbaar. Het behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur betekent in deze context niet dat door woningbouw op "groene" percelen, gelegen aan verkeerswegen, deze van functie kunnen veranderen in bouwpercelen. Indiener geeft aan dat hij/zij functieverandering dient te lezen in de context van rood voor rood. Deze stellingname is volgens de indiener congruent aan het feit dat er vanuit het woningbouwprogramma geen opgave voor woningbouw ligt.

Reactie gemeente 13.5

De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.

De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een gedeeltelijke aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van onder meer het initiatief aan de Oude Kerkweg 36/Vijzelpad (initiatief 1) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - met het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van beide beoogde nieuwe woningen.

De aanname van indiener dat functieverandering uitsluitend gelezen dient te worden in de context van rood voor rood klopt niet.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van een onbebouwde bestemming om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.

3. 14. Zienswijze 14

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 7, wat niet overeenkomt is geel gemarkeerd. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 7 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.
Indiener geeft aan dat er initiatieven zijn die vaak ook tegenstrijdig zijn. Dat geldt met name voor het Kernrandgebied. En in het bijzonder met de initiatieven genummerd 1, 5 en 45. Indiener geeft aan dat hij/zij verhuisd is met een weloverwogen keuze en dat met deze plannen de keuze er wellicht heel anders had uitgezien.

Zienswijze 14.1 Bouwhoogte schendt privacy
12 meter hoog bouwen is volgens de indiener veel hoger dan de huidige toegestane bebouwing en zal veel te fors ogen en zal de privacy ernstig schaden.

Reactie gemeente 14.1
Voor de beantwoording wordt verwezen naar zienswijze 6.6.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Zienswijze 14.2 Uitzicht
Ook zal volgens de indiener het uitzicht richting het spoor én zelfs tot aan de Zuiderzeestraatweg geheel komen te vervallen.

Reactie gemeente 14.2
Wanneer sprake is van waardevermindering als gevolg van aantasting van het woongenot dan zou sprake kunnen zijn van planschade. Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend bestemmingsplan. Het staat indiener vrij om, na het onherroepelijk worden van het voorliggende bestemmingsplan, hiervoor een verzoek in te dienen bij de gemeente. De aanvraag moet objectief en goed gemotiveerd zijn. Indiener dient er dan wel rekening mee te houden dat dat niet alle geleden waardevermindering wordt vergoed.

Zienswijze 14.3 Toename aantal verkeersmomenten
Overigens zal het aantal verkeersmomenten volgens de indiener drastisch omhooggaan.

Reactie gemeente 14.3
Naar aanleiding van de verschillende wooninitiatieven zal het aantal verkeersmomenten inderdaad beperkt toenemen. Het aantal verkeersbewegingen binnen het buitengebied zal als gevolg van de extra woningen niet zodanig toenemen dat de grenzen van de capaciteit van de wegen worden overschreden. Voor de periode van de bouw is het gebruikelijk om afspraken met de aannemer te maken over het bouwverkeer om de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- Voorgesteld wordt om de tekst in artikel 3 en 4 van de regels in overeenstemming te brengen met de Omgevingsvisie en de RES 1.0.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 15. Zienswijze 15

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 8. De onderdelen van de zienswijze die anders zijn dan zienswijze 8 zijn hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Reactie gemeente
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 8.

Zienswijze 15.10 Stikstofdepositie
Een groot deel van de initiatieven staat op landbouwgebied wat dan wordt omgezet naar woongebied. Enkele percelen zijn nog in gebruik als puur agrarisch. De overige zijn "geitenweitjes" waarop geen bemesting plaats vindt. Dit resulteert erin dat ten onrechte stikstof reductie wordt berekend bij woningbouw.

Reactie gemeente 15.10
Ten behoeve van het planMER en het Chw bestemmingsplan zijn voor de verschillende initiatieven binnen het plangebied stikstofberekeningen uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn als bijlagen 10, 11, 12 en 13 opgenomen in de toelichting van het Chw bestemmingsplan.

Zie verder de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.1. De gebruikte gegevens, op basis waarvan de bestaande agrarische stikstofemissies zijn bepaald, zijn ontleend aan www.boerenbunder.nl, welke geldt als een betrouwbare bron met betrekking tot het agrarisch grondgebruik.

Zienswijze 15.11 Overdaad aan initiatieven in Kampenland

Er is volgens de indiener een overdaad aan initiatieven in gebied Kampenland. Gevolg: verlies open karakter.

Reactie gemeente 15.11

De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 15.12 Mogelijke vervuiling van drinkwater

Duurzaamheid: In de Stentor van 02 december jl. is een artikel gepubliceerd waarin waterleidingbedrijf Vitens haar bezorgdheid uitspreekt over mogelijke vervuiling van het drinkwater. Dit ten gevolge van het boren naar aardwarmte. Dit is een geothermie techniek waarbij zeer diep wordt geboord m.b.v. chemicaliën. Nu is duurzaamheid vaak rechtstreeks verbonden met het gebruik van aardwarmte (i.v.m. aardgasloos bouwen). Indiener kan in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied niets/nauwelijks terugvinden dat hier gericht onderzoek naar gedaan is en wat het beleid van de gemeente Hattem in deze is.

Reactie gemeente 15.12

Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 13.3.

Zienswijze 15.13 Aantasten kernkwaliteiten

In het ontwerp Bestemmingsplan wordt er vanuit mogelijkheden van de ingebrachte initiatieven gedacht. Volgens Artikel 2.56 (Ontwikkeling in Nationaal landschap) mogen alleen ontwikkelingen plaats vinden die de kernkwaliteiten niet aantasten. Zie Bijlage 2.

Reactie gemeente 15.13

De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Daarbij is geoordeeld dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden.

Zienswijze 15.14 Karakteristieke lintstructuur

Het behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur betekent in deze context volgens indiener niet dat door woningbouw op "groene" percelen, gelegen aan verkeerswegen, van functie kunnen veranderen in bouwpercelen. Functieverandering dienen gelezen te worden in de context van rood voor rood. Deze stellingname is congruent aan het feit dat er vanuit het woningbouwprogramma geen opgave voor woningbouw ligt.

Reactie gemeente 15.14

Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 15.11. Op diverse locaties is het Afwegingskader aangescherpt.

Zienswijze 15.15 'Ja, mits...'-principe

Op pagina 66 van het Bestemmingsplan wordt aangegeven dat voor zover passend binnen het huidige wettelijk- en beleidskader en de uitgangspunten van het Chw bestemmingsplan, een aantal concrete initiatieven en wensen in het buitengebied mogelijk kunnen worden gemaakt. Hierbij gaat de gemeente uit van het 'ja, mits...'-principe. In beginsel staat de gemeente positief tegenover de plannen die een aantal inwoners en ondernemers van Hattem hebben ingediend, ook gezien de resultaten van het participatietraject. Bij de totstandkoming van het plan worden de randvoorwaarden en kaders voor ontwikkelingen in het buitengebied gesteld.

Volgens indiener wordt de beoordeling van het ja, mits principe vertroebeld door een beoordelingskader waarin een aantal aspecten zijn opgenomen die onevenwichtig accent krijgen ten opzichte van de elementen die naar de mening van indiener het zwaarst zouden moeten wegen. Echter in het Afwegingskader maken ze tezamen slechts voor 2/7 deel uit van de totale beoordeling. In een aantal gevallen mist volgens indiener de motivering van de beoordeling en de relevantie met de planologische kern van de stukken.
Indiener ziet het Bestemmingsplan Buitengebied dan ook graag aangepast op bovengenoemde punten.

Reactie gemeente 15.15

Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 6.7.

Zienswijze 15.16: Initiatief 5 Oude Kerkweg

Op het Chw Bestemmingsplan buitengebied Hattem - Notitie Reikwijdte en Detailniveau konden zienswijzen ingediend worden. Indiener geeft aan dat hij/zij op de Zienswijze van de bewoners van de Oude Kerkweg ingediend 10 maart 2020 nooit een reactie heeft gehad, ondanks toezegging.

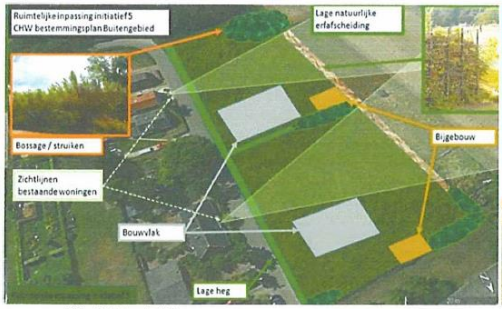
Reactie gemeente 15.16

De zienswijzen op de NRD zijn zoals gebruikelijk verwerkt in een reactienota. De reactienota is als bijlage in het planMER opgenomen en in te zien op de website van de gemeente Hattem. Het is gebruikelijk de reactienota actief toe te sturen aan de indieners van de zienswijzen. Als dat in dit geval niet is gebeurd betreuren wij dit.

Zienswijze 15.17 Omgevingsvisie
Blz. 63 OV: In de toekomst willen we het kampenlandschap tussen de kern en de A50 versterken/herstellen. Nieuwe ontwikkelingen (waaronder het realiseren van woningen) zijn mogelijk. Uitgangspunt is dat ze bijdragen aan een duidelijke ruimtelijke/landschappelijke kwaliteitsverbetering.

Reactie gemeente 15.17
In het Chw bestemmingsplan is invulling gegeven aan het beleid uit de Omgevingsvisie. De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Daarbij is geoordeeld dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden. Verder wordt verwezen naar de reactie op zienswijze 15.11.

Zienswijze 15.18 Bestemmingsplan - Initiatief 5 Oude Kerkweg
Initiatiefnemers hebben volgens de indiener het voornemen om op de betreffende gronden twee vrijstaande woningen van het type aanleunwoning of zorgwoning te realiseren. Zie afb. onder.

Afb. Initiatief 5

Afb. Huidige situatie

Afb. Initiatief 5 Afb. Huidige situatie

In het Chw Bestemmingsplan Buitengebied zijn tientallen initiatieven (lees bouwplannen) ingediend, waaronder ook nr. 5. Ook In het Kampenland werden/worden op vele stukken of stukjes open land bouwplannen ingediend. Volgens indiener is een groot gedeelte van de huidige bewoners hier erg van geschrokken. Indiener is van mening dat de initiatieven/bouwplannen haaks staan op de doelstellingen van de gemeente om het gebied landschappelijk te versterken en derhalve zeer onwenselijk is.

Reactie gemeente 15.18
Zie hiervoor, reactie bij 15.17

Zienswijze 15.19 Invloed op elektriciteitsnet
In alle gepubliceerde documenten is geen analyse te vinden van de invloed van de nieuwbouw op het bestaande elektriciteitsnet. Dit kan volgens de indiener problematisch zijn. Zie bijlage 1. →Bijlage 1 en 2 staan onderaan de oorspronkelijke zienswijze.

Reactie gemeente 15.19
Zie de gemeentelijke beantwoording op zienswijze 4.20.

Zienswijze 15.20 Verlies aan opbrengst zonne-energie
Volgens indiener is er een verlies aan opbrengst zonne-energie.

Reactie gemeente 15.20

Door indiener wordt niet onderbouwd op welke wijze sprake zou zijn van verlies aan opbrengst. Het Chw bestemmingsplan heeft ten aanzien van zonne-energie een faciliterende rol. Met het planologische juridisch borgen van een (drijvend) zonnepark op de zandwinplas aan de Oostersedijk wordt invulling gegeven aan het gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in het 'Beleidskader Hernieuwbare Energie', de Omgevingsvisie en de RES 1.0. Overigens wordt dit initiatief niet langer opgenomen in het Chw bestemmingsplan, omdat hiervoor al een omgevingsvergunning is verleend.
De aanleg van zonnepanelen op het dak zijn normaal gesproken vergunningsvrij.
Verder wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.8.

Zienswijze 15.21 Woningbehoefte
De initiatieven tot woningbouw hebben volgens indiener geen relatie tot de invulling van de woningbehoefte tot 2040. In de stukken wordt immers aangegeven dat met de huidige plannen voldoende kan worden ingespeeld op de lokale behoefte (600 woningen) en de regionale behoefte (500 woningen). Initiatieven zijn volgens de indiener meestal kapitaal gedreven.

Reactie gemeente 15.21
Zie de gemeentelijke beantwoording op zienswijze 6.5

Zienswijze 15.22 Verlies aan leefbaarheid
Indiener geeft aan dat er een verlies aan leefbaarheid is: uitzicht, zichtlijnen/ meer verkeersbewegingen/ verminderd aandeel groen (maïs super $C0_2$ binder)/ aantasting landelijk karakter.

Reactie gemeente 15.22
De CO2-vastlegging door landbouwgewassen zoals mais maakt deel uit van de korte koolstofcyclus. De vastgelegde CO_2 is veelal binnen een jaar weer terug in de atmosfeer en draagt zo niet bij aan de oplossing van het broeikaseffect. De inzet van kunstmest en fossiele brandstoffen bij de teelt van landbouwgewassen verslechtert bovendien de CO_2-boekhouding.
Wanneer sprake is van waardevermindering als gevolg van aantasting van het woongenot dan zou sprake kunnen zijn van planschade. Het toekennen van planschade als gevolg van waardevermindering is formeel geen zaak van het voorliggend bestemmingsplan.
Het staat indiener vrij om, na het onherroepelijk worden van het voorliggende bestemmingsplan, hiervoor een planschadeverzoek in te dienen bij de gemeente. De aanvraag moet objectief en goed gemotiveerd zijn. Indiener dient er dan wel rekening mee te houden dat dat niet alle geleden waardevermindering wordt vergoed.

Zienswijze 15.23 Natura 2000
Volgens de indiener is er een negatieve invloed op Natura 2000 gebieden.

Reactie gemeente 15.23
In het kader van het bestemmingsplan en het planMER zijn diverse stikstofberekeningen uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn in de toelichting van het Chw bestemmingsplan (paragraaf 7.3.2 en 7.3.3) opgenomen. De passende beoordeling, onderzoeken en rapportages zijn als bijlagen 10, 11, 12 en 13) toegevoegd. Daarbij is gekeken naar de stikstofdepositie vanwege de potentiële uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven in het plangebied en de nieuwe wooninitiatieven. Deze effecten zijn uitgebreid onderzocht op basis van de

maximale gebruiksmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Negatieve effecten op Natura 2000 blijken daarbij niet op te treden. Zie ook de gemeentelijke beantwoording op zienswijze 7.1

Zienswijze 15.24 Stilte en duisternis
Natuur: Stilte en duisternis in het buitengebied handhaven. Is belangrijk voor mens en dier. Ook dit zal volgens de indiener door de ingediende initiatieven nog meer worden verstoord.

Reactie gemeente 15.24
Voor de afzonderlijke initiatieven zijn in het kader van het Chw bestemmingsplan diverse quickscans flora en fauna uitgevoerd (zie paragraaf 7.3.4 en bijlage 14 van de toelichting). Voor de diverse initiatieven is bureau- en veldonderzoek naar beschermde soorten verricht. In de quickscan wordt per initiatief aangegeven welke beschermde soortgroepen er verwacht worden en of vervolgonderzoek nodig is. Voor veel van de initiatieven is vervolgonderzoek niet nodig, mits voldaan wordt aan de aangegeven randvoorwaarden. Voor een aantal initiatieven is nader onderzoek vereist. Voor een aantal van de initiatieven is het vaststellen van een verlichtingsplan en het uitfaseren van niet vleermuisvriendelijke verlichting wenselijk.

Zienswijze 15.25 Karakter buurt
De indiener is van mening dat het oorspronkelijke karakter van de buurt verdwijnt daar het grote karakter van de huizen totaal niet past bij de oorspronkelijke bebouwing.

Reactie gemeente 15.25
Bebouwing moet wat betreft maatvoering en schaal passen in de omgeving.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Zienswijze 15.26 Zorgwoning
Ingediende initiatieven voor twee woningen zijn van het type zorgwoning. Wanneer er geen zorg meer geboden hoeft te worden is het volgens de indiener onduidelijk hoe de vrijgekomen ruimte benut mag worden.

Reactie gemeente 15.26
De woningen hebben een reguliere woonbestemming gekregen. Deze kunnen uiteraard worden gebruikt als zorgwoning. Of bij een reguliere woning kan vergunningvrij, mits voldaan wordt aan de voorwaarden die daarin de regelgeving aan worden gesteld, een mantelzorgwoning worden gebouwd.

Zienswijze 15.27 Kadastraal nummer
Per kadastraal nummer is het altijd toegestaan 1 woning te bouwen. Mits natuurlijk de bestemming Wonen is. Thans worden ten behoeve van de initiatieven genummerd 1 en 5, 2 woningen toegestaan op 1 kadastraal nummer. Dit bevreemdt de indiener. Dit is/lijkt volgens de indiener op projectontwikkeling, en gaat voorbij aan puur particulier initiatief. En is louter bedoeld als speculatie. De indiener is van mening dat dit zeker voorkomen dient te worden.

Reactie gemeente 15.27
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 13.5.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:

- Voorgesteld wordt om de tekst in artikel 3 en 4 van de regels in overeenstemming te brengen met de Omgevingsvisie en de RES 1.0.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 16. Zienswijze 16

Volgens indiener heeft in het voortraject participatie plaatsgevonden over initiatieven in het buitengebied. In de gesprekken met de gemeente heeft indiener aangegeven bereid te zijn om de kippenschuur op het perceel te slopen in ruil voor woningbouw op het perceel. Indiener geeft aan dat de gemeente aangegeven heeft dat onder voorwaarden één woning op het perceel mogelijk was. Hiertoe is in het bestemmingsplan een extra woning toegestaan op het perceel. Uiteraard is indiener blij met de geboden extra woonmogelijkheid op het perceel maar is echter van mening dat op deze locatie ook twee woningen goed ruimtelijk inpasbaar zijn waarbij de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse behouden blijft. Hierdoor is het ook mogelijk om zijn/haar kinderen op de locatie te kunnen huisvesten.

Indiener heeft door het bureau Starling Structures een stedenbouwkundige uitwerking met diverse varianten laten opstellen. Daarnaast is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Uit de onderbouwing blijkt volgens de indiener dat twee woningen op deze locatie goed ruimtelijk inpasbaar zijn.
Ook geeft de indiener aan dat het plan past binnen de beleidsregel 'Afwegingskader bestemmingsplan Buitengebied Hattem' en geen belemmeringen levert op qua beleid of milieu. De stedenbouwkundige uitwerking en ruimtelijke onderbouwing zijn opgenomen in de bijlage.
Indiener verzoekt de gemeente op basis van het voorgaande in het Chw bestemmingsplan Buitengebied twee extra woningen mogelijk te maken op het perceel aan de Vuursteenberg 11. In aansluiting op de systematiek van het bestemmingsplan wordt gedacht een oppervlak van 200 m^2 per woning met een maximum bouwhoogte van 12 meter.

<u>Reactie gemeente 16.1</u>
De zienswijze heeft betrekking op initiatief 14. Het betreft het perceel aan de Vuursteenberg 11. Het is bekend dat de voorkeur van initiatiefnemers uitgaat naar twee extra woningen op het perceel. De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Daarbij is voor de Enken het vertrekpunt om de openheid van het gebied te behouden en waar mogelijk te versterken. Ook de stikstofberekeningen en de ligging na bij hoogspanningsleidingen (magnetisch veld) vormen een belangrijk onderdeel van de afweging. Alles afwegende is geoordeeld dat de bouw van één woning toelaatbaar is in ruil voor de sloop van de kippenschuur.
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt overigens verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 17. Zienswijze 17

Zienswijze 17 komt volledig overeen met zienswijze 15.

Reactie gemeente
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 15.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 15.

3. 18. Zienswijze 18

De zienswijze komt bijna volledig overeen met zienswijze 15.

Reactie gemeente
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 15.

Zienswijze 18.1
Op pagina 66 van het Bestemmingsplan wordt volgens indiener aangegeven dat voor zover passend binnen het huidige wettelijk- en beleidskader en de uitgangspunten van het Chw bestemmingsplan, een aantal concrete initiatieven en wensen in het buitengebied mogelijk kunnen worden gemaakt. Hierbij gaat de gemeente uit van het 'ja, mits...'-principe. In beginsel staat de gemeente positief tegenover de randvoorwaarden en kaders voor ontwikkelingen in het buitengebied gesteld.
De indiener is van mening dat de beoordeling van het ja, mits principe vertroebeld wordt door een beoordelingskader waarin een aantal aspecten zijn opgenomen die onevenwichtig accent krijgen ten opzichte van de elementen die naar onze mening het zwaarst zouden moeten wegen. Echter in het Afwegingskader maken ze tezamen slechts voor 2/7 deel uit van de totale beoordeling. In een aantal gevallen mist volgens de indiener

Reactie gemeente 18.1
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 6.7.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 15.

3. 19. Zienswijze 19

Zienswijze 19.1 Initiatieven
1. In het bestemmingsplan staan circa 50 initiatieven die grotendeels via de weg van de participatie zijn opgenomen in dit plan. Met betrekking tot die participatie wordt volgens hetzelfde plan het volgende vermeld (zie bladzijde 210): "In deze bepaling is het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor de ontwikkeling onder bewoners, gebruikers en eigenaren in de directe omgeving van een initiatief vastgelegd". Hieraan is in het gebied Kern-

rand volgen indiener onvoldoende inhoud ingegeven. In dit kleinschalige gebied is ondergetekende niets gebleken van het creëren van draagvlak, laat staan een zo breed mogelijk draagvlak. Uitsluitend op basis van dit bestemmingsplan kan indiener de initiatieven zoals ze beschreven zijn inhoudelijk beoordelen, maar dat gaat voorbij aan de door de gemeente bedoelde participatie. De beoogde participatie is daarmee onvoldoende tot stand gekomen.

Reactie gemeente 19.1
In dit proces is vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet uit verschillende manieren geëxperimenteerd, zoals beschreven in hoofdstuk 2 van de toelichting van het Chw bestemmingsplan. Vooruitlopend op het bestemmingsplan is ook geëxperimenteerd met het begrip participatie. Er zijn vooraf geen vaste kaders gesteld aan initiatiefnemers waaraan deze participatie moest voldoen. Bijvoorbeeld "het creëren van voldoende draagvlak" of "het voldoende informeren van de omgeving". Recentelijk heeft de raad van de gemeente een participatie toolbox vastgesteld waarbij wat meer handvatten zijn aangegeven waaraan toekomstige participatie trajecten moeten voldoen. Deze was ten tijde van dit proces nog niet beschikbaar.

Zienswijze 19.2 Open karakter Kernrand
2. Het gestelde op bladzijde 71: " De Kernrand laat, gelet op haar karakter daarentegen meer volumineuze invullingen toe". Dit is volgens indiener onjuist en verwarrend. De indiener is van mening dat juist in dit gebied het open karakter behouden moet blijven, zoals dit terecht op meerdere plaatsen in het plan wordt beschreven.

Reactie gemeente 19.2
De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Geoordeeld is dat ook na de realisatie van de genoemde initiatieven er voldoende doorkijkjes overblijven om de landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden.

Zienswijze 19.3 Enken
3. In de kaart op bladzijde 71 staat vermeld voor de Enken: "nieuwe initiatieven worden afgewisseld met groen en met respect voor het landschap". In het behoud en respect van het open landschap passen volgens indiener geen (woning) initiatieven, ook niet in afwisseling met groen. Dit sluit aan bij de Structuurvisie 2025 (landschapsontwikkelingsplan) van de gemeente Hattem, waar wordt vermeld dat "in het Kampen landschap er geen opgave is voor woningbouw in dit gebied, afgezien van functieverandering".

Reactie gemeente 19.3
Met de vaststelling van de Omgevingsvisie op 7 maart 2022 is de Structuurvisie voor Hattem ingetrokken. Het Chw bestemmingsplan Buitengebied wordt daar op aangepast. Dit leidt er onder ander toe dat voor de enken het accent op behoud van de openheid wordt aangescherpt, terwijl er in het kampenlandschap meer ontwikkelingsmogelijkheden zijn.

Zienswijze 19.4 Randen van de Enk
4. In de kaart op bladzijde 71 staat" benut de rand van de Enk" Zoals onder 3 is aangeven kunnen dit geen woningen zijn, de indiener vraagt zich af wat dan wel. De indiener is van mening dat dit concreet gemaakt moet worden zodat blijkt dat dit past in de beschreven landschappelijke waarde van het gebied.

Reactie gemeente 19.4

De ingediende initiatieven zijn beoordeeld op basis van het Afwegingskader. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de initiatieven. Vanwege de het belang van behoud van de openheid van de enken zijn de mogelijkheden voor nieuwe bebouwing daar zeer beperkt.
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.
Langs de randen van de Enk zijn er wel beperkt mogelijkheden omdat daarmee de openheid niet wordt aangetast. Wel moet dan ook aan de overige voorwaarden van het Afwegingskader worden voldaan.

Zienswijze 19.5 Mengpaneel
5. Het mengpaneel behorende bij het Afwegingskader is hier volgens de indiener neergezet als een statisch iets. Het beoordeelt de initiatieven naar de huidige situatie. Indiener is van mening dat het voor de kwetsbare en landschappelijk waardevolle Kernrand betekent dat de toekenning van de vermelde initiatieven een aanslag is op de instandhouding van deze meerwaarde. Daarmee wordt de ruimte om nog meer te bouwen aanzienlijk beperkt. Het is daarom noodzakelijk om voor de verdere groei duidelijke criteria te hanteren waarmee de initiatieven worden getoetst, zodat een zorgvuldige en transparante keuze wordt gemaakt.

Reactie gemeente 19.5
Inspreker richt zich in de zienswijze op de ruimtelijke inpassing van nieuwe initiatieven. De ruimtelijke inpassing maakt nadrukkelijk onderdeel uit van de beoordeling van nieuwe initiatieven in onder meer het Kernrandgebied. Hoewel deze beoordeling statisch is, is in deze beoordeling de waarborg voor de openheid van het kernrandgebied opgenomen.
Naarmate het aantal binnen het kernrandgebied toegelaten initiatieven toeneemt, zal er steeds minder ruimte resteren voor overige initiatieven om de kernwaarden van het kernrandgebied te borgen. Daarmee wordt naar de mening van de gemeente recht gedaan aan de zienswijze van inspreker.

Zienswijze 19.6 Ruimtelijk afwegingskader
6. Het tweede deel van het Afwegingskader, het ruimtelijk Afwegingskader, is volgens de indiener een lege doos. Juist met dit Afwegingskader moet beoordeeld worden of de initiatieven passen in de ruimtelijke structuur van het landschap. Met name in de Kernrand waar het

open landschap een uitgangspunt vormt is dit Afwegingskader essentieel en zou volgens de indiener een besluitvormende aanvulling moeten zijn op het mengpaneel. Er wordt echter niet beschreven hoe de dit afwegingkader operationeel wordt gemaakt. Indiener vindt dat de genoemde beleidsregels, de welstandeisen en het inspiratiekader ruimtelijke kwaliteit niet worden uitgewerkt. Een zorgvuldige en transparante toetsing ontbreekt derhalve en maakt daarmee dit aspect van de beoordeling van de huidige en toekomstige initiatieven tot een wassen neus.
7. Onder participatie (bladzijde 71) staat vermeld: "Boerencamping blijven toestaan". In hetzelfde rijtje staat: "Uitgangspunt is dat rust en kleinschaligheid het kenmerk van het buitengebied blijft, daarom bij voorkeur seizoensgebonden en kleinschalige recreatie toestaan". In de Kernrand heeft dit uitgangspunt volgens de indiener een grote betekenis gelet op het behoud van het waardevolle landschap. Boerencampings blijven toestaan is volgens de indiener derhalve niet van toepassing.

Reactie gemeente 19.6
In het voorgaande is al ingegaan op hoe met het Afwegingskader - en dan in het bijzonder de ruimtelijke inpassing in de eerste stap bij de beoordeling van een initiatief - de invloed van het initiatief op de openheid van het landschap wordt beoordeeld. Het tweede deel van de beleidsregel richt zich aanvullend daarop op de uitwerking van het initiatief zodat dit (naast passendheid bij onder meer de openheid van het gebied) ook niet op andere wijze in het buitengebied detoneert. In het voorgaande heeft de gemeente al aangegeven hoe met de beleidsregel in de eerste stap de ruimtelijke inpassing wordt geborgd. Daarmee biedt het Chw bestemmingsplan naar de mening van de gemeente voldoende waarborgen voor de landschappelijke waarden binnen het buitengebied.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 20. Zienswijze 20

De zienswijze komt overeen met zienswijze 8.

Voor de beantwoording van de zienswijzen wordt verwezen naar de gemeentelijke reacties op zienswijze 8.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 8.

3. 21. Zienswijze 21

Zienswijze 21.1 Vindbaarheid stukken
Indiener is van mening dat van belanghebbende partijen vrijwel het onmogelijke gevraagd wordt in de participatie door de enorme hoeveelheid documenten en bijlagen. Storend daarbij is dat hij/zij er pas vandaag achter kwam dat de documenten op de gemeentelijke website een andere verzameling zijn dan op ruimtelijkeplannen.nl. Zo ontbreekt de beleidsregel Afwegingskader op ruimtelijkeplannen.nl. Indiener betwijfelt derhalve of het plan op een juiste wijze is gepubliceerd.

Reactie gemeente 21.1
Op ruimtelijkeplannen.nl worden alle ruimtelijke plannen in Nederland gepubliceerd. Het gaat daarbij om bestemmingsplannen, beheersverordeningen, structuurvisies of algemene regels

die gemeenten, provincies en het Rijk hebben gemaakt. Het Afwegingskader is een beleidsregel en maakt daar geen deel van uit. Dit document is dus inderdaad niet via de website www.ruimtelijkeplannen.nl te vinden. In de publicatie van de ontwerp stukken is dan ook aangegeven dat het ontwerp-Afwegingskader alleen te raadplegen is via de website van de gemeente.

Zienswijze 21.2 Bouwmogelijkheden

De indiener heeft met ongenoegen kennisgenomen over de bouwbesluiten onder andere aan de Scherenenkweg/Hilsdijk/Vijzelpad in Hattem. Daaruit blijkt dat er aan de ene kant van de weg wel gebouwd mag worden en aan de andere kant van de weg een onbebouwde strook van 22 meter of veelvoud daarvan wordt gehanteerd. Dit kan volgens indiener schadelijk zijn voor eventuele toekomstige ontwikkelingen (financieel of voor landbouwgebruik).

Reactie gemeente 21.2

De situering van de initiatieven die worden meegenomen in het ontwerp van het Chw bestemmingsplan vloeien voort uit de binnengekomen initiatieven. Er is geen bewuste keuze gemaakt om bebouwing aan kant van de weg wel mogelijk te maken en aan de andere kant van de weg niet. Eén van de voorwaarden voor medewerking is dat de aanwezige bedrijven niet onevenredig gehinderd worden door de nieuwe woningbouwlocaties.
Daarbij is sprake van interactie van de nu bekende initiatieven, de inpassingsmogelijkheden en het behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Toekomstige initiatieven zullen op basis van dezelfde criteria in het Afwegingskader worden beoordeeld.

Zienswijze 21.3 Verzoek initiatiefnemer

Tevens vraagt indiener zich af waarom hun verzoek op een woning op voorhand is afgewezen (Hilsdijk 100), terwijl het hele buitengebied met initiatieven vol gepland is en wel toegekend wordt.

Reactie gemeente 21.3

De woning die initiatiefnemer heeft aangevraagd is afgewezen omdat het uitgangspunt is dat een nieuwe woning geen beperking mag veroorzaken aan omliggende (agrarische)bedrijven. De woning die aangevraagd is beperkt aanvrager in zijn eigen bedrijfsvoering en is daarom afgewezen.

Zienswijze 21.4 Belemmering landbouwverkeer

Overigens is het volgens indiener een aandachtspunt dat alle bouwinitiatieven leiden tot belemmering van het landbouwverkeer in het buitengebied van Hattem.

Reactie gemeente 21.4

In het kader van het planMER (en in het Chw bestemmingsplan) is aandacht besteed aan het aspect verkeersveiligheid. Aangegeven wordt dat de initiatieven en de agrarische ontwikkelmogelijkheden kunnen leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen. Daarbij gaat het niet alleen om de verkeersgeneratie als gevolg van de nieuwe woningen maar ook om de eventuele uitbreiding van (agrarische) bedrijfsactiviteiten.
Op grond van de verwachte richting van het verkeer is het verkeer verdeeld over het wegennet. Hieruit volgt dat op geen enkele weg sprake zal zijn van een verkeerstoename groter of gelijk aan 25% op de wegen door de initiatieven. Deze wegen hebben nog voldoende capaciteit. De ontwikkelingsmogelijkheden die het Chw bestemmingsplan biedt, leiden daarmee naar verwachting niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling of belemmering van het landbouwverkeer op de ontsluitende wegen en geven geen verslechtering op het gebied van verkeersveiligheid. Het effect is neutraal.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 22. Zienswijze 22

Zienswijze 22.1 Procedure
LTO Noord is van mening dat van belanghebbende partijen vrijwel het onmogelijke gevraagd wordt in de participatie door de enorme hoeveelheid documenten en bijlagen. Storend daarbij is dat men er pas vandaag achter kwam dat de documenten op de gemeentelijke website een andere verzameling zijn dan op ruimtelijkeplannen.nl Zo ontbreekt de beleidsregel Afwegingskader op ruimtelijkeplannen.nl. LTO Noord betwijfelt derhalve of het plan op een juiste wijze is gepubliceerd.

Reactie gemeente 22.1
Op ruimtelijkeplannen.nl worden alle ruimtelijke plannen in Nederland gepubliceerd. Het gaat daarbij om bestemmingsplannen, beheersverordeningen, structuurvisies of algemene regels die gemeenten, provincies en het Rijk hebben gemaakt. Het Afwegingskader is een beleidsregel en maakt daar geen deel van uit. Dit document is dus inderdaad niet via de website www.ruimtelijkeplannen.nl te vinden. In de publicatie van de ontwerp stukken is dan ook aangegeven dat het ontwerp-Afwegingskader alleen te raadplegen is via de website van de gemeente.

Zienswijze 22.2 Flexibiliteit Bouwblok
De landbouw is volgens LTO Noord volop in beweging op duurzaamheid. Nieuwe technieken en methoden stellen andere eisen aan het bouwvlak. LTO Noord vraagt om in het bestemmingsplan maximaal te anticiperen op de flexibiliteit die de Omgevingswet gaat bieden. De gemeente kan hier volgens LTO Noord vorm aan geven door een wijzigingsbevoegdheid rond bouwvlakmaatvoering die dierenwelzijn, klimaat of energie-opwek ten dienste staan.

Reactie gemeente 22.2
De wijzigingsbevoegdheid komt onder de Omgevingswet te vervallen. Een wijzigingsbevoegdheid om een bouwvlak op de verbeelding van het plan aan te passen kan vanaf dat moment niet worden toegepast. De bouwvlakken uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007 zijn overgenomen in het nieuwe plan. Het Chw bestemmingsplan en het bijbehorende afwegingskader bieden mogelijkheden om bepaalde ontwikkelingen in het buitengebied toe te staan. Op onbebouwde agrarische gronden kan onder bepaalde voorwaarden, aansluitend aan het agrarische bouwvlak worden gebouwd.

Zienswijze 22.3 Onderscheid grondgebonden/niet grondgebonden
Sommige bedrijven willen volgens LTO Noord wel extensiever maar kunnen geen grond bijkopen om meer grondgebonden te worden. De indiener vraagt om deze bedrijven meer regelruimte te geven door ook grond op grotere afstand mee te rekenen en langjarige overeenkomsten met andere eigenaren mee te nemen. Met andere woorden: beloon de inspanning in plaats van af te rekenen op regels waar een bedrijf overduidelijk niets mee kan. In ieder geval zouden de gemeentelijke regels volgens de indiener niet scherper moeten zijn dan de provinciale verordening teneinde het ondernemers ook mogelijk te maken actief bij te dragen aan de doelstelling van dit beleid.

Reactie gemeente 22.3
Er is in het buitengebied van Hattem alleen ruimte voor grondgebonden agrarische bedrijven, uiteraard met uitzondering van de bestaande intensieve veehouderij in het Poldergebied. De bouwvlakken zijn overgenomen uit het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied.

Vanwege de stikstofproblematiek en de nabijheid tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is uitbreiding van agrarische bedrijven alleen toegestaan indien er geen sprake is van toename van de stikstofdepositie op genoemde gebieden. In de praktijk blijkt dat vergroting van bebouwing best mogelijk is indien verouderde stallen worden gesloopt en nieuwe, grotere stallen worden gebouwd, en daarmee intern wordt gesaldeerd. Uiteraard is het afwachten of de ontwikkelingen rondom stikstof invloed hebben op dit soort plannen.
Overigens wordt opgemerkt dat het plan niet de door LTO gevraagde regelruimte voor bedrijven kan bieden, dat zijn aspecten die niet door dit Chw bestemmingsplan worden geregeld.

Zienswijze 22.4 Erfwindmolens dragen bij aan netwerkvriendelijke energietransitie
LTO Noord is van mening dat opwek uit zon niet aansluit bij het vraagpatroon waar opwek uit wind dat beter doet. Uit het eigen onderzoek van LTO Noord blijkt dat agrarische ondernemers met zowel zon op dak als een moderne erfmolen, hun verbruik uit eigen opwek verdubbelen van 30% naar 60%. Zo dragen ze bij aan de energiedoelstellingen van de gemeente en ontlasten tegelijk het netwerk. LTO Noord is van mening dat voor moderne efficiënte molens een ashoogte van 35 meter gewenst is. Die hoogte past nog in het landschap en kent niet de draagvlakproblemen van grote turbines.

Reactie gemeente 22.4
Binnen de bestemming 'Agrarisch - Bedrijf (bouwactiviteit)' en 'Agrarisch - Loonbedrijf (bouwactiviteit)' is per bedrijf een windturbine, als afwijking van de bouwregels, toegestaan op of direct grenzend aan het bedrijf met een ashoogte van maximaal 15 meter. In de planregels is de afwijking aan voorwaarden verbonden. In het ontwerp van het Chw bestemmingsplan wordt in de toelichting aangegeven dat vanwege de nabijheid van het Natura 2000-gebied de Veluwe in Hattem geen ruimte is voor grote windturbines.
Er is, onder voorwaarden, wel ruimte voor kleine windturbines. Daarmee wordt aangesloten op het gemeentelijke 'Beleidskader Hernieuwbare Energie'. Over het algemeen kan worden gesteld dat miniwindturbines een ashoogte hebben tussen de 4 en 15 meter. Voor een grotere windturbine is onder voorwaarden ruimte, maar dan wel binnen de voorwaarden die het Afwegingskader daarvoor biedt en passend in het gemeentelijk beleid.

Zienswijze 22.5 Stikstofregels in het bestemmingsplan
LTO Noord heeft principiële bezwaren tegen het opnemen van stikstofregels in een bestemmingsplan. De indiener is van mening dat deze problematiek op landelijk en provinciaal niveau geregeld moet worden. Tegen het licht van huidige jurisprudentie begrijpt de indiener echter wel dat u hier iets over in het plan wilt opnemen. LTO Noord is blij met het positieve vooroverleg hierover en kan zich in de verwoording vinden.

Reactie gemeente 22.5
De zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen.

Zienswijze 22.6 Kostenverevening
De gekozen opzet van het bestemmingsplan biedt de gemeente meer mogelijkheden tot kostenverhaal. LTO Noord begrijpt deze opzet maar wijst op een mogelijk ongewenst en contraproductief element. Het kostenverhaal kan volgens LTO Noord remmend werken op de bereidheid van agrarische ondernemers om mee te werken aan beleidsambities. LTO Noord vraagt de gemeente waakzaam te zijn op onredelijke kostenstijgingen rond vergunningverlening.

Reactie gemeente 22.6

Voor ontwikkelingen waar sprake is van een bouwplan is de gemeente wettelijk verplicht tot kostenverhaal. Bij het bepalen van de omvang wordt gebruik gemaakt van de landelijke plankostenscan. Naar de mening van de gemeente worden hier geen onredelijke kosten bij initiatiefnemers in rekening gebracht. Het systeem van uitstel van kostenverhaal betekent daarnaast dat pas sprake is van het verhalen van kosten op het moment van vergunningverlening.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 23. Zienswijze 23

Indiener is indiener van 'initiatief 34' en is content met de werkwijze van de gemeente aangaande dit bestemmingsplan.' Het initiatief van de indiener behelst het realiseren van een toekomstige bouwmogelijkheid op het perceel kadastraal bekend gemeente Hattem, sectie G, nummer 32, waarbij met behoud van landschappelijke kwaliteit een deel van het perceel voor agrarisch gebruik bedoeld blijft en waar tevens paarden gehouden zullen worden.

Zienswijze 23.1 Gebruik agrarische gronden
Naar het idee van de indiener is het voorgenomen gebruik van het grasland het meest passend onder de bestemming 'Agrarisch - gebruiksactiviteit', conform artikel 11. Deze bestemming luidt als volgt:

"11.1 Toegestaan gebruik
De gronden en bouwwerken mogen worden gebruikt voor activiteiten ten behoeve van:
a. agrarisch grondgebruik, met inbegrip van hobbymatig agrarisch grondgebruik, dierenweide en beweiding door manegepaarden, maar met uitzondering van:
1. pot- en containerteelt;
2. boom- en sierteelt en snelgroeiend bos;
b. ecologische voorzieningen;
c. water en waterhuishoudkundige voorzieningen, waaronder begrepen watergangen en voorzieningen voor het beheersen van water, inclusief de natuurlijk inrichting van de watergangen en de oevers;
d. bestaande wegen en agrarische kavelpaden;
e. binnen een zone van 50 meter rondom de bestemming 'Agrarisch - Bedrijf (gebruiksactiviteit)' mogen de gronden worden gebruikt voor de opslag van agrarische producten."

Voor een correcte beoordeling van dit artikel dient volgens de indiener de definitiebepaling van artikel 1.9 te worden beschouwd, hetgeen welke als volgt luidt:
"1.9 agrarisch grondgebruik grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden, die bedrijfsmatig in gebruik zijn, daaronder ook begrepen de teelt van vruchtbomen tot een periode van maximaal 3 jaar en onderstammen met jaarlijks terugkerende opgaande teelt."

Hieruit volgt volgens indiener dat normaal grasland onder deze definitiebepaling valt. Hoewel binnen het initiatief landschapselementen worden aangelegd de indiener daaromtrent enthousiast is, maakt dit nog niet dat er in het geheel geen grasland aanwezig is dat uit de landbouw onttrokken zou dienen te worden. Deze landschapselementen zou volgens de indiener tevens geschaard kunnen worden onder 'ecologische voorzieningen'. De indiener is van mening dat het in lijn is met een goede ruimtelijke ordening om de huidige agrarische bestemming voor het niet te bebouwen gedeelte te behouden. Er is volgens indiener geen reden om deze gronden - noch is een verzoek daartoe gedaan - een andere bestemming te geven.

Reactie gemeente 23.1
Uit de ingediende ruimtelijke onderbouwing blijkt dat er sprake is van een nieuwe woonfunctie op de betreffende locatie. Dat houdt in dat er dus geen sprake kan zijn van een agrarisch

bedrijf. Bij het toekennen van een bestemming moet ervan uitgegaan worden dat het zwaarst mogelijke gebruik wat de bestemming mogelijk toegestaan is. Vandaar dat er niet voor gekozen is om voor de omliggende gronden een agrarische bestemming te geven, maar meer een soort tuinbestemming met beperkt agrarisch gebruik.

Zienswijze 23.2 Bestemming Agrarisch - Landschapstuin

In het ontwerpbestemmingsplan is de volgende bestemming aan het overblijvende gedeelte grasland van ca. 5300 m^2 - ofwel 0.53.00 ha - gegeven: 'Agrarisch - landschapstuin'. Conform artikel 13 luidt deze bestemming:

"13.1 Toegestaan gebruik
De gronden en bouwwerken mogen worden gebruikt voor activiteiten ten behoeve van:
a. hobbymatig agrarisch grondgebruik en dierenweide;
b. boomgaarden;
c. visvijvers;
d. erven en tuinen.

13.2 Niet toegestaan gebruik
De gronden en bouwwerken mogen niet worden gebruikt voor:
a. agrarisch grondgebruik anders dan hobbymatig agrarisch grondgebruik;
b. mestopslag."

Door de gehele 5300 m^2 slechts te bestemmen als 'landschapstuin' wordt het bedrijfsmatig houden van paarden volgens de indiener onmogelijk gemaakt. De indiener geeft aan geen groot bedrijf te zijn en wordt geen groot bedrijf. Echter, het niet voeren van een bedrijf op een erf met bedrijfsgebouwen et cetera is een andere kwalificatie dan het houden van paarden op een stuk grasland. Immers, alsdan mogen er nooit meer dan circa 5 paarden op het grasland lopen of kan de bestemming leiden tot discussies over paarden die al dan niet op naam van een bedrijf staan. Het is indiener niet duidelijk waarom voor deze bestemming gekozen is en het lijkt hem/haar ook niet noodzakelijk. Daarnaast leidt het tot rechtsonzekerheid omdat ter discussie kan komen te staan of er sprake is van een hobbymatig dier of niet. Indiener geeft aan dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in het verleden bepaald heeft dat het opnemen van generieke economische maatstaven in bestemmingsplannen niet is toegestaan.

Reactie gemeente 23.2
Het is niet de bedoeling dat ter plaatse een agrarisch bedrijf zich kan vestigen. Vandaar dat gekozen is voor de bestemming 'Agrarisch - Landschapstuin'. Binnen deze bestemming is hobbymatig agrarisch grondgebruik toegestaan. Daaronder wordt verstaan het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren ondergeschikt aan de onderliggende bestemming. De genoemde oppervlakte is te zeer beperkt om te kunnen spreken van een agrarische hoofdactiviteit. De huidige bestemming van de gronden is wel Agrarische doeleinden.
Daarnaast is nog het volgende van belang. De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding

van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van het initiatief van indieners (initiatief 34) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woning.
Daarom wordt bestemming gewijzigd naar een onbebouwde agrarische bestemming, in dit plan genoemd Agrarisch (gebruiksactiviteit) en Agrarisch (bouwactiviteit), hiermee wordt aangesloten op het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied.

Zienswijze 23.3 Beweiding door paarden
De hobbymatige kwalificatie van paarden kan volgens indiener in casu zo uitvallen. Indiener verzoekt dan ook voor het overblijvende gedeelte grasland de bestemming 'agrarisch - gebruiksactiviteit' op te nemen conform artikel 11. In artikel 11 lid 1 sub a dient volgens de indiener het woord 'manegepaarden' vervangen te worden door 'paarden'. De indiener geeft aan dat ook hieromtrent geldt dat een bestemmingsplan rechtszekerheid moet bieden en handhaafbaar moet zijn, het is niet handhaafbaar om te beoordelen of een paard al dan niet een manegepaard is.

Reactie gemeente 23.3
Onder verwijzing naar de gemeentelijke reactie op de zienswijzen 23.2 is dit onderdeel van de zienswijze niet meer relevant aangezien alsnog geen medewerking wordt verleend aan initiatief 34.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- In artikel 11 lid 11.1 sub a wordt het woord ‘manegepaarden’ vervangen door ‘paarden’.

3. 24. Zienswijze 24

Zienswijze 24 komt grotendeels overeen met zienswijze 15. Het onderdeel van de zienswijze die anders is dan zienswijze 15 is hieronder voorzien van een gemeentelijke reactie.

Ten aanzien van de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reacties op zienswijze 15.

Zienswijze 24.1 Duurzaamheid
In de Stentor van 02 december 2021 is een artikel gepubliceerd waarin waterleidingbedrijf Vitens haar bezorgdheid uitspreekt over mogelijke vervuiling van het drinkwater. Dit ten gevolge van het boren naar aardwarmte. Nu is volgens indiener duurzaamheid vaak rechtstreeks verbonden met het gebruik maken van aardwarmte (i.v.m. aardgasloos bouwen). Indiener kan in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied niets/nauwelijks iets terugvinden dat de gemeente hier gericht onderzoek naar gedaan heeft en wat het beleid van de gemeente Hattem in deze is.

Reactie gemeente 24.1
Voor de beantwoording op de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 13.3.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. Voor de wijzigingen wordt verwezen naar zienswijze 15.

3. 25. Zienswijze 25

Binnen de grenzen van het bestemmingsplan bevindt zich de bovengrondse 150 kV hoogspanningsverbinding Hattem Hezenberg - Dronten Dronterweg die in eigendom en beheer is van TenneT.
Tennet is aangewezen als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet van 110 kV en hoger. Het landelijke hoogspanningsnet is door het ministerie van EZK als vitale infrastructuur aangeduid. Indiener is hiermee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet. De kerntaken van indiener zijn het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van bestaande en nieuwe ondergrondse en bovengrondse hoogspanningsverbindingen. De hoogspanningsverbindingen van TenneT zijn, zowel boven- als ondergronds, dan ook ruimtelijke relevant. Deze vitale infrastructuur moet daarom een gepaste bescherming krijgen en behouden in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitgangspunt hierbij is een ongestoorde ligging gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding.
De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen gelden er bijvoorbeeld aan te houden veiligheidsafstanden. Bovendien is het van belang dat hoogspanningsverbindingen te allen tijde bereikbaar zijn voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten, ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van de assets van TenneT.
Om de gevaren zoveel mogelijk te beperken voor de medemens en om er mede op toe te kunnen zien dat er geen aantasting plaats kan vinden van het doelmatig en veilig functioneren van ondergrondse- /bovengrondse hoogspanningsverbindingen, streeft indiener ernaar om een juiste planologische borging te krijgen en behouden. Het plan geeft indiener aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en/of verzoeken.
TenneT verzoekt de gemeente om de regels voor de bestemming Leiding-hoogspanningsverbinding in artikel 43 aan te vullen met de voorbeeldregels uit bijlage 1 ‘regels bovengrondse hoogspanningsverbinding’. De ontwikkelingen 11 (Hessenweg 114) en 14 (Vuursteenberg 11) vinden binnen de belemmerde strook van de Leiding- hoogspanningsverbinding plaats. Hieronder wordt per aanvullende bepaling aangeven waarom het van belang is dat deze aanvullende bepalingen opgenomen worden.

Zienswijze 25.1 Voorrangsbepaling
Volgens TenneT is een plan met een meervoudige- of dubbelbestemmingen in beginsel aanvaardbaar, mits de onderlinge rangorde van de doeleinden of functies zijn aangegeven en mits ze geen tegenstrijdigheden bevatten. TenneT verzoekt daarom om het volgende in de regels op te nemen: 'In geval van strijdigheid van bepalingen gaan de regels van dit artikel vóór de bepalingen die ingevolge andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn'.

Reactie gemeente 25.1

De zienswijze wordt niet gehonoreerd. De bestemmingen die samenvallen met de bovengrondse hoogspanningsverbinding zijn niet minder belangrijk. Bij de toets aan het Chw bestemmingsplan zijn alle bepalingen relevant. De gemeente is van mening dat met het opnemen van de bestemmingen voor de hoogspanningsverbinding (die naar aanleiding van de overige onderdelen van de zienswijze va TenneT nog op onderdelen worden aangevuld) de belangen voldoende worden geborgd.

Zienswijze 25.2 Positief schriftelijk advies

Voorafgaand aan het verlenen van een omgevingsvergunning dient het bevoegd gezag een positief schriftelijk advies van de indiener in te winnen. Als blijkt dat de veiligheid en leveringszekerheid niet blijvend onevenredig wordt geschaad zal TenneT een positief advies uitbrengen. TenneT verzoekt in artikel 43.2 b toe te voegen dat het om een positief schriftelijk advies moet gaan.

Reactie gemeente 25.2

In artikel 43 lid 43.2 is de volgende tekst opgenomen: "De in sub a genoemde vergunning wordt slechts verleend voor zover uit overleg met de leidingbeheerder blijkt dat daartegen vanuit het oogpunt van de bescherming van de hoogspanningsleiding geen bezwaar bestaat." De gemeente leest dit zo dat er sprake moet zijn van een positief advies van TenneT. Ten overvloede wordt de passage 'het betreft hier een positief schriftelijk advies' aan toegevoegd.

Zienswijze 25.3 Omgevingsvergunning werkzaamheden

Werken of werkzaamheden onder of in de nabijheid van de hoogspanningsverbinding kan de veiligheid en leveringszekerheid in gevaar brengen. Het is daarom noodzakelijk om tijdig met opdrachtgevers en/of uitvoerders van werken of werkzaamheden in overleg te treden om de toelaatbaarheid van de plannen te toetsen. Om de kans op onveilige situaties zoveel mogelijk te verkleinen acht TenneT het noodzakelijk dat, naast de privaatrechtelijke bescherming, ook een publiekrechtelijke bescherming wordt verkregen. Indiener verzoekt daarom om in de regels op te nemen dat er een verbod geldt om zonder omgevingsvergunning bepaalde werken of werkzaamheden uit te voeren (zie bijlage 1,4.1). Dit zou in artikel 43 toegevoegd kunnen worden, maar wellicht is het werkbaarder om artikel 76 aan te passen zodat deze ook van toepassing is op de bestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding. Indiener ziet de bepalingen in het artikel graag overgenomen conform bijlage 1.4.1.

Reactie gemeente 25.3

De zienswijze wordt gehonoreerd. In de planregels wordt een verbod opgenomen om zonder omgevingsvergunning bepaalde werken en werkzaamheden uit te voeren. Dit wordt opgenomen in een nieuw artikel 77 'Leiding - Hoogspanningsverbinding (aanlegactiviteit)' (in Hoofdstuk 5 van de regels) waarin de vergunningplichtige werken en werkzaamheden worden beschreven. Daarbij wordt rekening gehouden met de bepalingen die in de bijlage bij de zienswijze zijn opgenomen.

Zienswijze 25.4 Voorgenomen initiatief Hessenweg 114

In verband met de aanwezige bovengrondse 150 kV hoogspanningsverbinding moet TenneT voldoen aan onder meer normen wat betreft afstand tussen het maaiveld/wegdek en de geleiders. Voor een agrarische bestemming gelden andere normen dan voor een bestemming wonen. TenneT zal bij een wijziging van de bestemming moeten beoordelen of na wijziging van de bestemming nog wordt voldaan aan de juiste veiligheidsnormen. Graag ontvangt TenneT de gegevens van de nieuw geplande situaties, zodat TenneT kan beoordelen of de gewenste ontwikkelingen toelaatbaar zijn. Realisatie van bijgebouwen op het naastgelegen perceel, dus onder de hoogspanningsverbinding, kan zeker een belemmering vormen voor

de hoogspanningsverbinding. De gebouwen dienen te voldoen aan de veiligheidsvoorwaarden en maximale bouwhoogte die door TenneT gesteld worden. Ook hiervoor verzoekt de indiener om contact op te nemen met TenneT.

Reactie gemeente 25.4
De gemeente zal na deze zienswijze alsnog niet meewerken aan het initiatief ter plaatse van Hessenweg 114 (initiatief 11). Dit wordt verwerkt in het Chw bestemmingsplan.

Zienswijze 25.5 Voorgenomen initiatief Vuursteenberg 11
Hier is het initiatief om een tweede woning naast de bestaande woning te bouwen. Ook hier geldt hetzelfde als hiervoor beschreven. Daarnaast wil TenneT, wellicht overbodig, attenderen op het voorzorgprincipe (zie 'Magneetvelden').
Er zijn aan het slopen van bestaande opstallen binnen de belemmerde strook ook veiligheidsvoorwaarden verbonden. De indiener zou het op prijs stellen als de initiatiefnemer hiervoor een verzoek indient via toestemming@tennet.eu.

Reactie gemeente 25.5
De zienswijze wordt ter kennisgeving aangenomen. De initiatiefnemer wordt van het verzoek van TenneT op de hoogte gebracht.

Zienswijze 25.6 Magneetvelden bij Vuursteenberg 11
Gemeenten, provincies en het rijk moeten hierbij hun eigen verantwoordelijkheid nemen bij het maken van keuzes. Dit is binnen de zogenaamde indicatieve zone. Daarnaast is er de belemmeringenstrook. Binnen deze zone is in principe geen bebouwing (of werkzaamheden) toegestaan en is altijd schriftelijke toestemming van de netbeheerder noodzakelijk. Deze zone is kleiner dan de indicatieve zone en is opgenomen om onder meer het onderhoud aan leidingen te kunnen plegen.
Voor vragen over magneetvelden is online het kennisplatform elektromagnetische velden beschikbaar. Het platform betreft een samenwerking tussen onder meer het RIVM en de GGD. Voor meer informatie kunt u terecht op www.kennisplatform.nl.

Reactie gemeente 25.6
De hoogspanningsleiding die ten zuiden van het initiatief 14 loopt, is een 150 kV-leiding. Om de elektromagnetische straling ter hoogte van verblijfsruimten voor personen te beperken, wordt uitgegaan van een jaargemiddelde magneetveldbelasting van ten hoogste 0,4 micro-Tesla. In geval van een 150 kV-leiding als waarvan hier sprake is, wordt deze magneetveldbelasting op een afstand van 55 tot 80 meter van het midden van de hoogspanningslijn bereikt. Het perceel waarop de bestaande woning en de kippenschuur staan, ligt binnen de afstand van 80 meter, waarbinnen de magneetveldbelasting groter dan 0,4 microTesla op jaarbasis kan bedragen. Daarom is de nieuwe woonbestemming bij het opstellen van het ontwerp Chw bestemmingsplan op het ten noorden daarvan gelegen perceel geprojecteerd. Dit perceel ligt op een grotere afstand dan 80 meter van het midden van de leidingen.

Zienswijze 25.7 Voorgenomen initiatief Zonnevelden Hattem
Hier heeft de initiatiefnemer het voornemen om op diverse locaties nabij het knooppunt Hattem grondgebonden opstellingen voor zonnepanelen te realiseren.
Binnen één van deze locaties bevindt zich de hoogspanningsverbinding en ook hiervoor zullen op maat gemaakte voorwaarden worden gesteld. Het verzoek om hiervoor contact op te nemen met TenneT via toestemming@tennet.eu.

Reactie gemeente 25.7

In het kader van het ontwerp Chw bestemmingsplan wordt slechts op één locatie een zonnepark mogelijk gemaakt. Het gaat daarbij om de aanleg van het drijvende zonnepark op de zandwinplas in het Poldergebied. Zoals in de toelichting is aangegeven zijn de andere zonnevelden al eerder vergund middels een uitgebreide omgevingsprocedure. Dat geldt inmiddels ook voor het zonnepark op de zandwinplas. Dit initiatief wordt dan ook uit het vast te stellen plan gehaald en de betreffende bestemmingen worden verwijderd. (Overigens is de zandwinplas op een dermate grote afstand tot de hoogspanningsverbinding gelegen dat geen sprake is van belemmering van de verbinding.)
De eerde beoogde zonnepark op de voormalige vuilstort wordt op basis van het voorliggend Chw bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt (zie verder de gemeentelijke reactie op zienswijze 7.8).

Zienswijze 25.8 Voorgenomen initiatief: Geldersedijk 79
Naar aanleiding van deze initiatiefnemer wordt het binnen voorliggend bestemmingsplan mogelijk gemaakt voor alle agrarische bedrijven om bedrijfsgebouwen en overkappingen toe te staan met een maximum bouwhoogte van 15 meter.
Ook hier geldt, dat binnen de belemmerde strook wellicht deze hoogte niet toelaatbaar is.

Reactie gemeente 25.8
I*n het voorliggende Chw bestemmingsplan is daar al voldoende rekening mee gehouden. Op de verbeelding is de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding (bouwactiviteit)' weergegeven. In de planregels is vervolgens bepaald dat slechts met afwijking van de bouwregels bouwwerken op grond van de onderliggende bestemmingen (artikel 43.1 onder a en 43.2 onder a), nadat uit overleg met de leidingbeheerder is gebleken dat daartegen vanuit het oogpunt van de bescherming van de hoogspanningsleiding geen bezwaar bestaat (artikel 43.2 onder b). Tot slot is in de planregels vastgelegd dat op of in deze gronden geen nieuwe gebouwen en overkappingen mogen worden gebouwd (artikel 43.1 onder b).*
Overigens zijn er ter plaatse van de belemmeringenstrook voor de hoogspanningsverbinding geen agrarische bedrijven gelegen.

Zienswijze 25.9 Duurzame energie
In het voorliggend Chw bestemmingsplan wordt nog geen ruimte geboden aan grootschalige ontwikkelingen voor energietransitie, eerst worden de uitkomsten van de RES afgewacht. Wel worden er kleinschalige ontwikkelingen zoals zonnepanelen, duurzame energieopslag en kleine windturbines toegestaan.

Zonneparken
TenneT vraag medewerking om de aanleg van zonneparken als verbod op te nemen binnen de belemmerde strook, omdat zonneparken niet zomaar onder een hoogspanningsverbinding kunnen worden geplaatst (zie bepaling 4.1.g in bijlage 1). TenneT adviseert om bij de voorbereiding van plannen voor de aanleg van een zonnepark in de nabijheid van de hoogspanningsverbindingen van TenneT tijdig contact op te nemen. Door vooraf de ontwikkelplannen te bespreken, kan worden beoordeeld of de verwezenlijking ervan mogelijk is. Dit is mede afhankelijk van de afstand tussen de hoogspanningsverbinding van TenneT en het te realiseren zonnepark en de aansluitmogelijkheid op het hoog-/middenspanningsnet.

Reactie gemeente 25.9
Binnen het plangebied werd in het ontwerp plan slecht op één locatie een zonnepark als recht mogelijk gemaakt (zie gemeentelijke reactie op zienswijze 25.7), deze wordt bij vaststelling uit het plan gehaald. Binnen de andere bestemmingen zijn 'grootschalige' zonneparken niet mogelijk.

Op grond van artikel 41.7 onder a zijn bouwwerken ten behoeve van 'kleinschalige duurzame energiewinning en -opslag' niet toegestaan op gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding'. Onder 'kleinschalige duurzame energiewinning en -opslag' wordt verstaan de winning en opslag van energie uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning, opslag en omzetting en waarvan de bronnen in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar zijn, zoals zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte.

Zienswijze 25.10 Kleine windturbines

De indiener verzoekt om in de regels een aanvulling op te nemen, dat wanneer een windturbine binnen werpafstand met 2x nominaal toerental van een hoogspanningsverbinding wordt geplaatst, een omgevingsvergunning alleen na overleg met de netbeheerder kan worden verleend. Eveneens verzoekt de indiener om dit in uw planologisch beleid op te nemen. Omdat bouwpercelen waarop windturbines geplaatst kunnen worden zich in de buurt van een hoogspanningsverbinding, of zelfs binnen de belemmerde strook kunnen bevinden, kan dit inhouden dat de gekozen plek binnen een te geringe afstand vanaf de hoogspanningsverbinding is. Hiermee kan TenneT niet instemmen en vandaar dat zij graag een uitzondering opgenomen willen hebben dat hierop getoetst wordt door de gemeente, door een aanpassing van de beleidsregels.
Wij verzoeken u om de volgende toevoeging te maken in artikel 41.7:

- De afstand van een kleine windturbine tot bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur bedraagt niet minder dan de maximale werpafstand bij tweemaal nominaal toerental van de turbine, tenzij de netbeheerder instemt met een kortere afstand.

Reactie gemeente 25.10
De zienswijze geeft aanleiding de planregels gewijzigd vast te stellen. Na artikel 47.1 onder c wordt de hierboven beschreven bepaling toegevoegd.

Zienswijze 25.11 Kleine windturbines op daken

Daarnaast is het volgens de indiener toegestaan om kleine windturbines op daken te plaatsen. In 4.3.8 in de Toelichting leest de indiener dat "Miniturbines (op daken) en kleinschalige windturbines (maximaal 40 meter) kunnen worden mogelijk gemaakt, mits deze ontwikkelingen gedragen worden door de omgeving en niet worden geplaatst in een beschermd (natuur)gebied." De indiener verzoekt om hier eveneens advies in te winnen, indien dit binnen de belemmerde strook wordt aangevraagd. Een windturbine op dak mag geen gevaarlijke situatie opleveren indien de afstand tussen de draden en de turbine te klein wordt en dit beoordeeld kan worden door de netbeheerder.

Reactie gemeente 25.11
Voor beantwoording zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 25.9.

Zienswijze 25.12 Grote windturbines

Voor grote windturbines dienen de afstanden te worden aangehouden zoals vermeld in het Handboek Risico Zonering Windturbines.

Reactie gemeente 25.12
Het Chw bestemmingsplan Buitengebied voorziet niet in de mogelijkheid voor het realiseren van grote windturbines. De zienswijze wordt op dit punt voor kennisgeving aangenomen.

Zienswijze 25.13 Toelichting Chw bestemmingsplan

In de toelichting leest de indiener dat het gebied ten zuiden van de kern Hattem is opgenomen in het landschapsontwikkelingsplan voor diverse opgaven. In dit gebied bevindt zich de

bovengrondse hoogspanningsverbinding en de indiener verzoekt om hier rekening mee te houden voor de gewenste ontwikkelingen en eventueel afstemming met TenneT te zoeken omtrent de (on)mogelijkheden hiervan.

Reactie gemeente 25.13
Voor beantwoording zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 25.3. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt voorgesteld een nieuw artikel 'Leiding - Hoogspanningsverbinding (aanlegactiviteit)' toe te voegen waarin de relevante werken en werkzaamheden worden beschreven. Op deze wijze wordt voorkomen dat zonder tussenkomst van de leidingbeheerder onder andere hoogopgaande beplanting wordt aangebracht.

Zienswijze 25.14 Vooroverleg
Bij toekomstige plannen of beleidsdocumenten die keuzes omvatten die relevant zijn voor het landelijke hoogspanningsnet, zou de indiener het prettig vinden om deel te nemen aan het vooroverleg. Op deze manier wordt de indiener vroegtijdig bij plannen betrokken wat maakt dat hij/zij ook tijdig kunnen beoordelen of de veiligheid en leveringszekerheid van onze hoogspanningsverbindingen in het geding komen en of de plannen (technisch) uitvoerbaar zijn.

Reactie gemeente 25.14
Zie voor beantwoording de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20. Het belang van een vroegtijdige betrokkenheid van de netbeheerders wordt door de gemeente onderkend.

Zienswijze 25.15 Staalkaart TenneT
TenneT stelt in samenwerking met Netbeheer Nederland de 'Staalkaart elektriciteit en gas in het omgevingsplan' inclusief bijbehorende voorbeeldregels op. De staalkaart is naar verwachting eind 2021 gereed en betreft een handreiking om gemeentelijke ambities in samenhang met ambities op het gebied van energievoorzieningen bij elkaar te brengen in het omgevingsplan. De indiener nodigt de gemeente graag uit om mee te denken in het op duurzame wijze opnemen van het hoogspanningsnet in omgevingsplannen.

Reactie gemeente 25.15
Zie voor beantwoording de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20. Het belang van een vroegtijdige betrokkenheid van de netbeheerders wordt door de gemeente onderkend en ter kennisgeving aangenomen. Uiteraard is de gemeente bereid om mee te denken over de opzet van het omgevingsplan Hattem. Als daarmee wordt gestart zal TenneT als één van de ketenpartners worden betrokken bij dat proces.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- In artikel 43 lid 43.2 wordt aan sub b de volgende tekst ingevoegd: *'het betreft hier een positief schriftelijk advies'*.
- In artikel 47 lid 47.1 wordt na de tekst van sub c de volgende tekst ingevoegd: *De afstand van een kleine windturbine tot bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur bedraagt niet minder dan de maximale werpafstand bij tweemaal nominaal toerental van de turbine, tenzij de netbeheerder instemt met een kortere afstand.*
- Na artikel 76 wordt een nieuw artikel 77 'Leiding - Hoogspanningsverbinding (aanlegactiviteit)' (in Hoofdstuk 5 van de regels) ingevoegd waarin de vergunningplichtige werken en werkzaamheden ter plaatse van de hoogspanningsverbinding worden beschreven. De overige artikelen worden doorgenummerd.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 11. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voor initiatief 14 geldt dat de beoogde locatie voor de aanvullende woning, buiten het invloedsgebied van de elektromagnetische straling rond de hoogspanningsleiding ligt.

3. 26. Zienswijze 26

Zienswijze 26.1 Participatie

Als direct aanwonende en als eigenaar van gronden in het buitengebied hebben wijzigingen in het bestemmingplan direct invloed op de situatie van de indiener voor nu en in de verre toekomst. Het is derhalve volgens de indiener van belang uiterst zorgvuldig om te gaan met wijzigingen van en in bestemmingen van gebieden. Niet alleen belang van initiatieven af te wegen en nieuwe sausjes over gebieden gieten, maar het belang van in en aanwonende moet uitdrukkelijk worden geborgd door de gemeente van de indiener of het gedelegeerde ingehuurde bureau (deze zijn volgens de indiener over het algemeen weinig gebied historisch behept, enkel proces georiënteerd met alle gevolgen van dien is de ervaring). Dat het burgerbelang door de gemeente bewaakt en verdedigd wordt lijkt de indiener evident, maar dat mist hij/zij in zijn geheel in deze. De indiener is van mening dat de term participeren op papier en media lijkt de lading publiekelijk te dekken naar de buitenwereld, het tegendeel is echter waar heeft de indiener helaas moeten ervaren. Namelijk als direct aanwonende aan het buitengebied is de indiener (en zijn/haar directe buren) niet anders geïnformeerd dan het maar moeten ontdekken, opmerken tussen een wirwar en diversiteit aan publicaties.
Vraag punt 1: graag ontvangt de indiener reactie en zienswijze op bovenstaand hoe een burgerparticipatie in de ogen van de gemeente wordt gezien, reeds is en wordt ingevuld door de gemeente.

Reactie gemeente 26.1

Het voorliggende Chw bestemmingsplan Buitengebied is sinds 2017 in voorbereiding. Sinds die tijd zijn er regelmatig participatie-activiteiten georganiseerd die op de gebruikelijke manier via de Hattemer en social media zijn aangekondigd. Een en ander is nader omschreven in paragraaf 10.1 'Maatschappelijke uitvoerbaarheid' van de toelichting. In deze paragraaf is ingegaan op het participatietraject, de gesprekken met de initiatiefnemers en de tussentijdse bijeenkomsten met de gemeenteraad.
Daarmee heeft eenieder meerdere keren in een ruimte periode de kans gehad om mee te denken en een reactie te geven. Wij gaan ervan uit daarmee op een zorgvuldige manier invulling te hebben gegeven aan de participatie.

Zienswijze 26.2 Kernrand

Document Toelichting Chw bestemmingsplan Buitengebied_ONTW (1), m.b.t. de kernrand het volgende:
Op pag. 23 staat: *In deze overgangszone zijn meerdere actuele thema's van invloed op de ruimtelijke kwaliteit van het gebied: bijv. de balans tussen kleinschaligheid en verrommeling, maar er staat eveneens bij mogelijke doelen; Recreatievoorzieningen zoals kleine kampeerterreinen en B&B moeten mogelijk zijn.*
Nu geven kleine kampeerterreinen volgens de indiener bij uitstek verrommeling, daarmee forse degradatie landschap en is onwenselijk op de huidige agrarische gronden met landschapswaarde. De indiener verzoekt om deze passages te schrappen voor het gebied Kernrand zeker voor het deelgebied 2b, de Enkgronden. Recreatievoorzieningen in de vorm van passende permanente bebouwing t.b.v. tijdelijke recreatie op erven van huidige bebouwing zou volgens de indiener een overweging kunnen zijn, het toestaan van nieuwe kampeerterreinen niet.

Ook in het document Regels en bijlagen Chw bestemmingsplan Buitengebied_ontwerp_6 Artikel 4 Kernrand op pag. 18 wordt gesproken over inpassen in de landschappelijke structuur en dat het belangrijk is daarbij om de binnengebieden open en vrij van verrommeling te houden.
Daar past volgens de indiener zoals gezegd deze kleine kampeerterreinen geheel niet in, dit geeft juist een hoge mate van verrommeling met bijbehorende sanitaire voorzieningen, afvalverkeer en zelfs forse landschapsvervuiling met meer ongewenste verkeerbewegingen langs natuurgebieden. Resumé: de termen en teksten zoals recreatievoorzieningen, kleine kampeerterreinen kamperen bij de boer en dergelijke verwijderen en niet toe te staan voor het gebied Enkgronden.
Vraag punt 2: de indiener wil graag toelichting waar deze wens/behoefte van recreatievoorziening zoals kleine kampeerterreinen vandaan komt (liggen er verzoeken vanuit dit gebied?) en een reactie op bovenstaand om deze passages te schrappen en niet toe te staan in de kernrand, specifiek Kernrand 2b. de Enkgronden (de recreatievoorzieningen zoals kleine kampeerterreinen en of kamperen bij de boer).

Reactie gemeente 26.2
Recreatie en toerisme is een belangrijke pijler voor de Hattemse economie. Veel mensen willen graag genieten van de sfeer, de rijke cultuurhistorie en de voorzieningen in Hattem. Daarbij past het om mogelijkheden te bieden voor overnachting.
In de Omgevingsvisie en in het Chw bestemmingsplan Buitengebied worden daarom mogelijkheden geboden voor kleinschalige overnachtingsmogelijkheden.

Zienswijze 26.3 Toekomst van de landbouw
Ook wordt benoemd: de toekomst van de landbouw en van komst woningbouw in dit gebied (Kernrand). De indiener vraagt zich af waar deze functieverandering en wens in dit gebied specifiek vandaan komt? Of is het bedoeld voor kernrand deelgebied 2a?
In het nu geldende bestemmingsplan is de functie Agrarisch met Landschapswaarde (AL) toegekend aan het gebied De Enken (deelgebied 2b). De toekomst van agrarisch bestemming zal wellicht veranderen maar daarmee het laten vervallen van landschapswaarde in dit gebied door toelaten woningbouw is volgens de indiener absoluut onwenselijk om het historische karakter te behouden.

Vraag punt 3: Hierbij doet de indiener het dringende beroep op u als raad, college B&W om geen functie en bestemmingsveranderingen mogelijk te maken voor Kernrand deelgebied 2b, de Enkgronden. De indiener wil de natuurhistorische eigenschappen van dit landschappelijk hoogwaardige gebied niet verkwanselen.

Reactie gemeente 26.3
Het Chw bestemmingsplan is er op gericht zorgvuldige om te gaan met de landschappelijke kwaliteiten van de Kernrand. Met name voor de Enken is het beleid gericht op behoud van de openheid. De mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen zijn daar dan ook zeer beperkt en alleen na een zorgvuldige afweging op basis van het Afwegingskader.
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingska-

der nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 26.4 Landschapswaarden Enken

Vervalt de toekenning landschapswaarde op de Enkgronden? De indiener ziet enkel nog een dun lijntje staan met AW-LW. Een duidelijkere en concretere zienswijze op het behoud van het historische karakter te borgen is volgens de indiener noodzakelijk en dient derhalve in het nieuwe bestemmingsplan helderder opgenomen en veel inzichtelijk gemaakt te worden. Woningbouw als mogelijkheid in Kernrand deelgebied 2b gewoon schrappen, enkel toestaan rood voor rood (duidelijke versterking huidige bebouwing, zoals opruimen oude/lelijke schuren), dit zoals nu reeds al mogelijk is en geen initiatieven toestaan waar groen opgeofferd gaat worden voor stenen en hiervoor plaats moet gaan maken. Ook niet naast bestaande bebouwing zoals her en der op popt in de gehele kernrand. De indiener vindt dat de behoefte expansie woningen moet nl. niet in dit historische gebied 2b gezocht en mogelijk gemaakt worden, daar leent zich het gebied tussen Vijzelpad en Hilsdijk zich vele malen beter voor. Dat gebied is volgens de indiener al sinds de jaren 80 door de gemeente als uitbreidingslocatie woningen bestempeld, met name het gebied langs de Scherenenkweg richting Hattem. Dit kent nu deels enkel Agrarische bestemming zonder landschapswaarde. Richt daar woningbouw in i.p.v. her en der doorkijk groenstroken opofferen voor steen en zo een lelijke lintbebouwing creëren en versterken.
Vraag punt 4: is de gemeente dezelfde menig toegedaan en is zij voornemens het historische karakter intact te laten voor kernrand deelgebied 2b? Daarmee derhalve geen nieuwe initiatieven toe te staan, maar enkel rood voor rood en expansie woningbouw elders toe te kennen met minder inbreuk op openheid en doorkijken?

Reactie gemeente 26.4
Zie de reactie bij 26.3.

Zienswijze 26.5 Kleinschalige duurzame energieopwekking

Op pagina 18 van Regels en bijlagen Chw bestemmingsplan Buitengebied_ontwerp_6 wordt het volgende geschreven:
Kleinschalige duurzame energieopwekking is mogelijk en sluit goed aan op de duurzaamheids- ambities van de gemeente. Het gaat hier om kleinschalige windturbines op of nabij gebouwen en kleinschalige zonneparken die goed passen in het landschap van de Kernrand. Voor het gebied Enkgronden als deelgebied 2b (maar ook deelgebied 2a) van de kernrand zijn deze horizonvervuiling en landschapsvervuiling absoluut niet passend en degraderen het historische karakter en landschapswaarden volgens de indiener fors. De indiener is van mening dat er nog daken genoeg zijn in deze gebieden, stimuleer dat i.p.v. lelijke windmolens en lelijke zonnevelden te initiëren ten koste van natuur en groen.

Vraag 5: deze passages en mogelijkheden niet toe te kennen aan de kernrand (schrappen dus), dit met name de Enkgronden deelgebied 2b en wees veel zorgvuldiger met onze natuur in het toekennen van deze technieken in bestemmingsplannen.

Reactie gemeente 26.5
Kleinschalige windturbines zijn alleen met vergunning en onder bepaalde voorwaarden toegestaan binnen agrarische bedrijfsbestemmingen. Deze bestemmingen bevinden zich niet in het deelgebied de Enk van het Kernrandgebied. Kleinschalige zonneparken mogen niet worden gerealiseerd op de onbebouwde bestemmingen, zoals Agrarisch, Bos en Natuur en in het hele Bosgebied. Voor de percelen waar dat wel kan is een vergunning vereist en daarbij moet worden aangetoond dat sprake is van een goede landschappelijke inpassing en eerst is onderzocht of de zonnepanelen niet op bouwwerken kunnen worden gerealiseerd.

Zienswijze 26.6 Natura 2000
Punt 6: kaartje pag. 54 uit Afwegingskader Buitengebied Hattem, versie 21102021, o.a. gebezigde teksten en verduidelijking initiatieven.
Vraag 6.1 teksten:
De indiener wil graag een concrete verduidelijking van tekst benut de rand van de Enk (Nb. Rand Natura 2000 gebied). Begrijpt de indiener goed dat tegen Natura 2000 op de overgang tussen bos en polder mag in de bosrand worden ontwikkeld? In welke vorm wordt beoogd? Bebouwing? Tiny houses? De indiener vraagt zich af waarom dit mooie bos natuuraanzicht verrommeld wordt? Dat is volgens indiener volstrekt onwenselijk.

Reactie gemeente 26.6
Bij de landschappelijke kwaliteiten van de enken gaat het om het contrast van de openheid en de bosranden. Daarbij is aangegeven dat enige bebouwing mogelijk is als deze half verscholen in de bosrand plaatsvindt, mits ook aan de andere voorwaarden van het Afwegingskader wordt voldaan. Het aangehaalde initiatief voor tiny houses is op basis van het Afwegingskader en de gevolgen voor stikstofdepositie afgewezen.

Zienswijze 26.7 Recreatief medegebruik
Recreatief medegebruik concreet maken (wat zijn dat, kampeerterreinen of klompenpaden of kamperen bij de boer, of iets anders?). De indiener wil dat dit historische gebied behouden wordt en dat geen sprake is van verrommelen en degraderen.

Reactie gemeente 26.7
In de toelichting is aangegeven dat: 'Het gaat hierbij vooral om routegebonden vormen van land- en waterrecreatie.' Dus wandelen, fietsen, paardrijden et cetera. Waar het gaat om (kleinschalige) overnachtingsmogelijkheden is dit apart aangegeven.

Zienswijze 26.8 Initiatief nabij hoogspanningsverbinding
Vraag 6.2 initiatieven:
Initiatief aan de Hessenweg (volgens de indiener fout in de legenda op adres) ligt geheel onder hoogspanningslijnen. Bebouwing is niet toegestaan indien er sprake is van een zakelijke rechtstrook en regels uit het opstalrecht Tennet. Het blokkeert tevens een toekomstige (gewenste) ondergrondse verkabeling van het 150kV net door Tennet (vernieuwing 150kV wordt inmiddels ondergronds gedaan). Dat verkabelen zou volgens de indiener een mooi landschapswaarde verhogend initiatief zijn vanuit de gemeente zelf. Wordt dit meegenomen in afwegingen?

Reactie gemeente 26.8

In het onderzoek naar de mogelijkheden voor het ondergronds brengen van de hoogspanningskabel is het uiteindelijke tracé gekozen van woningbouwgebied "Het Veen" tot naar de mast ten westen van de Koeweg. Het verder ondergronds brengen bleek financieel niet haalbaar vanwege het ontbreken van (rijksbijdrage) de financiële mogelijkheden. Het heeft niet de verwachting dat er op korte termijn nogmaals naar de mogelijkheden voor het verder ondergronds brengen van dit tracé wordt gekeken. Voor de relatie met Tennet wordt verwezen naar de beantwoording bij zienswijze 25.

Zienswijze 26.9 Initiatief 14

Initiatief hoek Vuursteenberg 11 is niet de locatie van rood voor rood en past op deze manier volgens de indiener niet in het openhouden van het landschap, dat wordt op deze manier open groen voor steen. Is niet bedoeld de schuur van Vuursteenberg 11 in het kader van rood voor rood?

Reactie gemeente 26.9

Het initiatief heeft inderdaad betrekking op de bouw van een woning in ruil voor de sloop van een kippenschuur. Er is dus sprake van een rood voor rood ontwikkeling waarbij per saldo sprake is van afname van de oppervlakte bebouwing.

Zienswijze 26.10 Bebouwing buitengebied

Punt 7: pag. 106 uit Afwegingskader Buitengebied Hattem, versie 21102021
Onder kopje bebouwing wordt genoemd: eigentijdse architectuur die aansluit bij de bestaande bebouwing is welkom; voor het gebied Kernrand gebied zuid (is Kernrand gebied 2b, de Enkgronden). Het toepassen van zgn. eigentijdse Architectuur zoals reeds op een aantal plekken in dit gebied reeds heeft plaatsgevonden is volgens de indiener op zijn zachts gezegd niet passend en misstaat volledig. De indiener doelt daarmee o.a. op een sandwichpanelen woon- en bijgebouw met glazen kopgevels als een veel te hoge, grote en lelijke bouwmassa in zijn/haar nabijheid. De indiener is van mening dat dat soort ongelukken niet nogmaals mogelijk gemaakt moeten worden. Een eigentijdse Architectuur is volgens de indiener simpelweg niet passend voor dit gebied, men zou juist moeten streven naar het herstellen van de authentieke bebouwingsvormen.
Vraag punt 7:
1. waar komt de behoefte vandaan om voor dit gebied eigentijdse architectuur toe te staan?
2. En kan dat voor Kernrand gebied zuid eruit gehaald worden? Indien men wenst te handhaven zal dit veel specifieker moeten worden beschreven om excessen niet te laten ontstaan.

Reactie gemeente 26.10

Bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied is meestal sprake van grote kavels met bijpassende bebouwing. Die schaal biedt mogelijkheden voor afwisseling van verschillende vormen van architectuur, vandaar dat die ruimte in het Chw bestemmingsplan Buitengebied ook wordt geboden. Wel wordt de maximale bouwhoogte van 12 meter verlaagd naar 11 meter.

Zienswijze 26.11 Geluid

Als laatste; in plaats van ontheffingen te verlenen op geluidsbelasting criteria voor eventuele woningbouw binnen geluidszones is het volgens de indiener aanbevelenswaardig om de bronnen aan te pakken (A28/A50) i.s.m. met RWS en provincie. Dan dient men volgens de indiener het belang van vele Hattemers (dat is de taak van onze gemeente) i.p.v. een handje vol onzekere initiatieven binnen geluidzones (schept ook nog eens verwachtingen). Wat is hierin het standpunt van de raad/gemeente, gaat zij werken aan het reduceren van de geluidsbronnen?

Reactie gemeente 26.11
De ontheffing is alleen bedoeld om een aantal initiatieven mogelijk te maken en heeft geen gevolgen voor de overige inwoners van Hattem. Aanvullend blijft de gemeente met Rijkswaterstaat in gesprek over de mogelijkheden om de geluidsoverlast van de snelwegen zoveel mogelijk te beperken.

Zienswijze 26.12 Geluid snelwegen
Overigens zijn het geluidsbelasting rekenmodellen die nader onderzoek vergen door bijv. onafhankelijke validatie om bijv. niet wederom in verlegenheid te komen als gemeente. De indiener vindt dat de Nederlands stichting geluidshinder zou bijv. om advies gevraagd kunnen worden als ondersteuning en haak aan bij gemeente Heerde die al verder is met plannen geluidreductie A50.

Reactie gemeente 26.12
In 2012 is voor de geluidproductie van snelwegen, een systeem voor het begrenzen van deze geluidproductie in de vorm van zogenoemde geluidproductieplafonds ingevoerd. Langs de rijkswegen A50 en A28 zijn daarbij referentiepunten vastgesteld, waarbij op elke individuele referentiepunt een grenswaarde voor de geluidbelasting door het verkeer op de snelweg is vastgesteld. Deze plafondwaarde is gebaseerd op basis van de verkeersintensiteit op deze snelwegen in het peiljaar 2008. Bovenop deze berekende geluidbelasting is een marge gelegd, die een toename van het wegverkeer met 50% toestaat. Bij de controle op de naleving van deze geluidproductieplafonds wordt ook een prognose gemaakt van de verwachte toename van het wegverkeer op het rijkswegennet. Hieruit komt naar voren dat, na een tijdelijke afname van het verkeer met 16% door de corona-crisis, naar verwachting dit jaar door verlichting van de maatregelen weer sprake zal zijn van een toename met 17% ten opzichte van vorig jaar en voor de daarop komende jaren wordt een verdere toename met ongeveer 2% per jaar voorzien. Naast de intensiteit van het wegverkeer - die in de komende jaren niet wordt voorzien - kan de geluidbelasting in het buitengebied enkel door het toepassen van geluidarmer asfalt worden gerealiseerd. Op zowel de A50 als de A28 ligt op dit moment al geluidarm ZOAB. Daarom zijn ook wat dat betreft de mogelijke maatregelen om de geluidbelasting terug te dringen uitgenut (een geluidscherm langs de snelweg heeft alleen voor een beperkt gebied daarlangs een geluidreducerend effect). In Heerde is deze situatie anders, omdat daar sprake is van een op korte afstand van de snelweg gelegen woonwijk. Daarom is in dat geval het verhogen van het geluidsscherm wel een doelmatige maatregel.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 27. Zienswijze 27

Na het intensief doornemen van het Chw Bestemmingsplan Buitengebied wil de indiener via deze weg bezwaar indienen tegen het algemene beleid van de gemeente en de participatie en specifiek tegen initiatief 1 uit het bestemmingsplan.

Zienswijze 27.1 Gemeentelijk beleid
In het Bestemmingsplan wordt gesproken van de Kernrand (de Enkgronden en Kampenland), zijnde een prachtig landschap waarin meerdere functies hun plek vinden (p22/226). Deze kenmerkende overgang met een open landschap van linten en kleinschalige activiteit moet worden behouden en zo mogelijk worden versterkt.

Deze stellingname wordt op (p43/226) volgens de indiener nog eens bevestigd. "Het stadslandschap rondom Hattem blijft een groengebied, waardoor de overgang tussen Veluwe en IJssel zichtbaar blijft. Het gebied wordt gekarakteriseerd als een duurzaam stedelijk uitloopgebied waar functies te vinden zijn die gelieerd zijn aan de stad in een fraaie groene omgeving: Een deel van het gebied (de gele vlek op de visiekaart) bestaat uit het kampenlandschap met zijn karakteristieke enken en landbouwgronden. De karakteristieke landschapsstructuren zijn ten noordwesten van de kern Hattem versterkt. Onder de motto's 'rood voor groen' en functieverandering is er beperkt ruimte voor nieuwe woonfuncties mits dit ten goede komt aan de realisatie van de landschappelijke kwaliteiten van het gebied (geen toename van verstening)"
In deze passage wordt volgens de indiener duidelijk de ontwikkelingsruimte in dit gebied weergegeven, namelijk volgens het principe rood voor groen en functieverandering van een bestaande opstal.

Reactie gemeente 27.1
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering.
De aanscherping van het Afwegingskader heeft daarmee geleid tot een aanscherping van de eisen die in het onderdeel Ruimtelijke inpassing ter hoogte van het initiatief aan de Oude Kerkweg 36/Vijzelpad (initiatief 1) in het afwegingskader zijn opgenomen. Voor dit initiatief heeft dit tot gevolg dat - om de openheid van het landschap te bewaren - in het Chw bestemmingsplan alsnog géén medewerking zal worden verleend aan het realiseren van de beoogde nieuwe woningen.

Zienswijze 27.2 Woningbehoefte
Op p47/226 wordt de opdracht voor het landelijk te versterken gebied (lees Kernrand gebied) beschreven;
"Voor de landschappelijk te versterken zone worden de volgende opgave geformuleerd: behouden van de karakteristieke openheid van de enk. Behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur met doorzichten naar de open gebieden. Versterken van de landschappelijke kwaliteit van de Zuiderzeestraatweg. Landschappelijke inpassing van het bedrijvenpark Hattemerbroek langs de Zuiderzeestraatweg.
Vanuit het woningbouwprogramma ligt er geen opgave voor woningbouw in dit gebied, afgezien van functieverandering. Het bebouwen van een aantal in het bouwplan genoemde initiatieven is volgens de indiener tegenstrijdig aan bovengenoemde zienswijze

Inzetten van het Roseboomspoor als een functioneel element (langzaam verkeersroute Hattem- Zwolle) en ruimtelijk element.

Reactie gemeente 27.2
Zie ook de gemeentelijke reactie bij 27.1
In de inmiddels vastgestelde Omgevingsvisie is een ambitie van 1.100 woningen voor Hattem tot aan 2040 als ambitie geformuleerd. Strikt genomen zijn de woningen in het buitengebied niet noodzakelijk om die aantallen te realiseren. Maar behoefte heeft ook een kwalitatieve kant. En uit de initiatieven blijkt dat er een grote behoefte is om in het buitengebied te wonen. Het Chw bestemmingsplan Buitengebied biedt daarvoor de mogelijkheden na een zorgvuldige afweging op basis van het Afwegingskader.

Zienswijze 27.3 Participatie
De indiener is van mening dat participatie is een belangrijke pijler binnen de Omgevingswet is (p66/226). Vroegtijdig samenwerken vergroot de kwaliteit van oplossingen en zorgt ervoor dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komen. Deze nieuwe rol past volgens de indiener perfect binnen de Participatiecode die de raad van de gemeente Hattem in mei 2017 heeft vastgesteld. Uitgangspunt daarin is de inwoners uitgebreid en op een andere wijze te betrekken bij de gemeentelijke plan- en besluitvorming en meer ruimte te geven aan eigen initiatieven. Volgens de indiener is het doel van de participatie in eerste instantie (voordat met het opstellen van het Chw bestemmingsplan wordt gestart) het inventariseren en zoveel mogelijk verwerken van de wensen van inwoners, ondernemers en organisaties voor het buitengebied van Hattem.
Binnen het thema wonen is hierbij volgens de indiener aangegeven:
- Nieuwe woningen in het buitengebied zijn mogelijk, mits streekeigen en passend in het landschap.
- Bij voormalige agrarische bedrijven kan rood voor rood worden toegepast.
- In het buitengebied geen nieuwe woningbouwlocaties toestaan, maar wel beperkte uitbreiding op bestaande locaties.
- Kleinschalige ontwikkelingen (1 a 2 woningen) per locatie.
- Wonen koppelen aan mantelzorg

Bewoners van de gebieden rondom de initiatieven horen volgens de indiener van de initiatiefnemers van de plannen. De indiener vindt dat er op geen enkele wijze vanuit de gemeente, zoals aangegeven in het artikel participatie, inwoners/omwonende betrokken bij de gemeentelijke plan- en besluitvorming.

Reactie gemeente 27.3
Zie de gemeentelijke reactie bij 26.1. vanaf 2017 is gedurende een lange periode de gelegenheid geboden om mee te denken en reacties te geven op de ontwikkeling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

Zienswijze 27.4 Woningbehoefte
De zienswijze van de indiener op dit gemeentelijk beleid en participatie is als volgt.
De initiatieven tot woningbouw hebben volgens de indiener geen relatie tot de invulling van de woningbehoefte tot 2040. In de stukken wordt aangegeven dat met de huidige plannen voldoende kan worden ingespeeld op de lokale behoefte (600 woningen) en de regionale behoefte (500 woningen).

Reactie gemeente 27.4
Zie de gemeentelijke reactie bij 27.2

Zienswijze 27.5 Bouwhoogte
Twaalf meter hoog bouwen is veel hoger dan de huidige toegestane bebouwing en zal heel fors ogen.

Reactie gemeente 27.5
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.

Zienswijze 27.6 Flora en fauna
Voor de flora en fauna komt minder ruimte in de kernrand wanneer er meer bebouwing komt. Nu zijn er veel vogels, vossen, edelherten en dassen aanwezig. Dit wordt dan verstoord. Het laten aanplanten van fruitbomen hoort niet thuis in dit bosrijke gebied.

Reactie gemeente 27.6
De effecten op flora en fauna zijn in het planMER zorgvuldig onderzocht. De conclusie daarvan is dat de voorgestelde ontwikkelingen naar verwachting geen zwaarwegende negatieve effecten hebben op flora en fauna. Op onderdelen zijn er ook positieve effecten. Die kunnen groter worden als bij de bouw en de landschappelijke inpassing. Overigens is er in de directe omgeving van de indiener sprake van een kampenlandschap en niet van een bosrijk gebied. Voor de initiatieven zijn quickscans flora en fauna uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de toelichting van het Chw bestemmingsplan en de onderzoeken zijn als bijlage toegevoegd.

Zienswijze 27.7 Invloed nieuwbouw op elektriciteitsnet
In alle gepubliceerde documenten is geen analyse te vinden van de invloed van de nieuwbouw op bijvoorbeeld het bestaande elektriciteitsnet. Dit kan problematisch zijn.

Reactie gemeente 27.7
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20.

Zienswijze 27.8 Karakteristieke lintstructuur
Het behouden en versterken van de karakteristieke lintstructuur betekent in deze context volgens de indiener niet dat door woningbouw op "groene" percelen, gelegen aan verkeerswegen, van functie kunnen veranderen in bouwpercelen. De indiener geeft aan dat functieverandering dient te worden gelezen in de context van rood voor rood. Deze stellingname is congruent aan het feit dat er vanuit het woningbouwprogramma geen opgave voor woningbouw ligt.

Reactie gemeente 27.8
Zie de eerdere gemeentelijke reactie bij zienswijze 27.2.
Het Chw bestemmingsplan Buitengebied biedt mogelijkheden voor woningbouw na een zorgvuldige afweging op basis van het Afwegingskader.

Zienswijze 27.9 Ja, mits principe
Op p 73/226 van het Bestemmingsplan wordt aangegeven dat voor zover passend binnen het huidige wettelijk- en beleidskader en de uitgangspunten van het Chw bestemmingsplan, een aantal concrete initiatieven en wensen in het buitengebied mogelijk kunnen worden gemaakt. Hierbij gaat de gemeente uit van het 'ja, mits...'-principe. In beginsel staat de gemeente positief tegenover de plannen die een aantal inwoners en ondernemers van Hattem hebben ingediend, ook gezien de resultaten van het participatietraject. Bij de totstandkoming

van het plan worden de randvoorwaarden en kaders voor ontwikkelingen in het buitengebied gesteld.

De indiener geeft aan dat op p 74/226 blijkt dat de initiatieven bestaan uit onder andere uit het realiseren van kleinschalige woningbouw (rood voor rood regeling/tweede bedrijfswoning), het realiseren van (mantelzorg)woningen en B&B 's, uitbreiding en/of verplaatsing van agrarische en andere bedrijfsmatige activiteiten en het realiseren van kleine windmolens of zonnepanelen.

Reactie gemeente 27.9
Zie de gemeentelijke reactie hiervoor bij zienswijzen 27.8 en 27.2

Zienswijze 27.10 Beoordelingskader
Naar inzien van de indiener geeft de beoordeling van het ja, mits principe een vertekend beeld door een beoordelingskader dat tegenstrijdig is aan de visie op de landschappelijke functie/waarde. Er zijn aspecten opgenomen die onevenwichtig accent krijgen ten opzichte van de elementen die mogelijk zwaarder zouden moeten wegen. Men gaat niet uit van een eenduidige visie.

Reactie gemeente 27.10
Zie de gemeentelijke reactie hiervoor bij zienswijzen 27.8 en 27.2

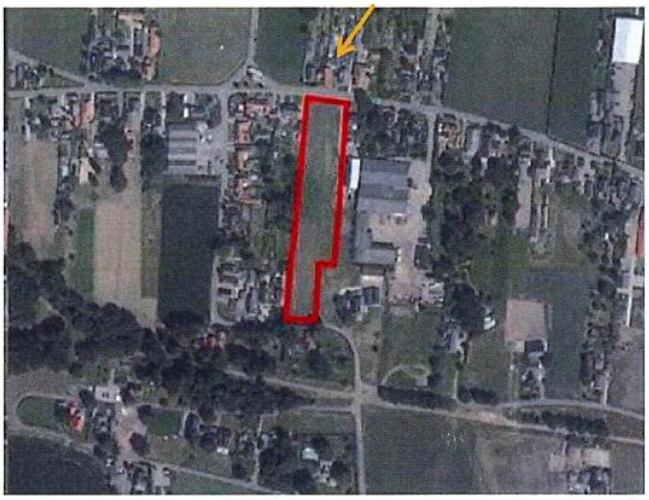
Zienswijze 27.11 Participatie
Daarbij wordt er volgens de indiener op P66/226 over participatie van de inwoners bij gemeentelijk plan en besluitvorming, waarbij de gemeente zoveel mogelijk, voordat er wordt gestart met een bestemmingsplan, wensen van de inwoners van het buitengebied worden geïnventariseerd. De indiener vindt dat buiten een advertentie in de Hattemer, er op geen enkele wijze door de gemeente vooraf wensen en zienswijze van inwoners geïnventariseerd is.

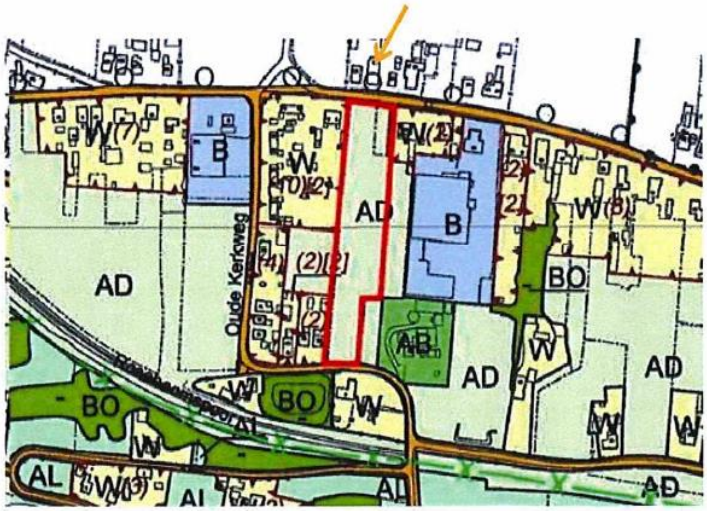
Reactie gemeente 27.11
Zie de gemeentelijke reactie bij 26.1. vanaf 2017 is gedurende een lange periode de gelegenheid geboden om mee te denken en reacties te geven op de ontwikkeling van het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

Zienswijze 27.12 Initiatief 1
Er wordt (p 66/226) gesproken over het woonbeleid van de gemeente.
De indiener geeft aan dat nieuwe woningen in het buitengebied mogelijk zijn, mits streekeigen en passend in het landschap. Bij voormalige agrarische bedrijven kan rood voor rood worden toegepast. In het buitengebied geen nieuwe woningbouwlocaties toestaan, maar wel beperkte uitbreiding op bestaande locaties, kleinschalige ontwikkelingen (1 a 2 woningen) per locatie. Wonen koppelen aan mantelzorg.

In het bestemmingsplan (p74/226) wordt gesproken over initiatief 1; Oude Kerkwerg 36 en/of Vijzelpad, gelegen in het deelgebied Kernrand. In de stukken wordt aangegeven:
Volgens de indiener ziet het initiatief toe op het toevoegen van twee woningen; één woning aan de noordzijde van het perceel aan het Vijzelpad en één woning aan de zuidzijde, aan de Oude Kerkweg. Het voornemen is om beide woningen te laten aansluiten op de bestaande woningen in de linten van het Vijzelpad en de Oude Kerkweg waarbij deze goed landschappelijk worden ingepast. In het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007 heeft het betreffende perceel de bestemming Agrarische doeleinden. De gronden zijn momenteel agrarisch in gebruik, maar niet bedrijfsmatig.

Het perceel ligt in het open buitengebied van deelgebied Kernrand. Om de ruimtelijke kwaliteit binnen het poldergebied waar het initiatief is geprojecteerd, te behouden, wordt ingezet op het beschermen van doorzichten. Om het doorzicht over de lege kavel in de toekomst te behouden wordt van het aantal woningen gemaximeerd: één aan de noordzijde (Vijzelpadzijde) en één aan de zuidzijde (Oude Kerkwegzijde). Daarmee blijft de openheid van het landschap bewaard. Aangeraden wordt bij de verdere uitwerking de uitgangspunten van de ruimtelijke inpassing als beschreven in het Afwegingskader (deelgebied Kernrand) te hanteren. Desgewenst is het raadzaam daarvoor een landschapsarchitect inschakelen

Zienswijze op initiatief 1:
De indiener geeft aan dat op dit moment zijn/haar zicht is op (Vijzelpad 98) een prachtige doorkijk tot aan de Oude Kerkwerk. Indien de plannen uit het bestemmingsplan doorgaan dan zal de doorkijk voor tenminste 7 andere omwonenden komen te vervallen.

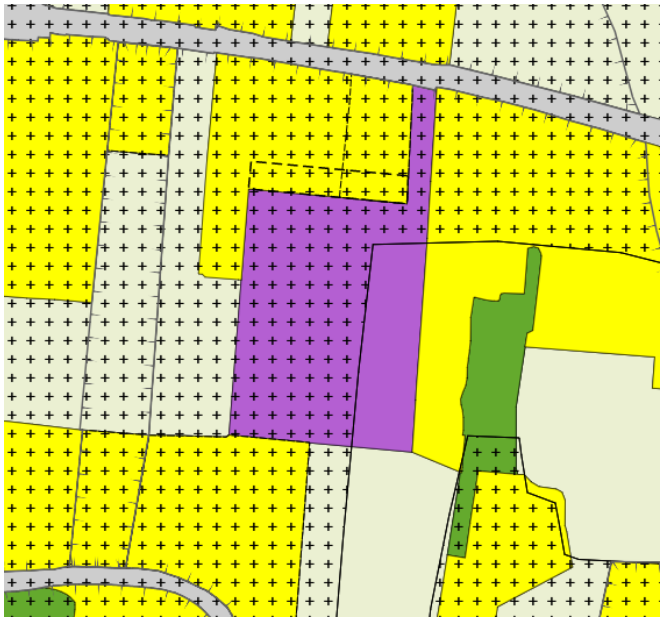
<u>Reactie gemeente 27.12</u>
Gelet op de reactie op zienswijze 27.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 27.13 Milieuzonering

Op p 202/226 wordt aangegeven dat er ten oosten van de locatie een bedrijfsbestemming bevindt van Veluwenkamp Agrarische en cultuurtechnische werken. Dit bedrijf is een loonbedrijf groter dan 500 m^2 en valt onder milieucategorie 3.1. De afstand tussen dit perceel en het perceel waarop initiatief 1 is geprojecteerd, bedraagt ongeveer 15 meter. Dit is ruimschoots minder dan de 50 meter, waarvan op grond van de publicatie Bedrijven en Milieuzonering van de VNG moet worden uitgegaan. Tussen het perceel waarop initiatief 1 is geprojecteerd en dit bedrijf, ligt een perceel waarop de woning aan het Vijzelpad 69 staat. Deze woning ligt op 25 meter van de loods die op het bedrijfsperceel is gerealiseerd en vormt daarmee al een beperking in de bedrijfsvoering. Bij het realiseren van de woning die bij initiatief 1 is voorzien, moet volgens de indiener een dergelijke afstand worden aangehouden om geen aanvullende beperking in de bedrijfsvoering voor het hiervoor genoemde bedrijf te veroorzaken. Bij het bestemmen van het perceel is hiermee rekening gehouden, aan de oostzijde van de nieuwe woning blijft een deel van het perceel open, hier mag de woning niet worden gebouwd. Echter is hier volgens de indiener, geen rekening gehouden dat de eigenaar van perceel Vijzelpad 96 zelf een ondernemer/bedrijf is en wellicht valt onder milieucategorie 2. Dat betekent dat er vanuit zijn grens een minimale afstand van 30 meter dient te worden gerealiseerd, hetgeen betekent dat het perceel van initiatief 1 niet bebouwd mag worden volgende de VNG.

Reactie gemeente 27.13

Zoals inspreker aangeeft, ligt ten oosten van het initiatief 1 een bedrijfsbestemming, die de bestaande bedrijfsmatige activiteiten toestaat én de nieuwvestiging van een categorie 1 of 2 bedrijf. Oorspronkelijk was ook voor dit kavel een initiatief ingediend, waarbij de bedrijfsmatige activiteiten zouden worden gestaakt en in plaats hiervan woningen zouden worden gerealiseerd. Lopende de voorbereidingen van het Chw bestemmingsplan, is dit initiatief ingetrokken en is besloten dat het loonbedrijf vooralsnog zal worden gecontinueerd. In de bestaande situatie wordt dit loonbedrijf ingeklemd tussen verschillende woonbestemmingen. Dit wordt met de volgende afbeelding geïllustreerd:

Zoals inspreker aangeeft ligt in de bestaande situatie de meest nabij gelegen woning van derden op een afstand van 25 meter van de grens van de bedrijfsactiviteiten. De woonbestemmingen die in de plankaart voor initiatief 1 zijn opgenomen liggen aan de noordzijde grenzend aan het Vijzelpad en aan de zuidzijde grenzend aan de Oude Kerkweg. Deze beide woonbestemmingen liggen op respectievelijk 32 en 28 meter van de grens van de bedrijfsactiviteiten. Daarmee vormt de uitwerking van initiatief 1 geen beperking voor de bedrijfsvoering binnen het betreffende bedrijf, daar deze door de bestaande omliggende woningen al in de bedrijfsvoering wordt beperkt. Gelet op de reactie op zienswijze 27.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

Zienswijze 27.14 Woongenot

In 1992 heeft de indiener zijn/haar huis aan het Vijzelpad 98 gekocht. Hij/zij heeft destijds veel moeite moeten doen om dit te mogen kopen omdat de indiener en zijn/haar partner destijds als jong stel nog niet sociaaleconomisch gebonden waren aan Hattem. Dit prachtige plekje is mede gekocht vanwege het feit dat initiatief 1, agrarische bestemming was en er dus niet gebouwd zou gaan worden. De indiener vindt dat de gemeente op geen enkele wijze hem/haar als aanwonend bewoner van initiatief 1 benaderd en gevraagd naar mijn inzichten ten aanzien van initiatief 1. Blijkbaar geldt participatie alleen voor de gemeente en de initiatieven van de aanvragers. Tevens blijkt volgens de indiener uit alle stukken dat naast initiatief 1, ook andere initiatieven niet conform de regelgeving zijn aanvaard. Uit de stukken blijkt meermaals dat de gemeente zonder inspraak met de bewoners de besluitvorming van bestemmingswijziging agrarisch naar wonen al heeft toegezegd.

Reactie gemeente 27.14

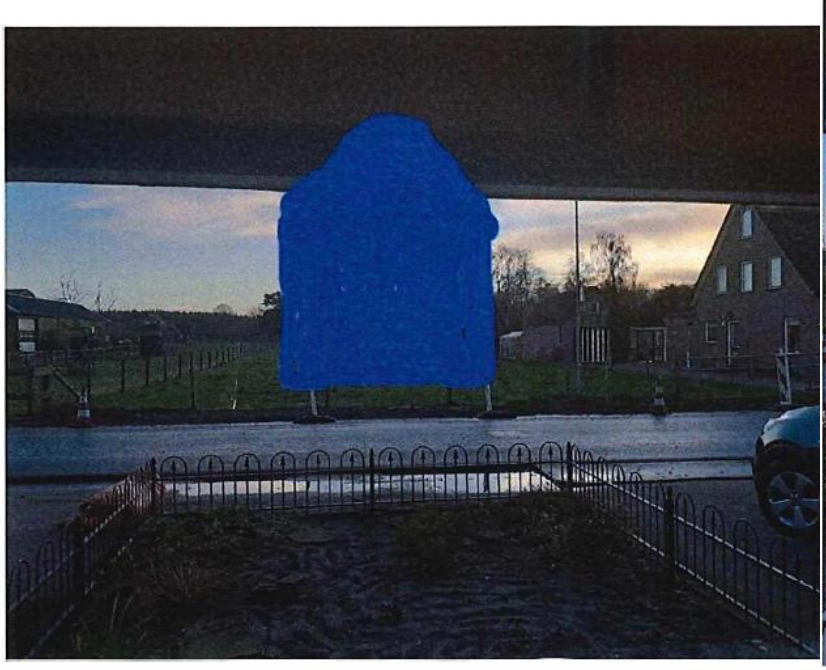
Het Chw bestemmingsplan Buitengebied is sinds 2017 in voorbereiding. Vanaf dat moment is gedurende een lange periode op verschillende manier de gelegenheid geboden om mee te denken en reacties te geven op de ontwikkeling van het plan en de initiatieven. Aanvullend is ook aan de initiatiefnemers gevraagd in overleg te gaan met direct omwonenden. Dat is een relatief nieuwe ontwikkeling waar nog verbetering in mogelijk is. Opgeteld denken we dat we voldoende gelegenheid hebben geboden om mee te denken en te reageren. Gelet op de reactie op zienswijze 27.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Dit onderdeel van de zienswijze is op basis daarvan niet meer relevant.

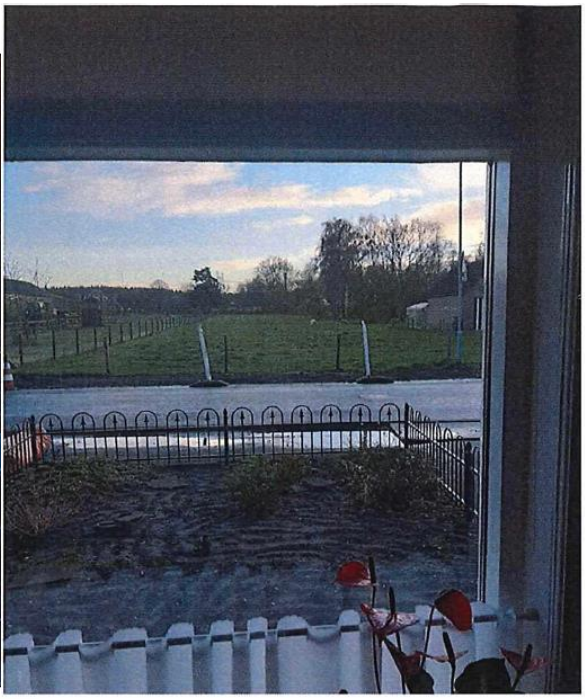
Zienswijze 27.15 Ruimtelijke kwaliteit Poldergebied

In initiatief 1 staat dit als volgt omschreven:
Om de ruimtelijke kwaliteit binnen het poldergebied waar het initiatief is geprojecteerd, te behouden, wordt ingezet op het beschermen van doorzichten. Om het doorzicht over de lege kavel in de toekomst te behouden wordt van het aantal woningen gemaximeerd: één aan de noordzijde (Vijzelpadzijde) en één aan de zuidzijde (Oude Kerkwegzijde). Daarmee blijft de openheid van het landschap bewaard.

In het voorliggend Chw bestemmingsplan Buitengebied worden de beide locaties op de verbeelding als Wonen bestemd. Het binnenterrein wordt voorzien van de gebruiksactiviteit Agrarisch - Landschapstuin. Hier mogen geen gebouwen worden opgericht, maar het kan

wel gebruikt worden als tuin met bijvoorbeeld een boomgaard en hobbymatig agrarisch. In de stukken wordt aangegeven dat er een woning aan de Vijzelpadzijde en aan de Oude Kerkwegzijde gebouwd mag worden met een inhoud van 200 m^3 en een maximale nokhoogte van 12 meter. Uitgaande van een huis van 10 meter breedte zal dit volgens de indie-

ner zijn/haar volledige doorkijk wegnemen, zoals blijkt uit onderstaande ingetekende foto.
Op basis van de genoemde tegenstrijdige argumenten en motieven in het bestemmingsplan, maakt de indiener bezwaar tegen het ontwerp Chw bestemmingsplan Buitengebied Hattem. De indiener verzoekt dan ook zijn/haar zienswijze mee te nemen in de afwegingen van initiatief 1 en deze niet vast te stellen.

Reactie gemeente 27.15
De bouwhoogte van woningen in het buitengebied wordt verlaagd naar 11 meter in plaats van 12.
Gelet op de reactie op zienswijze 27.1 wordt het Afwegingskader aangescherpt. Op basis hiervan wordt voorgesteld alsnog geen medewerking verleend aan initiatief 1. Hiermee wordt dus tegemoet gekomen aan de zienswijze van indiener.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 28. Zienswijze 28

Zienswijze 28.1 Algemeen
Met dit bestemmingsplan is volgens VLMH nog te veel mis. Onder andere zijn de normen in de planregels niet voldoende omschreven, er is Natura 2000/GNN naar bestemming wonen

omgezet, en de open ruimte en de zichtlijnen in de Enk worden aangetast. Er wordt naar niet bestaande documenten verwezen.

Reactie gemeente 28.1
Ter aanvulling op de zienswijze heeft de gemeente van VLMH nog enkele mails gestuurd waarop percelen zijn aangeduid waar de bosbestemming ten opzichte van het geldende bestemmingsplan Buitengebied is aangepast naar een woonbestemming. Bij de voorgestelde aanpassingen van het Chw bestemmingsplan zijn deze aanpassingen meegenomen als ambtshalve wijzigingen.

Over de door de VLMH bedoelde normen merkt de gemeente op dat in artikel 5 van het Chw bestemmingsplan inderdaad gebruik wordt gemaakt van een zogenoemde 'open norm'. In dit artikel is aangegeven dat het Chw bestemmingsplan een zekere mate van ontwikkeling van het bosgebied toestaat. Deze ontwikkeling is echter - anders dan de VLMH stelt - niet onbegrensd. De beleidsregel concretiseert deze open norm. In het navolgende wordt hier nader op ingegaan.
Anders dan de VLMH impliciet in haar zienswijze stelt, laat de instructieregel zoals opgenomen in artikel 2.39 van de provinciale Omgevingsverordening Gelderland binnen het gebied dat is aangewezen als Gelders NatuurNetwerk, ontwikkelingen toe. Dit op voorwaarde dat deze ontwikkelingen de kernwaarden van dit Gelders NatuurNetwerk niet aantasten. Onder meer is de openheid van het buitengebied één van deze kernwaarden. In het afwegingskader is deze openheid als onderdeel van de beoordeling van de ruimtelijke inpassing geborgd, op veel locaties moet de openheid intact blijven en is bebouwing ter plaatse niet toegestaan. De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 28.2 Landschap en milieu
De toelichting stelt:
De Omgevingswet wil sturen op kwaliteit, goede initiatieven mogelijk maken en kwetsbare belangen beschermen. Voor de gemeente Hattem betekent dat voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied:
• minder en op elkaar afgestemde regels;
• integrale benadering van aspecten van de fysieke leefomgeving in één plan;
• meer ruimte voor afwegingen op gemeentelijk niveau;

• meer ruimte en flexibiliteit voor wenselijke ontwikkelingen, evenwel met inachtneming van bepaalde voorwaarden en waarborgen kwaliteiten en hoofdstructuur;
• het waarborgen van omgevingskwaliteit.
Het ontwerpbestemmingsplan vervult deze rol volgens de VLMH niet. Het ontwerp valt uiteen in twee delen die niet bij elkaar passen: de toelichting waarin allerlei aspecten zijn opgenomen die thuishoren in de open norm en de planregels waar deze normen vervolgens niet in opgenomen zijn. Dit geeft de VLMH onvoldoende zekerheid dat in de praktijk landschap en milieu voldoende meegenomen worden in een integrale aanpak.

Reactie gemeente 28.2
Het systeem van het Chw bestemmingsplan houdt in dat de mogelijkheden voor ontwikkelingen in het buitengebied zijn opgenomen in de regels. In de regels zijn deze verbonden aan een vergunningplicht, dit wordt een omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit genoemd. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan staan enerzijds in de regels van het plan en anderzijds in een beleidsregel, in dit geval het Afwegingskader Buitengebied Hattem. Dit document bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat een mengpaneel op basis waarvan ontwikkelingen op verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving worden getoetst. Komt een ontwikkeling door het mengpaneel dan kan de genoemde vergunning worden verleend. Het tweede deel bevat een ruimtelijk afwegingskader dat regels voor het uiterlijk van bouwwerken en de eisen aan indeling van bouwwerken op de kavel, erfafscheidingen en dergelijke. Deze regels vormen het nieuwe welstandskader voor het buitengebied en zal de huidige welstandsnota vervangen. Een concrete bouwaanvraag wordt aan dit deel van de beleidsregel getoetst. De aspecten die de VLMH noemt zijn of in de regels of in het Afwegingskader opgenomen, hieraan worden initiatieven getoetst.

Zienswijze 28.3 Minder en op elkaar afgestelde regels
De planregels in het bestemmingsplan uit 2007 zijn in drieën gesplitst (gebruiksactiviteit, bouwactiviteit, en aanlegactiviteit). Gezien het enorme aantal pagina's aan regels is het volgens de VLMH niet eenvoudig om te zien wat er weggevallen is of toegevoegd is. Maar, er zijn niet minder regels en nog steeds zijn de planregels de enige waarborg voor de omgevingskwaliteit, het vijfde punt uit bovengenoemde lijst.
De VLMH vraagt zich af of die regels in de praktijk ertoe zullen doen. In artikel 3, 4 en 5 van de planregels zijn immers ambities toegevoegd en deze geven (met behulp van het beleidskader) het college de ruimte besluiten te nemen. Deze ambities zijn volgens de VLMH echter een uitgeklede versie van het LOP en de structuurvisie en vooral natuur en landschap komen er in de ambities te bekaaid af. De VLMH is niet voor deze constructie. De gemeente is niet alert en zorgvuldig genoeg op landschap en natuur en de wil tot handhaven ontbreekt. Als de gemeenteraad toch besluit tot deze constructie, dan dienen de ambities aangevuld te worden tot volwaardige open normen, en dient borging afdoende geregeld te zijn. De toelichting formuleert allerlei normen die in de planregels opgenomen dienen te worden.

Reactie gemeente 28.3
De regels uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied zijn zoveel mogelijk overgenomen en waar nodig op onderdelen geactualiseerd. Bij het opstellen van het Chw bestemmingsplan is aangesloten op de toekomstige structuur van het omgevingsplan dat onder de Omgevingswet het bestemmingsplan gaat vervangen. Daarom zijn regels opgenomen voor gebruiks-, bouw- en aanlegactiviteiten.
Zoals hiervoor aangegeven is er ruimte voor ontwikkeling, maar hierbij moet wel bijgedragen worden aan de kwaliteiten van de verschillende deelgebieden in het buitengebied. Dit is uitgewerkt in een aantal ontwikkelregels in het Chw bestemmingsplan en een vergunningplicht voor ontwikkelingen met een uitwerking daarvan in het Afwegingskader. Binnen deze kaders

die door de raad worden vastgesteld kan het college uitvoering geven en vergunningen verlenen voor ontwikkelingen in het buitengebied.

***Zienswijze* 28.4 Integrale benadering**
De toelichting beschrijft dat er wordt afgewogen welke kwaliteit belangrijk is om te behouden of te ontwikkelen en formuleert waarop de gemeente wil sturen. De VLMH geeft aan tevergeefs gezocht te hebben in de planregels naar zo'n integrale benadering van aspecten, simpelweg omdat ze missen: natuurinclusief bouwen, behoud of verbetering van biodiversiteit, welstand, etc. zijn niet opgenomen. Een voorbeeld: in de toelichting wordt gesproken over de eis om ecologisch belangrijke structuren te behouden, er wordt ecologisch onderzoek gedaan en beschreven wat er behouden dient te worden (in bijlage toegevoegd), maar dit vindt vervolgens geen vertaling in de planregels.

De toelichting noemt allerlei (bestaande) eisen voor het landschap die niet in de planregels genoemd worden. Bijvoorbeeld voor de kernrand: nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied passen bij het lokale karakter en versterken dit; vergroot de ecologische waarde van landschappelijke structuren; versterk van het landschap en behoud van doorzichten en open ruimtes langs de historische linten; houd aanwezige akkercomplexen open, net als open ruimtes; ga verdere verstedelijking van het gebied tegen; behoud van bestaande beplantingsstructuren in de vorm van kleine bosjes, kavelgrensbeplantingen en erfbeplanting; de randen van de erven en de zichten naar de open ruimten moeten opgaan in het landschap; verbeteren uitstraling achterkanten van erven: erven niet verder naar achteren, groene inheemse afronding en landschap ontsierende stallen/ gebouwen slopen; koesteren van karakteristieke en historische bebouwing en waar mogelijk herstellen, zodat de cultuurhistorie van de plek behouden blijft. Etc. Voor bos en polder geldt volgens de VLMH eenzelfde verhaal.

Reactie gemeente 28.4
Conform het systeem van het Chw bestemmingsplan worden ontwikkelingen getoetst aan diverse aspecten van de fysieke leefomgeving. Deels in de regels van het plan en deels als uitwerking in het Afwegingskader.
Om in te gaan op het voorbeeld van ecologisch onderzoek. De onderzoeken geven of aanleiding tot vervolgonderzoek voor bepaalde initiatieven of aandachtspunten voor de uitvoering van het betreffende plan. Voor elk plan geldt dat voldaan moet worden aan de Wet natuurbescherming.

Zienswijze 28.5 Geen integrale benadering
De wijze waarop dit plan ontwikkeld is, wijst er volgens VLMH ook op dat van een integrale benadering geen sprake is. De richtlijnen van de provincie eisen dat bij een nationaal landschap eerst vanuit het grotere verband van het landschap gekeken moet worden. Maar de gemeente hanteerde vanaf het begin af aan een 'ja' benadering (uitnodigingsplanologie) op initiatieven. Behoud van open ruimte speelde geen enkele rol. De gemeente moedigt juist alle initiatieven aan. Een initiatevenmarkt volgde als vormgeving van participatie waar op een avond initiatief 'verkocht' konden worden. Dat deze aanpak wel moet wringen in een kleine gemeente met een buitengebied dat bestaat uit nationaal landschap, Natura 2000 en Gelders Natuur Netwerk en Groene ontwikkelingszone moge volgens de indiener duidelijk zijn. Van begin af aan is dan ook gewaarschuwd voor 'wensenlijstjesmanagement'. Niet alleen bij nationaal landschap is deze aanpak niet verantwoord. In het bosgebied is de 'ja, mits' aanpak niet toegestaan. Hier geldt vrijwel overal 'nee, tenzij'.

Reactie gemeente 28.5

De reactie van de VLMH is duidelijk en sluit aan op de ambities van de gemeente in het Bosgebied. Er is zeer beperkt ruimte voor ontwikkeling, dit sluit dus aan op de 'nee, tenzij..' benadering. Het aantal initiatieven in het Bosgebied is heel klein en daar waar er sprake van is, zijn dit ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen.

Zienswijze 28.6 Normen in beleidsregel

Meer ruimte en flexibiliteit voor wenselijke ontwikkelingen, evenwel met inachtneming van bepaalde voorwaarden en waarborgen kwaliteiten en hoofdstructuur

Dat normen vervolgens, wellicht en wellicht tijdelijk, in een beleidsregel opgenomen worden als een mengpaneel voldoet volgens de indiener niet. Een beleidsregel volgt, legt normen uit de planregels uit, vult in, maar stelt geen nieuwe norm. Natuurinclusief bouwen bijvoorbeeld dient in de norm genoemd te worden, alvorens het in een beleidsregel uitgewerkt wordt. De VLMH is van mening dat planregels en de beleidsregel niet bij elkaar passen.
Een voorbeeld, bij de beschrijvingen van één van de initiatieven in de toelichting staat het volgende:
''Aangeraden wordt om het initiatief bij de verdere uitwerking volgens de uitgangspunten van de ruimtelijke inpassing als beschreven in het Afwegingskader te ontwerpen."
Er is volgens de VLMH geen enkele garantie dat deze ruimtelijke inpassing tot stand komt en dat er recht gedaan wordt aan een integrale aanpak. Laat staan dat om handhaving gevraagd kan worden door derden. Maar de bestemming is al aangepast voor het initiatief. Nationaal landschap verdient een zorgvuldiger aanpak.

Reactie gemeente 28.6

De gemeente deelt de mening van de VLMH niet dat in de regels van het Chw bestemmingsplan normen moeten worden opgenomen, die als kader dienen voor de afwegingsruimte die in de beleidsregel is opgenomen. De gemeente is van mening dat het in de beleidsregel opgenomen afwegingskader de bestaande kwaliteiten van het buitengebied voldoende beschermen. De ruimtelijke inpassing, die deel uitmaakt van het afwegingskader, is bovendien getoetst door Kuiper Compagnons, die behoudens enkele opmerkingen, de kwaliteit van de borging van de landschappelijke waarden door het afwegingskader heeft onderschreven. Daarmee is de gemeente van mening dat dit systeem niet voor aanscherping in aanmerking komt.

Zienswijze 28.7 Bosgebied

Het bosgebied bestaat grotendeels uit Natura 2000, Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone en valt onder het EHS. Maar het beleidskader maakt desondanks nieuwe woningbouw mogelijk op nieuwe erven in het bos, en zonder kwaliteitsverbeteringen en compensatie die de omgevingsverordening van de provincie vereist in geval een ontwikkeling al mogelijk zou zijn. Er staan 'regels' zoals voor bouwhoogte die in een bestemmingsplan thuishoren. Het beleidskader dient in zijn geheel doorgenomen te worden op dit soort omissies en fouten. Het beleidskader dient te passen bij de planregels en net als de planregels te voldoen aan de eisen uit de omgevingsverordening van provincie Gelderland.

Reactie gemeente 28.7

Zoals in het voorgaande al is aangegeven, is de gemeente anders dan de VLMH van mening dat het Chw bestemmingsplan niet in strijd is met de provinciale Omgevingsverordening Gelderland. Wel zullen in de ontwikkelregels wat extra voorwaarden worden opgenomen waardoor beter wordt aangesloten op de omgevingsverordening. Op enkele plaatsen in het Bosgebied is in het ontwerp plan de woonbestemming vergroot, zoals de VLMH ook nog in zienswijze 28.17 heeft aangegeven. Dit wordt met de vaststelling van dit plan aangepast en de bestemmingen zullen weer aansluiten op die in het bestemmingsplan Buitengebied 2007.

Zienswijze 28.8 Rood voor rood
De gemeente beroept zich op rood voor rood beleid, maar de indiener heeft dat niet kunnen vinden. In paragraaf 5.1 Gemeentelijke visie op buitengebied van de toelichting wordt verwezen naar een streekplanuitwerking Noord Veluwe 2015. Dit document bestaat volgens de VLMH niet. Doorklikken op de link in de toelichting geeft een foutmelding (een niet bestaande pagina). Ook een zoektocht op internet leverde niets op. Op de website van de gemeente staat een oud plan, uit 2007.

De streekplanuitwerking uit 2007 stelt dat het buitengebied hoofdzakelijk agrarisch blijft en dat bij functieverandering naar wonen binnen de EHS minimaal 350 m^2 aan voormalige bedrijfsgebouwen dient te worden gesloopt. Alle ontwikkelingen in het buitengebied dienen bij te dragen aan de landschappelijke kwaliteit. Dit vindt de VLMH niet zo terug in de normstelling in de planregels.

Reactie gemeente 28.8
Het gaat inderdaad om het document Streekplanuitwerking Functieverandering van de Regio Noord-Veluwe van april 2007. Dit document is het nu nog geldende beleidsstuk en is te raadplegen op de website van de gemeente Hattem: https://www.hattem.nl/Bestuur_en_organisatie/Verordeningen_en_beleid/Beleid/Wonen_en_verbouwen/Streekplanuitwerking_regio_Noord_Veluwe/Streekplanuitwerking_regio_Noord_Veluwe. Dit document is verwerkt in het plan en het Afwegingskader.

Zienswijze 28.9 Zon in bos
Ondanks dat het initiatief zonnepark Zuid geen onderdeel uitmaakt van dit bestemmingsplan, zijn er talrijke verwijzingen te vinden, zoals in de toelichting, de planregels (bos), of in de passende beoordeling. Dit initiatief is strijdig met Structuurvisie, het LOP, de zonneladder en de Code Zon op Land. Het heeft volgens de VLMH al bijna dertig jaar bestemming bos, is Natura 2000 en maakt onderdeel uit van GNN (en NNN). De gemeente heeft zich gecommitteerd om hier de natuur te verbeteren en er een volwaardige foerageerplaats van te maken welke een continu voedselaanbod voor grote hoefdieren als wilde zwijnen en edelherten biedt. De VLMH geeft aan stelselmatig bezwaar te maken tegen het stelselmatig en eenzijdige gebruik van de naam ‘vuilstort’ of ‘stort’ voor deze locatie. Voor meer informatie over dit initiatief en regels verwijst de indiener graag naar zijn/haar zienswijze op de ontwerp-omgevingsvisie (30 november 2021). De VLMH vraagt het volgende:
Verwijder de restanten uit de toelichting, en de zinsnede uit de beleidsregel. Verwijder het volgende uit de planregel bos:

Artikel 56 Bos (bouwactiviteit)
56.1 Gebouwen en overkappingen
a. Een transformatorgebouw ten behoeve van een zonnepark mag:
1. uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van het werkingsgebied 'zonnepark';
2. een bouwhoogte hebben van maximaal 3 meter;
3. een oppervlakte hebben van maximaal 40 m^2.

Reactie gemeente 28.9
De betreffende regels waren opgenomen ter plaatse van de bosschages grenzend aan de plas in het Poldergebied. Voor dit initiatief (een zonnepark op de zandwinplas) is inmiddels een omgevingsvergunning verleend. Daarom wordt dit initiatief uit het Chw bestemmingsplan gehaald bij vaststelling. De genoemde regels komen daarmee ook te vervallen. Het eerdere initiatief voor een zonnepark op de voormalig vuilstort is niet opgenomen in het Chw bestemmingsplan, daar zien de genoemde regels dan ook niet op.

Zienswijze 28.10 Zandwindplas

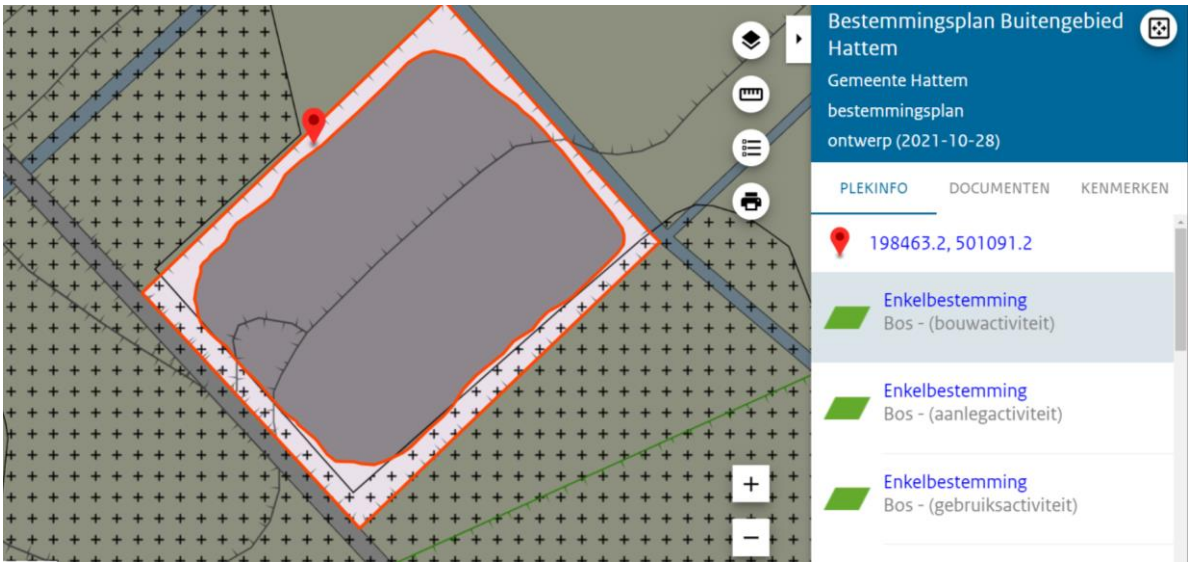
In de toelichting wordt de toevoeging van artikel 56 Bos (bouwactiviteit) gemotiveerd met het zonneveld op de zandwinplas, op deze plek is bestemming bos echter vervallen, zie figuur 1. In bos, op GNN en GO zijn regels uit de omgevingsverordening volgens de VLMH van toepassing.

Figuur 1: bestemming zandwinplas

Reactie gemeente 28.10

De bestemming Bos is overgenomen uit het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied. Op de verbeelding is dat niet duidelijk te zien, maar rondom de zandwinplas is de bestemming Bos opgenomen. Dat is te zien op de volgende figuur.

Zienswijze 28.11 Passende beoordeling/ MER

Het initiatief voor een zonneveld aan de Nassaulaan (zonneveld Zuid) is door gemeente Hattem in de RES Noord Veluwe ingebracht. Het is niet onderzocht in de RES en staat volgens de VLMH niet bij de zoekgebieden. In de NRD staat dat alle grootschalige initiatieven voor zonne-energie lopen via de RES. De VLMH is van mening dat het initiatief daarom niet thuishoort in de MER/passende beoordeling. Desondanks noemt bijvoorbeeld de passende beoordeling dit grootschalig initiatief in het bos aan de Nassaulaan (zonneveld Zuid) meerdere malen. De passende beoordeling geeft niet aan op welke basis het tot conclusies komt. De

tekst is echter identiek met een concept passende beoordeling uit juli 2020 waarin twee grootschalige zonnevelden worden geëvalueerd. Opdracht voor dit concept ontbreekt, net als de (verplichte) inspraak vooraf.

Reactie gemeente 28.11
Het feit dat het zonnepark is beschouwd in de passende beoordeling en het MER betekent niet dat deze ook in het Chw bestemmingsplan moet worden opgenomen. Dit initiatief is komen te vervallen en is dan ook niet opgenomen in het plan. Voor dit zonnepark is nader onderzoek en afstemming met de provincie Gelderland noodzakelijk. Mocht het alsnog worden doorgezet dan is hiervoor een apart vergunningentraject noodzakelijk.

Zienswijze 28.12 Passende beoordeling
Het concept uit juli 2020 is gebaseerd op een QuickScan die volgens de VLMH niet voldoet aan de normen van SOVON. De passende beoordeling die hoort bij het ontwerp geeft geen onderbouwing voor de bevindingen, verwijst niet naar onderzoek noch naar de gevolgde methodiek. Vorig jaar zijn in een ander onderzoek (dat volgens de VLMH overigens ook niet voldeed aan relevante normen en een onderschatting geeft) vier exemplaren waargenomen (28 apr), 3 exemplaren (20 mei) en 2 exemplaren, waarvan één zingend (10 juni). Op basis van clustering kunnen hier meerdere territoria van de boomleeuwerik uit geconcludeerd worden. De passende beoordeling onderschat het aantal boomleeuweriken. De VLMH is van mening dat het daarnaast niet aannemelijk is dat de boomleeuwerik de enige waargenomen soort is op dit terrein. Deze passende beoordeling voldoet niet.
De VLMH vraagt om alle paragrafen over zonnepark zuid te verwijderen uit MER en passende beoordeling.

Reactie gemeente 28.12
SOVON kent geen normen voor ecologische quickscans. Daarnaast zijn de aantallen boomleeuweriken op de Veluwe volgens SOVON sinds 2012 fors toegenomen. Landelijk is de toename procentueel nog aanzienlijk sterker (bron: Sovon Vogelonderzoek | Natura 2000-gebied Veluwe). Tenslotte beoordeelt het ministerie van LNV staat van instandhouding van de boomleeuwerik op alle criteria als gunstig (verspreiding, populatie, leefgebied en toekomstperspectief). Als er al broedende boomleeuweriken op deze oude vuilnisbelt aanwezig zijn, dan zal de beoogde invulling met een zonneveld niet leiden tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de boomleeuwerik.

Zienswijze 28.13 De Enk
De toelichting geeft aan dat voor het Kamperlandschap in het EOF een aantal doelen wordt omschreven, zoals het behouden van de karakteristieke openheid van de Enk, en behouden en het versterken van de karakteristieke lintstructuur met doorzichten naar de open gebieden. Nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied moeten passen bij het lokale karakter en dit versterken. De Enk is volgens de toelichting (4.3.2.2) ook een ecologisch te versterken zone, toch komt daar volgens de VLMH niets van terug in de ambities.

Reactie gemeente 28.13
Uit het Chw bestemmingsplan blijkt dat er nauwelijks initiatieven zijn in deelgebied De Enk. In het plan (de bestemmingen die daarin zijn opgenomen, voornamelijk agrarisch onbebouwd) en het Afwegingskader wordt rekening gehouden met de karakteristieke openheid van de Enk. Er is dan ook bijna nergens een mogelijkheid voor het toevoegen van bebouwing in dit deelgebied.

Zienswijze 28.14 Landschappen van Hattem

Het LOP formuleert onder andere dat de landschappen van Hattem versterkt dienen te worden. *'Hattem wil deze diversiteit aan landschapstypen behouden en verder ontwikkelen* (pagina 15). (..) *Hoe en waar verschilt weer per landschapstype.*

De VLMH is van mening dat doorzichten en open ruimtes langs de historische linten behouden moeten blijven. Net als het openhouden van aanwezige akkercomplexen, openhouden van open ruimtes en tegengaan van een verdere verstedelijking van het gebied. De Enk slibt door dit bestemmingsplan echter dicht. De initiatieven tezamen zijn in strijd met behoud van de open ruimte en heft doorzichten op. Het 'flexibele systeem' dat dit plan voorstaat met de beleidsregel maakt nóg meer woningbouw mogelijk.

Figuur 2: Plangebied de Enk aan de noordkant 2007 en 2021

In figuur 2 is te zien dat de open structuur afneemt en zichtlijnen wegvallen. Langs de Scherenenkweg bijvoorbeeld is bestemming wonen volgens de VLMH helemaal dicht, en zonder dat eisen aan initiatieven vastliggen of geborgd kunnen worden. Groen verwordt zo tot afgesloten blokken rood. Hetzelfde gebeurt aan de noordkant van de kernrand.

Reactie gemeente 28.14

Met de VLMH is de gemeente van mening dat het Chw bestemmingsplan de bestaande doorzichten zo veel als mogelijk moet beschermen. Daarom is in het afwegingskader, bij de beoordeling van de ruimtelijke inpassing, het beschermen van deze doorzichten van doorslaggevend belang. Bovendien is deze bescherming getoetst door Kuiper Compagnons en naar aanleiding daarvan voor het Kernrandgebied aangescherpt. Daarmee wordt naar de mening van de gemeente in voldoende mate tegemoet gekomen aan de door de VLMH naar voren gebrachte zienswijze.

Zienswijze 28.16 De Enk

Figuur 3: De Enk Noord 2007 en 2021

Het rücksichtsloos accepteren van alle initiatieven zonder noemenswaardige waarborgen verbaast de VLMH omdat de Enk tot het Nationaal Landschap behoort. Er dient allereerst naar de eisen van het landschap gekeken te worden en daarna pas naar de initiatieven als totaal. Een dergelijke motivering ontbreekt in de toelichting. Locatiekeuze, inrichting en vormgeving horen vervolgens hun weerslag in bestemmingen en voorschriften in het bestemmingsplan te krijgen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen mogen de kernkwaliteiten volgens de VLMH niet worden aangetast en waar mogelijk versterkt. Maar alle initiatieven tezamen tasten ontegenzeglijk de kernkwaliteiten aan. De open ruimte vermindert, significant, zichtlijnen verdwijnen en 'rood' neemt aanzienlijk toe.

Reactie gemeente 28.15
Voordat de initiatieven met het Chw bestemmingsplan mogelijk zijn gemaakt, zijn deze getoetst aan het afwegingskader. Om dit te verduidelijken is aan de toelichting op het Chw bestemmingsplan een bijlage toegevoegd, waarin deze beoordeling gedetailleerd is beschreven. Onderdeel van deze beoordeling zijn zowel de ruimtelijke inpassing als de invloed op natuurwaarden. De onderlinge samenhang van het totaal aan toegelaten initiatieven maakt daarbij bovendien onderdeel uit van de beoordeling van de ruimtelijke inpassing. Het Chw bestemmingsplan biedt daarom naar de mening van de gemeente voldoende waarborgen tegen de door de VLMH gevreesde aantasting van het buitengebied. Zoals in de reactie op zienswijze 28.1 is aangegeven is het Afwegingskader aangescherpt. Dit heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 28.16 Aantal woningen in toelichting
De toelichting klopt niet voor wat betreft wonen: harde en zachte plannen tezamen behelzen meer dan 500 woningen, substantieel meer dan de toelichting aangeeft, en met dat aantal is de lokale behoefte aan wooncapaciteit volgens de gemeente gedekt. Er zijn reële alternatieven in Hattem, en er is geen sprake van een groot maatschappelijk belang bij de initiatieven. Er is geen noodzaak tot uitbreiding van zoveel 'rood' in een nationaal landschap. Vanuit het woningbouwprogramma ligt er ook geen opgave voor woningbouw in dit gebied afgezien van functieverandering, zo geeft de toelichting ook aan. Herstel, overweeg en motiveer opnieuw.

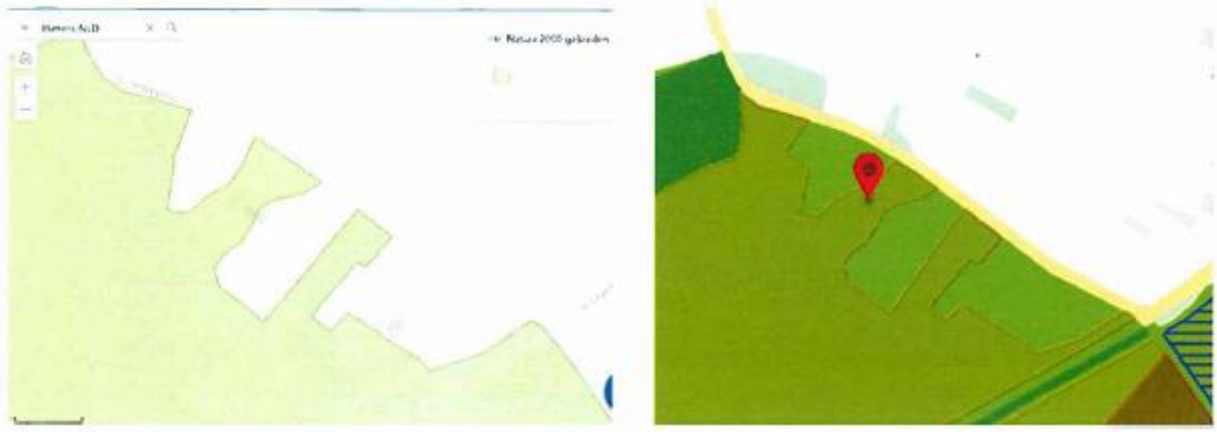
Dit is volgens de VLMH de relevante regel uit de omgevingsverordening
Artikel 2.56 (ontwikkeling in Nationaal landschap)
1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie,

maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap, bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Nationale Landschappen, niet aantasten.
2. In afwijking van het eerste lid zijn activiteiten die deze kernkwaliteiten aantasten alleen mogelijk als:
a. er geen reële alternatieven zijn;
b. er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
c. compenserende maatregelen plaatsvinden ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen zoals vastgelegd in bijlage Kernkwaliteiten Nationale Landschappen

Reactie gemeente 28.16
Anders dan de VLMH is de gemeente van mening dat er weldegelijk een maatschappelijk belang wordt gediend met het toestaan van ontwikkelingen in het buitengebied. De 55 ingediende initiatieven naar aanleiding van de participatierondes getuigen hier naar de mening van de gemeente van. Zoals in het voorgaande al is betoogd staat de provinciale Omgevingsverordening Gelderland niet aan het mogelijk maken van deze initiatieven in de weg.

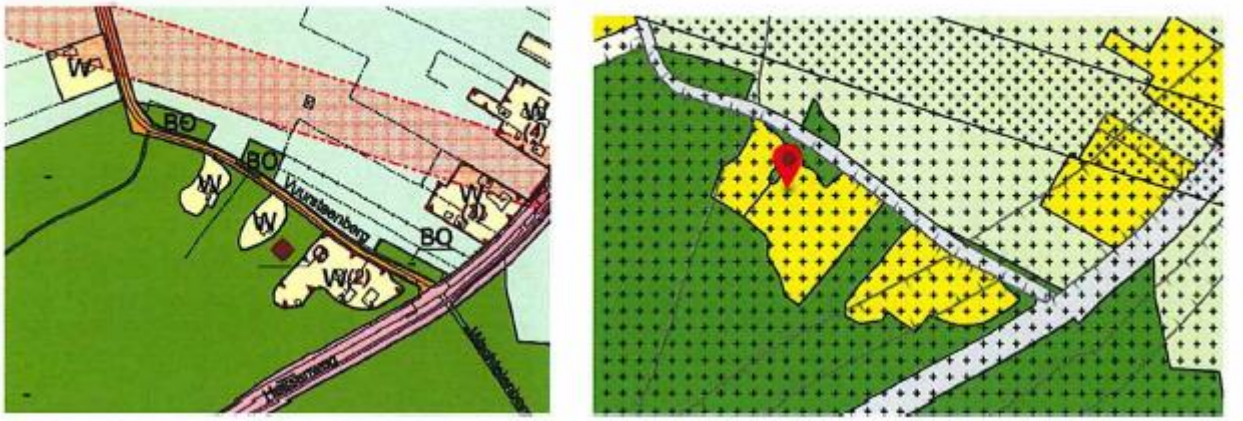
Zienswijze 28.17 Bos
In de Veluwerand wordt volgens de VLMH de bestemming wonen uitgebreid ten koste van bestemming bos op GNN en Natura 2000. Dit is niet toegestaan. De VLMH laat het zien:
In de figuur 4 is de begrenzing van Natura 2000, GNN en GO weergegeven op de Vuursteenberg.

Figuur 4: Vuursteenberg - Natura 2000 en GNN

De volgende figuur, 5, laat de vergelijking van bestemming wonen in 2007 en 2021 zien. Natura 2000/GNN volgen de begrenzing van bestemming bos. In 2021 niet meer. Of te wel: bestemming bos (Natura 2000/GNN) is nu als bestemming wonen bestemd. Maar dit is niet toegestaan. Deze (doelbewuste) aanpassing wordt nergens beschreven. De VLMH wil dat dit aangepast wordt naar de oorspronkelijke situatie.

Figuur 5: Bestemming wonen begrenzing 2007 en 2021

<u>Reactie gemeente 28.17</u>
Deze constatering is terecht. De begrenzing van de woonbestemming voor de genoemde percelen zal worden aangepast op de begrenzing van Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk.

<u>Zienswijze 28.18 Geluid</u>
Het ontwerp besluit van de raad ('toepassen Interimwet Stad en Milieubenadering Buitengebied Hattem) stelt: *'dat daarom uitsluitend door afwijken van de milieukwaliteitsnormen op grond van de artikelen 76, lid 1 en 83, lid 1 van de Wet geluidhinder het zuinig en doelmatig ruimtegebruik en het bereiken van een optimale leefomgevingskwaliteit binnen het plangebied Buitengebied Hattem kan worden bereikt*
Deze zinsnede verbaast de VLMH. Hier wordt door deze nieuwe initiatieven meer ruimte ingenomen in een gebied waar geen woningbouw op de agenda staat. Milieukwaliteitsnormen staan volgens de VLMH deze initiatieven (ook) in de weg, maar dan, zo stelt het concept besluit - is verruiming van de geluidsnormen noodzakelijk voor zuinig ruimte gebruik? Verruiming van de geluidsnormen geeft zuinig ruimte gebruik? De VLMH is benieuwd hoe dan niet zuinig ruimtegebruik er uit zag voordat van deze milieukwaliteitseisen werd afgeweken, en hoe vervolgens die verruiming van de geluidsnormen een zuiniger gebruik beïnvloedde?

<u>Reactie gemeente 28.18</u>
Zoals de VLMH in haar zienswijze al impliciet aangeeft, is het ruimtegebruik in het buitengebied intensief te noemen. Als het buitengebied niet uit bosgebied bestaat, wordt de ruimte ofwel gebruikt voor infrastructuur, agrarisch grondgebruik, wonen of bedrijfsmatige doeleinden. Door bij het opstellen van het Chw bestemmingsplan uit te gaan van initiatieven van de bestaande gebruikers van het buitengebied, sluit de gemeente aan bij de behoefte van deze bestaande gebruikers wat betreft het gewenste gebruik van de beschikbare ruimte. Daarmee geeft de gemeente naar haar mening op passende wijze invulling aan het zuinige en doelmatige gebruik van de ruimte binnen het buitengebied. Bij de uitwerking daarvan heeft de gemeente voor een deel van deze initiatieven dankbaar gebruik gemaakt van de ruimte die de Interimwet Stad en Milieubenadering haar biedt wat betreft de maximaal toelaatbare waarde voor het weg- en railverkeer. Voor de onderbouwing dat ook daarmee sprake is van zuinig en doelmatig ruimtegebruik, verwijst de gemeente kortheidshalve naar het daarvoor opgestelde stappenrapport dat als bijlage bij de toelichting op het Chw bestemmingsplan is gevoegd.

Conclusie

De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:

- De begrenzing van de bestemming Wonen en Bos ter plaatse van de Vuursteenberg wordt aangepast en in overeenstemming gebracht met de grenzen van Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk.

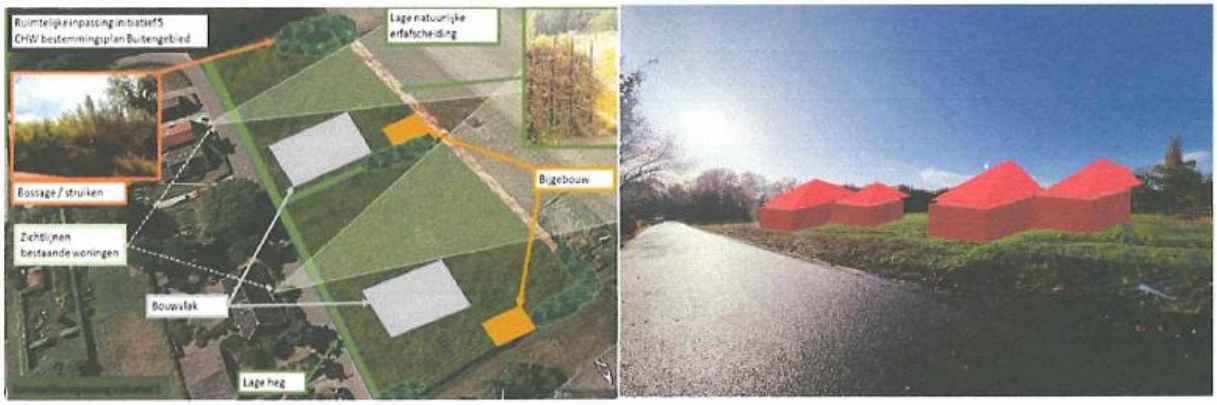
3. 29. Zienswijze 29

De zienswijze komt grotendeels overeen met zienswijze 15, wat niet overeenkomt is hieronder weergegeven en voorzien van een gemeentelijke reactie.

Van de zienswijze wordt kennisgenomen. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op zienswijze 15.

Zienswijze 29.1 Initiatief 5 Oude Kerkweg

Initiatiefnemers hebben volgens de indiener het voornemen om op de betreffende gronden twee vrijstaande woningen van het type aanleunwoning of zorg woning te realiseren. Zie in figuur 2 hieronder weergegeven hoe deze in het landschap worden gezet en alle zicht en open karakter negatief beïnvloeden.

Figuur 2 initiatief 5

Figuur 2 en 3: bouwblok en zichtlijnen ingetekend die volgens de indiener op zijn zachts gezegd nogal misleidend zijn vanuit een punt waar geen enkele referentie aanhangt rechter figuur geeft steeds het werkelijke beeld.

Figuur 3 open karakter nu en werkelijke zichtlijnen vanuit initiatief 5

In het Chw Bestemmingsplan Buitengebied zijn tientallen initiatieven (lees bouwplannen) ingediend, waaronder ook nr. 5. Ook In het Kampenland werden/worden op vele stukken of

stukjes open land bouwplannen ingediend. Volgens de indiener is een groot gedeelte van de huidige bewoners hier heel erg van geschrokken. De indiener is van mening dat de initiatieven/bouwplannen haaks staan op de doelstellingen van de gemeente om het gebied landschappelijk te versterken en derhalve zeer onwenselijk is.

Reactie gemeente 29.1
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.
Wij denken dat de aangeleverde informatie voldoende beeld geeft van de initiatieven voor de beoordeling in het kader van het Chw bestemmingsplan. Dat geldt ook voor initiatief 5.

Zienswijze 29.2 Open landschap
Vanuit de eigen zienswijze is de indiener hier aan de rand van dit stuk Hattem gaan wonen om dit prachtige open karakter met zijn akkerbouw karakter. De indiener geeft aan dat het maislandschap notabene door de initiatiefnemers gebruikt werd als tegen onderwerp. De indiener citeert vanuit de genoemde keukentafelgesprekken: "De bewoners kijken MAANDENLANG tegen TORENHOGE mais aan".
Deze opmerkingen zijn net zoals de zichtlijnen figuur 2 t.o.v. figuur 3 volgens de indiener op zijn zachts gezegd wederom misleidend! Eigen rondvraag in de buurt en voorbijkomende wandelaars op verschillende momenten leverde mij het antwoorden op dat het opkomen van de super CO_2 binder mais en het oogsten elk jaar weer als euforie wordt ervaren!

Reactie gemeente 29.2
De CO_2-vastlegging door landbouwgewassen zoals mais maakt deel uit van de korte koolstofcyclus. De vastgelegde CO_2 is veelal binnen een jaar weer terug in de atmosfeer en draagt zo niet bij aan de oplossing van het broeikaseffect. De inzet van kunstmest en fossiele brandstoffen bij de teelt van landbouwgewassen verslechtert bovendien de CO_2-boekhouding. Bovendien is er bij woningbouw sprake van afname van hinder en overlast als gevolg van gebruik van mest en bestrijdingsmiddelen. Opgeteld heeft de beoordeling op basis van het Afwegingskader geleid tot een positieve conclusie voor de initiatief. Indiener heeft wel gelijk dat de periode dat maïs het uitzicht wegneemt in de praktijk beperkt is.

Zienswijze 29.3 Participatie
Hierbij vindt de indiener het ook storen dat de initiatiefnemers de bewoners op nummer 54, 52, 50 en 48 op persoonlijk vlak en titel, 3 maand geleden al hebben benaderd met de zinnen: wij gaan hier bouwen en worden jullie nieuwe buren. Dit terwijl er nog altijd een zienswijze omgevingsvisie goedkeuring moet plaatsvinden en met daarna pas de bouwplannen meesten gericht op economisch gewin en winstbejag.

Reactie gemeente 29.3
In aanvulling op de participatie die we als gemeente zelf hebben georganiseerd (zie ook de gemeentelijke reactie op zienswijze 26.1) hebben we de initiatiefnemers gevraagd zelf te overleggen met direct omwonenden. Dat is een nieuwe ontwikkeling waar nog mogelijkheden zijn voor verbetering. We zullen de initiatiefnemers bij de verdere uitwerking van hun plannen aandacht daarvoor vragen.

Zienswijze 29.4 Woningbehoefte
De initiatieven tot woningbouw hebben volgens de indiener geen relatie tot de invulling van de woningbehoefte tot 2040. In de stukken wordt immers aangegeven dat met de huidige plannen voldoende kan worden ingespeeld op de lokale behoefte (600 woningen) en de regionale behoefte (500 woningen). Initiatieven zijn volgens de indiener meestal kapitaal gedreven. Terug refererend naar onder andere de keukentafel gesprekken medio 2018 waar dit participatieplan uit voortgekomen is volgens de indiener zo ook gericht op initiatief 5 Initiatieven zijn meestal kapitaal gedreven, bezocht door louter belanghebbenden vanuit oogpunt van winstbejag aangevuld op thema's zoals biodiversiteit en (mantel)zorg.

Reactie gemeente 29.4
Zie de gemeentelijke reactie bij zienswijze 27.2

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van een onbebouwde bestemming om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 30. Zienswijze 30

De indiener dient bezwaar in na toelichting van medewerkers van de gemeente Hattem die op dinsdag 7-12-2021 in het gemeentehuis en de zoon van de indiener uitleg heeft gekregen over zaak nr. 42365.

Zienswijze 30.1 Uiterwaarden
Hierin maakt de indiener op dat het grensgebied niet goed is aangegeven wat betrekking heeft op Nieuweweg nr. 1 en 3+5 die in dit gebied vallen. De indiener vraagt zich af of dit willens en wetens buiten getekend is.

Reactie gemeente 30.1
De genoemde adressen zijn gelegen in de Uiterwaarden van de IJssel. Deze vallen niet in het plangebied van het Chw bestemmingsplan Buitengebied. Dit is ook in het gesprek de indiener met de gemeente heeft gehad aangegeven. Voor die percelen geldt het bestemmingsplan Buitengebied, Uiterwaarden.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 31. Zienswijze 31

Het accent van de zienswijze ligt op het buitengebied Polder Noord, dus vanaf de Zuiderzeestraatweg richting Zalk en Kampen.

Zienswijze 31.1 Wegen met regionale functie
1. Onder 3.7 in het Ontwerp bestemmingsplan zijn wegen opgenomen met een regionale functie. De indiener mist hierbij de Geldersedijk richting Zalk, De Zande en Kampen. Graag ziet de indiener dat aangevuld met de Geldersedijk richting Zalk onder 3.7. (Verkeer).

Reactie gemeente 31.1
De Geldersedijk heeft inderdaad een doorgaande regionale functie en staat ook al als zodanig benoemd. In de tekst onder 3.7 van de toelichting wordt nog aangevuld dat dit de doorgaande route richting Zalk, De Zande en Kampen betreft.

Zienswijze 31.2 Poldergebied
2. Onder 4.3 in Ontwerp bestemmingsplan is in Gemeentelijk Beleid aangaande de Polder Noord opgenomen, zijnde: 'de Polder blijft een Open Agrarisch Landschap, enz.". Onder 4.3.2. is de Visie voor de Polder opgenomen zoals die in het nog steeds van kracht zijnde Landschap Ontwikkelingsplan (LOP) is beschreven, als ook de opgaven en maatregelen om die Visie te realiseren. Deze Visie, opgaven en maatregelen in het LOP ten aanzien van het Poldergebied zijn duidelijk, hier kan de indiener zich goed in vinden.

3. In deze bovengenoemde Visie, opgaven en maatregelen in het LOP staat, dat er in de Polder geen windmolens passen tot 40 meter tiphoogte. Deze windmolens staan volgens de indiener dan echter wel weer vermeld verderop in het Ontwerp bestemmingsplan onder 4.3.8. Hier komt bij, dat in het MER-rapport, dat op deze plannen van toepassing is, volgens de indiener alleen windmolens tot een tiphoogte van 15 meter zijn onderzocht. Deze tiphoogte van 15 meter is conform de resultaten van de op deze plannen betrekking hebbende participatie bijeenkomsten met de bewoners van dit gebied. Tijdens deze bijeenkomst is duidelijk weergegeven wat er leeft onder de bewoners van dit gebied. Windmolens met een tiphoogte van 40 meter zijn in het onderhavige MER-rapport dus niet onderzocht en zijn volgens de indiener niet conform de uitkomsten van de participatiebijeenkomsten met de bewoners van dit gebied. In het Bestemmingsplan dient derhalve een maximale hoogte van 15 meter voor windmolens te worden vastgesteld en niet de 40 meter die dus niet onderzocht is en volgens de indiener niet gewenst is.

Reactie gemeente 31.2
Het beleid voor windmolens is na vaststelling van het LOP gewijzigd via het beleidskader hernieuwbare energie. Die beleidskader is overgenomen in de Omgevingsvisie die op 7 maart 2022 is vastgesteld en vormt daarmee het kader voor het Chw bestemmingsplan Buitengebied. In de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied worden onder voorwaarden mogelijkheden geboden voor kleinere windmolens, tot een tiphoogte van 40 meter. En dan nog alleen na een zorgvuldige participatie. Kleine windturbines tot een tiphoogte van 15 meter zijn mogelijk bij agrarische bedrijven, hiervoor is een vergunning nodig. Bij de aanvraag moet onder andere worden aangetoond dat sprake is van landschappelijke inpassing en is ecologisch onderzoek noodzakelijk. De afstand die tot woningen moet worden aangehouden is minimaal 75 meter.

Zienswijze 31.3 Grootschalige zonnevelden
4. Op pagina 57 van het Ontwerp bestemmingsplan wordt aangegeven, dat grootschalige zonnevelden niet samengaan met het behoud van het bestaande Open Landschap. Dergelijke grootschalige projecten passen hier volgens de indiener dus niet in het kader van uw eigen Gemeentelijk Beleid (zie ook punt 2 hierboven) en passen hier dus ook niet in het kader van het Landschap Ontwikkelingsplan (LOP). Met verbazing leest de indiener een eindje verderop dat er een nieuw Energielandschap moet worden ontworpen hier in hetzelfde gebied. De indiener is van mening dat het onjuist is om aan te geven, dat er hier een nieuw Energielandschap moet worden ontworpen. Ook is aangegeven, dat het zoekgebied voor zonnevelden vrijwel de gehele Polder Noord omvat en de omgeving van de Zuiderzeestraatweg. Dat is onbegrijpelijk en is bovendien ook niet gebaseerd op het onderhavige MER-rapport. In het MER-rapport is dit immers helemaal niet onderzocht! Het Bestemmingsplan moet op deze punten volgens de indiener ingrijpend worden gewijzigd.

Reactie gemeente 31. 3
Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie is de ruimte voor zonne-energie beperkt tot kleinschalige ontwikkelingen. Daarbij is een motie aangenomen die de totale uitbreiding van zonnevelden beperkt tot 15 hectare. Deze motie wordt verwerkt in het Chw bestemmingsplan Buitengebied.

Zienswijze 31.4 Nota ruimtelijke kwaliteit
5. Onder 4.3.6 van het Ontwerp bestemmingsplan is de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Buitengebied vermeld. De indiener vraagt zich af wat de status van deze nota is. Is dit een Concept? Waar is deze Nota? Is deze Nota beschikbaar? Moet deze Nota geen onderdeel zijn van de stukken bij het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied en ook ter inzage liggen?

Reactie gemeente 31.4
De Nota ruimtelijke kwaliteit is opgesteld voor het buitengebied als vervanger van de huidige welstandsnota. De Nota betreft inderdaad een concept-stuk dat niet is vastgesteld. De ideeën uit het concept-document zijn verwerkt in deel 1 van het Afwegingskader buitengebied Hattem onder het schuifje Ruimtelijke inpassing en in welstandseisen voor bouwplannen in het buitengebied, en in deel 2: het Ruimtelijk afwegingskader.

Zienswijze 31.5 Biomassa-/mestvergisting
6. Onder 5.2 in het Ontwerp bestemmingsplan wordt gesproken over biomassacentrales/mestvergistingscentrales. De indiener is van mening dat gelet op het voortschrijdend inzicht en de nadelige milieugevolgen, de komst van dergelijke biomassa-/mestvergistingscentrales in Hattem helemaal moet worden uitgesloten, dus niet toegestaan in het Buitengebied als ook niet op het aangrenzende Bedrijvenpark H2O. De indiener ziet dit graag opgenomen in het Bestemmingsplan en in uw Gemeentelijk Beleid.

Reactie gemeente 31. 5
De betreffende bedrijven zijn op grond van het Chw bestemmingsplan niet toegestaan. Voor Bedrijvenpark H2O geldt het bestemmingsplan Bedrijvenpark H2O dat door de raad van Hattem in september 2018 is vastgesteld. In dit plan zijn beperkingen opgenomen voor bedrijven, een biomassa-/mestgistingscentrale is onder voorwaarden mogelijk. Een dergelijke installatie kan op bepaalde delen van H2O worden gevestigd, maar hierbij zal altijd moeten worden voldaan aan de eisen die gelden voor bijvoorbeeld geur, daarvoor gelden op het terrein strengere afstandsnormen tot gevoelige functies, zoals woningen.

Zienswijze 31.6 Nevenactiviteiten
7. In artikel 12 van de Regels Chw Ontwerp bestemmingsplan is o.a. opgenomen, dat dierenpensions/hondenkennels tot het Agrarisch Bedrijf verwante nevenactiviteiten behoren. dierenpensions/hondenkennels hebben niets met agrarische bedrijven en agrarische activiteiten te maken. Ze zorgen volgens de indiener voor veel overlast voor wat betreft het geluid en intensivering van het verkeer (halen en brengen van de dieren). De indiener is van mening dat deze bepaling verwijderd dient te worden in artikel 12 van de regels van het Ontwerp Chw bestemmingsplan.

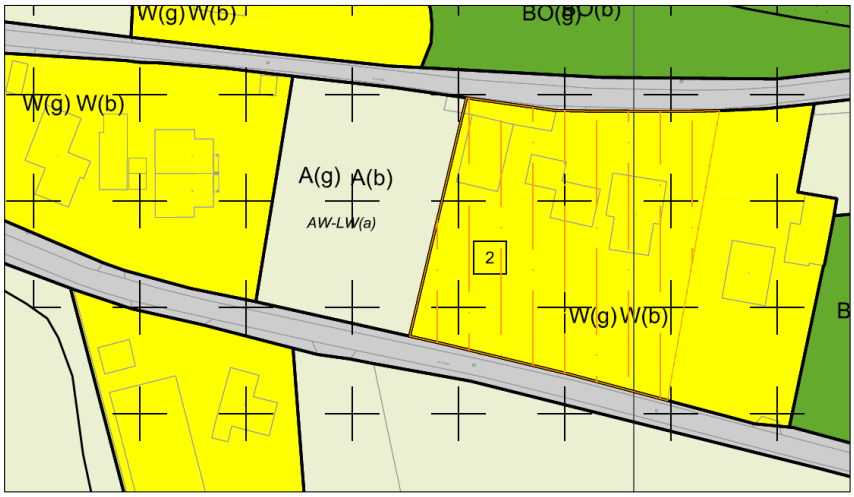
Reactie gemeente 31. 6
De genoemde nevenactiviteiten zijn overgenomen uit het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het juridische deel van het Chw bestemmingsplan (regels en verbeelding). Wel wordt de tekst onder paragraaf 3.7 van de toelichting aangevuld in die zin dat dit de doorgaande route richting Zalk, De Zande en Kampen betreft.

3. 32. Zienswijze 32

Naast het perceel van de indiener is een gedeelte weiland met de bestemming AL. Dit betreft de bestemming agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurlijke waarde. De eigenaren van De Wrange 1 hebben een initiatief in gediend voor het realiseren van een extra woning tussen de bestaande woning en de meest westelijke schuur. Daar heeft de indiener geen problemen mee. Ook het deel AL, dat wordt omgezet naar AW enkel en alleen het deel dat voor de schuur ligt, daar heeft de indiener geen problemen mee. De indiener geeft aan dat hij/zij tijdens het gesprek en in de voorfase steeds nadrukkelijk aangegeven heet dat het weiland dezelfde bestemming dient te behouden. Het een agrarisch landschappelijk karakter houdt, waarbij doorkijk richting de Vuursteenberg gewaarborgd blijft.
Uit de enorme hoeveelheid stukken ziet de indiener dat de bestemming Ag Ab/Aw Lw is. De indiener kan niet exact nalezen wat dit inhoudt, maar gaat ervanuit dat dit zoals vooraf is toegezegd gelijk is aan de huidige bestemming. Hier mogen volgens de indiener dus geen bouwwerken en/of planten struiken, bomen etc. hoger dan 1 meter komen. Als de indiener dit niet juist interpreteert, dan gaat hij/zij niet akkoord met de aanpassing naar Ag Ab/Aw Lw.

Reactie gemeente 32.1
In de zomer van 2021 is er contact geweest met indiener waarbij is aangegeven dat de bestemming van het weiland wordt aangepast naar Agrarisch - (gebruiksactiviteit), Agrarisch - (bouwactiviteit) en Agrarisch met waarden - Landschapswaarden (aanlegactiviteit). Dit is weergegeven in het volgende kaartje.

Inhoudelijk sluiten deze bestemmingen aan op de bestemming uit het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied. Het ontwerpbestemmingsplan sluit dus aan op de wens van indiener dat het weiland onbebouwd blijft. Voor het vellen, rooien, zaaien en aanplanten van bomen en andere houtopstanden is een vergunning nodig, dat is opgenomen in de bestemming Agrarisch met waarden - Landschapswaarden (aanlegactiviteit). Op voorhand is niet te garanderen dat die niet hoger dan 1 meter kunnen worden, maar de aanvaardbaarheid wordt bij het al dan niet vergunning van een aanvraag uiteraard afgewogen, De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien door die andere werken en/of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct hetzij indirect te verwachten gevolgen de agrarische waarde en functie en/of de landschappelijke waarde niet onevenredig wordt of kan worden geschaad, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarde of functies niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 33. Zienswijze 33

Zienswijze 33 komt volledig overeen met zienswijze 8.

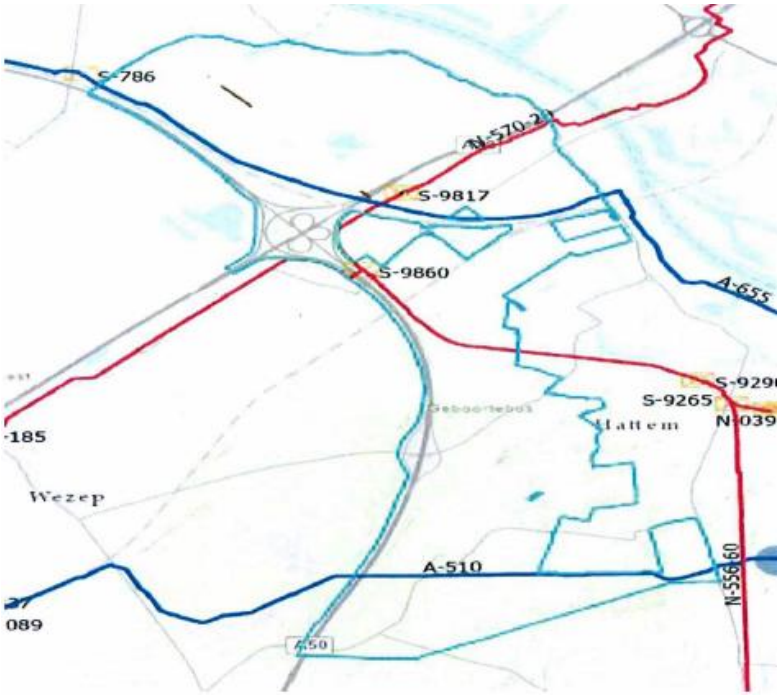
<u>Reactie gemeente</u>
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 8.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van een onbebouwde bestemming om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.

- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 34. Zienswijze 34

De indiener geeft aan dat uit een publicatie in het gemeenteblad van Hattem nr. 377309 blijkt dat het bovengenoemd ontwerp van een bestemmingsplan door ter inzage is gelegd. Het ontwerp is door de indiener beoordeeld en geeft aanleiding tot het naar voren brengen van een zienswijze, aanvullend op de reactie van de indiener in het vooroverleg. In het plangebied liggen assets die in eigendom zijn van de indiener.

Afbeelding 1, ligging regionale gastransportleidingen (rode lijnen), hoofd gastransportleidingen (donkerblauw) en stations/afsluiter schema's (oranje vakken) nabij en in besluitvlak ontwerp bestemmingsplan (lichtblauw gemarkeerd)

<u>Zienswijze 34.1 Ligging aardgastransportleiding niet weergegeven</u>
De in het plangebied aanwezige leiding A-510, afsluitschema S-9817 en afsluitschema S-9860 zijn niet bestemd (bijlage 1 t/m bijlage 3). De indiener verzoekt om de ontbrekende gastransportleiding en afsluitschema's alsnog in het plan op te nemen.

<u>Reactie gemeente 34.1</u>
De verbeelding wordt aangepast in die zin dat de ontbrekende onderdelen worden voorzien van een bestemming.

Zienswijze 34.2 Te smalle belemmeringenstrook afblaasleidingen
De weergegeven belemmeringenstrook (dubbelbestemming Leiding - Gas) is volgens de indiener te smal (voorbeeld bijlage 4). De belemmeringenstrook voor afblaasleidingen dient wettelijk 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding te bedragen. De indiener verzoekt daarom om de belemmeringenstrook te verbreden tot de hierboven genoemde afstand.

Reactie gemeente 34.2
De belemmeringenstrook wordt aangepast conform het verzoek van de Gasunie.

Zienswijze 34.3 Te brede belemmeringenstrook
De weergegeven belemmeringenstrook (dubbelbestemming Leiding - Gas) is daarnaast op andere plaatsen volgens de indiener te breed (voorbeeld bijlage 5). De belemmeringenstrook voor hoofd aardgastransportleidingen dient wettelijk 5 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding te bedragen. De indiener geeft aan dat de belemmeringenstrook voor regionale aardgastransportleidingen dient wettelijk 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding te bedragen. De indiener verzoekt daarom om de belemmeringenstrook te verbreden tot de hierboven genoemde afstanden.

Reactie gemeente 34.3
De belemmeringenstrook wordt aangepast conform het verzoek van de Gasunie.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan:
- De in het plangebied aanwezige leiding A-510, afsluitschema S-9817 en afsluitschema S- 9860 worden alsnog voorzien van de bestemmingen ‘Leiding - Gas (gebruiksactiviteit’, ‘Leiding (bouwactiviteit)’ en ‘Leiding - Gas en riool (aanlegactiviteit)’.
- De belemmeringenstrook voor afblaasleidingen wordt aangepast naar 4 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding.
- De belemmeringenstrook voor hoofd aardgastransportleidingen wordt aangepast naar 5 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding.
- De belemmeringenstrook voor regionale aardgastransportleidingen wordt aangepast naar 4 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding.

3. 35. Zienswijze 35

De zienswijze is ingediend op de Omgevingsvisie. Vanwege de onderwerpen die samenhang hebben met het Chw bestemmingsplan is de beantwoording van de zienswijze in deze reactienota opgenomen.
De indiener geeft aan dat er een mooie Omgevingsvisie ligt maar dat er ook zienswijzen zijn waar de indiener het niet mee eens is en vaak ook tegenstrijdig zijn. Dat geldt met name voor het Kernrand gebied.

Zienswijze 35.1 Kernrand gebied
Blz 63 Omgevingsvisie: De kernrand aantrekkelijker maken om te wonen.
Voor bestaande bewoners wordt het wonen volgens de indiener een stuk minder aantrekkelijk. Uitzichten verdwijnen. Uiteindelijk ontstaat er langs een aantal wegen zoals o.a. Vijzelpad, Scherenenkweg, Groeneweg, Oude Kerkweg lintbebouwing. De gevolgen hiervan zijn volgens de indiener: meer verkeersbewegingen, meer mensen, grotere druk op de natuur. Dat kan volgens de indiener nooit het uitgangspunt zijn voor een buitengebied.

Reactie gemeente 35.1

De cumulatieve effecten van de nieuwe woningen op de natuurwaarden zijn onderzocht en blijken verwaarloosbaar klein. Ook de toename van het verkeer is beperkt en past binnen de capaciteit van de huidige wegenstructuur.

Zienswijze 35.2 Openheid enken

De enken willen we juist openhouden. De doorzichten over enken naar de randen van de Veluwe zijn landschappelijk gezien heel waardevol. De indiener is van mening dat bebouwing dit enken landschap steeds meer zal inkrimpen. Het open karakter zal verdwijnen.

Reactie gemeente 35.2

De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 35.3 Open kampenlandschap

Blz. 63 Omgevingsvisie: In de toekomst willen we het kampenlandschap tussen de kern en de A50 versterken/herstellen. Nieuwe ontwikkelingen (waaronder het realiseren van woningen) zijn mogelijk. Uitgangspunt is dat ze bijdragen aan een duidelijke ruimtelijke/landschappelijke kwaliteitsverbetering.
Vroeger was het kampenlandschap een open landschap met kleine akkers. Er was weinig begroeiing. Ook hier, door de open stukken vol te bouwen is er van landschapsherstel volgens de indiener geen sprake. Er worden argumenten aan gevoerd als natuur inclusief bouwen, doch biodiversiteit zal steeds meer verdwijnen omdat er minder ruimte is.

Reactie gemeente 35.3

De biodiversiteit in dit gebied heeft primair te lijden onder de intensieve landbouw (verzuring, vermesting, vergiftiging). Het toevoegen van nieuwe woningen in plaats van intensieve landbouw leidt tot afname van dergelijke effecten en tot verwaarloosbare verstoring van natuurwaarden. Door eisen te stellen in de vorm van natuurinclusief bouwen is zelfs een meerwaarde qua biodiversiteit te verwachten. Zie ook reactie 35.2.

Zienswijze 35.4 Wonen

Blz. 60 Omgevingsvisie: Streven naar een inclusieve gemeente met ruimte voor bijzondere doelgroepen zoals arbeidsmigranten, vluchtelingen en mensen die knel zitten. Dit is volgens

de indiener een goed punt, alleen mist hij/zij onder Woongebieden een visie omtrent betaalbare woningen voor Hattemers. Dit zou de indiener graag toegevoegd willen zien.

Reactie gemeente 35.4
Reactie is eerder beantwoord bij de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie vestigt op meerdere plekken aandacht in het belang van betaalbare woningen voor Hattemers.

Zienswijze 35.5 Duurzame energie
Blz. 40 OV: Bij de inpassing van windturbines is een zorgvuldig (participatie) proces van groot belang.
In steeds vollere woongebieden is volgens de indiener geen ruimte voor windturbines. De leef kwaliteit van bewoners komt onder druk te staan. De indiener is van mening dat mensen klachten krijgen en buren de dupe zijn.

Reactie gemeente 35.5
In de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied worden onder voorwaarden mogelijkheden geboden voor kleinere windmolens, tot een tiphoogte van 40 meter. En dan nog alleen na een zorgvuldige participatie. Kleine windturbines tot een tiphoogte van 15 meter zijn mogelijk bij agrarische bedrijven, hiervoor is een vergunning nodig. Bij de aanvraag moet onder andere worden aangetoond dat sprake is van landschappelijke inpassing en is ecologisch onderzoek noodzakelijk. De afstand die tot woningen moet worden aangehouden is minimaal 75 meter.

Zienswijze 35.6 MER Rapportage: invloed nieuwbouw op elektriciteitsnet
In alle gepubliceerde documenten is volgens de indiener geen analyse te vinden van de invloed van de nieuwbouw op het bestaande elektriciteitsnet (zowel het lokale distributienet door de straten (Liander) en het regionale/landelijke netwerk (Liander/TenneT)).
Het verzoek aan de gemeente is dat ze moeten kijken hoe ze gaan voorkomen dat door deze plannen zoveel duurzame energie in het netwerk geleverd wordt dat de netspanning boven de 253V uitkomt en daardoor de omvormers van de zonnepanelen geforceerd uitgeschakeld worden (en daardoor minder duurzame energie geproduceerd wordt).

Reactie gemeente 35.6
Zie gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20.

Zienswijze 35.7 Invloed op bestaande elektriciteitsnet
Ook de plannen voor zonneparken rondom Hattem worden volgens de indiener problematisch, aangezien er op de netwerken van Liander en TenneT in de omgeving Hattem zo veel congestie is dat er in Hattem nu geen nieuwe grootverbruikers en terug levering kan worden aangesloten door Liander en TenneT. (zie: https://www.liander.nl/transportcapaciteit/gelderland/?ref=21093) Dit zal voor de nieuwe grootgebruikers niet eerder dan eind 2023 worden opgelost en voor de terug levering ergens tussen 2024 en 2028 worden opgelost. Nu zijn woningen natuurlijk wat anders dan grootgebruikers, maar zeker met het grotere elektraverbruik door het gasloze wonen - wat voor nieuwe woningen geëist wordt en voor bestaande woningen gestimuleerd - kan naar de mening van de indiener deze invloeden niet genegeerd worden en vindt de indiener het bijzonder dat in de documenten van de gemeente Hattem hier niets over de vinden is.

Reactie gemeente 35.
Zie de reactie op zienswijze 4.20

Zienswijze 35.8 Maisland (paragraaf 6.2.4)
Er is hier een plan om woningen te bouwen, dit wenst de indiener niet aangezien deze dicht bij zijn/haar bedrijfspanden komen. En de indiener hier misschien problemen van zou kunnen ondervinden bij de bedrijfsvoering.

Reactie gemeente 35
Onderdeel van de afweging van nieuwe initiatieven is of deze te maken hebben met milieuzoneringen van omliggende bedrijven. Als nieuwe initiatieven plaatsvinden binnen de milieuzonering van bedrijven worden deze afgewezen of krijgen zij te maken met aanvullende voorwaarden. Waarschijnlijk doelt indiener op de woningbouwontwikkeling op het maisland, initiatief 5. Tussen het bedrijf van indiener en de nieuwe woningen dient een bebouwingsvrije zone in acht te worden genomen. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden voor milieuzonering en wordt indiener niet in de bedrijfsmogelijkheden beperkt.

Zienswijze 35.9 Grasland (paragraaf 6.2.41)
Er is ook hier een plan om dit te bebouwen met 1 of meerdere woningen. Ook hier wenst de indiener geen bebouwing dit i.v.m. het verloren gaan van het open landschap. Waardevermindering eigen woning. En dat deze bebouwing ook erg dicht bij de bedrijfskavel van de indiener komt. En de indiener hier misschien problemen van zou kunnen ondervinden bij de bedrijfsvoering.

Reactie gemeente 35
Zie hiervoor de reactie bij 35.2

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 36. Zienswijze 36

Zienswijze 36 komt volledig overeen met zienswijze 8.

Reactie gemeente
Voor de beantwoording wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie op de zienswijze 8.

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 1. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om ter plaatse van initiatief 18 één woning toe te staan in plaats van twee.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatief 45. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om alsnog geen medewerking te verlenen aan initiatieven 54 en 55. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van een agrarische bestemming.
- Voorgesteld wordt om de bouwhoogte van woningen in het buitengebied te verlagen naar 11 meter in plaats van 12.

3. 37. Zienswijze 37

Zienswijze 37 komt qua structuur grotendeels overeen met zienswijze 35 maar is anders verwoord, de indiener gebruikt net andere argumenten. Voor de reactie wordt verwezen naar de reactie op zienswijze 35.

Op persoonlijk vlak wil de indiener daarbij nog aangeven dat hij/zij op ons eerdere schrijven uit naam van bewoners Oude Kerkweg de datum 18-03-2020 nooit de gevraagde *Nota van beantwoording* hebben ontvangen. Om deze reden heeft de indiener dit eerder schrijven nogmaals toegevoegd. De indiener geeft aan dat er een mooie Omgevingsvisie voor hem/haar ligt maar dat er ook zienswijzen zijn waar de indiener het niet mee eens is en vaak ook tegenstrijdig zijn. Dat geldt met name voor het Kernrandgebied.

Zienswijze 37.1 Kernrand gebied
Blz 63 OV: De kernrand aantrekkelijker maken om te wonen.
Voor bestaande bewoners wordt het wonen volgens de indieners een stuk minder aantrekkelijk. Uitzichten met daarbij de zichtlijnen verdwijnen en, of veranderen. Uiteindelijk ontstaat er langs een aantal wegen zoals o.a. Vijzelpad, Scherenenkweg, Groeneweg, Oude Kerkweg lintbebouwing of zelfs een straat. De gevolgen hiervan zijn volgens de indiener: meer verkeersbewegingen, meer mensen, grotere druk op de natuur. Bebouwing van veelal economische belanghebbenden met plannen, initiatieven genoemd uit het eerdere participatieplan welke zijn ontstaan uit zogenoemde "keukentafelgesprekken". Deze gesprekken vormden volgens de indiener onbedoeld eenzijdige beeldvorming van veelal economisch belanghebbenden uit oogpunt van winstbejag! Deze manier kan nooit het uitgangspunt zijn voor een buitengebied genoemd als Kernrand en Enkgronden.

Reactie gemeente 37.1
De cumulatieve effecten van de nieuwe woningen op de natuurwaarden zijn onderzocht en blijken verwaarloosbaar klein. Ook de toename van het verkeer is beperkt en past binnen de capaciteit van de huidige wegenstructuur.

Zienswijze 37.2 Omgevingsvisie (p. 63)
De enken willen we juist openhouden. De doorzichten over enken naar de randen van de Veluwe zijn landschappelijk gezien heel waardevol.
Door bebouwing genoemd als alle initiatieven zal dit enken landschap volgens de indiener steeds meer inkrimpen. Het open karakter zal verdwijnen. Hoe anders was deze visie nog in het opgestelde manifest Hattem 2010! Het woord Enken landschap is dan niet meer van toepassing. Het waardevolle landschapsgebied tussen de scheiding van de Veluwe en het strak verkavelde polderlandschap. Woningbouw en versnippering zal de zichtlijnen behorende bij dit kenmerkende gebied blijvend aantasten.

Reactie gemeente 37.2
De Omgevingsvisie is op 7 maart 2022 vastgesteld. De vastgestelde visie heeft, naast de ingediende zienswijzen op het Chw bestemmingsplan Buitengebied, en diverse besprekingen met de gemeenteraad, aanleiding gegeven om het Afwegingskader aan te scherpen. Ook heeft de gemeente een stedenbouwkundig/landschappelijk advies laten uitbrengen om de Omgevingsvisie en het Chw bestemmingsplan Buitengebied en het Afwegingskader beter op elkaar af te stemmen. Dit met het accent op het Kernrandgebied. In dit advies is gekeken naar de mate waarin het Afwegingskader het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en het karakter van het Kernrandgebied voldoende borgt. Op plaatsen waar het Afwegingskader nieuwe ontwikkelingen met bebouwing toelaat, kan dit ten koste gaan van de landschap-

pelijke kwaliteiten, met name de waardevolle doorkijkjes en kan bebouwing leiden tot aaneengesloten linten. Naar aanleiding van het advies en dat wat diverse indieners van zienswijzen hebben aangevoerd zijn in het Afwegingskader op meer plaatsen (dan zoals opgenomen in het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen) in het Kernrandgebied de bestaande open ruimten tussen bestaande gebouwen beschermd. Op deze plaatsen moet het bestaande agrarische gebruik tot aan het lint worden gecontinueerd en kan geen bebouwing worden gerealiseerd. Dit is een harde voorwaarde in het Afwegingskader en leidt ertoe dat een initiatief voor nieuwe bebouwing, zoals één of meerdere woningen, op het onderdeel Ruimtelijke inpassing al leidt tot een weigering. De aanscherping van het Afwegingskader heeft ertoe geleid dat op meerdere plekken in het buitengebied geen bebouwing wordt toegestaan en dat aan een aantal initiatieven alsnog geen medewerking wordt verleend.

Zienswijze 37.3 Open kampenlandschap

Blz 63 OV: In de toekomst willen we het kampenlandschap tussen de kern en de A50 versterken/herstellen. Nieuwe ontwikkelingen (waaronder het realiseren van woningen) zijn mogelijk. Uitgangspunt is dat ze bijdragen aan een duidelijke ruimtelijke/landschappelijke kwaliteitsverbetering.
Vroeger was het kampenlandschap een open landschap met kleine akkers. Er was weinig begroeiing. Ook hier, door de open stukken vol te bouwen is er van landschapsherstel geen sprake. Er worden argumenten aan gevoerd als natuurinclusief bouwen, doch biodiversiteit zal volgens de indiener steeds meer verdwijnen omdat er minder ruimte is.
Het uitbreiden van het gebied Kernrand met nieuwe woningen en/of omzetten van de bestemming agrarische doeleinden in gebruiksactiviteit Wonen acht de indiener dan ook niet toelaatbaar.

Reactie gemeente 37.3
De biodiversiteit in dit gebied heeft primair te lijden onder de intensieve landbouw (verzuring, vermesting, vergiftiging). Het toevoegen van nieuwe woningen in plaats van intensieve landbouw leidt tot afname van dergelijke effecten en tot verwaarloosbare verstoring van natuurwaarden. Door eisen te stellen in de vorm van natuurinclusief bouwen is zelfs een meerwaarde qua biodiversiteit te verwachten. Zie ook reactie 37.2.

Zienswijze 37.4 Wonen

Blz 60 OV: Streven naar een inclusieve gemeente met ruimte voor bijzondere doelgroepen zoals arbeidsmigranten, vluchtelingen en mensen die knel zitten.
Dit is een goed punt, alleen mist de indiener onder Woongebieden een visie omtrent betaalbare woningen voor Hattemers. Dit zou hij/zij graag toegevoegd willen zien.

Reactie gemeente 37.4
Deze reactie is eerder beantwoord bij de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie vestigt op meerdere plekken aandacht in het belang van betaalbare woningen voor Hattemers.

Zienswijze 37.5 Duurzame energie

Blz 40 OV: Bij de inpassing van windturbines is een zorgvuldig (participatie) proces van groot belang. In steeds vollere woongebieden is geen ruimte voor windturbines. De leef kwaliteit van bewoners komt onder druk te staan. Mensen krijgen volgens de indiener klachten, dieren zijn de dupe. De indiener is van mening dat de geluidsnorm nu al tot een maximum opgerekt is.

Reactie gemeente 37.5
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 35.5

Zienswijze 37.6 Invloed nieuwbouw op elektriciteitsnet
In alle gepubliceerde documenten is volgens de indiener geen analyse te vinden van de invloed van de nieuwbouw op het bestaande elektriciteitsnet (zowel het lokale distributienet door de straten (Liander) en het regionale/landelijke netwerk (Liander/TenneT)). Het verzoek aan de gemeente is dat ze moeten kijken hoe ze gaan voorkomen dat door deze plannen zoveel duurzame energie in het netwerk geleverd wordt dat de netspanning boven de 253V uitkomt en daardoor de omvormers van de zonnepanelen geforceerd uitgeschakeld worden (en daardoor minder duurzame energie geproduceerd wordt).
Ook de plannen voor zonneparken rondom Hattem worden volgens de indiener problematisch, aangezien er op de netwerken van Liander en TenneT in de omgeving Hattem zo veel congestie is dat er in Hattem nu geen nieuwe grootverbruikers en teruglevering kan worden aangesloten door Liander en TenneT. Dit zal voor de nieuwe grootgebruikers niet eerder dan eind 2023 worden opgelost en voor de teruglevering ergens tussen 2024 en 2028 worden opgelost. Nu zijn woningen natuurlijk wat anders dan grootgebruikers, maar zeker met het grotere elektraverbruik door het gasloze wonen - wat voor nieuwe woningen geëist wordt en voor bestaande woningen gestimuleerd - kan naar de mening van de indiener deze invloeden niet genegeerd worden en vindt de indiener het bijzonder dat hij/zij in de documenten van de gemeente Hattem hier niets over kan vinden.

Reactie gemeente 37.6
Zie de gemeentelijke reactie op zienswijze 4.20

Conclusie
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan.

3. 38. Zienswijze 38

Zienswijze 38.1
Reclamant geeft aan toevallig in de Hattemer gezien te hebben dat de ontwerp omgevingsvisie nog tot 1 december in te zien is. Daarom is reclamant naar het stadhuis gekomen om te kijken o.a. of er nog relevante ontwikkelingen zouden zijn die relevant zijn voor reclamant. Reclamant geeft aan door het af en aan rijden van zwaar vrachtverkeer en door stuivend zand hier veel last van te hebben.

Ook wilde de indiener eventueel de bestemming van zijn/haar boerderij bespreken. De betreffende medewerkers bleken echter volgens reclamant niet aanwezig te zijn en vanwege thuiswerken niet telefonisch bereikbaar te zijn. Vanwege de reeds jaren vertraagde aanleg van glasvezel die steeds opnieuw op de korte termijn beloofd wordt geeft de indiener aan moeilijk digitaal bereikbaar te zijn en slecht toegang tot internet te hebben. Vandaar deze zienswijze. Een medewerker heeft reclamant de kaart getoond behorende bij de omgevingsvisie. Eventuele bijbehorende teksten heeft de indiener echter niet ingezien. Tot de verbazing van de indiener bleek dat de bestemming van zijn/haar boerderij, zónder dat de indiener daarin gekend is omgezet is naar woonbestemming. De indiener vindt dit een zeer vreemde gang van zaken. Door diverse omstandigheden, waaronder gezondheidsproblemen, geeft de indiener aan dat de verbouwing en de verdere ontwikkeling van de toekomstplannen ernstige vertraging oplopen en is de uiteindelijke beslissing over die mogelijke plannen nog onzeker en daarmee welke bestemming het beste past. Graag zou de indiener dan ook willen weten welke consequenties de eventuele omzetting naar een woonbestemming voor de latere uitvoering van de plannen heeft.

Reactie gemeente 38.1

Er heeft overleg plaatsgevonden met reclamant. Naar aanleiding hiervan is correspondentie geweest. In een brief is door de gemeente aangegeven dat de agrarische bestemming uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007 kan worden gehandhaafd. De woonbestemming die is opgenomen in het ontwerp Chw bestemmingsplan wordt dus aangepast naar een agrarische bestemming,

Conclusie
De zienswijze geeft wel aanleiding tot aanpassing van het Chw bestemmingsplan. De woonbestemming op de locatie Geldersedijk 81 wordt aangepast naar een agrarische bestemming conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007.

4. OVERZICHT WIJZIGINGEN

4. 1. Wijzigingen Chw bestemmingsplan naar aanleiding van zienswijzen

Naar aanleiding van een aantal zienswijzen worden de volgende wijzigingen in het Chw bestemmingsplan voorgesteld. De regels en de daarin geel gearceerde wijzigingen zijn opgenomen als bijlage bij deze reactienota.

Regels

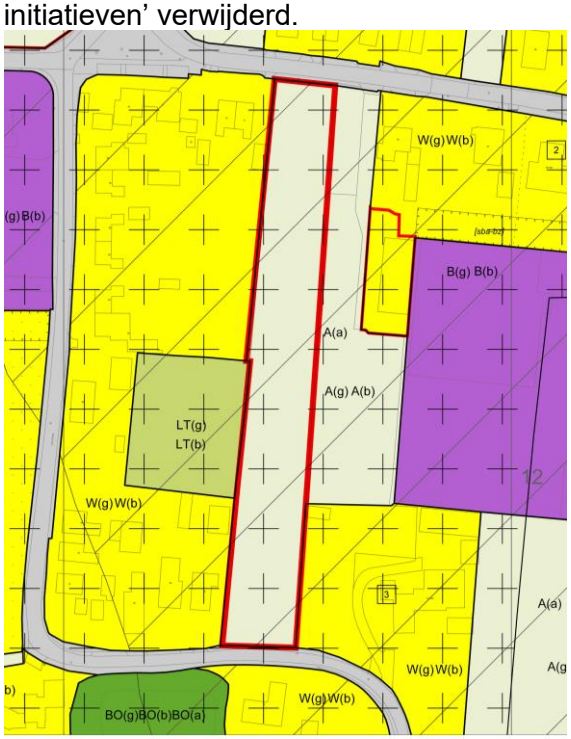
- In artikel 11 lid 11.1 sub a wordt het woord ‘manegepaarden’ vervangen door ‘paarden’. (zienswijze 23)
- In artikel 37 lid 37.1 is een vergunningplicht voor gebruikswijziging voor de initiatieven 8, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 33, 51 en 52 opgenomen. De vergunningplicht voor de initiatieven 45, 47 en 54 is komen te vervallen omdat geen medewerking wordt verleend aan deze initiatieven.
- In artikel 43 lid 43.2 wordt aan sub b de volgende tekst ingevoegd: *‘het betreft hier een positief schriftelijk advies’*. (zienswijze 25)
- In artikel 47 lid 47.1 wordt na de tekst van sub c de volgende tekst ingevoegd: *De afstand van een kleine windturbine tot bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur bedraagt niet minder dan de maximale werpafstand bij tweemaal nominaal toerental van de turbine, tenzij de netbeheerder instemt met een kortere afstand.* (zienswijze 25)
- In artikel 70 Wonen (bouwactiviteit) wordt de bouwhoogte van 12 meter in lid 70.1 sub b onder 1 aangepast naar 11 meter. Onder 2 wordt de tekst *‘het hoofdgebouw’* vervangen door *‘de hoofdgebouwen op het perceel’*.
- Na artikel 76 wordt een nieuw artikel 77 ‘Leiding - Hoogspanningsverbinding (aanlegactiviteit)’ (in Hoofdstuk 5 van de regels) ingevoegd waarin de vergunningplichtige werken en werkzaamheden ter plaatse van de hoogspanningsverbinding worden beschreven. De vergunningplicht sluit aan op de door TenneT meegestuurde voorbeelddubbelbestemming. De overige artikelen worden doorgenummerd. (zienswijze 25)
  De regels van dit artikel luiden als volgt:
  a. *Ter bescherming van de hoogspanningsverbinding is voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist:*
     1. *het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen;*
     2. *het wijzigen van maaiveld- of weghoogte door ontgrondingswerkzaamheden, ophoging of andere graafwerkzaamheden;*
     3. *het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen;*
     4. *het opslaan van goederen, (brandbare)stoffen en/of materialen;*
     5. *het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden.*
  b. *Het bepaalde in sub a is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:*
     1. *die reeds in uitvoering zijn bij het van kracht worden van het plan;*
     2. *die verband houden met de aanleg, aanpassing of onderhoud van de betreffende hoogspanningsverbinding en de daarbij behorende voorzieningen;*
     3. *het onderhoud en beheer hetgeen krachtens een andere bestemming is toegestaan.*
  c. *De omgevingsvergunning kan worden verleend indien uit het verkregen positief schriftelijk advies van de netbeheerder is gebleken dat hierdoor de veiligheid en leveringszekerheid niet blijvend onevenredig worden geschaad. Aan de hand daarvan kan het bevoegd gezag desgewenst voorwaarden verbinden aan de vergunning, ter bescherming van bedoelde verbinding.*

d. De in sub a genoemde vergunning kan niet eerder worden verleend dan nadat de leidingbeheerder in de gelegenheid is gesteld schriftelijk advies uit te brengen dan wel zoveel eerder als het advies is uitgebracht.

- In de ontwikkelregels worden nadere voorwaarden opgenomen die beter aansluiten bij de doelstellingen van natuur (zienswijze 28)
- In Hoofdstuk 6 Hogere grenswaarden worden in de volgende artikelen de initiatieven geschrapt:
    - Artikel 86: initiatieven 1, 45, 54 en 55
    - Artikel 87: initiatief 54

Verbeelding

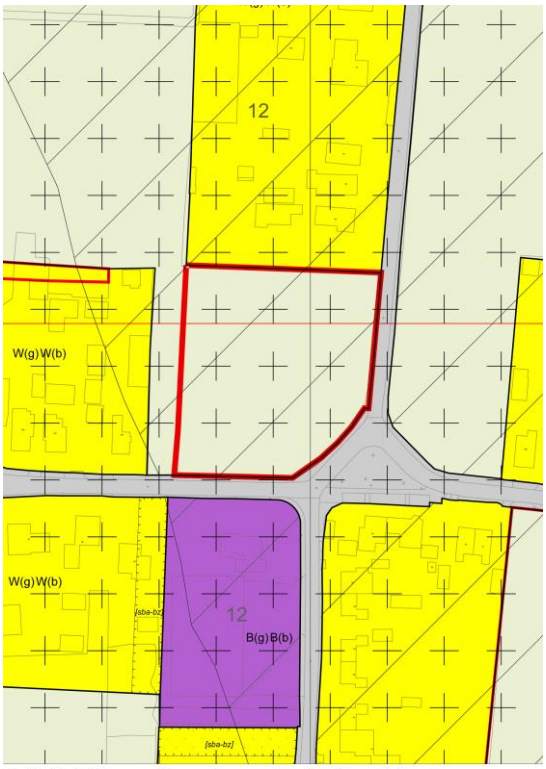
- De initiatieven 1, 11, 45, 54 en 55 komen te vervallen. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van de bestemmingen Agrarisch (gebruiksactiviteit), Agrarisch (bouwactiviteit) en Agrarisch (aanlegactiviteit). Ter plaatse van de initiatieven 1, 11, 45, 54, 55 wordt de gebiedsaanduiding ‘overige zone - initiatieven’ verwijderd.

Initiatief 1 vervallen, vigerende situatie geldend.

Initiatief 11 vervallen, vigerende situatie geldend.

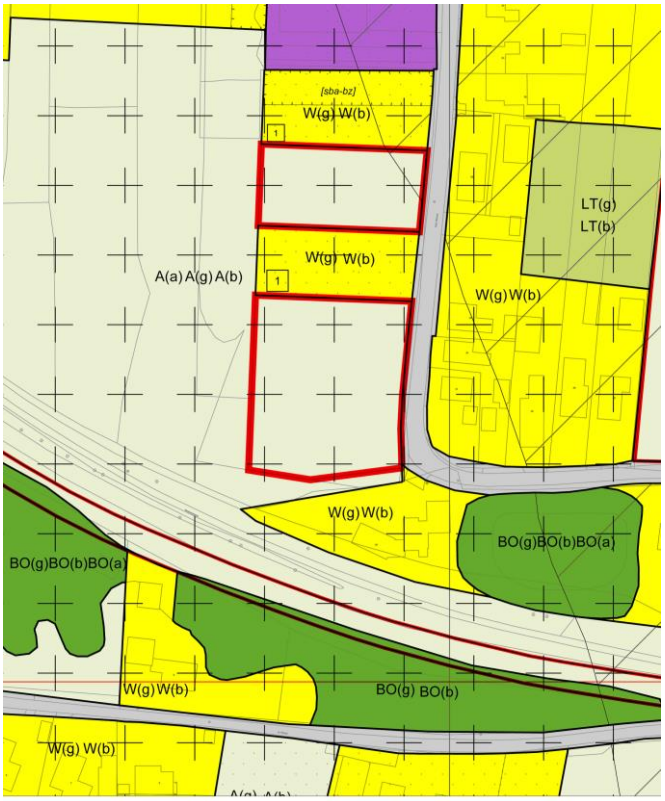

Initiatief 45 vervallen, vigerende situatie geldend.

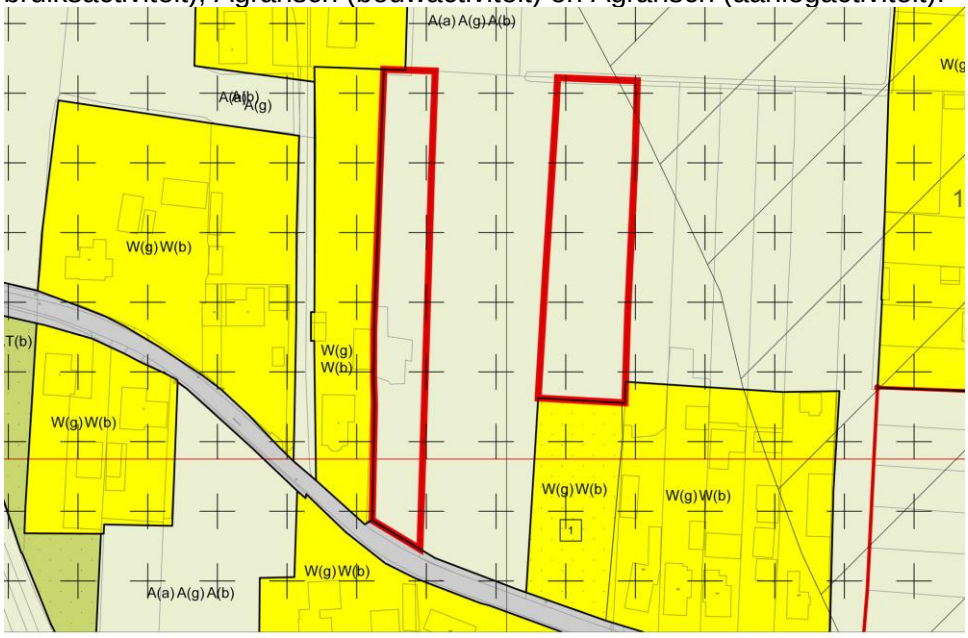
Initiatief 54 en 55 vervallen, vigerende situatie geldend.

- Voorgesteld wordt om initiatief 5 aan te passen in die zin dat een deel van het perceel wordt voorzien van de bestemmingen Agrarisch (gebruiksactiviteit), Agrarisch (bouwactiviteit) en Agrarisch (aanlegactiviteit) om de doorkijkjes naar het open landschap te behouden.

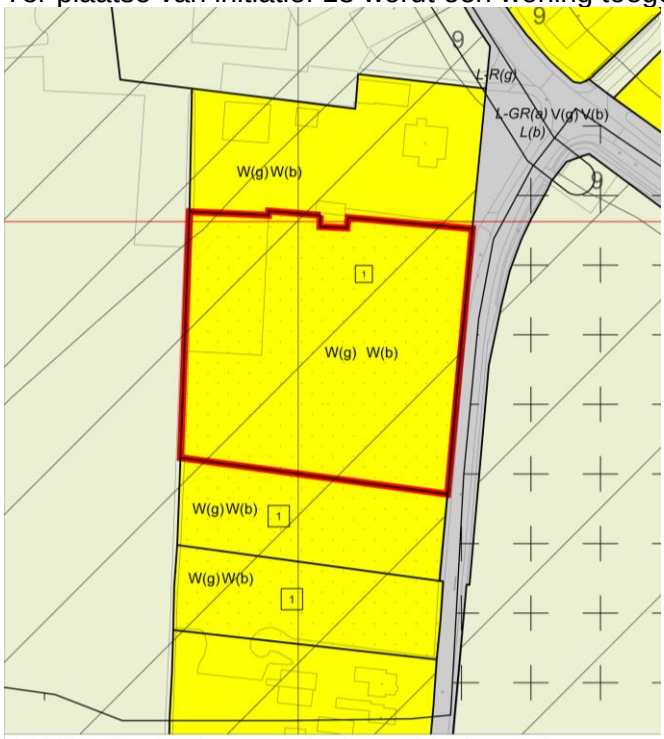
Initiatief 5 aangepaste situatie

- Ter plaatse van initiatief 15 worden de volgende wijzigingen doorgevoerd: de percelen met de bestemmingen Agrarisch - Landschapstuin (gebruiksactiviteit) en Agrarisch - Landschapstuin (bouwactiviteit) worden gewijzigd in de bestemmingen Agrarisch (gebruiksactiviteit), Agrarisch (bouwactiviteit) en Agrarisch (aanlegactiviteit).

Initiatief 15 gedeeltelijk vervallen

- Ter plaatse van initiatief 18 wordt één woning toegestaan in plaats van twee.

Initiatief 18 aantal wooneenheden verlaagd naar 1

- De bestemming ‘Leiding - Hoogspanningsverbinding (aanlegactiviteit)’ wordt toegevoegd ter plaatse van de hoogspanningsverbinding. (zienswijze 25)

Zienswijze 25: Aanlegactiviteit L-HV(a) toegevoegd.

- De begrenzing van de bestemmingen Wonen (gebruiksactiviteit), Wonen (bouwactiviteit), Bos (gebruiksactiviteit), Bos (bouwactiviteit) en Bos (aanlegactiviteit) ter plaatse van de Vuursteenberg wordt aangepast en in overeenstemming gebracht met de grenzen van Natura 2000 en Gelders Natuurnetwerk. (zienswijze 28)

Zienswijze 28: Begrenzing Wonen en Bos (Vuursteenberg)

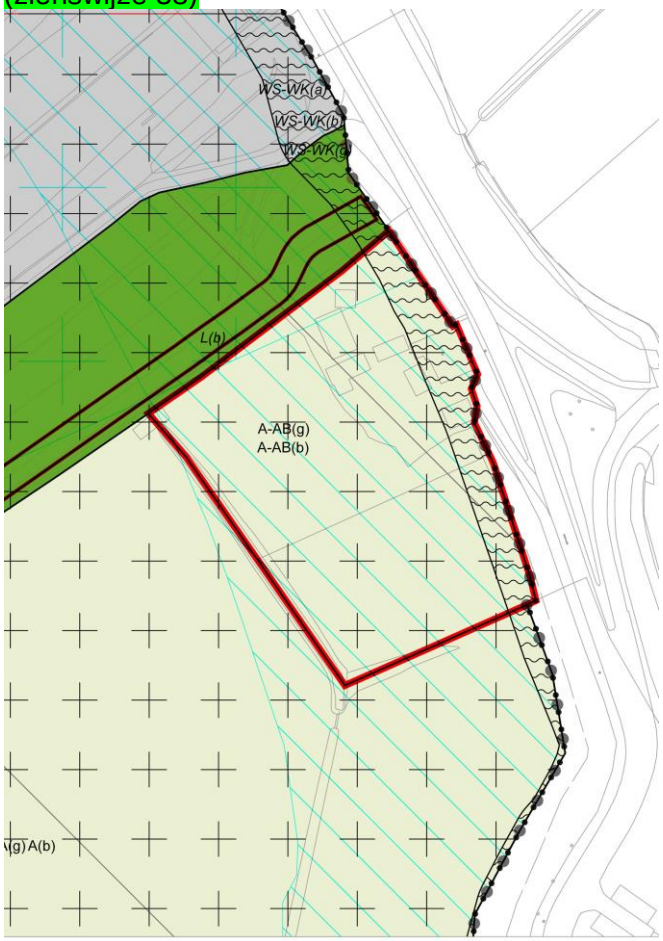
- Zienswijze 34 - Gasleidingen

Zienswijze 34: Aanpassing gasleidingen

  - De in het plangebied aanwezige leiding A-510, afsluitschema S-9817 en afsluitschema S- 9860 worden alsnog voorzien van de bestemmingen Leiding - Gas (gebruiksactiviteit), Leiding (bouwactiviteit) en Leiding - Gas en riool (aanlegactiviteit). (zienswijze 34).
  - De belemmeringenstrook voor afblaasleidingen wordt aangepast naar 4 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding. (zienswijze 34)
  - De belemmeringenstrook voor hoofd aardgastransportleidingen wordt aangepast naar 5 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding. (zienswijze 34)
  - De belemmeringenstrook voor regionale aardgastransportleidingen in het plangebied wordt aangepast naar 4 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leiding. (zienswijze 34)
  - Verkleinen en vergroten van belemmeringenstrook van hogedrukgasleiding, zoals aangegeven door de Gasunie. (zienswijze 34)

- De woonbestemming op de locatie Geldersedijk 81 wordt aangepast naar een agrarische bedrijfsbestemming conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007. (zienswijze 38)

Zienswijze 38: Geldersedijk 81

Bijlagen bij de regels

- Initiatievenkaart: de initiatieven 1, 11, 45, 54 en 55 worden verwijderd.

4. 2. Ambtshalve wijzigingen Chw bestemmingsplan

De volgende ambtshalve wijzigingen in het Chw bestemmingsplan Buitengebied worden voorgesteld.

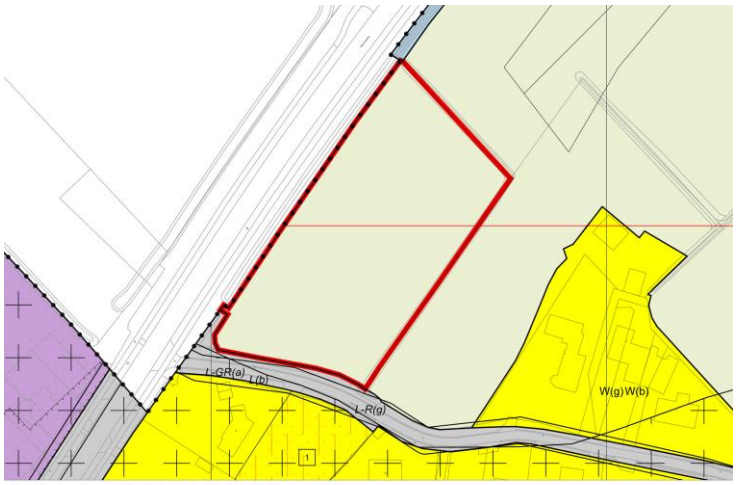
Regels

- Initiatief 30 komt te vervallen, hiervoor is inmiddels een tijdelijke omgevingsvergunning verleend. Dit leidt tot de volgende aanpassingen:
    - de artikelen 36 Zonnepark (gebruiksactiviteit) en 71 Zonnepark (bouwactiviteit) komen te vervallen. De nummering van de volgende artikelen wordt aangepast.
    - in artikel 18 Bos (gebruiksactiviteit) wordt in lid 18.1 sub e geschrapt. De nummering van de overige subleden wordt aangepast.
    - in artikel 56 Bos (bouwactiviteit) wordt in lid 56.1 sub a geschrapt. De nummering van de overige subleden wordt aangepast.

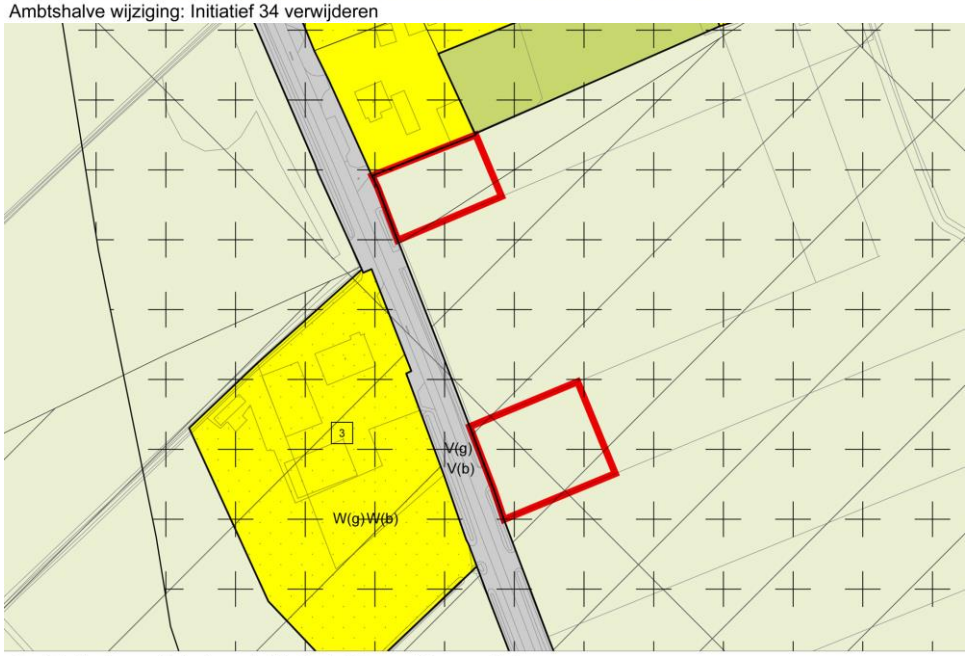
- Artikel 18 Bos (gebruiksactiviteit): de verwijzing naar Maatschappelijk 2 wordt aangepast naar Maatschappelijk (gebruiksactiviteit). De naam van de bestemming Maatschappelijk - 1 (gebruiksactiviteit) wordt aangepast naar Maatschappelijk (gebruiksactiviteit).
- De op 7 maart 2022 door de raad aangenomen motie ‘Polders en zonnevelden’ is verwerkt in de regels. Op basis hiervan kan in de periode van 4 jaar na maart 2022 maximaal 15 hectare aan zonnevelden in het Poldergebied worden gerealiseerd.
- In artikel 41 overige zone - algemene bouwregels wordt na lid 41.9 een nieuw lid ingevoegd met de volgende tekst:
  ‘*41.10 Natuurinclusief bouwen*
  a. *Een nieuw hoofdgebouw mag uitsluitend worden gebouwd als natuurinclusief wordt gebouwd.*
  b. *Of hiervan sprake is wordt beoordeeld aan de hand van de beleidsregel Afwegingskader Buitengebied Hattem. Er dient minimaal de score 'standaard' gehaald te worden.*
  c. *De regels voor het deelgebied waarin het hoofdgebouw wordt gebouwd (Poldergebied, Kernrand of Bosgebied) zijn van toepassing.’*
- In artikel 49 Agrarisch (bouwactiviteit) wordt in lid 49.3 in sub a de volgende tekst verwijderd: ‘*melk- en schuil’*. Na sublid 3 wordt een nieuw sublid 4 ingevoegd met de volgende tekst ‘*dit niet ten koste gaat van de openheid van het gebied;*’.
- In artikel 53 Bedrijf (bouwactiviteit) wordt in lid 53.1 sub a het bebouwingspercentage van 70 aangepast naar 50. Dit sluit beter aan op de huidige situatie.
- Er is een voorwaarde bij de vergunningplicht voor nieuwe ontwikkelingen opgenomen dat er sprake moet zijn van goede landschappelijke inpassing conform de voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregels Afwegingskader Buitengebied Hattem.
- In Hoofdstuk 6 Hogere grenswaarden worden in artikel 86 de volgende initiatieven geschrapt: initiatieven 34, 47 en 49.
- In Hoofdstuk 6 Hogere grenswaarden wordt in artikel 86 initiatief 14 toegevoegd met een hogere grenswaarde van 52 dB ten gevolge van de geluidbelasting van de A50.
- Bijlage 2 bij de regels (initiatievenkaart) is aangepast. De initiatieven 30, 34, 47 en 49 zijn verwijderd.
- Daarnaast zijn er nog enkele aanpassingen in de regels doorgevoerd, deze zijn weergegeven met een gele arcering in de bijlage bij deze reactienota (regels).

<u>Verbeelding</u>

- Door de aanscherping van de waarborg voor het behoud van de openheid van het landschap, die in het Afwegingskader is doorgevoerd, komen de initiatieven 34, 47 en 49 te vervallen. De gronden worden, conform het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied, voorzien van de bestemmingen Agrarisch (gebruiksactiviteit), Agrarisch (bouwactiviteit) en Agrarisch (aanlegactiviteit). Ter plaatse van de initiatieven 34, 47 en 49 wordt de gebiedsaanduiding ‘overige zone - initiatieven’ verwijderd.

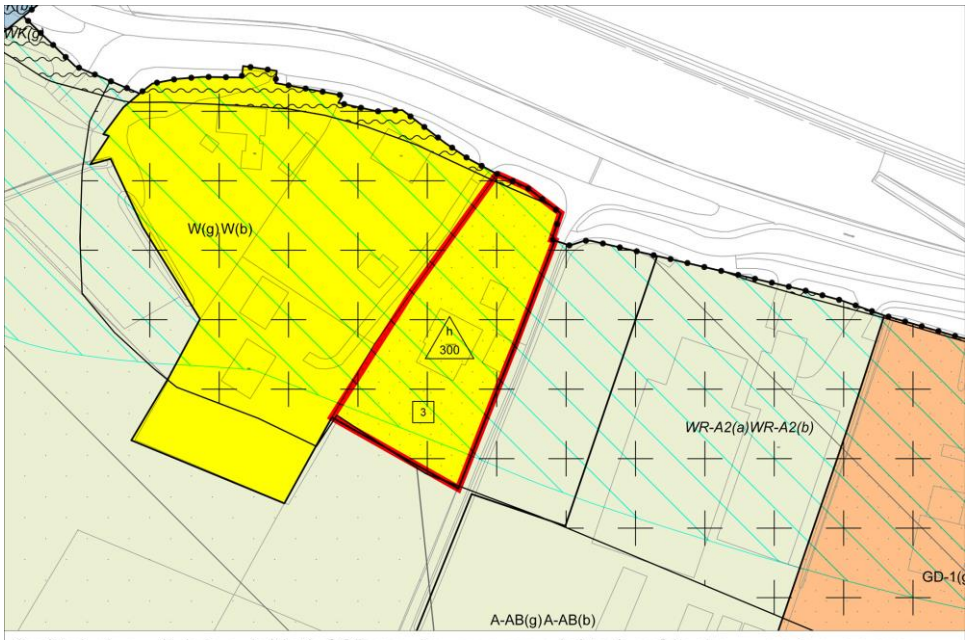

Ambtshalve wijziging: Initiatief 34 verwijderen

Ambtshalve wijziging: Initiatief 47 en 49 verwijderen

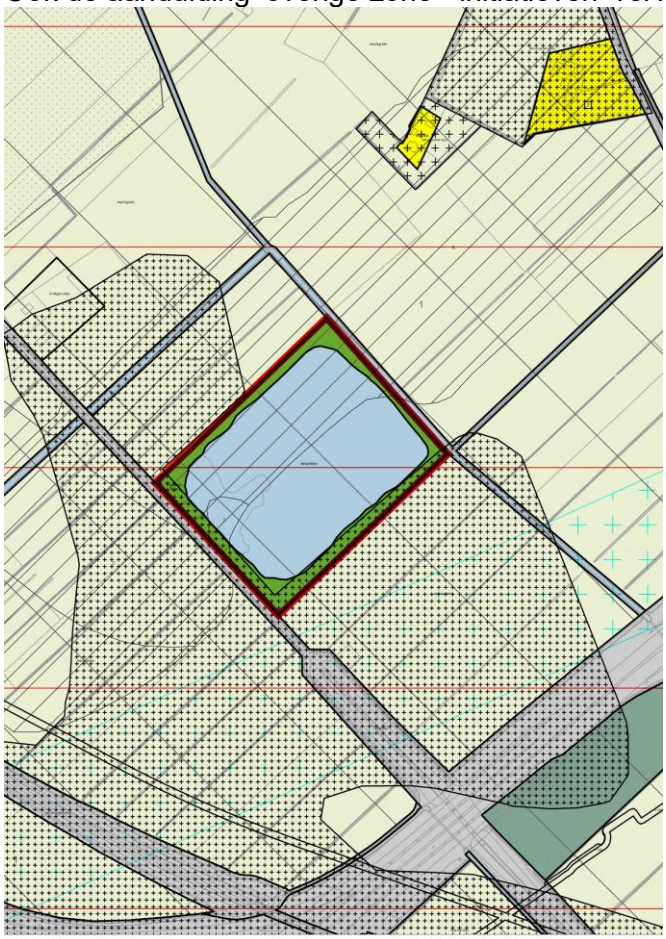
- Ter plaatse van initiatief 27 wordt de aanduiding ‘maximum bebouwd oppervlak (m^2)’ toegevoegd met waarde 300. Ter plaatse is de gezamenlijke oppervlakte van de hoofdgebouwen maximaal 300 m^2.

Ambtshalve wijziging: Initiatief 27 maximum oppervlakte hoofdgebouwen toevoegen

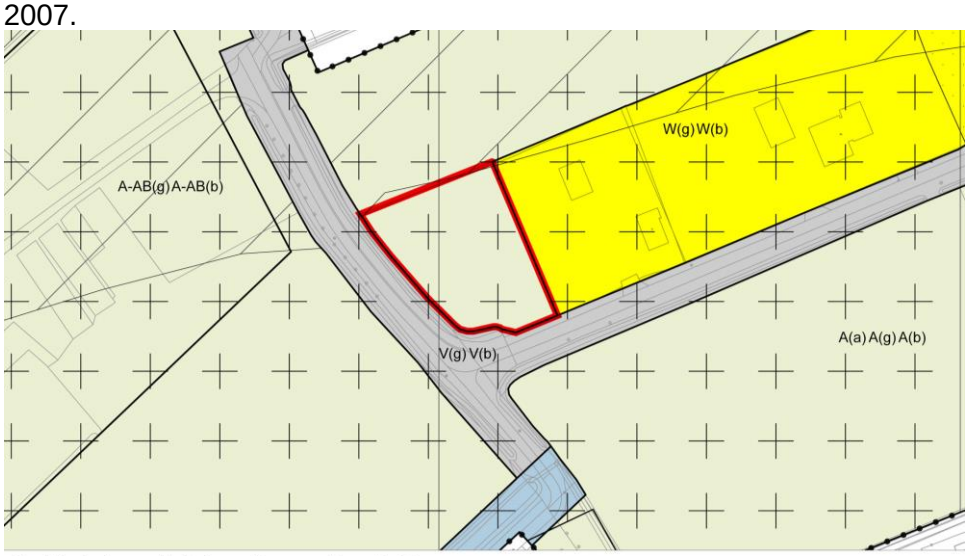
- Initiatief 30 komt te vervallen, hiervoor is inmiddels een tijdelijke omgevingsvergunning verleend. Dit leidt tot de volgende aanpassingen: de bestemmingen Zonnepark (gebruiksactiviteit) en 71 Zonnepark (bouwactiviteit) op de zandwinplas komen te vervallen.

Ook de aanduiding ‘overige zone - initiatieven’ vervalt op deze locatie.

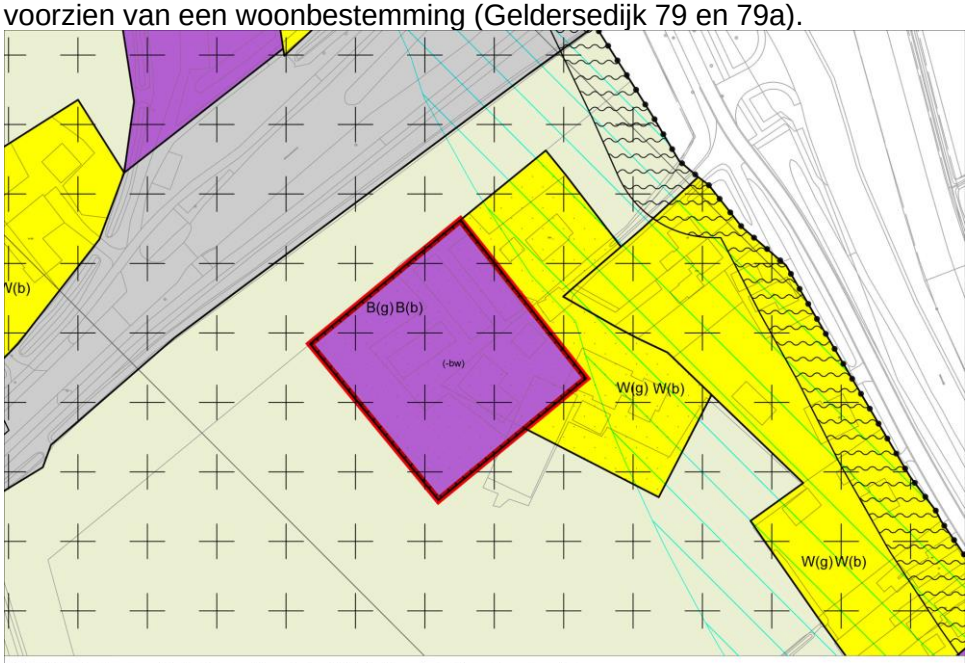
Ambtshalve wijziging: verwijderen initiatief 30

- De woonbestemming op het perceel hoek Gapersweg wordt gewijzigd naar de bestemmingen Agrarisch (gebruiksactiviteit), Agrarisch (bouwactiviteit) en Agrarisch (aanlegactiviteit), conform de verbeelding van het hiervoor geldende bestemmingsplan Buitengebied 2007.

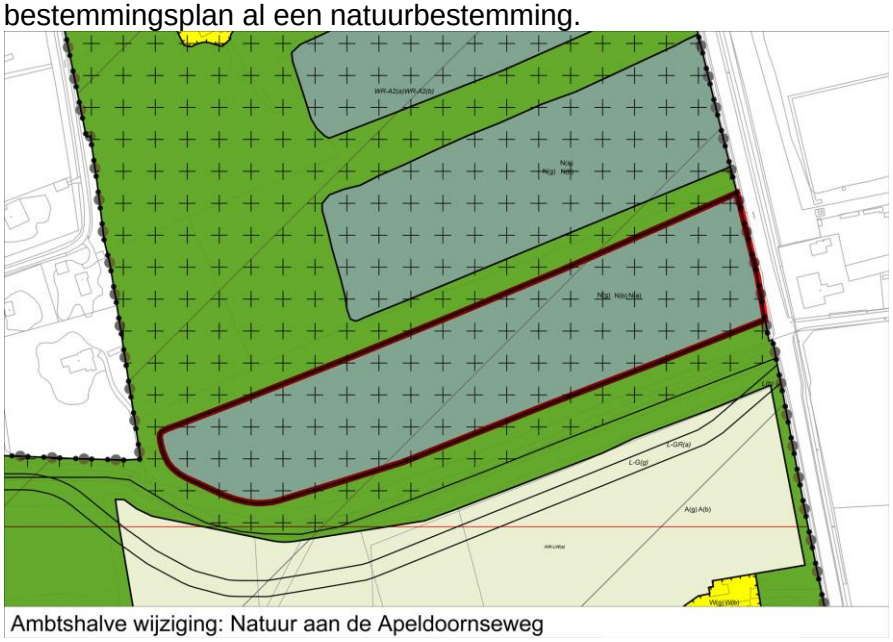
Ambtshalve wijziging: Perceel hoek Gapersweg

- Op de bedrijfsbestemming op perceel Zuiderzeestraatweg 5a wordt de aanduiding ‘bedrijfswoning uitgesloten’ opgenomen. De voormalige bedrijfswoningen zijn inmiddels voorzien van een woonbestemming (Geldersedijk 79 en 79a).

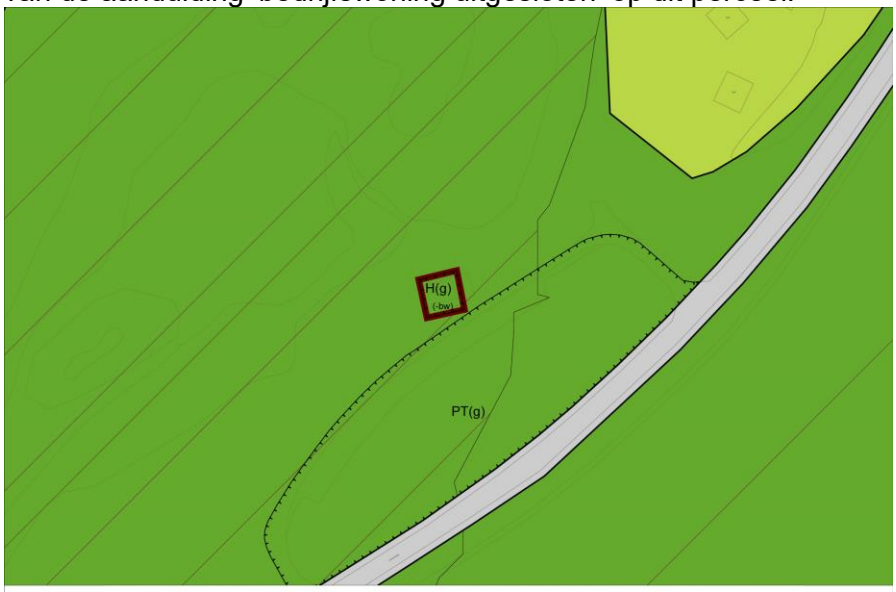
Ambtshalve wijziging: Perceel Zuiderzeestraatweg 5a

- Het perceel aan de Apeldoornseweg wordt van agrarisch omgezet naar natuur in het kader van het project Hattemerpoort. De twee noordelijke percelen hadden in het ontwerpbestemmingsplan al een natuurbestemming.

Ambtshalve wijziging: Natuur aan de Apeldoornseweg

- Leemculeweg 2: uitbreiding van bestemming Horeca (gebruiksactiviteit) en toevoeging van de aanduiding ‘bedrijfswoning uitgesloten’ op dit perceel.

Ambtshalve wijziging: Leemcule 2 uitbreiding Horeca (gebruiksactiviteit)

- Op een aantal percelen was de begrenzing van de bestemming Agrarisch (aanlegactiviteit) niet helemaal juist opgenomen en viel het per abuis samen met bijvoorbeeld een woonbestemming. Deze grenzen worden aangepast, zodat deze weer aansluit op de agrarische percelen.

Amtshalve wijziging: Aanpassing Agrarisch (aanlegactiviteit)

4. 3. Wijzigingen in de toelichting en bijlagen

Toelichting

- De zienswijzen en ambtshalve aanpassingen maken dat de beschrijvende toelichting bij het Chw bestemmingsplan, voor zowel de beschrijving van de initiatieven als de beschrijving van de onderbouwende onderzoeken en de uitwerking in regels en afwegingskader zijn aangepast.
- In de toelichting wordt in de paragraaf Maatschappelijke uitvoerbaarheid de tekst aangepast naar aanleiding van de gevoerde procedure.
- Actueel beleid en sinds de terinzagelegging van het ontwerp Chw bestemmingsplan aangepaste wet- en regelgeving wordt in de toelichting verwerkt.

Bijlagen bij de toelichting

- Het komen te vervallen van een aantal initiatieven, waaraan met het Chw bestemmingsplan geen medewerking wordt verleend, heeft geleid tot het aanpassen van het onderzoek naar de stikstofdepositie, het akoestisch onderzoek en het onderzoek ter onderbouwing van de Interimwet Stad en Milieubenadering.

- De beschrijving van de ruimtelijke onderbouwingen van de initiatieven waaraan medewerking wordt verleend, die was opgenomen in bijlage 6 bij de toelichting, is vervangen door de Notitie beoordeling initiatieven waarin is beschreven hoe de verschillende initiatieven scoren op het Afwegingskader.

4. 4. Wijzigingen in het Afwegingskader

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen
Naar aanleiding van een aantal zienswijzen worden de volgende wijzigingen in het Afwegingskader voorgesteld.

- Deel 1 Mengpaneel, onderdeel Ruimtelijke inpassing
    - Op de kaart van het Afwegingskader Kernrand Zuid De Enk wordt het in zienswijze 2.4 genoemde schuurtje verwijderd. (zienswijze 2)
    - Aanpassingen kaarten Kernrand (indeling in drie gebieden, nieuwe kaarten etc. zie ook de wijzigingen zoals opgenomen in de laatste versie van het bestand)
    - Aanscherpen van de borging van de doorkijkjes in het Kernrandgebied. In het kader van kwaliteitsverbetering/ landschap is op een aantal plaatsen ‘agrarisch tot aan de rijweg opgenomen’ en zijn aanvullende doorkijkjes als te waarborgen aangeduid.

Ambtshalve wijzigingen
De volgende ambtshalve wijzigingen in het Afwegingskader Buitengebied Hattem worden voorgesteld.

- Deel 1 Mengpaneel, onderdeel Natuurwaarde
    - Geluid door infrastructuur: de kaartjes in het tekstuele gedeelte van het Afwegingskader zijn beter leesbaar gemaakt. Daarnaast is een bijlage bijgevoegd waarin vergrote kaarten zijn opgenomen, die beoordeling van de initiatieven beter mogelijk maken.
    - De regeling voor natuurinclusief bouwen is versimpeld
- Deel 1 Mengpaneel, onderdeel Zorg en gezondheid
    - Dit schuifje is komen te vervallen.
- Deel 2 Ruimtelijk afwegingskader
    - Toevoegen sneltoetscriteria en criteria voor kleine bouwwerken uit de concept-Nota ruimtelijke kwaliteit die voor het buitengebied is opgesteld.

===